T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNİN ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TERİMLERİYLE SESLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Zafer AKINCIOĞLU

Malatya 2024

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNİN ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TERİMLERİYLE SESLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Zafer AKINCIOĞLU

Danışman: Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ

Malatya-2024

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	KABUL ONAY FORMU	Doküman No	İNÜ-KYS-FRM-142
		Yayın Tarihi	19.08.2019
		Revizyon No	
		Revizyon Tarihi	

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNİN ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TERİMLERİYLE SESLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

DANIŞMAN	HAZIRLAYAN
PROF.DR.ERSAN ÇİFTCİ	ZAFER AKINCIOĞLU

Jürimiz tarafından 21/02/2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda bu tez **oybirliği /oyçokluğu** ile başarılı bulunarak GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ Anabilim Dalı DoktoraTezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvanı Adı Soyadı	**İmza**
1.PROF. CEMAL YURGA	……...
2.PROF. DR. ERSAN ÇİFTCİ	……...
3.PROF. DR. MEHMET ÜSTÜNER	……...
4.DOÇ. DR. FERDİ KARAÖNÇEL	……...
5.DOÇ. DR. YAKUP AÇAR	……...

O N A Y

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun …/…./20… tarih ve 20…./…… sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

DOÇ. DR. EYÜP İZCİ

Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ danışmanlığında doktora tezi olarak hazırladığım **"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"** başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Zafer AKINCIOĞLU

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜRLER

Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdığımız, milli kültür öğelerimizin en başında gelen halk müziği türkülerimiz, bölgelere ve yörelere göre çok çeşitli renklere sahip bir yelpaze gibidir. Türkülerimiz; söz, ağız, şive, ritim, makam, usul, kullanılan çalgılar ve bunun gibi birçok alt başlıkta farklılıklar gösteren türe özgü öğelere sahiptir. Türkülerimizin derlenerek notaya alınması ve kültür mirası olarak saklanması fikri ilk olarak Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde başlamış ve cumhuriyetin ilk yıllarında da sürdürülmüştür. Anadolu insanının en derin duygularıyla yoğrularak ortaya çıkan nağmeler kulaktan kulağa aktarılmasına karşın, yazılı olarak saklanmadıkları için türkülerde bozulmalar, eksik aktarımlar ve hatta türkülerin tamamen hafızalardan kaybolması gibi olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Bu nedenle türkülerin derlenerek arşivlenmesi türkülerimizin gelecek nesillere aktarılması açısından son derece önem arz etmektedir.

Halk türkülerimizin derleme çalışmaları yapılırken, dönem şartları göz önünde bulundurulunca birçok zorluklarla karşılaşılmıştır. Günümüze ulaşan Türk halk müziği notalarının mevcut imkanlar dahilinde arşivlenen yazmaları incelendiğinde, notalarda nüans terimleri dediğimiz uluslararası sanat müziği terimlerinin neredeyse hiç kullanılmadığı görülmektedir. Türkülerin icra özelliklerini, yöresel tavırlarını, hızını, tür özelliklerini ve türkü yakıcıların duygularını özüne uygun bir şekilde icra edebilmemiz için bu terimlerin notalar üzerinde yazılı olması çok büyük önem arz etmektedir. Uluslararası sanat müziği terimlerden yoksun olan notalar seslendirilirken, her icracı tarafından farklı şekilde yorumlanması kaçınılmazdır. Bu durum trafik lambaları ve trafik levhaları olmayan uzun bir yolda seyahat etmek gibi kuralsız ve plansız bir yolculuğa sebep olacaktır. Nüans terimleri bizlere eserin icra trafiğinde nerede ne yapmamız gerektiğini belirttiği için, eserleri kaynak kişiden alındığı yoruma en yakın şekilde icra etmek gibi bir ayrıcalık sağlayacaktır.

Bu çalışmaya; Türk halk müziği eserlerinden seçilen kırık havalar, oyun havaları ve uzun havaların uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilebileceği ve bu şekilde icra edildiklerinde, türkülerimizin manidar bir şekilde değer kazanacağı fikri ile başlanmıştır. Bu fikirle Türk halk müziği repertuvarından seçilen eserler; usul, makam ve notalarına sadık kalınarak sadece nüans işaretleri eklenmesi suretiyle yeniden notaya alınmıştır. Düzenlenen notalar Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarından seçilen

öğrencilerle deneysel olarak video destekli çalışılmış ve çalışma sonucunda istatistiksel sonuçlara ulaşılmıştır.

Doktora tezimin hazırlanma sürecinde bilgi ve deneyimlerinden her anlamda faydalandığım, yönlendirme ve yol gösterme konusunda tecrübeleriyle bana ışık tutan, yardıma ihtiyaç duyduğum her konuda sabır ve özveriyle desteklerini esirgemeyen, eğitimci kişiliği ile örnek aldığım ve kendisiyle çalışmaktan onur duyduğum çok kıymetli hocam Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ 'ye sonsuz teşekkür ederim.

Araştırmamın tez savunma jürisinde yer alan, öneri ve yönlendirmeleri ile çalışmamın içerik ve biçim açısından şekillenmesine katkı sağlayan Sayın Prof. Cemal YURGA, Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER, Doç. Dr. Yakup AÇAR ve Doç. Dr. Ferdi KARAÖNÇEL 'e teşekkür ederim.

Araştırmanın tamamlanması sürecinde destek ve tecrübeleriyle yanımda olan Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI, Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ, Dr. Öğr. Üyesi Tuna TAŞDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Eren LEHİMLER, Öğr. Gör. Nurten KIRMIZIBAYRAK, Öğr. Gör. Erhan MERT, Öğr. Gör. Erdem H. İRTÜRK, Arş. Gör. Enes Furkan DANACI, Arş. Gör. Cantürk BAYRAKÇI, Arş. Gör. Selahattin BASTAN, Öğr. Elm. Doğukan ARABUL ve Öğr. Elm. Batıkan ARABUL 'a teşekkür ederim.

Bütün öğrenim hayatım boyunca maddi ve manevi olarak bana destek olan, özellikle doktora çalışmam süresince verdikleri değer ve güveni her daim hissettiren çok kıymetli aileme teşekkür ederim.

ÖZET

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNİN ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TERİMLERİYLE SESLENDİRİLMESİ

AKINCIOĞLU, Zafer
Doktora, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ

Şubat 2024, XIV+ 235 sayfa

Bu çalışmada, Geleneksel Türk halk müziğinin temelini oluşturan sözlü ve sözsüz eserlerin, dünya genelinde yaygın şekilde kullanılan uluslararası sanat müziği terimleriyle yeniden notaya alınarak seslendirilmesi ve bu sayede mesleki müzik eğitimi verilen eğitim kurumlarında kullanılabilirliği konusunda yararlı verilerin elde edilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma; problemin kapsamına uygun olarak "Betimsel Araştırma Modeli" ve deneysel bölümde ise "kontrol grupsuz ön test son test" modelindedir. Araştırmanın çalışma grubu Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarında lisans eğitimi gören 20 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilere video destekli olarak hazırlanan 6 haftalık Türk halk müziği eserlerine yönelik nüans çalışma programı uygulanmıştır. Program öncesi ve sonrasında çalışma grubu öğrencilerinin bireysel ve toplu olarak eserleri seslendirmeleri istenmiştir ve yapılan seslendirmeler video ve ses kayıt cihazları ile kayıt altına alınarak arşivlenmiştir. Kırık hava türü için "Çaya İndim Taşı Yok", oyun havası türü için "Halay (Erzincan Halayı)" ve uzun hava türü için "Aşağıki Mehlenin Allı Gelini" isimli eserler belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacının kaydettiği ön test-son test videoları kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verilerinin elde edilmesi ve bulgulara ulaşılması sürecinde ön test-son test derecelendirme formları kullanılmıştır. Uzman görüşüne sunulan derecelendirme formları ile araştırmanın nicel verileri elde edilmiştir ve bilgisayar istatistik paket programı aracılığıyla istatistiksel analizler yapılmıştır. Nitel aşamada ise; çalışma grubundaki bireylere uygulanan, uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmış ve formlardan elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden betimsel analizle çözümlenmiştir.

Elde edilen verilerin ve bulguların analizleri sonucunda "Kırık Hava", "Oyun Havası" ve "Uzun Hava" türlerinin tamamında ön test-son test puanları arasında anlamlı

düzeyde olumlu farklılıklar gözlemlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilere göre; eserlerin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının katılımcı bireyler üzerinde genel olarak olumlu bir etki bıraktığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Müzik Eğitimi, Uluslararası Sanat Müziği, Nüans Terimleri

ABSTRACT

VOCALIZATION OF TRADITIONAL TURKISH FOLK MUSIC WORKS WITH INTERNATIONAL ART MUSIC TERMINOLOGY IN VOCATIONAL MUSIC EDUCATION

AKINCIOĞLU, Zafer
Ph.D., İnönü University, Institute of Educational Sciences, Department of Fine Arts Education Music Education Department

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ

February 2024, XIV+235 pages

In this study, it is aimed to re-notate and vocalize the verbal and non-verbal works that form the basis of Traditional Turkish Folk Music with the terms of International Art Music, which is widely used throughout the world, and thus to obtain useful data on their usability in educational institutions where vocational music education is given. This research is "Descriptive Research Model" in accordance with the scope of the problem and "pre-test post-test without control group" model in the experimental part. The study group of the research consists of 20 undergraduate students studying at Kafkas University State Conservatory. A 6-week video-assisted nuance study program for Turkish folk music pieces was applied to the students in the study group. Before and after the program, the students were asked to perform the works individually and collectively, and the performances were recorded and archived with video and voice recorders. The pieces named "Çaya İndim Taşı Yok" for the rythmic folk song type, "Halay (Erzincan Halay)" for the traditional dance music type and "Aşağıki Mehlenin Allı Gelini" for the unmetered folk song type were used. Pre-test-post-test videos recorded by the researcher were used to collect the data. In the process of obtaining the quantitative data of the study and reaching the findings, pretest-posttest rating forms were used. The quantitative data of the study were obtained with the rating forms submitted to expert opinion and statistical analyzes were performed. In the qualitative stage; "Semi-structured Interview Form", which was prepared in line with expert opinions and applied to the individuals in the study group, was used and the data obtained from the forms were analyzed by descriptive analysis from qualitative analysis methods.

As a result of the analysis of the data and findings, significant positive differences were observed between the pre-test and post-test scores in all of the " Rythmic Folk Song ", "Traditioanal Dance Music" and "Unmetered Folk Dong" genres. According to the data obtained from the interviews with the students in the study group, it was found that the

practice of vocalizing the works with International Art Music terms had a generally positive effect on the participating individuals.

Keywords: Music Education, International Art Music, Nuance Terms

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ i
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜRLER ii
ÖZET iv
İÇİNDEKİLER viii
TABLOLAR LİSTESİ xii
ŞEKİLLER LİSTESİ xiii
KISALTMALAR LİSTESİ xiv
BÖLÜM I 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 1
1.2. Problem Cümlesi 2
1.3. Alt Problemler 2
1.4. Araştırmanın Amacı 3
1.5. Araştırmanın Önemi 3
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları 3
1.7. Araştırmanın Sayıltıları 4
1.8. Tanımlar 4
BÖLÜM II 6
KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 6
2.1. Müzik Eğitimi 6
2.1.1. Müzik Öğretimi Yöntemleri 7
2.1.1.1. Genel Müzik Öğretimi Yöntemleri 7
2.1.1.2. Özel Müzik Öğretimi Yöntemleri 8
2.1.1.3. Özgül Müzik Öğretimi Yöntemleri 9
2.1.2. Müzik Eğitimi Türleri 9
2.1.1. Genel Müzik Eğitimi 10
2.1.2. Amatör Müzik Eğitimi 11
2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi 12
2.2. Geleneksel Türk Halk Müziği'nin Genel Özellikleri ve Tarihçesi 16
2.3. Geleneksel Türk Halk Müziği'nin Tanımı 18
2.4. Türk Halk Müziği'nin Genel Karakteri 20

2.5. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Türler 20
2.5.1. Savaş Ekici'ye Göre 21
2.5.2. Ali Uçan'a Göre 21
2.5.3. Mehmet Özbek'e Göre 22
2.5.4. Atınç Emnalar'a Göre 23
2.6. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yöresel İcra Biçimleri 23
2.6.1. Tavır ve Üslup 23
2.6.2. Yöresel Avazlar (Ağızlar) 24
2.7. Halkbilimi 24
2.8. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Derleme 27
2.8.1. Derleme Terimi 30
2.8.2. Derleme Nedir? 30
2.8.3. Derlemeci Kimdir? 30
2.8.4. Uzman (Profesyonel) Derlemeci 30
2.8.5. Amatör Derlemeci 30
2.9. Müzik Teorisi 31
2.9.1. Uzatma Bağı 31
2.9.2. Durgu (Puandorg-Paundare) 31
2.9.3. Zaman 32
2.9.4. Legatto (Bağlı Çalma) 32
2.9.5. Uzatma Bağı 32
2.9.6. Staccato 33
2.9.7. Tenuto (Tutarak) 33
2.9.8. Aksan 34
2.9.9. Detaşe 34
2.9.10. Abantı-Apojiyatür (Appogiatura) 34
2.9.11. Çarpma 34
2.9.12. Tril 35
2.9.13. Tremolo 36
2.9.14. Bezekler- Melizmler 37
2.9.15. Forşlak 37
2.9.16. Mordant – Çarpma 38
2.9.17. Nüans Terimleri 39
2.9.18. Anlatım Terimleri 40

2.10. İlgili Araştırmalar 41
BÖLÜM III 47
3. YÖNTEM 47
3.1. Araştırmanın Modeli 47
3.2. Katılımcılar 47
3.3. Araştırmanın Veri Toplama Araçları 48
3.4. Deneysel İşlem Basamakları 49
3.5. Verilerin Analizi 52
BÖLÜM IV 53
BULGULAR VE YORUM 53
4.1. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır? 53
4.2. Çalışma grubunun seslendirdiği uzun havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır? 54
4.3. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır? 54
4.4. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında, çalgı türleri arasında anlamlı fark var mıdır? 55
4.5. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar ve oyun havalarının toplu icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır? 56
4.6. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar, uzun havalar ve oyun havalarının katılımcıların bireysel icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır? 57
4.7. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimlerine göre seslendirmesine yönelik video destekli çalışma süreci sonundaki görüşleri nelerdir? 60
BÖLÜM V 86
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 86
5.1. Sonuç 86
5.2. Tartışma 87
5.3. Öneriler 89
KAYNAKÇA 92
EKLER 97

Ek 1: Kırık Havaların (Sözlü Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları 97
Ek 2: Oyun Havalarının (Sözsüz Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları 100
Ek 3: Uzun Havaların (Sözsüz Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları 103
Ek 4: Deneysel Süreç Sonunda Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" İçin Uzman Görüşü Alma Formları 106
Ek 5: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Kırık Hava) 109
Ek 6: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Oyun Havası) 111
Ek 7: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Uzun Hava) 113
Ek 8: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi 6 Haftalık Çalışma Planı 115
EK 9: Deneysel Süreç Sonrasında Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" İçin Uzman Görüşü Alma Formu Örneği 121
EK 10: Deneysel Süreç Sonrasında Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" Örneği 122
EK 11: Araştırma İzni 123
EK 12: Öğrenci Onam Formu Örneği 124
EK 13: Etik Kurul Raporu 125
Ek 14: Öğretim Üyeleri İzin Belgeleri 126
EK 15: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Kırık Hava Eserleri ... 130
EK 16: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Oyun Havası Eserleri 180
EK 17: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Uzun Hava Eserleri ... 215
Ek.18: Deneysel Çalışma Ön Test-Son Test Kayıtlarının QR Kodları 233

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çalışma Grubuna İlişkin Betimleyici Tablo 48
Tablo 2. Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Kırık Hava Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu 53
Tablo 3. Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Uzun Hava Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu 54
Tablo 4. Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Oyun Havası Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu 55
Tablo 5. Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Oyun Havası Seslendirmede Çalgı Türüne Göre Farklılığını Gösterir Kruskal-Wallis Testi Tablosu 56
Tablo 6. Yapılan Toplu İcraya İlişkin Elde Edilen Veriler 56
Tablo 7. Kırık Hava, Ön Test-Son Test Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri 57
Tablo 8. Uzun Hava Öntest-Sontest Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri 58
Tablo 9. Oyun Havası Öntest-Sontest Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri 59
Tablo 10. Kırık Hava Türüne Ait Betimleyici Tablo 61
Tablo 11. Uzun Hava Türüne Ait Betimleyici Tablo 68
Tablo 12. Oyun Havası Türüne Ait Betimleyici Tablo 75

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Genel Müzik Öğretimi Yöntemleri 7
Şekil 2. Özel Müzik Öğretimi Yöntemleri. 8
Şekil 3. Özgül Müzik Öğretimi Yöntemleri. 9
Şekil 4. Nida Tüfekçi'ye Göre Halk Müziğinin Tanımı. 18
Şekil 5. Savaş Ekici'ye Göre THM' de Türler 21
Şekil 6. Ali Uçan' a Göre THM' de Türler. 21
Şekil 7. Atınç Emnalar'a Göre THM'de Türler. 23
Şekil 8. Uzatma Bağı. 31
Şekil 9. Puandorg-Puandare. 32
Şekil 10. Legato. 32
Şekil 11. Uzatma Bağı. 33
Şekil 12. Stakkato 33
Şekil 13. Birden Fazla Notaya Uygulanan Mezzostakkato. 33
Şekil 14. Tenuto. 33
Şekil 15. Aksan. 34
Şekil 16. Detaşe. 34
Şekil 17. Abantı-Apojiyatür (Appogiatura). 34
Şekil 18. Çarpma. 35
Şekil 19. Tril (1). 35
Şekil 20. Tril (2). 35
Şekil 21. Tril (3). 35
Şekil 22. Tril (4). 36
Şekil 23. Tremolo. 36
Şekil 24. Tek Bir Notanın Tekrarından Oluşan Tremolo. 36
Şekil 25. Art Arda Tekrarlanan İki Nota ile Yapılan Tremolo. 37
Şekil 26. Uzun Forşlak. 38
Şekil 27. Kısa Forşlak. 38
Şekil 28. Basit Mordant 39
Şekil 29. Nüans Terimleri. 39
Şekil 30. Anlatım Terimleri ve Türkçe Karşılıkları. 40
Şekil 31. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Kod Bulutu 60
Şekil 32. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Kod Haritası 85

KISALTMALAR LİSTESİ

AGSL : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

BİLSEM : Bilim Sanat Merkezi

GTHM : Geleneksel Türk Halk Müziği

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

MÖY : Müzik Öğretimi Yöntemleri

TDK : Türk Dil Kurumu

THM : Türk Halk Müziği

USM : Uluslararası Sanat Müziği

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıltılar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Uluslararası sanat müziği terimleri; eserlerin renkli, duygulu ve ruhsal derinliğini ortaya çıkarır özellikte olmasına yardımcı olması yanında icracıların teknik becerilerinin ön plana çıkması, daha sistematik ve kurallı icra edilmesi ve dinleyiciler açısından daha teknik ve profesyonel bir duyum sağlaması açısından dünya genelinde yaygın şekilde kullanılmaktadır. Birçok ülkenin milli kültür öğesi olan halk şarkıları, dans müzikleri, milli marşları ve dini müzikleri gibi müzik türleri çoğunlukla uluslararası sanat müziği terimleriyle notaya alınmış ve arşivlenmiştir. Yüzyıllar önce yaşamış büyük bestecilerin eserleri, kendi el yazmalarında dönemsel özelliklerine göre nüans terimleri ile yazılmıştır. Bu sayede sonraki nesiller, eserlerde kullanılan terimler ışığında bestecinin ruh halini özümseyerek, eserin ortaya koyduğu duyguyu hissedebilmektedirler. Örneğin besteci yazdığı eserde coşkulu olan bölümlerde "Forte" (güçlü) terimini ya da durgunluk hissiyatını dinleyiciye aktarmak için "Piyano" (hafif) terimlerini kullanmaktadır. Böylece biz müzisyenler bir eseri hiç duymamış olsak bile, eseri notaya uygun olarak icra ederek eser hakkında fikir sahibi olabiliriz. Bütün bu bilgiler ışığında nüans terimleri olmadan notaya alınmış eserlerin, nasıl icra edileceği, hangi duyguların esere yükleneceği ve ne tarz yorumlanacağı icra eden kişinin kendi inisiyatifine bırakılmaktadır.

İnsanların; üzüntü, coşku, neşe, heyecan vb. duygularının konuşmalarına yansımasında olduğu gibi, müzikte de çeşitli ifadelerin müziğin oluşumuna bestelenmesine ve dolayısıyla da icrasına yansıdığı bilinmektedir. Müziğin anlam kazanmasında büyük etki oluşturan bu yorumlama ifadelerinin müziğin yazınsal karşılığı olan nota üzerinde gösterimi için nüans ve dinamik işaretleri adı verilen çeşitli işaretler, semboller ve kelimeler kullanılmaktadır. Müziğin anlam yükünü oluşturan bu ifadelerin dinleyiciye doğru bir şekilde aktarılabilmesi için nüans ve dinamik işaretlerinin notasyonda doğru bir şekilde kullanılması, icracının da bunları bilmesi gerekmektedir. Bu denli önemli olan nüans ve dinamik işaretlerinin müzik eğitimine ve dolayısıyla da çalgı eğitimine yansıdığı ve bu alandaki yayınlarda doğru bir şekilde kullanılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir (Sungur, 2019).

Yukarıda değinilen bilgiler doğrultusunda Türk halk müziği eserlerinde uluslararası sanat müziği terimlerinin kullanılmaması, bu müzik türünün evrensel boyutta seslendirilmesini zorlaştırdığı düşünülmektedir. Bununla birlikte mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda aynı eserlerin kişilere göre farklı icra edildiği, bunun sebebi ise olarak usta-çırak ilişkisi yöntemiyle öğretim yapılması gösterilebilir. Türk halk müziği eserlerinde icra birliğinin sağlanabilmesi açısından böyle bir çalışmaya ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Araştırmada bu ihtiyaca yönelik problem cümlesi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

1.2. Problem Cümlesi

Mesleki müzik eğitiminde geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi eserlerin icrasında müzikal açıdan ne derece etkilidir?

1.3. Alt Problemler

Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirmesine yönelik video destekli çalışma programı sonucunda;

1. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

2. Çalışma grubunun seslendirdiği uzun havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

3. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

4. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında, çalgı türleri arasında anlamlı fark var mıdır?

5. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar ve oyun havalarının toplu icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

6. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar, uzun havalar ve oyun havalarının katılımcıların bireysel icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

7. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimlerine göre seslendirmesine yönelik video destekli çalışma süreci sonundaki görüşleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; uluslararası sanat müziğinde kullanılan terimlerin Türk halk müziği sözlü ve sözsüz eserlerinde uygulanması ve mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda yürütülmekte olan Koro, Türk Halk Müziği Solfej Kuramı ve Türk Halk Müziği Repertuvarı, Ses Eğitimi, Toplu İcra, Seslendirme ve Yorumlama, Dikte Deşifre, Çalgı Eğitimi gibi içeriği eser seslendirmeye ve nota okumaya yönelik olan derslerde uygulanabilir olup olmadığının araştırılmasıdır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma konu bakımından daha önce çalışılmamış olması bakımından önem arz etmektedir. Bu araştırma neticesinde elde edilecek veriler ışığında mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda bu çalışmadan elde edilen sonuçlar ışığında kullanılabilirlik durumu ortaya çıkarılacaktır. Konu, kapsam ve içerik bakımından mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda yürütülen derslerin birçoğunun çalışma alanı içerisine girdiği için birden fazla ders içeriğine kaynak teşkil edebilecek özelliktedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu Araştırma;

Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Geleneksel Türk Müziği Bölümü lisans öğrencilerinden seçilen çalışma grubuyla (n=20),

Uygulama süresi olan 2022-2023 eğitim-öğretim yılının belirlenen 6 haftasıyla,

Türk halk müziği repertuvarında bulunan 5384 kırık hava eserinden seçilen 20 eser, 1073 uzun hava eserinden seçilen 10 eser ve 709 oyun havası eserinden seçilen 14 eserle,

Araştırmacı tarafından geliştirilen uluslararası sanat müziği terimlerinin ölçüldüğü performans değerlendirme formu ile,

Çalışma için hazırlanan uzman görüş formlarıyla,

Eserlerin nüanslı biçimde yazılması aşamasında kullanılan uluslararası sanat müziği terimleri ifadelendirme işaretlerinden “staccato”, süslemelerden “tril” ve

“mordan”, nüans terimlerinden ise “pianissimo”, “piano”, “mezzo piano”, “mezzo forte”, “forte”, “fortissimo”, “crescendo”, “decrescendo”, “puandorg”, “tenuto”, “aksan” ve “nefes işareti (virgül)” ile sınırlıdır.

1.7. Araştırmanın Sayıltıları

Bu araştırmada;

Araştırmanın uygulama boyutunda çalışma gruplarındaki katılımcı öğrencilerin gerçek performanslarını yansıttıkları,

Görüşme yapılan öğrencilerin ve uzman görüşü alınan kişilerin gerçek görüşlerini beyan ettikleri,

Geleneksel Türk halk müziği repertuvarında bulunan eserlerin nüanslı ya da nüanssız icra edilebileceği,

Geleneksel Türk halk müziği repertuvarında bulunan eserlerin nüanslı ya da nüanssız seslendirilmesi sonucunda icralar arasında farklılık olduğu,

Veri toplama araçları uzman görüşleri doğrultusunda hazırlandığı için, uygulama yöntemleri ve bu yöntemlerle toplanan veriler neticesinde elde edilen sonuçların yeterince geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.8. Tanımlar

Türk Halk Müziği Repertuvarı: Derleme çalışmaları yapılması suretiyle notaya alınan halk müziği eserlerinin numaralandırılarak tasnif edilmesi sonucu oluşturulmuş nota dağarcığıdır.

Türk Halk Müziği: Türk halkının yarattığı ve Türk toplumunun kültürel özelliklerini ortaya koyan ve Türk halkı tarafından özümsenip dinlenen müziklerin tamamıdır (Özbek, 1998).

Nüans: Bir müzik parçasında ya da eserinde, anlamı derinleştirmek, duyguyu daha iyi anlatabilmek ve yorumlamak için notaların çeşitli gürlük derecelerine denir.

Uzun Hava: Yöresel unsurların etkisinde şekil alarak temel özelliklerini kazanan, belirgin bir yapıya sahip olmayan, konuşarak söyleme (resitatif) özelliğine sahip olan serbest ölçülü türkülere denir (Sözer, 1996).

Kırık Hava: Geleneksel Türk halk müziğinde belirli bir usul kalıbı içerisinde ritimli olarak çalınan, farklı yörelerde farklı ritim, usul, icra ve ağız özellikleriyle farklılık gösteren sözlü eserlere kırık hava denir.

Oyun Havası: Genellikle çalgı müziği olarak şekillenmiş, yöresel halk danslarına eşlik etmek için çalınan, çoğunlukla hızlı, neşeli ve hareketli olan Türk halk müziği ezgileridir. Sözlü örnekleri de bulunmasına karşın genel olarak sözsüz eserlerdir.

BÖLÜM II

KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmayla ilgili kuramsal bilgilere ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Eğitim insanların belirli bir amaç için yetiştirilme sürecidir. Süreç sonunda eğitim alan bireylerin kişilikleri değişir. Değişimin temelinde bireylerin edindikleri bilgiler, beceriler, tutumlar ve değerler etkilidir. İnsanın tüm hayatı boyunca devam eden eğitim süreçleri her toplumda farklılık gösterecektir. Her insanın kişiliği içinde yaşadığı toplumca tayin edilir ve o topluma göre şekillenir (Özkan, 2006).

İnsanın doğduğu günden öleceği güne kadar olan süreçte her zaman etkili olan eğitim, kültürel ve sosyal olarak kişinin geliştiği bir süreçtir. İnsan psikososyal bir varlıktır. İnsanlar üzerindeki davranışsal değişiklikleri kazandıracak unsurlar ise toplumsal ihtiyaçlar ve bireyin ihtiyaçlarıdır. Bunun yanında bireyin ilgi ve yetenekleri de oldukça etkilidir. Eğitimin asıl amaçlarından biri, toplumun en önemli yapı taşı olan kültür mirasının nesiller boyunca aktarılmasıdır. Sonuç olarak eğitim; bir toplumun kendi kültürüne göre biçimlenecek ve toplumun temelini oluşturan bireylerin gelişimi açısından temel olacaktır (Özkan, 2006).

Cumhuriyetin ilanının ilk yıllarında Ankara'da 1921 yılının temmuz ayında her fırsatta milli eğitimin önemini belirten Atatürk, milli egemenliği; milli birlik, milli kültür ve milli eğitimin olmazsa olmazları olarak değerlendirmiştir. Zira milli egemenliğimizin milli birlikle, milli birliğimizin milli kültürümüzle, milli kültürümüzün ise milli eğitim ile sağlanabileceğini belirtmiştir (Turgut, 2007).

Müzik eğitimi "bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir" (Tarman, 2006:9).

Uçan (1997), müzik eğitimini çok kapsamlı ve geniş bir eğitim süreci olarak düşünmekte ve müzik eğitimini "Genel müzik eğitimi", "Özengen (Amatör) müzik eğitimi" ve "Meslekî (Profesyonel) müzik eğitimi" olarak üç ana türde değerlendirmektedir. Öyle ki bu ana türleri şu şekilde tanımlamaktadır; Bütün toplum için gerekliliği ve zorunluluğu olan müzik eğitimi türü Genel müzik eğitimidir. Toplumsal

farklılıklar gözetilmeksizin herkesi kapsar. Özengen müzik eğitimine gelirsek, Amatör kişilerin yatkınlık ve özel ilgileri sonucunda hobi olarak yöneldikleri müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitiminde ise profesyonellik ön plandadır. Müziği meslek olarak seçen ve müzikal olarak belirli düzeyde yeteneğe sahip olan bireylerin, yapılan özel yetenek sınavlarını kazanmaları sonucunda dahil oldukları müzik eğitimi türüdür.

2.1.1. Müzik Öğretimi Yöntemleri

Müzik eğitiminde kullanılan müzik öğretim yöntemlerini "1. Genel müzik öğretimi yöntemleri, 2. Özel müzik öğretimi yöntemleri ve 3. Özgül müzik öğretimi yöntemleri" olarak üç ana başlıkta sınıflandırabiliriz.

2.1.1.1. Genel Müzik Öğretimi Yöntemleri

Bütün eğitim basamaklarında kullanılabilecek olan öğretim yöntemlerinin, müzik eğitimine uyarlanması olarak ifade edilebilir. Öğretim yöntemleri bütün eğitim basamaklarını kapsadığı için temelinde sadece müziksel bir karakter taşımaz. Öğretim yöntemleri müzik alanı için düzenlenip uygulandığı zaman, müzik eğitiminde amaçlanan hedef davranışlara ulaşmada etkili olacağı için müzikal bir kapsam kazanır (Güdek vd., 2020).

Aşağıdaki şekilde genel müzik öğretimi yöntemleri ve alt başlıkları verilmiştir;

GENEL MÜZİK ÖĞRETİMİ YÖNTEMLERİ (MÖY)	
Anlatım Yoluyla MÖY	Mikro Öğretim Yoluyla MÖY
Araştırma-İnceleme Yoluyla MÖY	Örnek Olay İnceleme Yoluyla MÖY
Benzetim (Simülasyon) Yoluyla MÖY	Problem Çözme Yoluyla MÖY
Buluş Yoluyla MÖY	Programlı Öğretim Yoluyla MÖY
Drama Yoluyla MÖY	Proje Yoluyla MÖY
Gezi-Gözlem Yoluyla MÖY	Rol Oynama Yoluyla MÖY
Gösteri Yoluyla MÖY	Sunuş Yoluyla MÖY
Gösterip Yaptırma Yoluyla MÖY	Soru-Cevap Yoluyla MÖY
Grup Çalışması Yoluyla MÖY	Tartışma Yoluyla MÖY
İş birliği Yoluyla MÖY	Uzaktan Eğitim Yoluyla MÖY

Şekil 1. Genel Müzik Öğretimi Yöntemleri (Güdek vd., 2020).

2.1.1.2. Özel Müzik Öğretimi Yöntemleri

Müzik öğretim aşamalarında kullanılabilecek özellikte olan öğreten yöntemlerine özel müzik öğretim yöntemleri denir. Bu nedenle özel müzik öğretimi yöntemleri, temelinde ve esas özellikleri bakımından müzikal nitelikler barındırmaktadırlar. Özel müzik öğretimi yöntemlerine bakıldığında, çoğunlukla ilgili olduğu müzikal uygulama türüne göre adlandırılmaktadırlar (Güdek vd., 2020).

Aşağıdaki şekilde özel müzik öğretimi yöntemleri ve alt başlıkları verilmiştir;

ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİMİ YÖNTEMLERİ
1. Temel Oluşturma İşlevli MÖY
1.1. Müziksel İşitme, Okuma, Yazma Yoluyla MÖY
1.2. Müziksel Hareket ve Ritimle Yoluyla MÖY (Dalcrose Yöntemi)
1.3. Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla MÖY (Kodaly Yöntemi)
1.4. Müziksel Hareket, Ritimle, Söyleme-Çalma, Doğaçlama Yoluyla MÖY (Orff Yöntemi)
2. Geliştirme İşlevli MÖY
2.1. Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla MÖY (Suziki Yöntemi)
2.2. Müziksel Zekâ Geliştirme Yoluyla MÖY
2.3. Müziksel Dil Geliştirme Yoluyla MÖY
2.4. Sanal Müzik Yapmayı Geliştirme Yoluyla MÖY
3. Odaklanma İşlevli MÖY
3.1. Devinme- Dans Etme Odaklı MÖY
3.2. Doğaçlama- Besteleme Odaklı MÖY
3.3. Seslendirme Yorumlama Odaklı MÖY
3.4. Dinleme- Özümseme Odaklı MÖY
3.5. Çevirme- Dönüştürme Odaklı MÖY
3.6. Bilgilenme Odaklı MÖY
3.7. Düşünme- Yansıtma Odaklı MÖY

Şekil 2. Özel Müzik Öğretimi Yöntemleri.

2.1.1.3. Özgül Müzik Öğretimi Yöntemleri

"Özgül" kelimesi Türk Dil Kurumunca "bir türle ilgili, bir türe ilişkin" olarak tanımlanmıştır ve TDK sözlüğünde bu şekilde belirtilmiştir (TDK, 2023). Belli bir müzikal konu, beceri, duyu ve eyleme yönelik uygulanan müzik öğretimi yöntemlerine özgül müzik öğretimi yöntemleri denir. Müzik öğretiminde yararlanılan özgül müzik öğretimi yöntemleri; duyu, konu, beceri ve eylem bakımından farklı nitelikler taşımaktadırlar. Bu nedenle özgül müzik öğretim yöntemleri, ilgili oldukları konu, beceri, duyu ve eyleme göre isimlendirilirler (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999).

Aşağıdaki şekilde özel müzik öğretimi yöntemleri ve alt başlıkları verilmiştir;

ÖZGÜL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ
1. Meşk Usulü ile Müzik Öğretim Yöntemleri
2. Kulaktan Müzik Öğretim Yöntemleri
3. Nota ile Müzik Öğretim Yöntemleri
3.1. Ezgi Öğretim Yöntemi
3.2. Şarkı Öğretim Yöntemi
3.3. Çalgı Öğretim Yöntemi
3.4. Müzik Yazısı Öğretim Yöntemi

Şekil 3. Özgül Müzik Öğretimi Yöntemleri.

2.1.2. Müzik Eğitimi Türleri

Dünya tarihinde filozofların çoğunluğu, müziğin eğitimde önemli bir yere sahip olduğunu kabul etmişlerdir. Milattan önce 427-347 yılları arasında yaşamış olan Platon müziği **"**ritim ve armoni, insan ruhunun derinlerinde, ruh ve beden arasında duran, vücudun zarafetini ve insan zekâsını öne çıkaran, doğru yolda olunduğunun tek ve en güçlü göstergesidir" biçiminde tanımlamıştır.

Milattan önce 552-479 yıllında yaşamış olan Konfüçyüs; müziği toplumsal ve kişisel bir güç olarak görmekte ve **"**üstün insan, müziği, kültürün mükemmelleşmesi yolunda kullanan insandır. Müzik yaygınlaştığında, insanlar arzularına ve ideallerine ulaştığında, büyük ulusların ortaya çıktıklarını görebiliriz" fikrini savunmuştur.

Bir diğer önemli filozof Aristo (MÖ 384-322) ise “iyi bir karaktere ulaşmada erken ve yoğun bir müzik eğitiminin” çok önemli olduğunu söylemiştir. Müzik; orta çağ eğitim anlayışına bakıldığında aritmetik, geometri ve astronominin yanında eğitimin en önemli dört sacayağından biri olarak görülmekteydi (Tarman, 2006:9).

Müzik eğitimini temel amacı ve hitap ettiği kitle göz önünde bulundurulunca üç ana başlığa ayrılır. Bu başlıklar; genel müzik eğitimi, amatör müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimidir. Müzik eğitimi türlerinin sınıflandırılması fikri ilk defa Prof. Dr. Ali Uçan’dan çıkmıştır ve bu sınıflandırma müzik eğitimi alanında genel olarak kabul edilmiştir (Tarman,2006:9).

İlk olarak Prof. Dr. Ali Uçan’ın müzik eğitimine yönelik yaptığı sınıflandırmanın tanımları ve alanları aşağıda belirtilmiştir.

2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitiminde, toplumlar kendi aralarında var olan kültürleri paylaşır. Ortak kültürlerin oluşumu nesiller arasında geleceğe aktarılır. Genel müzik eğitimi alan kişiler sanatçı olmayabilir fakat müziğin ne olduğu ile ilgili bilgi sahibi olabilirler. Eğer kişinin müziğe karşı yeteneği varsa çevresi tarafından müziğe amatör ya da mesleki olarak yönlendirilebilir. Özengen müzik eğitimi, kişiler için zorunlu değildir. Birey isteği doğrultusunda herhangi bir müzik kursunda derinlemesine eğitim alma imkânı ve müzik eğitim alanını daha kapsamlı öğrenme fırsatı yakalayabilir. Meslekî müzik eğitimi isminden de anlaşılacağı üzere, müziğin eğitimini müziğin tüm dallarında bir meslek olarak almak isteyen yetenekli kişilere yönelik müziksel davranış kazanmadır (Uçan, 1997).

Sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için ayrım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türüdür. Genel müzik eğitimi: okul öncesi, ilk ve orta öğretim kurumlarında genellikle bir müzik öğretmeni aracılığıyla yürütülür. 2005 yılında Ankara’da toplanan ‘‘Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanları”, genel müzik eğitiminin temel ilkelerini şöyle belirlemiştir:

Müzik eğitimi, temel insan hakları ve eğitim haklarından biridir.

Genel müzik eğitimi, herkes için gerekli, zorunlu, sürekli ve kesintisizdir.

Müzik kültürü “asgari ortak” genel kültürün vazgeçilmez bir öğesidir. İnsanın müziksel gelişimi ve başarısı, genel gelişimini ve akademik başarısını olumlu yönde etkiler. Ülkemizde müzik dersi, ilköğretim okullarımızda zorunludur ve haftada bir saat olarak uygulanır. Ortaöğretim kurumlarımızda ise seçmeli dersler arasında yer alır (Tarman, 2006:9).

Müzik sanatı, toplumlarda kültürün yaygınlaşması bakımından eğitim ile kıyaslanınca daha önemli bir unsur olarak görülmektedir. Müzik sanatının; zenginliği, tür bakımından çeşitliliği ve eğitim sürecindeki etkisi düşünüldüğünde, kültürel olarak toplum üzerinde belirgin bir role sahiptir (Çiftci, 2010).

Bu tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere genel müzik eğitimi; öğrenim görmeye başlayan bireylerin okullarda görmüş olduğu temel müzik eğitimidir ve bireyin kesintisiz bir şekilde bu eğitimi alması gerekmektedir.

2.1.2. Amatör Müzik Eğitimi

Amatör müzik eğitimini Tarman (2016: 10) müziğe karşı ilgi ve sevgi duyan bireyler için gerekli olduğunu düşünmekte ve amacının ise etkili müzikal katılım doyumuna ulaşmak ve devam ettirmek için gerekli müzikal davranışlarını kazanmak” şeklinde yorumlamaktadır. Burada önemli olan bireyin yeteneği değil istekli olmasıdır. Bu eğitim türü genellikle müzik kursları ve bireysel (özel) dersler aracılığıyla müzik eğitimcisi ve çalgı eğitimcisi tarafından verilir. Birey herhangi bir uzman desteği alamadığı durumda yakın çevresi veya çeşitli materyaller yardımıyla müzik eğitimine başlayabilir ve bunu sürdürebilir. Ancak bu tarz durumda etkili bir yol katedilemez. Dolayısıyla bir uzmana başvurmak gereklidir. Bu müzik eğitim türü aynı zamanda meslek müzik eğitimine de ön hazırlık aşaması gibi düşünülebilir.

Amatör müzik eğitiminde öğrenim süreci hevesli ve istekli kişinin talebi üzerine başlar ve başvurduğu çeşitli müzik kurslarında bu eğitimi alabilir. Özellikle çocuklar için temel müzik eğitiminin dışında çalgı eğitimi desteğinin karşılanacağı özel dershanelerde bu eğitim verilir.

2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Adıyla müsemma olan bu müzik eğitim türünde, profesyonel bir eğitim almak isteyen bireylerin belirli aşamalardan sonra eğitim almaya hak kazandığı ve bu sanat dalını meslek edinmeyi hedefleyen kişilerin aldığı eğitim türüdür.

Bu müzik eğitimi türü, müziği iş sahası edinmek isteyen bireyler içindir. Dolayısıyla müzikal davranışları kazandırmayı hedefler ve alanında müzik eğitimcileri tarafından verilir. Bu müzik eğitim türüne başlayabilmek için, belirli bir düzeyde müzikal beceriye sahip olduğunu gösteren yetenek sınavlarına tabii tutulması gereklidir.

Türk halk müziği, müzik eğitiminin beslendiği en önemli unsurların başında gelir. Topluma özgü müzik eğitiminin temelini o toplumun halk müzikleri oluşturur. Müzik eğitimi alanında müfredatlar oluşturulurken o toplumun renklerini taşıyan ezgilerin kullanılması şarttır. Bu sayede halk tarafından çalınan çalgıların benimsenmesi, özüne, yöresine ve karakteristik özelliklerine uygun icra edilmesi sağlanacaktır (Özdek, 2012:16).

Bir toplumun milli müzik kimliğinin ortaya çıkması açısından aileden ve toplumsal köklerinden gelen nağmelerin kullanılması ve sistematik olarak milli eğitime bağlı kurumların ders içeriklerine bu ezgilerin dahil edilmesi gerekmektedir. Okullarda öğretilecek şarkı-türkü gibi halk müziği ezgilerinin, kültürel özellikte olması ve o toplumun renklerini barındırması gerekmektedir. Sonuç olarak halka ait olan ezgilerin müzik eğitiminde ham madde olarak kullanılması öncelikle bireylerin kendini ve içinde bulunduğu toplumu özümsemesi açısından önemlidir. Bireylerin bu bilince ulaşması, toplum genelinde de kültürel gelişimin kapılarını açacaktır (Özdek, 2012).

2.1.4. Mesleki Müzik Eğitiminin Kısa Tarihçesi

1700-1800 yılları dünya genelinde köklü gelişmelerin olduğu bir zaman aralığıdır. Dünya medeniyetlerinin içine girdiği bu değişim süreci Osmanlı devletini de etkisi altına almıştır. Toplumsal gelişmeler meydana geldikleri coğrafyada güzel sanatlar alanında da etkisini fazlaca göstermektedir. Osmanlı köklü bir müzikal kültüre sahip olmasına karşın çevresinde cereyan eden bu değişimden etkilenmiş ve ülke genelinde halk ezgileri ve müzik kültürü değişime uğramıştır (Ortakale, 2007).

Türkiye'de çağdaş eğitim sisteminin doğuşu ve gelişimi bağlamında meydana gelen amaçlı ve sistemli müzik eğitimi, Osmanlı Döneminde Islahat Hareketlerinden öncesine kadar uzanır. Osmanlı dönemi eğitim sisteminde, ciddi bir önem taşıyan Enderun Okullarında genel ve mesleki müzik eğitimi erildiği, uzun bir süreç içerisinde Tabılhane, Mehterhane ve Muzika-i Hümayun gibi kurumlarda müzikal eğitim verildiği,1869 yılında yürürlüğe giren Maarif-i Umumiye Nizamnamesi olarak yapılan düzenlemelerle ilk olarak kız ortaokulu ve kız öğretmen okulu, 1910'lu yıllarda ise erkek ortaokulu ve erkek öğretmen okullarında eğitim verildiği, Darülelhan'da (1917) ise kuruma özgü bir müzik eğitimi verildiği bilinmektedir. Cumhuriyetin ilanından hemen sonra ise 1924'te kurulan Musiki Muallim Mektebi, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin mesleki müzik eğitimi temelini oluşturmuştur.

1850 ve 1900 yılları arasında yapılan folklor ve müzikoloji araştırmaları sayesinde müziğin tarihsel ve kültürel özelliklerini konu edinmiş ve halk müziği alanında bilimsel verilerin olduğu yazılı kaynaklara ulaşılmıştır. Bu kaynaklar incelendikçe halk müziği kültürünü konu edinen bilgiler literatüre kazandırılmıştır. Osmanlı devletinin yıkılması ve Cumhuriyetin kurulması sonrası Türk halk müziğinin ana unsurları olan; usul, makam, tür ve söz unsurlarını temel alan konularda incelemeler yapılıp bu alanda yazılı kaynaklar kaleme alınmıştır (Ortakale, 2007).

Müzik denilince aklımıza ilk gelen şey ezgilerdir. Bu nedenle eğitim-öğretim sürecinde de kullanılacak en küçük yapı taşı ezgilerdir diyebiliriz. Eğitim kurumlarında halk ezgilerinin temel özellikleri dikkate alınarak hangi eğitim aşamasında hangi ezgilerin kullanılacağı konusunda titiz davranılmalıdır. Örneğin; güzel sanatlar lisesi düzeyinde kullanılacak müzik dağarının; ses genişliği, makamsal özellikleri ya da tartımsal farklılıkları, Konservatuvarlar gibi lisans düzeyinde eğitim verilen kurumlara nazaran zorluk düzeyi bakımından daha özenle seçilmelidir. Zorluk ve kapsam bakımından yapılacak bu düzenleme eserlerin halk müziği olup olmama durumuyla ilgili değildir tamamen seviye farklılıklarının göz önünde bulundurulması ile ilgilidir (Özdek, 2012).

2.1.5. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarımız

Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte ülkemizde politika, bilim, kültür ve sanat gibi toplumu doğrudan etkileyen birtakım yenilikler başlatılmıştır. Bu yeni yaklaşımlar içerisinde kuşkusuz müzik eğitimine yönelik de çalışma hazırlıklarına girilmiştir.

Atatürk'ün de belirttiği gibi, Müzik Devriminin başlatılması, Batıya yönelmiş yeni Türk Devleti için çok önemliydi. Cumhuriyet, Türk halkı için yeni bir yaşam biçiminin başlangıcı olduğu gibi Türk Müziği için de yeni bir dönemin başlangıcıydı (Ortakale, 2007).

Müzik diğer sanatların sesidir ve ritmidir diyebiliriz. Müziğin diğer disiplinler üzerinde onlara çoğu alanda renk katan bir gücü vardır. Müzik disiplini diğer sanat dallarına ilham vermesi yanında kültürel değerlerimizi canlı tutması bakımından önemli bir sanat dalıdır. Şüphesiz ki kültürün en önemli unsuru müzik sanatıdır (Türkekul, 2006).

Son zamanlarda, üniversiteler bünyesinde oluşturulan çeşitli bölümler (Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, Konservatuvarların Türk Müziği bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Sahne Sanatları Fakültelerinin Türk Müziği bölümleri vb.) türkülerin akademik bir perspektiften incelenmesi ve değerlendirilmesi konusunda önemli bir rol üstlenmiştir. Birçok halk müziği ve halk oyunları derneği, türkülerin korunması, daha geniş bir kitleye yayılması ve aktarılması konusunda önemli bir boşluğu doldurmuştur. Ülkemizde, bazı illerde kurulan "Devlet Halk Müziği Koroları ve Halk Dansları Toplulukları" da Türk halk müziğinin korunması, yaşatılması ve özüne uygun bir şekilde icra edilmesi konusunda çalışmalarını sürdürmektedir (Börekçi, 2020).

21. yüzyılda, Türkiye'deki mesleki müzik eğitimi, lise düzeyinde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, üniversite düzeyinde ise Konservatuvarlar, Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik bölümlerinde verilmektedir.

Müzik öğretmenlerini yetiştiren programların incelenmesi, ulusal bir nitelik taşıyan müzik eğitimi modelinin oluşturulması için hem ilköğretim müzik eğitimi programının hem de müzik öğretmeni yetiştiren programların içeriklerindeki halk müziği oranlarının büyük bir önem taşıdığını göstermektedir. Aynı zamanda, ülkenin kendi halk müziği ve çalgılarına ait literatür, belirleyici bir faktör olarak dikkat çekmektedir (Özdek, 2012).

Müzik eğitimi, kendisinin parçası olduğu toplumu etkilerken, toplum da müzik eğitimini şekillendirir. Bu durum göz önüne alındığında, müzik kültürü ve bu kültürü

oluşturan bireyler arasında sürekli ve karşılıklı bir etkileşim olduğu görülür (Börekçi, 2020).

Birçok toplumda müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçası olan yazılı nota kullanımı, 20. yüzyılın başlarına kadar Türk müziği icracıları ve eğitimcileri tarafından pek tercih edilmemiştir. Bu nedenle, bestelendiği ve icra edildiği bilinen ve çeşitli kaynaklarda bahsedilen birçok eser, ne yazık ki günümüze ulaşamamıştır. Notası yazılmadan ve kaydedilmeden, unutulmadan ve meşk yoluyla günümüze ulaşan birçok eserin orijinali ile ne kadar uyumlu olduğu ise hala önemli bir tartışma konusu olmaya devam etmektedir (Börekçi, 2020).

2.1.5.1. Konservatuvarlar

Konservatuvarlar genellikle müzik ve sahne sanatları olmak üzere iki ana bölüme ayrılır. Ancak, bu genellemeye uymayan bazı durumlar da vardır. Örneğin, Ankara Hacettepe ve İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarları, çalgı yapımı bölümüne sahiptir. Bunun yanında İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi bünyesinde Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi bölümü de yer almaktadır (Tarman, 2006).

2.1.5.2. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL), ilköğretimden sonra öğrenci kabul eden ve 4 yıllık eğitim veren, ortaöğretim seviyesindeki profesyonel sanat eğitimi kurumlarıdır. Bu okulların bir bölümü yatılıdır ve müzik ve resim bölümleri bulunmaktadır. Her yıl haziran ayında başvurular alınır ve ağustos ayında bir yetenek sınavı ile her bölüme 24 öğrenci kabul edilir. Başvuru için diploma notu en az 3.00 ve müzik veya resim ders notlarının ortalaması en az 4.00 olmalıdır. Bu okulların müzik bölümlerinde, her öğrenciye zorunlu olan piyano dışında ikinci bir enstrümanın eğitimi verilir ve mezunlar, mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarına hazırlanır (Tarman, 2006).

2.1.5.3. Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları

Eğitim Fakülteleri Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü bünyesinde faaliyet gösteren müzik eğitimi ana bilim dalları yükseköğretim seviyesinde mesleki müzik eğitimi sunan

kurumlardır. Müzik eğitimi ana bilim dallarına başvuru yapmak için lise diplomasına sahip olmak ve ayrıca üniversite sınavlarına girecek öğrenciler için hazırlanmış 1. Oturum sınavı olan Temel Yeterlik Sınavı sonucunda 800.000 sıralama içerisinde olmak gereklidir. Başvuru yapmaya hak kazanan adaylar ana bilim dallarının hazırladığı giriş-yetenek sınavına tabii tutulurlar ve belirli bir yetenek sınavı puanına sahip olanlar kayıt yaptırmaya hak kazanırlar.

Milli eğitimde milli şuur ve milli bilinç kazanılması açısından en önemli unsurlardan biri öğretmen yetiştiren kurumların genel müzik eğitimi politikaları ve öğretmen adayı yetiştirme uygulamalarıdır. Eğitim fakülteleri bünyesinde bulunan müzik öğretmenliği bölümlerinde, diğer müzik eğitim kurumları olan güzel sanatlar fakülteleri ya da konservatuvarlardan mezun olan aday öğretmenlerin müzik eğitimiyle ilgili uygulama farklılıklarının olduğu belirtilmektedir. Bunun temel sebebi ise bu kurumlarda aday öğretmen yetiştirme sürecinde verilen derslerin, ders içeriklerinin ve ders programlarının farklılık göstermesidir (Apaydın, 2019).

2.1.5.4. Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri

Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümleri, yükseköğretim seviyesinde profesyonel müzik eğitimi sunan kurumlarımızdan birisidir. Bu kurumlarda, lise mezunları bölümlerin düzenlediği giriş-yetenek sınavını kazanarak kabul edilir. Bestecilik, müzikoloji, müzik teorileri, müzik teknolojisi vb. alanları içeren bu bölümlerin hedefi, besteci, müzikolog, müzik eleştirmeni, müzik yazarı, müzik teknoloji uzmanı ve müzik teorisyeni yetiştirmektir (Tarman, 2006:12).

2.2. Geleneksel Türk Halk Müziği'nin Genel Özellikleri ve Tarihçesi

Toplumlar kültürlerini koruma ve bir sonraki nesle aktarma konusunda çeşitli araçlardan faydalanmaktadır. Bu araçlar içerisinde en etkinlerinden birisi de şüphesiz müziktir. Kültürel bağlamda müzik, toplumun hemen her duygusunu yansıtmada aracı olmuştur. Dolayısıyla günümüz dünyasında hemen her toplumun sözlü kültürünü temsil eden şarkılar bulunmaktadır. Türk kültürü içerisinde sözlü kültür geleneğinin müzik ile temsilini oluşturan olgulardan birisi ise "Türkü" dür. Türkü kelimesini etimolojik açıdan tanımlayan Gök Akyıldız (2016) Türkü teriminin ilk bakışta Türk'e ait, Türk'e özgü şeklinde çevrilebileceğini ifade etmektedir. Gök Akyıldız'a göre Türk halk kültürü

geleneğe dayalı ve içerisinde halk müziğini barındırmaktadır ve geleneksel Türk halk müziğinde sözlü eserlere Türkü denilmektedir.

Son birkaç yüzyıldır halk müziklerine yönelik çeşitli halk bilimci ve etnomüzikologlar çalışmalar yürütmekte, bu müzik türü ile ilgili tanımlamalar ve genel özellikleri tespit etmektedirler. Emnalar (1998:25) bu konuya yönelik çeşitli yerli ve yabancı araştırmacıların görüşlerini şu şekilde sıralamıştır;

"İngiliz, Prant'a göre; köylü ve toplum arasından çıkıp, gelenek haline gelmiş ezgilerdir.

Yine İngiliz, Breniers'e göre; halkın ortak malı olan, en sade, düz ve yalın ezgilerdir ve anonimdir.

Alman Hugo Riemann'a göre;

- Ezgi ve sözlerin sahibi belli değildir.
- Halk tarafından benimsenmiş ve halk ezgisi ifadesine bürünmüştür.
- Melodik ve armonik bünyesi kolayca anlaşılır ve popüler bir edadadır.

Fransız Michel Brnet'e göre; Halk tarafından özümsenen ve kulaktan kulağa aktarılan ezgilerdir.

Halil Bedii Yönetken'e göre; Türk halk müziği folklorik ve anonim bir karakterdedir. Üretenleri belli değildir. Türk köylü, aşiret ve âşıkların müziğidir.

Muzaffer Sarısözen'e göre; Halkın sahibini bilmeden çalıp söylediği ezgilerdir.

Mahmut Ragıp Gazimihal'e göre, halk şarkısı terimi "chant popularie" karşılığı olarak kullanıldı, Almanlar kendi halk şarkılarına "lied" dedikleri gibi Türkler de kendi halk şarkılarına genellikle "türkü" dedi.

Bütün bu tanımlardan hareket ederek, halk müziğinde aranan unsurları Nida Tüfekçi aşağıdaki gibi sıralamaktadır.

Nida Tüfekçi'ye Göre Halk Müziğinin Tanımı
Sahibinin bilinmemesi
Halk tarafından benimsenip, onun ifadesine bürünmüş olması
Halkın ortak malı olması
Kulaktan kulağa verilmek suretiyle hayatiyetini sürdürmesi
Gelenek haline gelmesi
Zaman içinde derin bir geçmişi olması
Mekan içinde yaygın olması
Yöresel dil ve müzik (Ezgi ve Çalgısal olarak) özelliklerini bünyesinde taşıması
İddiasız olması
Kişisel yapım olmaması

Şekil 4. Nida Tüfekçi'ye Göre Halk Müziğinin Tanımı.

Emnalar (1998) tüm bu tanımlar kapsamında "kişisel yapılmaması ve sahibinin bilinmemesi" gibi maddelerin günümüzde geçerli olmadığını şu şekilde vurgulamaktadır; "…son zamanlarda üretilen ve üretilmekte olan türküler notaya alınmakta veya âşıkların türkülerine uymaktadır. Örneğin Âşık Veysel türküleri, bu türkülerin sahibi belli değil midir?

Halk müzikleri her toplumda farklı özellikler göstermekte, beslendikleri kültürün kapsamında üretilmekte ve yaşanılan toplumun değerlerini yansıtmaktadır. Halk müzikleri toplumun özgün iç dinamikleri bağlamında düşünüldüğünde zengin bir çeşitliliğe sahip olacağı söylenebilir (Yeşilyurt, 2021:10-11).

2.3. Geleneksel Türk Halk Müziği'nin Tanımı

Halkın müşterek konular karşısında yaşadığı duyguları müzik aracılığıyla ifade etme şekli olarak kısa tanımlayabileceğimiz halk müziği Emnalar (1998:27)'ın ifadesiyle kendine özgü sazları, çalış-söyleyiş tavırları, türleri, biçimleri ve geniş repertuvarıyla ulusal nitelikleri bünyesinde barındıran, halk biliminin diğer dallarıyla iç içe oluşan, yöresel müziklerin birleşimiyle ortaya çıkan bir müzik türüdür. Türk halk müziği Türk halkının içinden yetişmiş kişilerin adı bilinen ya da bilinmeyen halk sanatçılarının ürünleridir. Sözlerinde insan yaşamı, sevda, sevinç, acı, yiğitlik, inanç, doğa olayları, sosyal ve ekonomik koşullar gibi konuların işlendiği türküler; yörelere, seslendirme ortamlarına, söz ve ezgi yapılarına göre çeşitlilik gösterebilmektedir. Bu türküler çalgısal, sözlü ve iki durumun da bir arada kullanılabilen yapıdadırlar.

Türk halk müziği sanat yapma gayesinin ötesinde toplumun karşılaştığı çeşitli dünyasal ve inançsal olaylar karşısında duygu ve düşüncelerini ifade etmek için üretilir ve halkın ortak sesi olma özelliğindedir.

Bir başka tanımlama olarak Yeşilyurt (2021: 13) ise Türk kültürünün öz kaynaklarıyla beraber Anadolu topraklarında yaşayan insanlar ile bir bütün olarak toplumsal olayları konu eden ve Türk milletine ait olan ulusal bir müzik türü olduğunu belirtmektedir.

Karkın ve Haşhaş (2014)'a göre de herhangi bir sanat estetiği kaygısı taşımayan, halkın ortak malı ve statiklikten uzak bir müzik türüdür. Bağlı olduğu coğrafyadaki yaşam dokusuna adaptasyon sağlamış ve belleklere kazanmıştır.

Türk halk müziği türküler oyun havaları, maniler, koşmalar, tekerlemeler, seyirlik, oyun müzikleri ile tören müzikleri gibi halkın günlük yaşamını konu edinen sözlü-sözsüz, oyunlu danslı müzikleri kapsar (Ortakale, 2007).

Her bölgenin kendine has söyleme ve oynama biçimleri varıdır. Türk halk müziği bu yörelerin söyleyiş ve ağız özelliklerini, ayrıca Anadolu'nun farklı renklerini ve oyun özelliklerini de özünde barındırır (Sözen, 1986).

Ortakale (2007) toplumların asırlarca süren evrim sonucu yavaş yavaş değişime ve etkileşime uğradıklarını ve müziklerin de aynı şekilde değişim ve etkileşime uğradığını belirmiştir. Ancak Türk halk müziği "sanat" müziği gibi keskin hatlarla belirli olmadığı için gelişim seyrinin diğer müzik türleri gibi açık olmadığını dile getirmiştir. Ortakale'ye göre bu durum çalgılardan ve sözlerden anlaşılabilmektedir. Yine de taşıdığı öğelerden de anlaşıldığı üzere geleneğini en fazla koruyan bir müzik olmuştur.

GTHM konu kapsam bakımından kader inancına sahiptir ve doğaüstü veya ilahi unsurları içerir. Halk müziğinin söz unsurları dikkate alındığında, olumsuzluklar karşısında mevcut durumu kabullenip, tepkisini sitem ve yakınma olarak ortaya koyar. Halk müziği türkü yakıcılar tarafından yaratılmış ve yaşadıkları dönemde içinde bulundukları kültürün özelliklerini günümüze kadar taşımışlarıdır. Halk müziği ezgileri zaman içerisinde kişiden kişiye aktarılarak günümüze kadar geldiği için o zamana dair bilgiler elde etmemize yardımcı olur. Dinlediğimiz bir halk müziği eserinde muhakkak kendimizden bir şeyler buluruz bu da eski dönemlerdeki atalarımızın kültürel varlığının

günümüzde hala devam ettiğinin göstergesidir. Bu devamlılığın en önemli unsurları ise güzel sanatlar özelinde müzik ve edebiyattır (Ortakale, 2007).

2.4.Türk Halk Müziği'nin Genel Karakteri

Türk halk müziği, Türklerin yaşadıkları olaylar karşısında besledikleri duygu ve düşüncelerin, sosyal yaşamlarının, tarihi olaylar, coğrafi konum ve göç gibi etkilerle vücut bulmuş müzik ürünleridir. Bu müzik türü âşık müziğidir. Folklorik ve anonim bir karakterdedir. Büyük ölçüde üretenleri belli değildir.

Bu müzik Türk köylüsünün, Türk aşiretlerinin, büyük kasabaların eski ve yerli halkının Türk bard (saz şairi ozan) ve trubadurları olan âşıkların müziğidir. Folklorik, anonim bir karakter taşır. Yaratıcıları çoğunlukla belli değildir (Emnalar, 1998:27).

Müzik, edebiyat ve halk oyunları birbirileriyle iç içedir. Bu üç sanat türünün hangisinin daha önce oluştuğu düşünülemez. THM ise bu üç olgunun sözcüsü durumundadır. Türk halk oyunlarının yöresel çeşitliliğini göz önünde bulundurmak ve isimlerini dahi saymak, bu alandaki zenginliğe yönelik yeterli fikir verebilmektedir. Türk duygularının erişilmez enginliği söz sanatında doruğa ulaşmıştır. Mani, koşma, hoyrat, ciğa, divan, tecnis vb. halk edebiyatı ürünlerinin doğuşları ve yaşamaları, halk müziği ile tam bir uyum içinde olduğu görülmektedir. Araştırmalara bakıldığında, yörelerin konuşma dilinin müziği de doğrudan şekillendirdi anlaşılmaktadır" (Emnalar, 1998).

2.5. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Türler

Çiftci 2010 yılındaki çalışmasında, Türkiye'deki müzik türlerini şu şekilde sıralamıştır.

1. Geleneksel Türk Halk Müziği
2. Geleneksel Türk Sanat Müziği
3. Popüler Müzikler
4. Askeri Müzik
5. Dini Müzik
6. Eğitim Müziği.

Müzik diğer sanat dallarında da görüldüğü gibi, toplumun, sosyokültürel, tarihsel ve ekonomik özelliklerine göre belirlenmektedir. Ayrıca yöresel ve bölgesel farklılıklar çeşitli türleri de meydana getirir. Her toplumun sahip olduğu gibi Türk toplumunun da sahip olduğu çeşitli müzik türleri bulunmaktadır (Gök Akyıldız, 2016: 9-10).

TRT THM repertuvarında yer alan Anadolu'nun 7 bölgesine ait yöresel ezgiler sözlü ve sözsüz olmak üzere 2 türdedir. Sözlü ezgiler, THM repertuvarında yer alır ve

"Türkü" olarak bilinirler. Fakat THM' deki formlar ve yöresel tavır özellikleri itibariyle farklı adlar taşır. Sözlü ezgiler; Deyiş, Zeybek, Halay, Semah, Karşılama, Bengi-Mengi, Sağma-Zahma, Kol Havaları, Maya, vb., sözsüz ezgiler ise Türk halk müziği oyun havaları repertuvarında "Bar, Zeybek, Oyun Havası, Halay, Bengi, Güvende, vb.," adlarla yer alır (Eke, 2016:38).

2.5.1. Savaş Ekici'ye Göre

Türk halk müziğini meydana getiren ana unsurlar; ritmik yapılar, sözel yapılar ve melodik yapılardır. Bu üç yapı aynı zamanda yöresel üslubu da oluşturan ana yapılardır. Tür konusu incelenirken bu yapıların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu bilgiler ışığında THM' de tür kavramın ilk olarak ritmik yapıya göre sınıflandırılması gerektiğini savunan Ekici; ritimsel yapıyı göz önüne alarak aşağıdaki sınıflandırmayı önermiştir (Demir, 2013).

Usullü Olanlar		Serbest Ritimli Olanlar	
Halay ve Bar Havaları	Silifke, Mut Yöresi	Bozlak Havaları	Eğin Yöresi
Teke Havaları	Zeybek Havaları	Barak Havaları	Arguvan ve Çamşıhı Yöresi
Semah ve Deyişler	Karadeniz Havaları	Hoyratlar	Gurbet Havaları
Yozgat-Kayseri Yöresi	Karşılama Havaları	Gazeller	Yol Havaları
Ankara Yöresi	Tokat-Ordu Yöresi	Harput Yöresi	Erzurum Yöresi

Şekil 5. Savaş Ekici'ye Göre THM' de Türler (Demir, 2013:37-38).

2.5.2. Ali Uçan'a Göre

Halk müziği ile ilgili araştırmalara ve bunlarla ilgili bilimsel çalışmalara, zamanın koşulları ve gereksinimleri göz önünde bulundurularak bakılırken; incelemeye konu olan halkın müziğinde nelerin incelendiğine ve incelenmesi gerektiğine ana hatlarıyla bakmak gerekmektedir. Bu bağlamda Ali Uçan (2005), halk müziği türlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır.

Yerleşik Halk Müziği	Yarı Yerleşik / Yarı Göçebe Halk Müziği
Kentli Halk Müziği	Göçebe Halk Müziği
Kasabalı Halk Müziği	Geleneksel Halk Müziği
Köylü Halk Müziği	Modern Halk Müziği

Şekil 6. Ali Uçan' a Göre THM' de Türler.

Ali Uçan' ın yukarıdaki tasnifine göre; ilk bölümde "Yerleşik Halk Müziği" başlığı altında incelenen "Kentli-Kasabalı-Köylü" sınıflandırmasında, halkın yaşamını

sürdürdüğü coğrafi yerleşim alanları göz önünde bulundurulmuştur. Yarı yerleşik ve yarı göçebe halk müziği tasnifinde ise ilk iki başlık olan "Göçebe Halk Müziği ve Geleneksel Halk Müziği" sınıflandırmasında tarihsel süreçler göz önünde bulundurularak inceleme yapılmış fakat "Modern Halk Müziği" sınıflandırmasının hangi yöntemle yapıldığı konusunda fikir sahibi değiliz (Demir, 2013).

2.5.3. Mehmet Özbek'e Göre

Türkülerin çeşitlere ayrıldığından ve bunlarında
1-Ezgilerine,
2-Konularına,
3-Şekil Yapılarına göre isimlendirildiğinden bahsetmiştir (Özbek, 1981:66).

Ezgilere göre türküleri; uzun hava ve kırık hava olarak sınıflandırmış ve bunları da "tip" terimiyle ifade etmiştir (Özbek,1981:66).

Uzun havalar da ezgilerine göre çeşitli isimler almaktadırlar: Bozlak, Divan, Hoyrat, Koşma, Kayabaşı, Maya, Çukurova, Garip, Kerem, Kesik Kerem, Müztezad, Aydos, Eğin, Türkmeni vb. (Demir, 2011:52).

Belirli bir usul yapısına sahip olan ezgilere Şanlıurfa'da kırık hava, Konya'da ise oturak ismi verilmektedir. Kırık havalar bölgelere, ezgilere ve usullere göre farklı isimler almaktadırlar. Karadenizliler horon ve denizci türkülerine "Yalı Havası", Harput'ta oyuna gelen türkülere "Şıkıltım", Ege'de zeybek, Ordu, Giresun, Marmara ve Trakya'da "Karşılama" adı verilir. Erzurum, Kars yöresinde "Sümmani Ağzı", Isparta ve Eğirdir taraflarında "Datdiri" gibi hepsi birer kırık hava isimleridir (Özbek,1981:68).

Türk halk müziğinde tür; sözlü ya da sözsüz, ezgisel ya da sözel ifadeleri aynı olan ezgilerin meydana getirdikleri öbek türleridir. Çalgısal ezgiler kırık hava biçimi içinde bir türdür. Bu tür de yine kendi içerisinde peşrev, ayak, halay, bar, karşılama vb. türlere ayrılır. Bozlak, uzun hava biçeminde bir türdür, o da kendi içerisinde Avşar, Türkmeni, Çukurova vb. türlere ayrılmaktadır (Demir, 2013:43).

2.5.4. Atınç Emnalar'a Göre

Atınç Emnalar Türk halk müziğinde türleri dünyasal ve inançsal bağlamda sınıflandırmıştır. Emnalar'a göre Türk halk müziği türleri aşağıda şekil halinde belirtilmiştir.

Dünyasal Türk Halk Müziği		**İnançsal Türk Halk Müziği**
Genel Olarak Ritimli (Usullü) Olanlar	**Genel Olarak Serbest Ritimli (Usulsüz) Olanlar**	
Türküler • Azeri • Karadeniz • Konya • Rumeli • Teke • Yozgat	Arguvan Havaları	İlahiler • Nefesler • Savtlar • Gülbanglar
Barana Havaları	Baraklar	Kalenderiler
Güvende Takımı	Bozlaklar	Semahlar
Müzikli Öyküler	Divanlar	Ali Mevlidi
Zeybekler	Gurbet Havaları	
	Hoyratlar	
	Mayalar	
	Müstezatlar	
	Yol Havaları	

Şekil 7. Atınç Emnalar'a Göre THM'de Türler (Emnalar, 1998).

2.6. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yöresel İcra Biçimleri

Geleneksel Türk halk müziğini meydana getiren en önemli unsurlar yöresel özelliklerdir. Bu özellikler; yöreye özgü icra biçimleri, folklorik yapıları, çalgı türleri, usul yapıları ve söyleyiş biçimleridir. Söz konusu bu dinamikler bir araya gelince geleneksel Türk halk müziği ana karakterini oluşturmaktadır. Bahsi geçen bu özelliklerin tanımları ve kullanım durumları aşağıda belirtilmiştir.

2.6.1. Tavır ve Üslup

Türk halk müziği, geleneksel yapısının bir parçası olarak, yerel ve bölgesel özellikler barındırır. Halk müziğimizde bu yöresel niteliklere genellikle "üslup" denir; yöresel farklılıklar içinde, özellikle bağlamada kullanılan icra türleri "Tavır" olarak adlandırılır. Fakat tavır çoğunlukla kişiye özgü olduğundan, "Üslup" teriminin kullanılması daha uygun görülür. Yöresel üsluplar bir bölgedeki yaşayan insanların yaşam tarzlarından ve kültürel farklılıklarından ortaya çıkan çeşitli özelliklerin halk

müziğine yansımasıdır. Başka bir deyişle, bağlı olduğu yöre müziğinin karakterini ortaya koyar (Eroğlu, 2017:520).

Yöre üslupları, genel özelliklerine bakıldığında, farklı tonlar ve dizilerde ortaya çıkan ezgilerin çeşitli düzüm ve tartımlarla işlenmesi sonucu oluşan kendine has bir teknikle karakterize edilir.

Bu üsluplar, bağlama sazında veya diğer yöresel sazlarda çeşitli icra biçimleri, tezene vuruş ve çeşitli düzen özellikleriyle değerlendirilmektedir. Türk müziğinin en yaygın sazlarından olan bağlama sazı, yöresel icranın zengin birikimini sergiler, bilhassa farklı türdeki tezene vuruşları ve usul yapılarıyla ön plana çıkar. Yöresel ezgilerin seslendirilmesinde bu tezene vuruşları çekme, tarama, dokunma, üçleme, çektirme, çırpma, çiftleme, sıyırtma ve vurma gibi terimlerle ifade edilir. Bu üsluplar arasında Halay, Teke, Semah ve Deyiş, Âşık, Konya, Kayseri, Yozgat Sürmeli, Ankara, Silifke/Mut, Zeybek, Azerbaycan, Karadeniz, Karşılama gibi üsluplar bulunur (Eroğlu,2017:520-521).

2.6.2. Yöresel Avazlar (Ağızlar)

Türkü söyleme biçimleri, yöreden yöreye değişiklik gösterir ve bu biçimlere geçmişte "ağız" ismi verilirdi. "Ağız" terimi genellikle uzun havaların söyleniş şeklini ifade eder. Bir yörenin tüm icra biçimine "üslup", Türkü söyleme biçimlerine ise "Avaz" veya "Yöre Avazı" denilmesi önerilir. Halk müziğinde, sesle icra edilen ezgilerde, halkımız farklı türkü söyleme biçimlerini benimsemiş, geliştirmiş ve ezgilerini kendi duygularına göre çeşitli motiflerle süslemiştir. Türkiye'nin geniş coğrafi alanında, Eğin Avazı (Ağzı), Harput Avazı, Arguvan Avazı, Çamşıhı Avazı, Sümmani Avazı, Kerkük Avazı, Azerbaycan Avazı, Barak Avazı, Bozlak Avazı, Gurbet Havası-Avazı gibi "Yöre Avazları" örnek olarak verilebilir (Eroğlu, 2017).

2.7. Halkbilimi

Türkiye'deki halk bilimi çalışmalarının başlangıcı genellikle 1913 olarak kabul edilir, ancak literatüre göre Türk halk kültürü hakkındaki ilk bilgiler çok daha eski tarihlerde bulunabilir. Divan-ı Lügat-it-Türk, 14-15. Yüzyıllarda Dede Korkut Kitabı, 16. Yüzyılda Zahirüddin Muhammed Babur'un Baburname'si, 17. Yüzyılda Kâtip Çelebi'nin Cihannüma, Keşfüz -Zünun, Mizanü'l – Halk Fi İhtiyari eserleri ve Evliya

Çelebi'nin Seyahatnamesi, Türk halk kültürü hakkındaki ilk bilgileri içeren kaynaklar arasında yer alır (Ortakale, 2007).

Cumhuriyetin ilanı sonrası, Atatürk'ün öncülüğünde ve Cumhuriyet Halk Fırkası teşvikleriyle Folklor yani halk bilimi alanında incelemeler başlatılmıştır. Bu teşvikleri sonucu "Ana Dilden Derlemeler" isimli kitap yazılmıştır. O dönemde yazılan Türkçe dil bilgisi kitapları ve Türk Dili Tetkik Cemiyeti Sözlüğü folklor çalışmalarına farklı bir yön vermiştir. 1924 yılında kurulmasına karşın 1926 da faaliyetlerine başlayan İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü, halk bilgisine ve Türk halk müziğimize kaynak teşkil eden yayınları literatüre kazandırmayı amaç edinmiştir (Ortakale, 2007).

Bu çalışmalardan bazıları şunlardır: Gevheri, Erzurumlu Emrah, Pir Sultan Abdal, On Altıncı Asır Sonuna Kadar Saz Şairleri, Kayıkçı Mustafa ve Genç Osman Hikayesi, Bektaşilik Tetkikleri, Türk Aşiretleri, Melamilik ve Edebiyatı, Köroğlu Destanı (Ortakale, 2007).

Büyükyıldız'a (2015) göre, folklor olarak adlandırılan halkbilim, toplumların halk tabakalarının maddi ve manevi kültürlerini tarihsel, toplumsal ve coğrafi boyutlarıyla inceleyen bir bilim dalıdır. Bu boyutların birbirleriyle olan ilişkilerini belirleyerek, kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim gibi birçok konuyu kendi özgün yöntemleriyle çözmeye çalışır. Ayrıca, bu oluşumlarla ilgili sonuç, kural, teori ve yasaları bulmayı hedefler.

1927'de, halk bilimi alanının ilk derneği olan Halk Bilgisi Derneği, Ankara merkezli olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Derneğin ilk görevi, bir halk bilimi kılavuzu hazırlamak ve "Maarif Vekaleti" ne sunmak olmuştur. Bu sayede, Anadolu'daki ilgili kişiler bu kılavuzdan yararlanabilmiştir. Halk Bilgisi Derneği, başta halk edebiyatına dair bilgi ve belgelerin derlenmesi amacıyla üç kez olmak üzere Anadolu'da derleme gezileri gerçekleştirilmiştir. Bu gezilerden birincisi 1929'da Trabzon, Rize, Gümüşhane, Bayburt, Erzurum, Erzincan ve Hasankale'de; ikinci olarak 1930'da Gaziantep ve çevresinde; üçüncü olarak 1932'de Balıkesir, Sındırgı ve Dursunbey'de gerçekleştirilmiştir (Ortakale, 2007).

Halk müziği, eğitim kurumlarında yeteri kadar yer edinemese de yeni ulusal müzik eğitimi anlayışının temelini oluşturması düşünülen çoksesli eserlerin ilham kaynağı olarak kabul edilmiştir. Bu düşünceye dayanarak, halk ezgilerinin derlenmesi için kişisel ve kurumsal düzeyde çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Derleme çalışmaları genellikle resmî kurumların ve kuruluşların derleme birimleri ve derleme heyetleri tarafından yürütülmüştür. Halk müziği derleme çalışmalarında, batı müziğine yönelik eğitim anlayışı benimsemiş olan konservatuvarların başı çektiğini ve derlenen eserlerin, pek çok hata ve eksiklikler barındırmasına karşın, arşivlerde mümkün olduğunca korunduğunu ve halkevlerinin de bu anlamda ciddi bir rol oynadığını gözlemliyoruz (Özdek, 2012).

Cumhuriyet döneminde "Halk Bilgisi" adlı çalışmaların Atatürk önderliğinde Cumhuriyet Halk Fıkrası desteklemiştir ve "Ana Dilden Derlemeler" isimli çalışma bu kapsamda desteklenmiştir. Sonrasında Türk Dili Tetkik Cemiyeti Sözlük ve çeşitli gramer kitapları aracılığıyla halk bilimi çalışmaları yeni boyut kazanmıştır. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü ilk çalışmaları ilk ürünlerini vermeye başlamış, halk müziği ve halk bilimine kaynak olacak eserleri alana kazandırmıştır. Bu eserlerden birkaçı ise şunlardır; Erzurumlu Emrah, On Altıncı Asır Sonuna Kadar Saz Şairleri, Gevheri, Pir Sultan Abdal, Genç Osman Hikayesi, Kayıkçı Mustafa, Bektaşilik Tetkikleri, Türk Aşiretleri, Köroğlu Destanıdır (Ortakale, 2007).

Halk bilimi anlamına gelen folklor, toplumun maddi ve manevi kültürel değerlerini, tarihsel ve coğrafik boyutlarla ve bu boyutların birbirileri ile ilişkilerini belirleyerek kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim gibi birçok problemlerini şahsına münhasır yöntemler aracılığıyla çözmeye ve bu durumlarla ilgili sonuç, kural, kuram ve yasaları tespit etmeye çalışan bir bilim alanıdır (Büyükyıldız, 2015).

Halk Bilgisi Derneği 1927 yılında halk bilimi alanında ilk kurulan dernek olma özelliğini taşımaktadır. Bu dernek tarafından ilk olarak bir halk bilimi kılavuzu hazırlanmış ve Maarif Vekaletine sunulmuş ve bu şekilde Anadolu'da bu alan ile ilgilenen kişilerin faydalanması sağlanmıştır. Bilhassa halk edebiyatıyla ilgili bilgilerin arşivlenmesi hedefiyle bu dernek tarafından Anadolu'da üç derleme gezini organize edilmiştir. Bunlardan birincisi Trabzon Rize, Gümüşhane, Bayburt, Erzurum, Erzincan, Hasankale'de; 1929 yılında yapılmış, ikincisi 1930'da Gaziantep ve dolaylarında; üçüncüsü ise 1932'de Balıkesir, Sındırgı ve Dursunbey'de yapılmıştır (Ortakale, 2007).

Halk müziği eserlerinin derlenmesi daha çok resmî kurum ve kuruluşlara ait derleme birimleri ve heyetleri tarafından yürütülen derleme faaliyetleri göze çarpmaktadır. Halk müziği derlemelerinde batı müziği temelli eğitim veren konservatuvarların öncülük ettiği, derlenen ezgilerin birçok hata ve eksikliklere rağmen arşivlenmeye çalışıldığı ve halkevlerinin de bu süreçte önemli önemli bir rol oynadığı görülmektedir (Özdek, 2012).

2.8. Geleneksel Türk Halk Müziğinde Derleme

Türk halk müziği derleme çalışmaları ilk olarak Cumhuriyet Döneminde başlamış ve Dârü'l-Elhân'ın 1923'te yeniden açılmasıyla gündem olmuştur. M. R. Gazimihal, Dârü'l-Elhân müdür yardımcısı Ziya Bey'in Dârü'l-Elhân müdürü Süreyya Bey'e önerisiyle 14 soruluk bir anket fişi hazırlandığını ve bu şekille türkülerin toplanması hedeflendiğini ifade etmektedir. Anket yoluyla alınan halk türkülerinin notaları ise sonrasında Rauf Yekta Bey'in yazdığı "Dârü'l-Elhân Külliyatı Halk Şarkıları isimli iki defter şeklinde yayımlanmıştır. Birinci defterde 100 türkünün notası verilmiştir. Toplanan notalardan yayınlanmaya değer görülenlerinin Birinci Defterde 47, İkinci Defterde ise 38 olmak üzere 85 tanesi Dârü'l-Elhân Külliyatı Anadolu Halk Şarkıları 1. Defter ve Dârü'l-Elhân Külliyatı Anadolu Halk Şarkıları 2. Defter isimleriyle yayınlanmıştır (Deniz & Göktaş, 2016:322).

Rauf Yekta Bey, halk müziği araştırmalarının yapılması ve yayımlanmasının önemi konusunda ilk girişimde bulunan müzikologdur. 1898 yılında yazdığı bir yazıda Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde çok yanık ve etkileyici nağmelerle karşılaştığını ve çok güzel örneklerin olduğunu söyleyerek, bu eserlerin notaya alınıp çoğaltılarak yayımlanması gerektiğini belirtmiştir. Yine aynı yazıda milli musikimizin halk müziği olduğunu söylemiştir (Kaya, 2019).

Bilinen ilk Türk halk müziği derleme çalışmaları ve alan araştırması aslen Ermeni olan Kütahyalı Gomidas Vartabed tarafından yapılmıştır. Gomidas ve ailesi Türkçe konuşmaktadır. 1892 yılında, başta kendi aile fertleri olmak üzere 22 kaynak kişiden toplam 69 türküyü memleketi olan Kütahya'da derlemiş ve notaya almıştır. Yaşarken yaptığı derlemeleri yayımlayamayan Gomidas'ın çalışmalarından bir kısmı yakın zamanda basılmıştır (Kaya, 2019).

Ortakale (2007:24) ciddi çalışmaların 1915 yılı ve sonrasında yapılan çalışmalar olduğunu belirtmiştir. Devamında ise Türkiye'de müzik ile ilgili ilk yazıyı Musa

Süreyya'nın yazdığı ve 5 Mart 1915'te Yeni Mecmua isimli derginin ilk özel sayısında yayınladığını ifade etmiştir. Bu makaleden sonra halk türkülerinin derlenmesiyle ilgili iki makale daha yayınlanmıştır. Bu makaleler Ahmet Cevdet (Oran) tarafından İkdam gazetesinde ve Necip Asım (Yazıksız) tarafından yazılan Türk Yurdu Dergisi'nde yer almaktadır.

Halk müziği araştırmaları konusu, ülkemizde ilk kez dilbilimci ve tarihçi Necip Asım Yazıksız tarafından 1896 yılında gündeme getirilmiştir. Türk müziğinin geliştirilmesi için "çoban şarkılarımızı, çöğür şairi denilen yerli şairlerimizin eserlerini, eski şarkı ve türkülerimizi" derlemek ve yayımlamak gerektiğini savunan Yazıksız'ın fikirleri destek görmüş fakat bu destek kâğıt üzerinde kalmıştır (Kaya, 2019:10).

Türkiye'de ses kayıt cihazı kullanılarak yapılan ilk halk müziği alan araştırması, 1902 yılında Islahiye'de bulunan Zincirli Höyük'teki arkeolojik kazılarda bulunan Avusturyalı Felix von Luschan tarafından yapılmıştır. Luschan, beraberinde getirdiği fonograf cihazı ile 25 civarında türkü kayda almış ve bunların bir kısmını 1903 yılında yayımlamıştır (Kaya, 2019:10).

1920 yılında halk müziği derleme çalışmalarına yönelik önemli bir gelişme yaşanmıştır. MEB'de bir Hars (kültür) dairesi kurulmuştur. Bu dairede halk müziğinin derleme faaliyetleri ele alınmıştır ve 1922 yılında ise anketler yayınlanmıştır (Ortakale, 2007:24).

Ülkemizde 1920'lerde ilk adımları atılan derleme çalışmalarında kırık havaların yanı sıra uzun havalar da derlenmiştir. Fakat kırık havalar için yapılan sistemli çalışma maalesef uzun havalar için de yapılmıştır diyemeyiz (Küçükçelebi, 2002).

Halk müziği derleme alanında önemli girişimlerden birisi de 1925 yılında Seyfettin ve Sezai kardeşlerin müzik derlemeleridir. Bu derleme gezisinden sonra hazırlanan rapor MEB tarafından yayınlanmıştır. Öte yandan 1926 yılında İstanbul Belediye konservatuvarı dört derleme gezisi düzenlemiş ve önemli sonuçlar alınmıştır. Geziye Yusuf Ziya (Demircioğlu), Rauf Yekta, Dürü Turan, Ekrem Besim, Muhittin Sadık (Sadak), Ferruh Arsunar, Mahmut Ragıp (Gazimihal), Remzi ve etnograf olarak Abdülkadir İnan katılmıştır (Ortakale, 2007).

1930'lı yıllarda müzik alanında Batılılaşma çalışmaları hız kazanmış ve bu bağlamda Türk Mûsikî İnkılabı da net bir şekilde devlet tarafından desteklenmiştir ve

1934 yılında Türk musikisi çalışmalarına yön vermek üzere devlet kanalıyla bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyonda Türk Beşleri de yer almıştır. Bu çalışmalara yönelik yabancı müzik uzmanlarından da faydalanılmıştır ve önemli tecrübelere sahip Macar müzikolog ve besteci Bela Bartok Türkiye'ye davet edilmiştir. Bartok'a eşlik etmek üzere Ankara Halkevi tarafından Ahmet Adnan Saygun görevlendirilmiştir (Deniz & Göktaş, 2016).

Ankara Devlet Konservatuarı 1936 yılında kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğünün sağladığı desteklerle, 1937 yılından 1952 yılına kadar aralıksız olarak derleme çalışmaları sürdürülmüştür. Ankara Devlet Konservatuvarının derleme amacıyla yaptığı ilk gezi 1937 yılının ağustos ve eylül ayları içinde yapılmış ve bir buçuk ay devam etmiştir. Erzurum, Erzincan, Elâzığ, Sivas, Rize, Trabzon ve Gümüşhane illerinde de derleme çalışmaları olmuştur. İlk derleme ve folklor gezisi Muzaffer Sarısözen, Necil Kazım Akses, Halil Bedii Yönetken, Ferid Alnar, Ulvi Cemal Erkin ve teknisyen Arif Etikan tarafından gerçekleştirilmiş ve derleme gezisi sonunda 588 halk müziği eseri derlenmiştir (Altınay, 2004).

1938' de Ankara Devlet Konservatuvarı tarafından yapılan ikinci derleme gezisi, iki farklı grupla yapılmış olup grupların biri Hasan Ferid Alnar başkanlığında diğer grup ise Ulvi Cemal Erkin başkanlığında derleme çalışması yapmıştır. Ferid Alnar başkanlığında toplanan birinci tetkik grup, bir buçuk ay süren seyahatte Afyon, Aydın, Balıkesir, Denizli, İzmir ve Manisa illerinde derleme çalışması sürdürmüşlerdir. Ferid Alnar dışında Halil Bedii Yönetken, Tahsin Banguoğlu, Cevat Memduh Altar ve teknisyen Rıza Yetişen de birinci tetkik grupta yer almışlardır. Tetkik grup toplamda 604 halk müziği eseri ve oyun havası derlemiştir. Ulvi Cemal Erkin'in başkanı olduğu ikinci tetkik grupta ise Muzaffer Sarısözen, Nurullah Taşkıran, ve teknisyen Arif Etikan isimlerini görmekteyiz. Derleme Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu illerinde yapılmıştır. Yine bir buçuk ay süren derleme çalışmaları sonucunda Şanlıurfa, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya ve Seyhan bölgelerinden 491 halk müziği eseri ve oyun havası derlenmiştir (Deniz ve Göktaş, 2016).

Son derleme çalışması 1971 yılında TRT tarafından Kuzeydoğu Anadolu'da gerçekleştirilmiştir. Bu derleme, Nida Tüfekçi, Zihni Derçin ve teknisyen Muzaffer Yönden tarafından Erzurum ve Kars yöresinde yapılmıştır. Bu derlemeden kısa süre önce 1969 yılında düzenlenen fakat kaynaklarda olmayan bir derleme çalışmasından Kubilay Dökmetaş bahsetmektedir (Kaya, 2019).

2.8.1. Derleme Terimi

Halk bilgisi derleme çalışmasının nasıl ve nedenlerini tartışmadan önce, halk bilgisi yaratmalarını derlemenin ne olduğunu, bu işi gerçekleştirenlerin ne ad aldıklarını ve özelliklerini, halk bilgisi yaratmalarının kimden derlendiğini ve bu kişilere ne adlar verildiği ve ne tür özelliklere sahip olduklarını kısaca açıklamak yararlı olacaktır (Ekici, 2011:25).

2.8.2. Derleme Nedir?

Ekici (2011:25-26) derleme terimini "halk bilgisi yaratmalarının belli zamanda, belli bir yerde, belli bazı araç ve yöntemleri kullanan uzman halk bilimci veya amatör olarak halk bilimine ilgi duyan kişi veya kişilerce, halk bilgisi ürünlerini yaratan, yeniden yaratan, taşıyan, nakleden, aktaran ve icra eden kişilerden sözlü, yazılı ve görsel olarak kaydedilmesi ve maddi ürünlerin toplanması işidir" şeklinde tanımlamaktadır.

2.8.3. Derlemeci Kimdir?

Halk bilgisi yaratmalarını bilimsel inceleme, arşivleme, tanıtma gibi amaçlar doğrultusunda kaynak kişilerden belli bilimsel yöntemler kullanarak kaydeden ve toplayan kişiye "Derlemeci" adı denir. Genel olarak kendi kültürüne ilgi duyan ve bir nedene bağlı olarak bunları kaydeden herkese derlemeci gözüyle bakılması doğru bir yaklaşım olmaz (Ekici, 2011:27).

Ekici'ye göre derleme faaliyetinde bulunanlar iki gruba ayrılmaktadır.

2.8.4. Uzman (Profesyonel) Derlemeci

Halk bilimi alanının belirli bir kısmına hâkim, belirli bir halk bilimi eğitimi almış ve halk bilgisi ürünlerini bilimsel araştırma ve incelemeler, arşivleme ve tanıtma amaçlarına yönelik olarak bilimsel yöntemlerle derleyen kişiler "Uzman (Profesyonel) Derlemeci "olarak adlandırılırlar (Ekici, 2011).

2.8.5. Amatör Derlemeci

Halk bilimi eğitimi almamış, ancak kendi bölgesindeki veya yöresindeki halk bilgisi yaratmalarına ilgi duyan, bu yaratmaları çeşitli amaçlar doğrultusunda kaydedip, toplayan kişilere "Amatör Derlemeci" adı verilir (Ekici, 2011). Ekici'ye göre bu tür derlemeciler, belli bilimsel yaklaşımlarda derleme yapmadıkları gibi derleme amaçları ve

derledikleri ürünleri sınıflandırma ve değerlendirmeleri de bilimsel yaklaşımlardan uzaktır. Bu kişilerin yaptıkları derleme çalışmaları daha çok ilgiden kaynaklanmaktadır.

2.9. Müzik Teorisi

Müzik yazısı; eserlerin yazıya dökülmesi, çalma söyleme gibi icraların gelecek nesillere doğal yapılarını bozmadan aktarılması için geliştirilmiş, simgeler ve işaretlerin tamamıdır. Birçok unsurdan oluşan müzik yazısını oluşturan temel öğeler; porte (dizek), notalar, anahtarlar, ölçü çizgileri, bitiş çizgileri, anlatım terimleri ve artikülasyonlardır (Güdek vd., 2020).

İnsanoğlu tarih öncesi devirlerden sonra yaşadığı müzikal duygularını yazıya dökme ihtiyacı hissetmiştir. Bu gereklilikle tarih sürecinde birçok müzik yazısı ortaya çıkmıştır. Gelinen noktada hemen hemen bütün dünyanın kullandığı belli bir sistematik yapısı olan müzik yazısı ve kuralları çerçevesinde uzlaşılmıştır (Canbay, ve diğerleri, 2015:305).

Müzik yazısı öğrenmek; müzik eserlerini analiz etme, farklı müzikleri çözümleyerek kültürel gelişim sağlama, geçmişten günümüze taşıdığımız geleneksel ezgilerimizin doğal tınılarını bozmadan yarınlara aktarma ve eğitim müziğinde güçlü bir şekilde faydalanma bakımından çok önemlidir (Güdek vd., 2020).

2.9.1. Uzatma Bağı

Aynı frekanstaki (aynı sesi çıkaran) iki notayı birbirine bağlamak amacıyla kullanılır (Canbay, vd., 2015).
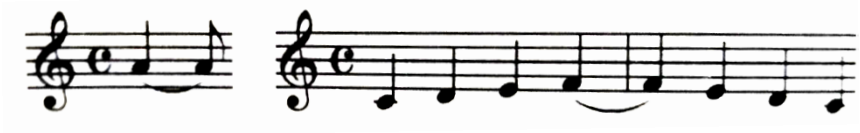
Şekil 8. Uzatma Bağı.

2.9.2. Durgu (Puandorg-Paundare)

Üzerine geldiği notayı çoğunlukla kendi süresinin iki katı kadar uzatır. Ancak müzikal olarak iki katından daha az veya fazla da uzatabilir. Puandorg sıklıkla eserde bitiş kısmı olan son kısımdaki notaların üstünde kullanılır (Canbay, vd., 2015).
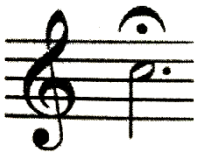
Şekil 9. Puandorg-Puandare.

Puandorg üstüne geldiği notanın icracının isteğine bağlı olarak uzatılabileceği anlamına gelir. Puandorg uygulanınca usul ve ritim durmalıdır. Puandorg eğer ölçü çizgisi veya sus işaretinin üzerine gelirse, isteğe bağlı uzatılabileceği anlaşılır ve Paundare olarak isimlendirilir (Yavuzoğlu, 2014).

2.9.3. Zaman

Ölçü kendi içinde eşit parçalardan oluşur. Bu parçalara zaman denir. Farklı zaman çeşitleri bulunur. Mesela "Bir Zamanlı Ölçü", "İki Zamanlı Ölçü", "Üç Zamanlı Ölçü", "Dört Zamanlı Ölçü" gibi. Vurgulama bakımından bir ölçüdeki tüm zamanlar birbirine göre aynı önemde değildir. Bütün ölçülerde kuvvetli ve zayıf zamanlar yer alır (Canbay, vd., 2015).

Her ölçünün birinci zamanı kuvvetli zamandır. Eğer eser dört zamanlı ise birinci ve üçüncü zaman kuvvetli zaman olarak çalınır. Bunların dışında kalan vuruşlar ise zayıf zamanlıdır. Zamanlar kendi içinde farklı kısımlara ayrılır. Vurgulama bakımından, ilk bölüm, diğerler bölümlere göre daha kuvvetlidir (Canbay, vd., 2015).

2.9.4. Legatto (Bağlı Çalma)

Notaların bağlı olarak seslendirilmesine legato denir (Canbay, ve diğerleri, 2015). Aynı frekansta olmayan seslerin bağlanarak (legato) çalınması gerektiğini belirtir (Yavuzoğlu, 2014).
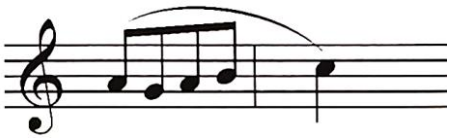
Şekil 10. Legato.

2.9.5. Uzatma Bağı

İsimleri ve frekansları aynı olan notaların kesilmeden seslendirileceği anlamına gelir. Bu sayede çalınan kısım süre değeri olarak bağlanan iki notanın süresi kadar uzatılmış olur (Yavuzoğlu, 2014).

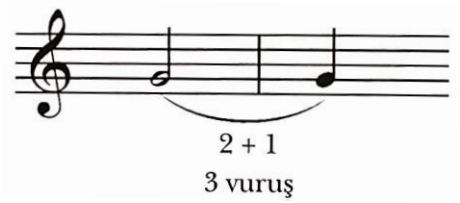

Şekil 11. Uzatma Bağı.

2.9.6. Staccato

Notaların kesik kesik çalınmasına Staccato denir. Staccato notanın kuyruk yönüne bağlı olarak notanın altında ya da üstünde bir nokta konularak gösterilir (Canbay, ve diğerleri, 2015). Staccato üzerine geldiği notanın kesik kesik seslendirileceğini belirtir. Aşağıdaki gibi üç farklı türde uygulanır (Yavuzoğlu, 2014).

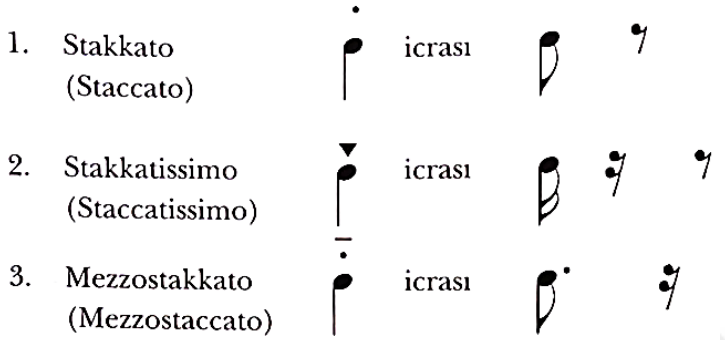

Şekil 12. Stakkato

Mezzostakkato eğer birden fazla notaya uygulanacaksa, aşağıdaki gibi notaların tamamı üzerinden bir bağ ile bağlanır (Yavuzoğlu, 2014).

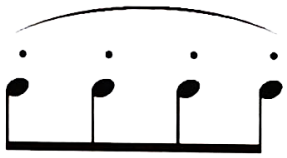

Şekil 13. Birden Fazla Notaya Uygulanan Mezzostakkato.

2.9.7. Tenuto (Tutarak)

Notaların üzerine konulan kısa çizgi ile ifade edilir. Üzerine geldiği notayı süre değerine en yakın olacak sürede ve belirgin çalınacağını belirtir. Aşağıdaki gibi gösterilir (Yavuzoğlu, 2014).

Şekil 14. Tenuto.

2.9.8. Aksan

Aksan kullanıldığı notanın diğer notalara nispeten daha vurgulu seslendirilmesini ve ilgili notanın diğer notalara göre biraz daha ön plana çıkarılarak çalınması gerektiğini belirtir (Boone, Schonbrun, 2018).

Uygulandığı notanın vurgulanarak seslendirilmesi gerektiğini gösterir. Aşağıdaki gibi gösterilir (Yavuzoğlu, 2014).

Şekil 15. Aksan.

2.9.9. Detaşe

Uygulandığı notanın ayırarak çalınacağı anlamına gelir. Kesikli staccato olarak da isimlendirilir. Aşağıdaki şekilde gösterilir (Yavuzoğlu, 2014).

Şekil 16. Detaşe.

2.9.10. Abantı-Apojiyatür (Appogiatura)

Sol tarafına geldiği sesi kendi değerinin tam yarı değerine bölerek seslendirilmesini sağlar (Canbay,vd., 2015).

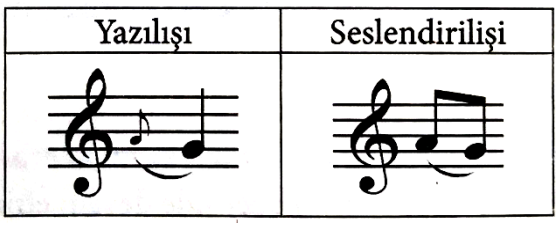

Şekil 17. Abantı-Apojiyatür (Appogiatura).

2.9.11. Çarpma

Ana ses çalınmadan önce çok kısa bir süreliğine başka sese çarpıp ana sese dönülmesidir. Bu sayede ana ses vurgulanmış olur (Canbay, ve diğerleri, 2015).

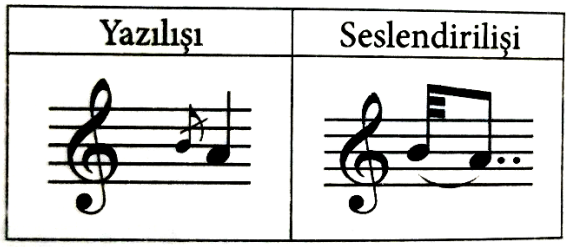

Şekil 18. Çarpma.

2.9.12. Tril

Ana nota ile yan notanın birbiri ardına oldukça hızlı ve ilgili olduğu değer süre seslendirilmesidir (Canbay, vd., 2015:315).

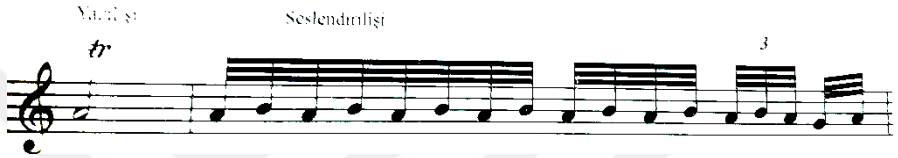

Şekil 19. Tril (1).

İki sesin ana ses ve yukarı yardımcı sesin sıra ile hızlı bir şekilde çalınmasıyla uygulanır. Tril işareti şöyledir (tr.) Trilin uygulanma süresi üstünde tril yazılan notanın süre değeri kadardır.

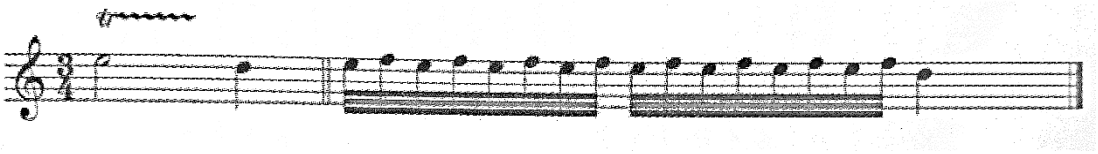

Şekil 20. Tril (2).

Alterasyon işaretleri trilin üstünde yazılmışsa üst yardımcı sese ait olduğu bilinmelidir.

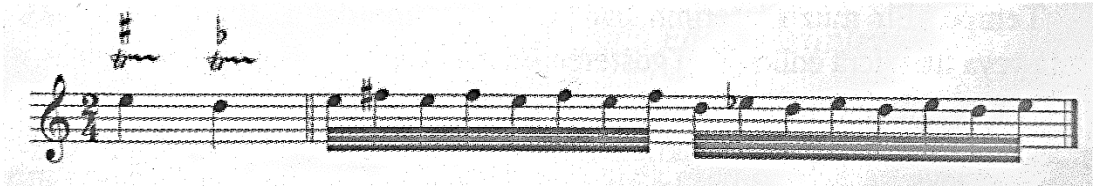

Şekil 21. Tril (3).

17-18. yüzyıllarda tril'in sonu aşağı yardımcı sesin ana sese geçmesiyle yapılırdı ve "Nahşlak" olarak isimlendirilirdi (Demir, 2017).

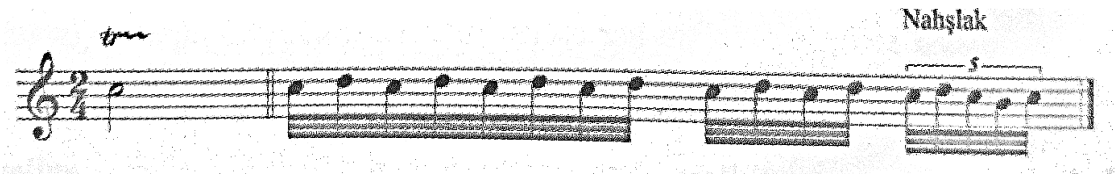

Şekil 22. Tril (4).

2.9.13. Tremolo

Bir notanın komşusu olan nota ile değil, komşusunun yanındaki nota ile birbiri ardı sıra çok hızlı seslendirilmesi ile ifade edilir (Canbay, ve diğerleri, 2015).
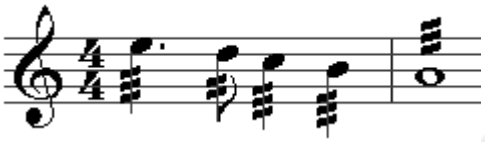
Şekil 23. Tremolo.

Art arda çalınan nota aynı nota veya ikili aralıktan büyük ise Tremolo olarak isimlendirilir. Aşağıdaki gibi iki faklı şekilde yapılır (Yavuzoğlu, 2014).

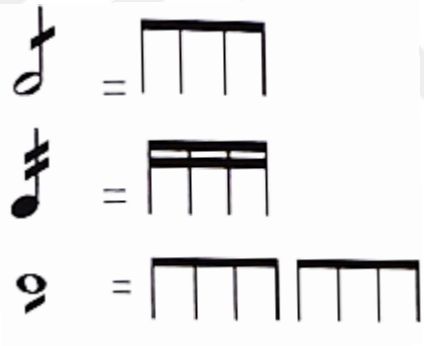

Şekil 24. Tek Bir Notanın Tekrarından Oluşan Tremolo.

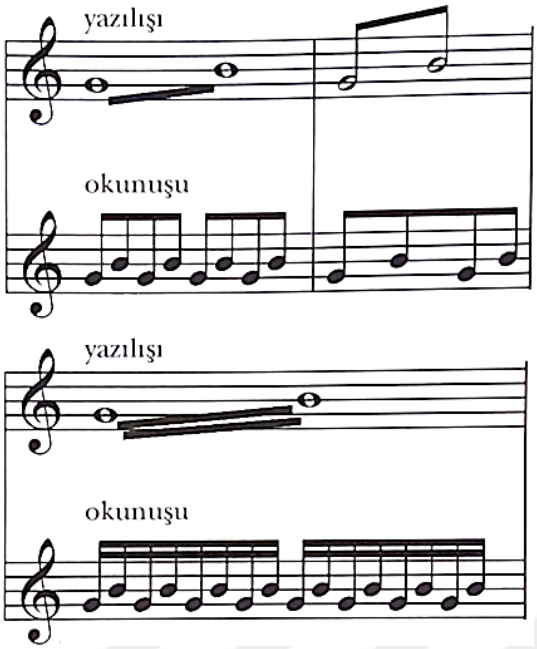

Şekil 25. Art Arda Tekrarlanan İki Nota ile Yapılan Tremolo.

2.9.14. Bezekler- Melizmler

(Bezek: İng. Grace, Fr. Agrement, Alm. Orament, it. Fioritura)

Eserler bestelenirken ve seslendirilirken asıl ezgide olmayan ezgiye eklenen yardımcı işaretler ve notalar kullanılır. Ezgiyi bezeyen ve süsleyen bu ek işaretlere müzikte "bezek-melizm" denir. Melizmler vokal (seslik) müzikte ve enstrümantal (çalgı) müzikte çok sık kullanılmıştır. Bezekler ana ezgiyi farklı melodik araçlarla zenginleştirmek, güzelleştirmek için kullanılır (Demir, 2017).

2.9.15. Forşlak

Forşlak'ın uzun forşlak ve kısa forşlak olmak üzere iki türü vardır (Demir,2017).

Uzun Forşlak

Ezginin bir esas sesinden ikili aralık mesafesindeki yukarı ve aşağı konumlanan yardımcı seslerden meydana gelir. Uzun forşlak ana sesin önünde küçük nota biçiminde yazılır ve ana nota değerinin yarısı kadardır. Uzun forşlak'ı gösteren nota sapı her zaman yukarı yöndedir (Demir, 2017).
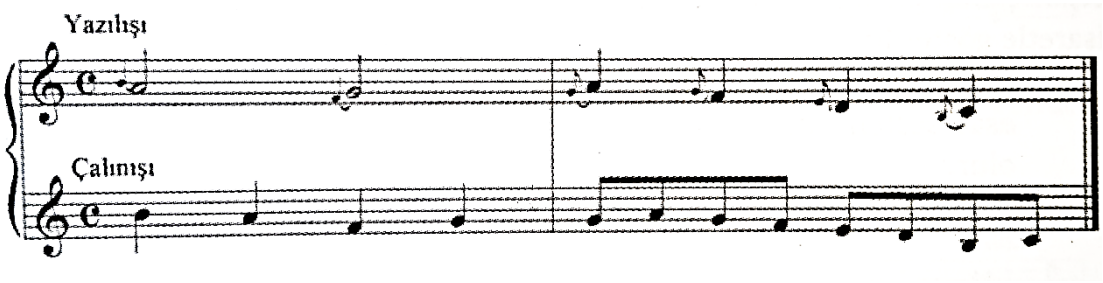
Şekil 26. Uzun Forşlak.

Kısa Forşlak

Bir veya birden fazla kısa notanın asıl notanın önünde hızlıca çalınmasıyla meydana gelir. İki veya daha fazla notadan meydana gelen kısa forşlaklar grup halinde yan sapları yukarı olacak şekilde küçük onaltılık ve otuz ikilik nota olarak yazılır ve esas nota ile bağlanarak seslendirilirken onun süresine eklenir (Demir, 2017).
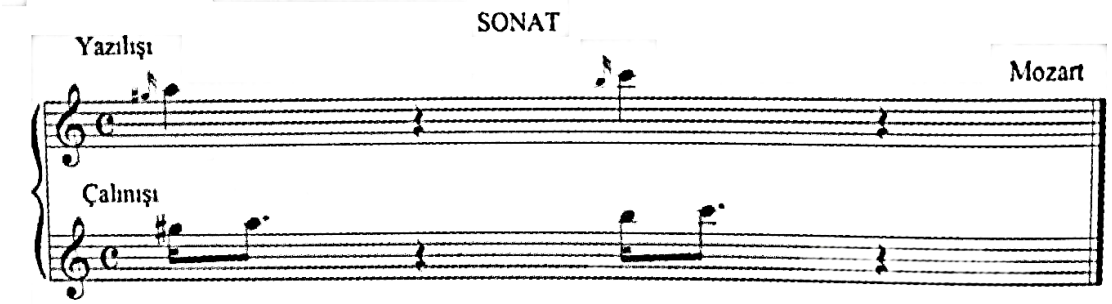
Şekil 27. Kısa Forşlak.

2.9.16. Mordant – Çarpma

Aynı frekansta tekrarlanan ana nota arasında yukarı veya aşağı yardımcı notanın hızlı çalınmasına mordant adı verilir. Mordant uygulanan notanın üzerinde özel bir işaretle belirtilir (Demir, 2017).

Basit Mordant

Basit Mordant üç notadan oluşur. Esas nota, üst yardımcı nota ve yine esas notadan meydana gelir. Basit mordant esas sesin ölçü değerine eklenerek seslendirilir. Alterasyon işaretleri basit mordant' ın üzerinde konulur ve yukarı yardımcı notaya aittir (Demir, 2017).
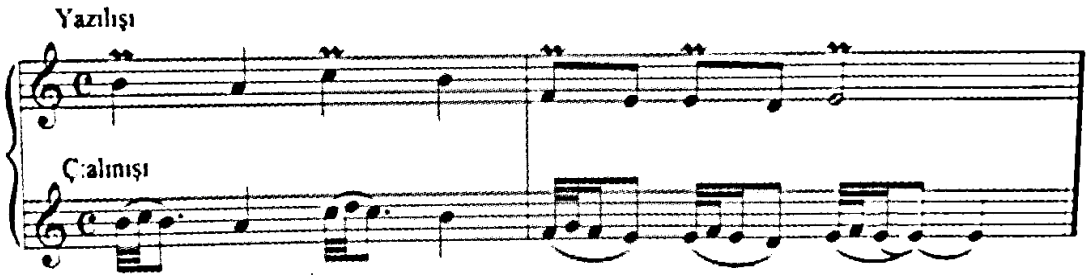
Şekil 28. Basit Mordant

Çizgili Mordant

Çizgili mordant üç notadan meydana gelir. Mordant'ın ortasında çizgi olursa yardımcı nota alttadır. O zaman mordant esas nota, aşağı yardımcı nota ve yine esas notadan meydana gelir (Demir, 2017).

Çift Kat Çizgisiz Mordant

Basit Mordant'ın iki defa tekrar edilmesiyle oluşur (Demir, 2017).

Çift Kat Çizgili Mordant

Çizgili Mordant'ın iki defa tekrarı sonucu oluşur (Demir, 2017).

2.9.17. Nüans Terimleri

Nüans (Ayırtı), eserler seslendirilirken notalara uygulanan hafiflik ya da kuvvetlilik dereceleridir. Bunlara, gürlük terimleri denir. Nüans terimlerinin isimleri İtalyancadır ve nota yazısında kısaltma olarak kullanılırlar. Başlıca nüans terimleri aşağıdadır (Canbay, vd., 2015);

TERİM	ANLATIMI	KISALTMASI
Pianissimo	Çok Hafif	*pp. - ppp.*
Piano	Hafif	*p.*
Mezzo Piano	Orta Hafiflikte	*mp.*
Mezzo Forte	Orta Kuvvetle	*mf.*
Forte	Kuvvetli	*f.*
Fortissimo	Çok Kuvvetli	*ff.*
Molto Fortissimo	Çok Fazla Kuvvetli	*fff.*
Forzando, Con Forza	Çok Kuvvetli, Vurgulu	*fz.*
Forte Piano	Kuvvetliden Sonra Hafif	*fp.*
Crescendo	Gittikçe Kuvvetlenerek	*cresc.*
Decrescendo	Gittikçe Hafifleyerek	*decresc.*

Şekil 29. Nüans Terimleri.

2.9.18. Anlatım Terimleri

Her müzik eserinde müzik aracılığıyla anlatılan duygular, düşünceler, tasarımlar ve izlenimler bulunmaktadır. Geniş bir yelpazesi olan bu ruhsal dışa vurumlara anlatım (ifade) denir. Nota dilinde kullanılan başlıca anlatım terimleri aşağıdadır (Canbay,vd., 2015:325).

Terim	Anlatımı
Amabile	Sevimli
Amoroso	Aşkla
Animato	Canlı
Appassionata	İhtirasla
Cantabile	Şarkı söyler gibi
Deciso	Kararlı
Dolce	Tatlı
Doloroso	Hüzünlü
Elegiaco	Acılı
Espressivo	Anlamı vurgulayarak
Feroce	Yırtıcı
Furioso	Öfkeli
Giocoso	Esprili
Lontano	Uzaktan
Maestoso	Görkemli
Misterioso	Gizemli
Parlando	Konuşur gibi
Patetica	Dokunaklı
Risoluto	Kararlı
Scherzo	Şakacı
Serio	Ciddi ağırbaşlı
Spirotos	Esprili
Vigoroso	Etkili

Şekil 30. Anlatım Terimleri ve Türkçe Karşılıkları.

2.10. İlgili Araştırmalar

Demirok (2023), tarafından yazılan yüksek lisans tezinde "Türkiye'de Türk Müziği Odaklı Lisans Programlarında Türk Halk Müziği Repertuvarı Ders Öğretim Planları ve Bir Model Önerisi" konusu çalışılmıştır. Bu çalışmada Türk halk müziği repertuvarı dersinin, müzik eğitimi kurumlarında verilen nazariyat, solfej ve halk bilimi gibi diğer derslerin konu bütünlüğünü kapsadığı ve bu derslerin bir nevi uygulama alanı olduğu konusuna değinilmiştir. Türk halk müziği geleneğinin önceleri sözlü olarak, yakın dönemlerde ise nota kullanımının yaygınlaşması ile yazılı olarak aktarımının sağlandığı ve Türk halk müziği repertuvarı dersinin önemi üzerinde durulmuştur. Bu sebeple Türk müziği eğitimi veren kurumlarda yürütülen "Türk Halk Müziği Repertuvarı" dersine ait öğretim planları incelenmiş ve yeni bir öğretim planı modeli geliştirilmiştir. Bu model hazırlanırken geleneksel ve akademik ölçütlere bağlı kalınmıştır.

Çelebi (**2023**) "Anadolu Türkülerinin İki Keman İçin Düzenlenmesi ve Keman Teknikleri Açısından Analizi" başlıklı yüksek lisans tezinde; TRT repertuvarından seçilen 7 adet türkü müzikal açıdan incelenmiştir. Eserlerin seçiminde Anadolu'nun 7 farklı coğrafi bölgesinin her birinden bir esere yer verilmiştir. Türkülerin belirlenmesi aşamasında, eserlerin bulundukları yörelere göre ritimsel ve ezgisel özellikleri göz önünde bulundurulmuş ve türkülerin ait olduğu yörenin karakteristik özelliklerini taşımasına önem verilmiştir. Belirlenen 7 türkü 2 keman için yeniden düzenlenerek notaya alınıp çalışmaya eklenmiştir. Eserler düzenlenirken özüne bağlı kalınarak ve müzikal bütünlüğün bozulmaması için nüans ve artikülasyon ifadeleri eklenmiştir. Çalışmaya konu olan 7 türkü hem özgün derlemeleri hem de 2 keman için hazırlanan düzenlemeleri bakımından ayrı ayrı incelenmiş ve analiz yapılarak yorumlanmıştır.

Nogayoğlu (2023), "Güzel Sanatlar Liseleri Keman Eğitiminde Kullanılmak Üzere Oluşturulan Keman Rapsodisinin İcrasına Yönelik Model Bir Çalışma Önerisi" başlıklı yüksek lisans tezinde; Keman rapsodisinin icrasının, keman tekniklerinin ve Türk müziği makamsal yapısının ortaya konulması bakımından önemli olduğunu belirtmiştir. Güzel sanatlar lisesi keman öğrencilerine; Türk müziğinde çok seslendirme ve keman hakkında teknik bilgiler verilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Türk halk müziği ve Türk sanat müziği ses yapıları hakkında bilgiler verilmiştir. Rapsodinin tanımı yapılarak yay tekniklerinden staccato, martele, spiccato, portato, legato, detache ve loure kullanılmıştır. Sol el tekniklerinden ise flagolet, glissando çalışılmış ve pozisyon geçişleri ile

pozisyonlar ele alınmıştır. Bu sayede Güzel Sanatlar Lisesi keman öğrencilerinin seviyesine uygun örnek bir çalışma ortaya konulmuştur.

Sancar (2021), "Cumhuriyet Sonrası Türk Halk Müziğinin Gelişiminin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans çalışmasında; dünya genelinde etkisini her alanda belirgin biçimde gösteren modernleşme akımının, Osmanlı döneminden başlayıp, Cumhuriyet döneminde hız kesmeden devam eden Türk halk müziği çalışmalarına etkilerini incelemiştir. Bu çalışmada tarihsel süreç içerisinde modernleşme kavramının Türk halk müziğine yansımaları ele alınmıştır.

Çavuş (2021), "Frederic Chopin'in Polonezlerinde Motif, Cümle ve Nüans Analizi" başlığı altında çalıştığı sanatta yeterlik tezinde; Romantik dönemin müzikal gelişimine, üstün icra yeteneği sayesinde yenilikler katan Frederic Chopin'in bıraktığı izler araştırılmıştır. Geliştirdiği piyano çalma tekniği ve piyanoya olan hassas yaklaşımları; ifade etmek istediği tüm duyguları yansıtma konusunda kendisine olanak sağlamıştır. Eserlerinde uyguladığı olağanüstü armoni uyumu, ritim ve süslemeler; Chopin'i sıradanlıktan çıkarıp, bestelerinde alışılagelmiş hayal gücünün ötesinde ifade özgürlüğü kazanmasını sağlamıştır. Çalışmaya konu olan 16 polonezin incelenmesinde, bestecinin yaşamı, yaşadığı duygusal gelişimleri etkileyen durumlar, dünyaya bakış açısı ve müziğe kattığı gelişmeler araştırılmıştır. Dönem bestecilerine göre daha az sayıda eser ortaya koymasına karşın, Chopin'in eserleri her zaman layık olduğu değeri görmüştür. Kendi ülkesinin halk ezgilerinden yenilikler getirerek ortaya çıkardığı Polonezleri müziksel form ve işlediği konular bakımından farklılıklar göstermektedir. Çalışmada ele alınan 16 polonez tanıtılarak cümle, motif ve nüans açısından incelenmiş ve bu eserleri icra etmek isteyen piyanistler için yol gösterici olması amaçlanmıştır.

Sungur (2019), tarafından hazırlanan "Bağlama/Saz İçin Yazılmış Eğitim-Öğretim Materyallerinde Nüans ve Dinamik İşaretlerinin Kullanımı Üzerine Bir İçerik Analizi" başlıklı yüksek lisans tezinde; Ülkemizde Türk halk müziği kültürümüzün en önemli unsurlarından biri olan bağlama çalgısı için hazırlanan 30 adet eğitim-öğretim materyali incelenerek nüans ve dinamik işaretlerinin kullanım durumu araştırılmıştır. Seçilen 30 materyal random yöntemiyle belirlenmiştir. İncelenen eserlerde tempo hız terimlerinin %46.66 oranında; nüans işaretlerinin %20 gibi düşük bir oranda; süsleme, artikülasyon, vurgu ve kısaltma gibi terimlerin ise %89.91 gibi yüksek bir oranda kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı bu sonuçlar ışığında; müzik eğitimi ve

bağlama eğitiminde kullanılan materyaller hazırlanırken, nüans ve dinamik işaretlerinin doğru bir biçimde kullanılması gerektiği önerisinde bulunmuştur.

Kudret (2017), tarafından yapılan yüksek lisans tezinde, "Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Kullanılan Repertuvarın İncelenmesi" konusu araştırılmıştır. Çalışmada ulaşılan veriler ışığında, bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılmakta olan eserlerin kullanılma sıklıkları ve bu kullanım durumlarının nedenlerini araştırılmıştır. Bireysel ses eğitimi derslerinde okul şarkıları, müzikal eserler, fasikül notalar, halk müziği türküleri ve Türk müziği eserlerinin kullanıldığı belirtilmiştir. Eserlerin kolaydan zora doğru sıralanmamasını, bu dersleri alan öğrencilerin seviyeleri entonasyon becerileri ve teknik bilgilerinin Ders içeriği oluşturulurken seçilen repertuvar oluşumuna etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuç kısmında bireysel ses eğitimi derslerinde karşılaşılan sorunlar şu şekilde sıralanmıştır; kaynak kitaplarda piyano eşliklerinin bulunmaması, ilgili kaynakların sayısının az olması, transpoze sorunları vb.

Baş (2017), tarafından yapılan yüksek lisans tezinde "Ses Eğitimi İçin Yazılmış Piyano Eşlikli Türk Müziği Eserlerinin İncelenmesi" araştırılmıştır. Bu araştırmada şan derslerinde kullanılan piyano eşliği ile yazılmış Türk müziği eserlerinden oluşan kitapların incelemesi yapılmıştır. Bu eserlerin müzik eğitimi kurumlarında ders kitabı olarak kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Araştırmanın sonucunda bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılacak eserlerin yeterli olmadığı daha fazla kaynağın gerekli olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında da seçilen Türk müziği eserlerinin çok seslendirilmiş bir şekilde olması ve kullanılacak eserlerin eşlikli yazılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Dik (2015), tarafından çalışılan sanatta yeterlilik tezinde, "Barok Dönem Müziği Süslemelerinin İncelenmesi" konusu araştırılmıştır. Bu çalışmada Barok dönem de yaşamış bestecilerin ve kuramcıların süsleme ve buna bağlı kavramlar hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Bu dönemde karşılaşılan en büyük problemin süsleme terminolojisi olduğu belirtilmektedir. Tezde terminoloji sorunu üzerinde çözüm önerileri yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda bu araştırmanın dönem müziği ve süsleme kavramlarıyla ilgili yol göstereceği belirtilmiştir.

İlgar (2015), tarafından yapılan sanat çalışması raporunda "Cumhuriyet Dönemi Çağdaş Türk Vokal Repertuvarının İlk Elli Yılına Bir Bakış ve Bu Bağlamda Seçilmiş Üç Eserin İncelenmesi" araştırılmıştır. Bu çalışmada Cumhuriyet döneminde Avrupa ülkelerine müzik eğitimi almaları için gönderilen yetenekli öğrencilerin Türkiye'ye geri

geldiklerinde genç nesilleri yetiştirmeleri beklenmiştir. Avrupa'da aldıkları eğitim sayesinde Türk müziğine yeni bakış açıları farklı boyutlar ve yeni bir lisan kazandırdıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonuç kısmında bu dönemde bestelenen müziklerin incelenmesi ve bu eserlerin bu çeşitliliğinin göz önüne serilmesi için ilgili döneme ait belirlenen 3 eserin araştırılması ve bulgular elde edilmesi vesilesiyle müzik araştırmacılarına faydalı bir kaynak teşkil edeceği varsayılmıştır.

Acar (2014), tarafından yapılan yüksek lisans tezinde "Türkiye'de Ses Eğitiminin (Şan) Gelişimi ve Uzman Görüşleri ile Değerlendirilmesi" araştırılmıştır. Bu tezde Türkiye'deki ses eğitiminin tarihsel süreci ve geçmişten bugüne kadar faaliyet gösteren müzik eğitimi kurumları ve ders içerikleri araştırılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın sonuç kısmında; Türk müziğinin temelini oluşturan sanat müziği ve halk müziği repertuvarlarının incelenerek ders içeriğinde kullanılabilecek eserlerin belirlenmesi ve ses eğitimi dersinde kullanılabilmesi için eşlik yazılması ve bestecilerin yeni eserler üretmesi için teşvik edilmesi gerekliliği ve program geliştirmeye katkıda bulunulması fikirleri önerilmiştir.

Özdemir (2012), tarafından çalışılan doktora tezinde, "Batı Müziğinin Türkiye'ye Girişi ve Etkileri" araştırılmıştır. Müzik kültürünün gelişimi açısından Türk kültürünün gelişimi ve yapısal olarak gerçekleştirilen farklılıkların incelendiği bu çalışmada; ülkemizde batı medeniyetlerinin çağdaş müzik kültürlerinin etkisi araştırılmıştır. Çalışmanın sonucunda Osmanlı dönemi kültürel ve sosyal yapısı bu değişimlerden etkilenmiş ve Osmanlı devletinin müzik sanatında batı müziği etkisinde değişimler olmuştur. Bu etkileşim günümüz Cumhuriyet tarihine kadar uzanıp kullanılmaya devam etmektedir.

Alimdar (2011), tarafından yapılan doktora tezinde "XIX. Yüzyıldan İtibaren Osmanlı Devleti'nde Batı Müziğinin Benimsenmesi ve Toplumsal Sonuçları" konusu araştırılmıştır. Yapılan bu araştırmada Osmanlı devletinin geniş coğrafyalara yayılmasından sonra hızlı bir şekilde yüzünü batıya doğru dönerek modernleşme çabası içinde olması söz konusu olmuştur. Buna bağlı olarak da Osmanlının batı müziğini benimsediği aşikardır. Osmanlı'daki kültürel veya sosyolojik değişimler, müzikal anlamda Cumhuriyet dönemi Türk müziğinin temellerini oluşturduğu için önem arz etmektedir. İstanbul örnekleriyle incelenen batı müziği etkileşimi sürecinde faydalanılan kaynaklar; döneme ait kitaplar, hatıratlar, devlet arşivinden alınan belgeler, plak ve

fotoğraflar, süreli yayınlar, kişisel ve resmi yıllıklardır. On dokuzuncu yüzyılda batı müziği etkisi bestelenen eserler üzerinde de kalıcı izler bırakmıştır. Bu dönemde batı müziği formunda yazılan opera ve marş benzeri türler yaygınlaşmıştır. Sonuç olarak, müzik çevreleri ve teknolojinin gelişiminden kaynaklanan müzikal kültür neticesinde tüm topluma hitap edecek ürünler ortaya konulması ve ekonomik anlamda dinleyicilere ulaşılabilir olması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

Kekeç, Albuz (2008), tarafından yayınlanan makalede "Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma" yapılmıştır. Bu çalışmada eğitim fakültelerinin müzik bölümlerinde yürütülmekte olan şan derslerinde Türk müziği ezgilerinin kullanılabilirliği araştırılmıştır. Araştırma yapılırken elde edilen verilere; eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerindeki şan eğitimi-bireysel ses eğitimi derslerini yürüten akademisyenlerden ve literatür taraması yapılarak ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuç kısmında Türk müziğimize ait unsurların yakından uzağa öğretim yöntemiyle uygulanmasının faydalı olacağı ve bu alanda yapılan araştırmaların desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun yanında bu alanla ilgili öğretim yöntem ve tekniklerinin ortaya konmasının gerekli olduğu konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Özbilen (2007), "Fasıl Şarkıcılığı Açısından Türk Makam Müziği'nde Süslemeler" başlığı altında çalıştığı sanatta yeterlik tezinde; müzikte bireysel yaratıcılık ve icra ekolü açısından süsleme biçimlerini incelemiştir. Bu çalışma; fasıl şarkıcılığı açısından eser icrası gerçekleştirilirken, motiflerin zenginleştirilmesi ve melodik örgünün anlam kazanması için başvurulan süsleme biçimlerinin ortaya çıkarılması konusunda örnek oluşturması amacıyla yapılmıştır. Özbilen (2007) bu çalışmasında; zaman içerisinde müziğin gelişimi ve değişiminin tespiti bakımından eski kayıt örneklerinin çözümlenmesi ve Türk makam müziğinde müzikbilim alt başlıklarının ele alınması ve üslup bakımdan analiz yapılmasının önemine değinmiştir. Böylelikle Türk makam müziğinin bilimsel olarak estetik yönü ortaya çıkarılıp bu bilgilerin kuramsal bir çerçevede ele alınması amaçlanmıştır.

Ünal (2001), tarafından yazılan doktora tezinde, "Barok Dönemde Avrupa ve Osmanlı'da Vokal Müziğin Karşılaştırılması" konusu araştırılmıştır. Bugünkü müziğin doğudan yayıldığını ve ortak kaynaktan beslenen şarkının bu dönemde Osmanlıların farklı kültürlerinin yansımasıyla ortaya çıkmaktadır. Buna bağlı olarak din, çok ses,

armoni ve nota yazısı oluşmuştur. Fakat Osmanlı nota yazımını kullanmayıp sözlü geleneklere önem vermiştir. Sonuç olarak Osmanlı dönemi müziklerinin de Barok tarzda okunabileceği ve aynı estetik düşünceyle bilimsel olarak ele alınabileceği sonucuna varılmıştır.

Kuzlu (1999), tarafından yapılan yüksek lisans tezinde, "THM' de Kadın Ağzı ve Türkülerin Müzikal ve Edebi Özelliklerinin İncelenmesi" konusu araştırılmıştır. Yapılan araştırmada kadın ağzı türkülerin söylendiği mecliste erkeklerin bulunmadığı bilgisi verilmiştir. Kadın ağzı türküler müzikal açıdan incelenmiş ve müziklerinin akılda kalıcı ve duygulu olduğu belirtilmiştir. Bunların yanında ritmik yapısı da incelenmiştir ve çeşitli ritim kalıpları ortaya çıkmıştır. Çalışmanın sonuç kısmında kadın ağzı türkülerin kadınların duygularını gösterir nitelikte olduğu ve kadınların o toplum içerisindeki sosyal durumlarını ortaya çıkarır biçimde olduğu bu sonucuna ulaşılmıştır.

Uras (1998), tarafından yapılan yüksek lisans tezinde, "Türk Halk Müziği İcra Özelliklerinin Ses Eğitimi (Şan Tekniği) Açısından Değerlendirilmesi" konusu araştırılmıştır. Yapılan bu çalışma ses organlarının sağlığını korumak ve bunun yanında ses sanatçılığı mesleğinin devamlılığını sağlamak, yardımcı ses cihazları kullanılmadan da sesin daha uzağa gidebilmesini sağlamak amacıyla yapılmıştır. Sonuç olarak çalışmada bahsedilen bilgilerin ve yöntemlerinin kabullenilmesi ve buna bağlı olarak yerleştirilmesi, ses eğitimi çalışmalarının sürdürülebilmesi ve geleneksel Türk müziği ses eğitimi-şan ekolünün oluşturulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde, uluslararası sanat müziği terimlerinin Türk halk müziği sözlü-sözsüz eserlerinde uygulanması sürecine yönelik olarak benimsenecek teknik, analiz ve değerlendirme desenlerine yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada, Uluslararası Sanat Müziği terimlerinin Türk halk müziği sözlü ve sözsüz eserlerinde uygulanmasına yönelik olarak öğretim süreci gerçekleştirilmiştir. Öğretim süreci öncesi ve sonrasında katılımcılar tarafından seslendirilen eserler derecelendirilmiş, süreç sonunda öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Yapılan çalışma sürecinden hareketle çalışmada, nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanıldığından araştırma deseni olarak karma desen benimsenmiştir. Karma yöntem araştırmaları, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır (Creswell, 2003; Tashakkori ve Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004; akt. Baki ve Gökçe, 2012).

Karma desen benimsenerek oluşturulan araştırmada görüşme formu ve derecelendirmeli ölçeği ile verilerin elde edildiği göz önüne alındığında nitel ve nicel verilerin kullanıldığı "Yakınsayan Paralel Karma Yöntem Deseni" kullanılmıştır. Yakınsayan Paralel Karma Yöntem Desen içerisinde, nicel ve nitel veriler ayrı ayrı analiz edilerek, bulguların birbirilerine paralel olup olmadığına ilişkin birleşimler yer almaktadır (Creswell, 2013; ed. Demir). Nicel ve nitel yöntemler içerisinde benimsenecek modeller ayrıca incelenecek olunursa; nicel verilerin elde edilip incelenmesi adına tarama modeli benimsenmiş, nitel verilerin elde edilip analiz edilmesi bakımından ise durum çalışması modeli benimsenmiştir.

3.2. Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubunu; Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Geleneksel Türk Müziği Bölümünden seçilen 20 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışmada evren ve örneklem tayinine gidilmeyip çalışma grubu katılımcıları ile veriler elde edilerek, uygulama sonucunda oluşacak durum betimlenmiştir.

Araştırmada üç farklı çalışma grubu ile çalışılmıştır. Türk halk müziği türleri olan "Kırık Hava", "Oyun Havası" ve "Uzun Hava" türlerine yönelik olarak birer eser seslendirilmesi istenilen gruplara ilişkin betimleyici bilgiler tablo 1' de gösterilmiştir.

Tablo 1.
Çalışma Grubuna İlişkin Betimleyici Tablo

Türk Halk Müziği Türü	**Seslendiren Öğrenci Sayısı**
Kırık Hava	6 Öğrenci
Oyun Havası	9 Öğrenci
Uzun Hava	5 Öğrenci
Oyun Havası Türünde Kullanılan Çalgılar	**İcra Eden Öğrenci Sayısı**
Bağlama	4 Öğrenci
Tar	2 Öğrenci
Mey	1 Öğrenci
Kemança	1 Öğrenci
Cura	1 Öğrenci

3.3. Araştırmanın Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel verilerin toplanması amacıyla her müzik türünde birer eser seslendirmeleri istenilmiştir. Eserler içerisinde yer alan Sanat Müziği terimlerinin uygulanması amacı çalışma içerisinde benimsendiğinden, istenilen hedefe öğrencilerin ulaşıp ulaşmadığına yönelik olarak derecelendirme ölçeği geliştirilmiştir. **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** her eser için ayrı bir şekilde eserler içerisinde yer alan ölçü ve dizeklerin yönlendirmeleri ile var olan terimlere maddelendirilmiştir. Kırık Hava türü içerisinde "Çaya İndim Taşı Yok" eserinin seslendirilmesi istenilmiş, eser içerisinde yer alan 8 ölçü üzerinde 17 adet terimin seslendirilmesi istenilmiştir. Oyun Havası türü içerisinde "Halay" eserinin seslendirilmesi istenilmiş, eser içerisinde yer alan 16 ölçü üzerinde 30 adet terimin seslendirilmesi istenilmiştir. Uzun Hava türü içerisinde "Aşağıki Mehlenin Allı Gelini" eserinin seslendirilmesi istenilmiş, eser içerisinde yer alan 3 dizek üzerinde 15 adet terimin seslendirilmesi istenilmiştir.

Araştırmada nitel verilerin toplanması amacıyla uygulama sonrasında katılımcıların görüşlerinin elde edilmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur (**Bkz. Ek.10**).

3.4. Deneysel İşlem Basamakları

Bu araştırmada, belirlenen yönteme dayalı olarak, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden 20 öğrenci seçilmiştir. Seçilen öğrencilere "Öğrenci Onam Formu" **(Bkz.Ek.12)** doldurtularak gerekli bilgilendirme yapıldıktan sonra çalışma grubuna dahil edilmişlerdir. Çalışma grubuna öğrenciler seçilirken öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri göz önünde bulundurulmuş ve çalışmada icra edilecek eserleri seslendirebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olan öğrenciler seçilmiştir. Çalışmanın sağlıklı sonuçlar verebilmesi için özellikle oyun havası türü için seçilen öğrenciler; enstrüman çalabilme becerisi üst düzeyde ve teknik olarak yeterli seviye üzerinde olan yetenekli öğrencilerden seçilmiştir. Kırık havalar ve uzun havalar sesli icra ile seslendirileceği için bu gruba seçilen öğrenciler; ses rengi belirgin olan ve vokal icrada en asgari düzeyde detone olacağı düşünülen ses hakimiyeti yüksek öğrencilerden seçilmiştir.

Seçilen öğrencilerden 11 kişi 4. sınıf, 7 kişi 3. sınıf ve 2 kişi 2. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin tamamı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilmiştir. Bölüm öğrencilerinden 17 kişi Türk halk Müziği Ana Sanat dalı öğrencisi, 3 kişi ise Türk Sanat Müziği Ana Sanat dalı öğrencisidir. Öğrencilerin cinsiyet olarak dağılımları ise; 11 erkek, 9 kız olacak şekildedir. Kırık havaları 6 katılımcı, uzun havaları ise 5 katılımcı sesli icra ile seslendirmiştir. Bir diğer tür olan Oyun havası türü ise 4 Bağlama, 1 Kemança, 1 Mey, 1 Cura ve 2 Tar çalan katılımcı ile icra edilmiştir.

TRT repertuvarından seçilen farklı tür ve özellikteki eserler, notalarının orijinali değiştirilmeden usul, makam, nota ve tartımları aynı kalacak şekilde sadece uluslararası sanat müziği terimleri eklenerek bilgisayarda nota yazım programları kullanılarak yeniden yazılmıştır (**Bkz. Ek.15, Ek.16, Ek.17**). Uluslararası sanat müziği terimleri kullanılarak yeniden notaya alınan eserler; Kafkas Üniversitesi, Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Yakup AÇAR, Kafkas Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI ve Kafkas Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı Öğr. Gör. Erhan MERT' in uzman görüşüne sunulmuştur (**Bkz. Ek.1, Ek.2, Ek.3**). Uzmanlar tarafından 20 kırık havadan 9 tanesi, 14 oyun havasından 7 tanesi, 10 uzun havadan 4 tanesi uygun görülerek belirlenmiştir. Uzmanlar tarafından

belirlenen eserlerden her bir tür için bir eser seçilerek öğrencilerle ön test çalışması yapılmıştır.

Ön test-son test çalışmaları Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı binasında araştırmacı Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU' nun odasında yapılmıştır. Video ve ses kayıtlarının sağlıklı bir biçimde alınabilmesi için kayıtlar konservatuvar öğrencilerinin ders saatleri dışında veya hafta sonları uygun fiziki şartlar sağlanarak yapılmıştır. Kayıtlar alınırken ortam sessizliği ve akustik sağlanarak gürültüsüz ortamda kayıtlar alınmıştır. Kayıtlar video kaydı ve ses kaydı birlikte olacak şekilde düzenlenmiştir. Videolar cep telefonu ile ses kayıtları ise "Zoom H8" model profesyonel ses kayıt cihazı ile alınmıştır. Ses kayıtları üzerinde mix-mastering ya da efekt ekleme gibi kayıtların orijinalini bozacak herhangi bir değişiklik yapılmamış, akustik ve doğal kayıtlar korunmuştur. Kayıtlar alınırken videoların sabit olacak şekilde, aynı açıdan ve titreşimsiz olması için profesyonel tripod kullanılmıştır. Ses kayıt cihazının enstrümanlara ve sesli icra yapan öğrencilerin ağız mesafesine yakınlığını ve sağlıklı ses kaydı alınmasını sağlamak için ses kayıt cihazı tripod ile kullanılmıştır.

Öğrencilerin birbirlerinin icra ve yorumlarından etkilenmemeleri için kayıtlar öğrenciler teker teker içeri alınarak yapılmıştır. Görüntülü ses kayıtları alınırken ön test ve son test kayıtlarının aynı ton ve frekansta olması için öğrencilerin eserlerini seslendirdikleri tonlar belirlenmiş ve piyano frekanslarına uygun olarak Tuner (akort) cihazı kullanılarak aynı tonlarda kayda alınmıştır. Çalışmanın sağlıklı sonuç vermesi için oyun havalarının ön test-son test kayıtlarında, katılımcıların kendi bireysel çalgıları kullanılmıştır hiçbir çalgı değişikliği yapılmamıştır. Video kayıt öncesi öğrencilerin enstrümanlarının akortları araştırmacı tarafından kontrol edilmiş ve piyano frekanslarına uygun hale getirilmiştir. Kırık havalar ve uzun havalar seslendirilirken öğrencilerin eserlerin tonunu ve frekansını bulabilmeleri için araştırmacı Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU tarafından eserlerin ana ezgileri bağlama ile seslendirilmiştir. Kayıtların sadece başlangıç aşamasında referans olması için bağlama çalınarak öğrencilere ses verilmiştir. Öğrencilerin bağlama çalınırken araştırmacının yorum ve nüanslarından etkilenmemesi için öğrenciler eseri seslendirmeye başladığı andan itibaren bağlama çalınması bitirilmiş, bağlama susturulmuş ve kayıt sonuna kadar sadece katılımcıların sesli icraları devam ettirilmiş böylelikle kayda devam edilmiştir **(Ön Test-Son Test Kayıtlarından Örnekler İçin, Bkz. Ek.18).**

Ön test kayıtlarının tamamının kayda alınması sonrasında, uzman görüşü alınarak belirlenen eserler 6 haftalık çalışma programı (**Bkz. Ek.8**) dahilinde video destekli olarak çalışılmalara başlanmıştır. Katılımcı öğrencilerin USM terimleriyle düzenlenen eserleri doğru şekilde çalabilmeleri için, düzenlenen bütün eserlerin nüanslı şekilde çalıştırılması gerektiğinden 6 haftalık çalışma programı uygulanmıştır.

2022-2023 eğitim-öğretim yılında video destekli olarak yapılan deneysel çalışmada, Covid-19 pandemisinde ve 6 Şubat Kahramanmaraş depremleri sonrasında online eğitim için üniversitelerin kullandığı Microsoft Teams programından yararlanılmıştır. Haftalık olarak 45+45 dakika olacak şekilde 2 ders saati boyunca, seçilen eserler çok yönlü olarak çalışılmış ve uluslararası sanat müziği terimleri ile ilgili genel bilgiler verilmiştir. Yapılan dersler öğrencilerin sonradan izleyebilmeleri ve ders tekrarı yapabilmeleri için sistem üzerinden görüntülü olarak kayıt altına alınmıştır. 6 haftalık çalışma programının bitiminde ön testte kullanılan eserler yeniden aynı ortam ve şartlar sağlanarak, aynı öğrencilerle son test kayıtları alınmıştır. Son test kayıtları alınırken çalışmanın güvenilir sonuçlar vermesi için aynı kayıt cihazları kullanılmıştır. Öğrencilerin ön testte eserleri seslendirdikleri tonlara dikkat edilerek aynı tonlarda kayıtlar alınmıştır. Oyun havası türü için seçilen öğrenciler ön testte kullandıkları aynı enstrümanlar ile ve aynı tondaki akort düzeninde kayıtları almışlardır.

Çalışma "kontrol grupsuz ön test-son test" modelinde olduğu için, çalışmanın ön test-son test aşamalarında seçilen çalışma grubu öğrencileri aynı kişilerden oluşmaktadır. Aynı katılımcılarla yapılan icralar öncelikle uluslararası sanat müziği terimleri uygulanmadan ön testte, sonrasında ise uluslararası sanat müziği terimleri uygulanmış şekilde son testte icra edilip video kaydına alınmış ve elde edilen video kayıtları uzmanların görüşüne sunulmuştur. Ön test ve son testte kullanılan eserlerde kullanılan USM terimlerinin her biri için nota üzerinde boş kutucuklar oluşturulmuş ve uzmanların bu kutucuklar üzerinde **"(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam"** şeklinde puanlama yapmaları istenmiştir.

Uzmanların görüşüne sunulan derecelendirme formları (**Bkz. Ek.5, Ek.6, Ek.7**) kullanılarak öntest-sontest puanları elde edilmiş ve değerlendirme işlemi gerçekleştirilmiştir. Süreç boyunca elde edilen verilerin bilgisayar istatistik paket programı kullanılarak istatistiksel analizleri yapılmış ve bulgular değerlendirilerek raporlaştırılmış ve belirgin şekilde olumlu puan farklılıkları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Her bir öğrencinin bireysel icraları dışında, kırık hava ve oyun havası türü için çalışma grubunda bulunan öğrencilerin toplu icra yapmaları istenmiştir. Yapılan toplu icraların da ön test-son test sonuçları değerlendirilerek sonuçlar istatistiksel olarak ortaya konulmuş ve olumlu olarak anlamlı puan farklılıkları gözlemlenmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma süreci öncesinde ve sonrasında **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** ile üç farklı puanlayıcıdan elde edilen veriler, çeşitli istatistiksel testler kullanılarak anlamlılık ve farklılık bakımından incelenmiştir. Puanlayıcılar arası uyumun belirlenmesine yönelik olarak veriler Kendall's W testi ile analiz edilmiştir. Kırık Hava türünde yapılan puanlamalara ilişkin Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,907). Uzun Hava türünde yapılan puanlamalara ilişkin Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,882). Oyun Havası türünde yapılan puanlamalara ilişkin Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,916).

Araştırmada elde edilen verilerin güvenilir olduğu belirlendikten sonra uygulama öncesi ve sonrasında derecelendirme formu ile elde edilen puanlamalar üç uzmanın ortalaması alınarak belirlenmiştir. Belirlenen ortalama ön test ve son test puanları arasındaki anlamlılık düzeylerinin belirlenmesine yönelik olarak, çalışma grubunda yer alan katılımcı sayıları göz önüne alınarak non-parametrik testlerden Wilcoxon testi kullanılmıştır. Oyun havası türünde seslendirmelerin çalgılar ile yapıldığı göz önüne alındığında çalgı türüne göre farklılık oluşup oluşmadığının belirlenmesine yönelik olarak, çalışma grubunda yer alan katılımcı sayıları göz önüne alınarak non-parametrik testlerden Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen nitel veriler ise içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. İçerik analizi içerisinde katılımcı görüşleri kategori, tema ve kodlara dönüştürülerek frekans yüzdelerle betimlenerek örneklere yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma sürecinde uygulanan yönteme uygun olarak araştırmanın amacına ulaşmak adına geliştirilen derecelendirme formundan elde edilen veriler alt problemler doğrultusunda tablolar halinde sunulmuştur.

4.1. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Türk halk müziği türlerinden olan "Kırık Hava" türüne ait değerlendirmenin yapılabilmesi adına "Çaya İndim Taşı Yok" isimli eser altı (N=6) katılımcının uygulama öncesi ve sonrası seslendirmesi istenilmiştir. **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** kullanılarak alanında uzman üç puanlayıcı tarafından katılımcılar değerlendirilmiştir. Değerlendirmenin güvenirliğinin ortaya konulması amacıyla uzmanlar arası uyum Kendall's W testi ile analiz edilmiştir. Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,907).

Tablo 2.
Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Kırık Hava Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu

Puan	Sıralar	N	S.O		z	p
Öntest- Sontest	Negatif Sıralar	0	,00	,00	-2,207	,027
	Pozitif Sıralar	6	3,50	21,00		
	Eşit	0				
	Toplam	6				

Tablo 2. incelendiğinde, çalışmaya katılan altı katılımcının tümünün ön testten aldıkları puan ortalamalarını son testte artırdıkları belirlenmiştir. Wilcoxon testi sonucunda çalışma grubunun uygulama öncesi aldıkları derecelendirme puanları ile uygulama sonrası aldıkları derecelendirme puanları arasında anlamlı farklılığın olduğu belirlenmiştir (p=,027). Dört katılımcının, ön test puanlarına göre son test puanlarını artırmalarına rağmen puanlayıcılara göre beşinci ölçü içerisinde yer alan (f: Forte) terimi son test performansında daha düşük düzeyde seslendirdikleri belirlenmiştir.

4.2. Çalışma grubunun seslendirdiği uzun havalara ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Türk halk müziği türlerinden olan "Uzun Hava" türüne ait değerlendirmenin yapılabilmesi adına "Aşağıki Mehlenin Allı Gelini" isimli eser beş (N=5) katılımcının uygulama öncesi ve sonrası seslendirmesi istenilmiştir. **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** kullanılarak alanında uzman üç puanlayıcı tarafından katılımcılar değerlendirilmiştir. Değerlendirmenin güvenirliğinin ortaya konulması amacıyla uzmanlar arası uyum Kendall's W testi ile analiz edilmiştir. Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,882).

Tablo 3.

Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Uzun Hava Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu

Puan	Sıralar	N	S.O		z	p
Öntest- Sontest	Negatif Sıralar	0	,00	,00	-2,023	,043
	Pozitif Sıralar	5	3,00	15,00		
	Eşit	0				
	Toplam	5				

Tablo 3. incelendiğinde, çalışmaya katılan beş katılımcının tümünün ön testten aldıkları puan ortalamalarını son testte artırdıkları belirlenmiştir. Wilcoxon testi sonucunda çalışma grubunun uygulama öncesi aldıkları derecelendirme puanları ile uygulama sonrası aldıkları derecelendirme puanları arasında anlamlı farklılığın olduğu belirlenmiştir (p=,043). İki katılımcının, ön test puanlarına göre son test puanlarını artırmalarına rağmen puanlayıcılara göre, bir katılımcının ikinci dizekte yer alan ikinci terimi, diğer katılımcının ikinci dizekte yer alan dördüncü terimi son test performansında daha düşük düzeyde seslendirdikleri belirlenmiştir.

4.3. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Türk halk müziği türlerinden olan "Oyun Havası" türüne ait değerlendirmenin yapılabilmesi adına "Halay" isimli eser dokuz (N=9) katılımcının farklı çalgılarla uygulama öncesi ve sonrası seslendirmesi istenilmiştir. **"Geleneksel Türk Halk Müziği**

Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu" kullanılarak alanında uzman üç puanlayıcı tarafından katılımcılar değerlendirilmiştir. Değerlendirmenin güvenirliğinin ortaya konulması amacıyla uzmanlar arası uyum Kendall's W testi ile analiz edilmiştir. Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,916).

Tablo 4.
Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Oyun Havası Türünde Farklılığını Gösterir Wilcoxon Testi Tablosu

Puan	**Sıralar**	**N**	**S.O**		**z**	**p**
Öntest- Sontest	Negatif Sıralar	0	,00	,00	-2,668	,008
	Pozitif Sıralar	9	5,00	45,00		
	Eşit	0				
	Toplam	9				

Tablo 4. incelendiğinde, çalışmaya katılan dokuz katılımcının tümünün ön testten aldıkları puan ortalamalarını son testte artırdıkları belirlenmiştir. Wilcoxon testi sonucunda çalışma grubunun uygulama öncesi aldıkları derecelendirme puanları ile uygulama sonrası aldıkları derecelendirme puanları arasında anlamlı farklılığın olduğu belirlenmiştir (p=,008). İki katılımcının, ön test puanlarına göre son test puanlarını artırmalarına rağmen puanlayıcılara göre, on beşinci ölçüde yer alan ikinci terimi son test performansında daha düşük düzeyde seslendirdikleri belirlenmiştir.

4.4. Çalışma grubunun seslendirdiği oyun havalarına ait ön test ve son test puanları arasında, çalgı türleri arasında anlamlı fark var mıdır?

Türk halk müziği türlerinden olan "Oyun Havası" türüne ait değerlendirmenin yapılabilmesi adına "Halay" isimli eser dokuz (N=9) katılımcının beş farklı çalgı (Bağlama; N=4, Tar; N=2, Mey; N=1, Kemança; N=1, Cura; N=1) ile uygulama öncesi ve sonrası seslendirmesi istenilmiştir. **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** kullanılarak alanında uzman üç puanlayıcı tarafından katılımcılar değerlendirilmiştir. Çalgı türlerine göre ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Tablo 5.
Çalışma Grubu Öntest ve Sontest Puan Ortalamalarının Oyun Havası Seslendirmede Çalgı Türüne Göre Farklılığını Gösterir Kruskal-Wallis Testi Tablosu

Puan	**Gruplar**	**N**		**X^2**	**sd**	**p**
Öntest	Bağlama	4	4,25	1,552	4	,817
	Tar	2	5,00			
	Mey	1	7,00			
	Kemança	1	7,00			
	Cura	1	4,00			
Sontest	Bağlama	4	4,13	2,798	4	,592
	Tar	2	4,50			
	Mey	1	9,00			
	Kemança	1	6,00			
	Cura	1	4,50			
	Toplam	9				

Tablo 5. incelendiğinde, çalışmaya katılan dokuz katılımcının tümünün ön testten aldıkları puan ortalamalarını son testte artırdıkları fakat çalgı türü göz önüne alındığında farklılığın olmadığı belirlenmiştir. Kruskal-Wallis testi sonucunda çalışma grubunun uygulama öncesi aldıkları derecelendirme puanlarının çalgı türlerine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir (p=,817). Çalışma grubunun uygulama sonrası aldıkları derecelendirme puanlarının da ön test derecelendirmesinde olduğu gibi çalgı türüne göre farklılaşmadığı belirlenmiştir (p=,592).

4.5. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar ve oyun havalarının toplu icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 6. Yapılan Toplu İcraya İlişkin Elde Edilen Veriler

	X Ortalama Puan	**% Yüzde**
Oyun Havası (Halay) Öntest	16,00	17,78
Oyun Havası (Halay) Sontest	79,33	88,15
Kırık Hava (Çaya İndim) Öntest	10,67	20,92
Kırık Hava (Çaya İndim) Sontest	37,67	73,86

Tablo 6. incelendiğinde, uygulama öncesi ve sonrasında yapılan toplu icralara yönelik puanlar **"Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Derecelendirme Formu"** kullanılarak alanında uzman üç puanlayıcı tarafından katılımcılar değerlendirilmiştir. Değerlendirmenin güvenirliğinin ortaya konulması amacıyla uzmanlar arası uyum Kendall's W testi ile analiz edilmiştir. Kendall's W testi sonucunda puanlayıcı üç uzman

arasında yüksek düzeyde uyum olduğu belirlenmiştir (W= ,957). Güvenirliğin ortaya konulması ile birlikte ön test ve son test puanlarına bakıldığında oyun havası türünde uygulama sonrasında %70,37'lik, kırık hava türünde %52,94'lük bir artış olduğu belirlenmiştir. Belirlenen artışa istinaden öntest ve sontest arasında farklılığın meydana geldiği, bu doğrultuda yapılan uygulamanın toplu icrada katılımcılara gelişim sağladığı söylenebilir.

4.6. Çalışma grubunun seslendirdiği kırık havalar, uzun havalar ve oyun havalarının katılımcıların bireysel icraları arasında ön test son test toplam puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 7.
Kırık Havalar, Ön Test-Son Test Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri

Öğrenci	Ön Test Puanı	Ön Test Yüzdesi	Son Test Puanı	Son Test Yüzdesi	Yüzde Farkı
Ö1	12,3	%24,18	41,0	%80,39	56,21
Ö2	10,3	%20,26	37,0	%72,55	52,29
Ö3	12,3	%24,18	41,0	%80,39	56,21
Ö4	9,3	%18,30	39,7	%77,78	59,48
Ö5	15,3	%30,07	40,3	%79,08	49,02
Ö6	12,7	%24,84	40,7	%79,74	54,90

Tablo 7. incelendiğinde, Kırık Hava türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama öncesi yapılan testten en yüksek puanı alan Ö5 testin %30,07'sini başarmış, Ö6 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %24,18'ini başarmış, Ö1 ve Ö3 eşit puan ortalamalarına sahip olup testin %24,18'ini başarmışlar, Ö2 testin %20,26'sını yapabilmiş, son olarak Ö4 en düşük puan ortalamasını alarak testin %18,30'unu gerçekleştirmiştir.

Kırık Hava türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama sonrası yapılan testten en yüksek puanı alan Ö1 ve Ö3 almış, böylelikle testin %80,39'unu başarmış, Ö6 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %79,74'ünü başarmış, Ö5 testin %79,08'ini başarmış, Ö4 testin %77,78'ini yapabilmiş, son olarak Ö2 en düşük puan ortalamasını alarak testin %72,55'ini gerçekleştirmiştir.

Ön test ve son testten alınan puan ortalamalarının değişimi gözlemlendiğinde, en yüksek değişim dört numaralı öğrencide görülmektedir (%59,48). İkinci sırada bir ve üç numaralı öğrenciler eşit düzeyde gelişim göstermişlerdir (%56,21). Üçüncü sırada altı numaralı öğrenci yer almakta (%54,90), dördüncü sırada ise iki numaralı öğrenci bulunmaktadır (%52,29). Son sırada ise beş numaralı öğrenci yer almaktadır (%49,02).

Tablo 8.
Uzun Havalar Öntest-Sontest Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri

Öğrenci	**Öntest Puanı**	**Öntest Yüzdesi**	**Sontest Puanı**	**Sontest Yüzdesi**	**Yüzde Farkı**
Ö1	13,67	30,37	35,33	78,52	48,15
Ö2	14,00	31,11	36,33	80,74	49,63
Ö3	14,00	31,11	35,67	79,26	48,15
Ö4	10,00	22,22	34,00	75,56	53,33
Ö5	13,00	28,89	35,67	79,26	50,37

Tablo 8. incelendiğinde, Uzun Hava türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama öncesi yapılan testten en yüksek puanı alan Ö2 ve Ö3 testin %31,11'ini başarmışlar, Ö1 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %30,37'sini başarmış, Ö5 testin %28,89'unu başarmış, son olarak Ö4 en düşük puan ortalamasını alarak testin %22,22'sini gerçekleştirmiştir.

Uzun Hava türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama sonrasında yapılan testten en yüksek puanı alan Ö2 testin %80,74'ünü başarmış, Ö3 ve Ö5 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %79,26'sını başarmışlar, Ö1 testin %78,52'sini başarmış, son olarak Ö4 en düşük puan ortalamasını alarak testin %75,56'sını gerçekleştirmiştir.

Ön test ve son testten alınan puan ortalamalarının değişimi gözlemlendiğinde, en yüksek değişim her iki testte de son sırada olmasına rağmen dört numaralı öğrencide görülmektedir (%53,33). İkinci sırada beş numaralı gelişim göstermiştir (%50,37). Üçüncü sırada iki numaralı öğrenci yer almakta (%49,63), son sırada ise bir ve üç numaralı öğrenciler eşit düzeyde değişim göstermişler (%48,15).

Tablo 9.
Oyun Havaları Öntest-Sontest Öğrenci Puan ve Yeterlik Yüzdeleri

Öğrenci	Çalgı	Ön Test Puanı	Ön Test Yüzdesi	Son Test Puanı	Son Test Yüzdesi	Yüzde Farkı
Ö1	Bağlama	18,00	20,00	73,00	81,11	61,11
Ö2	Bağlama	9,33	10,37	64,33	71,48	61,11
Ö3	Bağlama	15,67	17,41	71,00	78,89	61,48
Ö4	Tar	21,67	24,07	72,67	80,74	56,67
Ö5	Mey	18,00	20,00	74,00	82,22	62,22
Ö6	Tar	8,00	8,89	65,00	72,22	63,33
Ö7	Bağlama	12,33	13,70	69,67	77,41	63,70
Ö8	Kemança	18,00	20,00	71,33	79,26	59,26
Ö9	Cura	13,00	14,44	71,00	78,89	64,44

Tablo 9. incelendiğinde, Oyun Havası türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama öncesi yapılan testten en yüksek puanı alan Ö4 %21,67'sini başarmıştır. Ö1, Ö5 ve Ö8 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %20'sini başarmışlardır. Üçüncü sırada Ö3 testin %17,41'ini başarmış, dördüncü sırada Ö9 testin %14,44'ünü başarmıştır. Ö7 testin %13,70'ini başararak beşinci sırada, Ö2 testin %10,37 sini başararak altıncı sırada ve son olarak Ö6 testin %8,89'unu başararak yedinci sırada yer almıştır.

"Oyun Havası" türünde yapılan performans derecelendirmeleri sonucunda, uygulama sonrası yapılan testten en yüksek puanı alan Ö5 %82,22'sini başarmıştır. Ö1 ikinci sırada yer almakla birlikte testin %81,11'ini başarmıştır. Üçüncü sırada Ö4 testin %80,74'ünü başarmış, dördüncü sırada Ö8 testin %79,26'sını başarmıştır. Ö3 ve Ö9 testin %78,89'unu başararak beşinci sırada, Ö7 testin %77,41'ini başararak altıncı sırada, Ö6 testin %72,22'sini başararak yedinci sırada ve son olarak Ö2 testin %71,48'ini başararak sekizinci sırada yer almıştır.

Ön test ve son testten alınan puan ortalamalarının değişimi gözlemlendiğinde, Ö9 %64,44'lük değişimle ilk sırada, Ö7 %63,70'lik değişimle ikinci sırada, Ö6 %63,33'lük değişimle üçüncü sırada yer almıştır. Dördüncü sırada Ö5 (%62,22), beşinci sırada Ö3 (%61,48) altıncı sırada ise Ö1 ve Ö2 (%61,11) yer almaktadır. Ö8 %59,26'lık değişim ile yedinci son sırada ise Ö4 (%56,67) yer almaktadır.

Çalgılara göre değişim düzeyleri ele alındığında ise cura çalan öğrenciler ilk sırada (%64,44'lük değişim), mey çalan öğrenciler ikinci sırada (%62,22'lik değişim), bağlama çalan öğrenciler üçüncü sırada (%61,85'lik değişim), tar çalan öğrenciler dördüncü sırada (%60'lık değişim) ve son olarak kemanca çalan öğrenciler yer almaktadır (%59,26'lık değişim).

4.7. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimlerine göre seslendirmesine yönelik video destekli çalışma süreci sonundaki görüşleri nelerdir?

Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleri kullanılarak seslendirilmesine yönelik yapılan uygulama sonrasında, "Kırık Hava", "Uzun Hava" ve "Oyun Havası" türlerine ait eserlerin seslendirilmesine katılan deney grubu üyelerinin yapılan uygulamaya ilişkin görüşleri "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" aracılığı ile elde edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen görüşlerine istinaden oluşturulan kelime bulutu aşağıdaki şekilde verilmiştir.

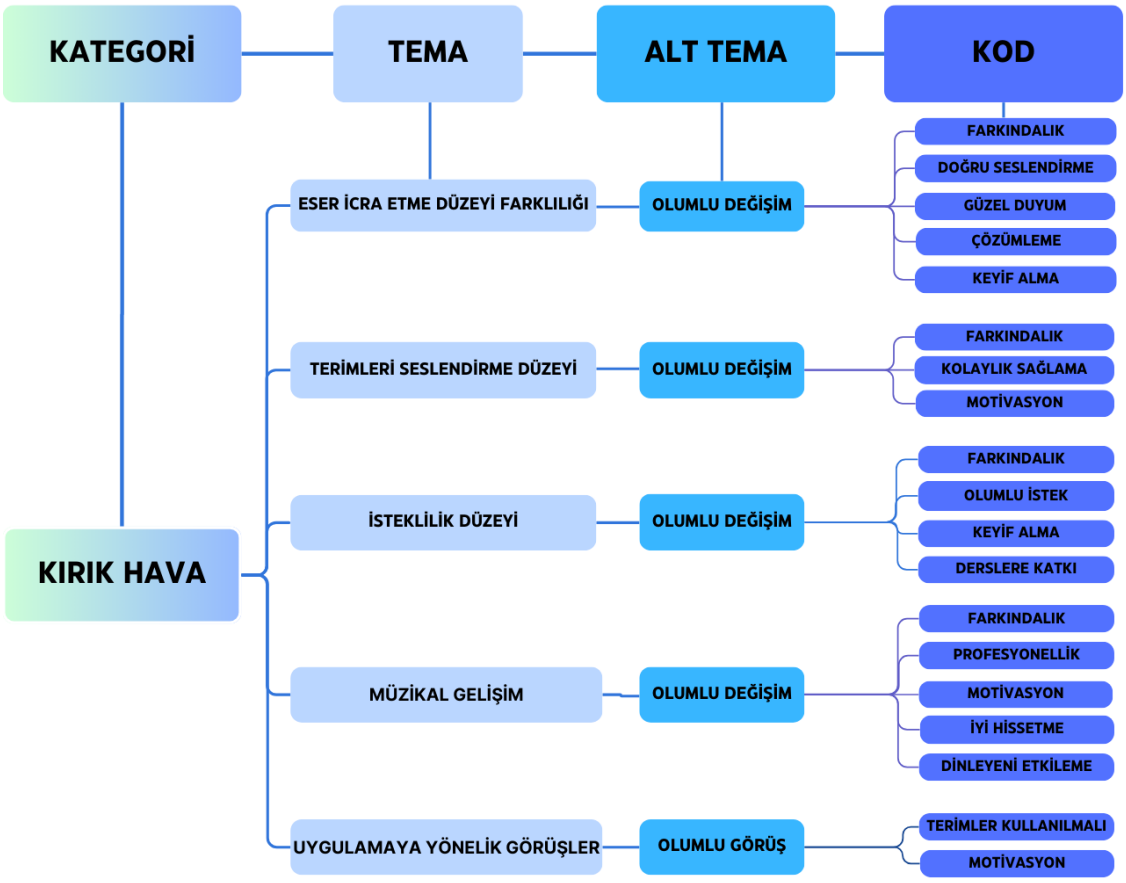

Şekil 31. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Kod Bulutu

“Kırık Hava” türünde araştırmaya katılan toplam 6 katılımcının görüşleri “Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı”, “Terimleri Seslendirme Düzeyi”, “İsteklilik Düzeyi”, “Müzikal Gelişim” ve “Uygulamaya Yönelik Görüşler” temalarında betimlenmiştir. Temalara ilişkin katılımcı görüşlerinin hepsinde olumlu değişimden söz edildiği gözlemlenmiş, bu sebeple alt tema olarak sadece “Olumlu Değişim” alt teması oluşturulmuştur. Kırık Hava türünde “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunda” yer alan sorulara ilişkin alınan görüşler kategori, tema ve kodlara dönüştürülüp tablo 10 da gösterilmiştir.

Tablo 10.
Kırık Hava Türüne Ait Betimleyici Tablo

Kategori	Tema	Alt Tema	Kod	F	Katılımcı
Kırık Hava	Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı	Olumlu Değişim	Farkındalık	5	1, 2, 3, 5, 6
			Doğru Seslendirme	4	1, 4, 5, 6
			Güzel Duyum	3	2, 4, 6
			Çözümleme	2	3, 5
			Keyif Alma	1	1
	Terimleri Seslendirme Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	6	1, 2, 3, 4, 5, 6
			Kolaylık Sağlama	1	4
			Motivasyon	1	5
	İsteklilik Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	4	1, 4, 5, 6
			Olumlu İstek	4	1, 4, 5, 6
			Keyif Alma	2	2, 3
			Derslere Katkı	1	6
	Müzikal Gelişim	Olumlu Değişim	Farkındalık	5	1, 3, 4, 5, 6
			Profesyonellik	2	1, 2
			Motivasyon	2	3, 5
			İyi Hissetme	1	2
			Dinleyeni Etkileme	1	2
	Uygulamaya Yönelik Görüşler	Olumlu Görüş	Terimler Kullanılmalı	6	1, 2, 3, 4, 5, 6
			Motivasyon	1	5

Tablo 10. incelendiğinde, **“Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne**

gibi farklılıklar oldu?" sorusuna yönelik oluşturulan "Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı" temasında 5 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Doğru Seslendirme", "Güzel Duyum", "Çözümleme" ve "Keyif Alma" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden farkındalıklarının arttığından bahsetmişlerdir. "Doğru Seslendirme" kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirtmişlerdir. "Güzel Duyum" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini öğrendikten sonra doğru teknik ile icra ettikleri eserlerin daha duygulu ve güzel duyulduğundan bahsetmişlerdir. "Çözümleme" kodunda katılımcılar nüans terimlerini öğrenmelerinin kendilerine eserleri çözümleme ve analiz etme kısımlarında katkı sağladığını belirtmişlerdir. Son olarak "Keyif Alma" kodunda 1 katılımcı eserleri icra ederken nüans terimlerine uygun olarak seslendirdiği zaman daha çok keyif aldığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *"Okuduğum eserleri nüanslara dikkat ederek okuduğumda eseri çok daha doğru okuduğumu fark ettim ve böylelikle eseri icra ederken daha çok keyif aldığımı fark ettim".*
>
> **K2:** *"Online dersler sonrasında nüans terimlerinin ne amaçla kullanıldıklarını öğrenmeye başladım. Eserleri icra ederken nüans terimlerini kullanarak seslendirmeye başladım. Nüanslı icra ettiğim eserlerin daha güzel duyulmaya başladığını fark ettim".*
>
> **K3:** *"Aldığım icra eğitimi sonunda, aldığım bilgiler dâhilinde icranın doğru veya yanlış icra edilişini fark edebiliyorum ve çözümleyebiliyorum".*
>
> **K4:** *"Nüanslara dikkat ederek icra ettiğim eserlerin daha doğru ve kurallı okuduğum için eserin dinleyiciye daha çok tesir ettiği ve etkilediğini düşünüyorum".*

K5: *"Kapsamlı bir icra eğitimi sonunda icranın teorik kısmında aldığım bilgilerle, yapacağım icranın doğru icra edilip edilemediğini, çözümleyebilme aşamasına geldim. İcra ettiğim eserlerin yöre ve tavırlarına hâkim bir şekilde her yöreyi hissettirebildiğimi gördüm".*

K6: *"Okuduğum eserleri nüans biçimlerine uyarak eserleri duygulu bir şekilde okuduğumu, eserlerde ortaya çıkan nüansı tam bir şekilde icra çıkardığımı anlamış durumdayım".*

Tablo 10. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?"** sorusuna yönelik oluşturulan "Terimleri Seslendirme Düzeyi" temasında 3 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Kolaylık Sağlama" ve "Motivasyon" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini önceden eserlerde gördüklerini fakat kullanamadıklarını, verilen eğitim sonucunda terimleri kullanarak eserleri seslendirmedeki farklılıkların farkına vardıklarını belirtmişlerdir. "Kolaylık Sağlama" kodunda 1 katılımcı öğrendiklerini kolayca uygulama sonrasında aktarabildiğini belirtmiş, "Motivasyon" kodunda başka bir katılımcı ise nüans terimlerini doğru şekilde icra etmenin kendisini daha fazla çalışma yapmak için motive ettiğini belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Nüans terimlerini önceden de eserlerde görüyordum fakat uygulamıyordum. Eserlerin icrasında nüansların çok fazla etkili olduğunu fark ettim. Nüans kurallarını öğrendiğim için, okuduğum eserlerde bu kurallara dikkat ederek okuyacağımı anlamış oldum".*

K2: *"Aldığım derslerin bazılarında nüans terimleri vardı ama ne anlama geldiğini bilmediğim için icra ederken kullanamıyordum. Ama nüans terimlerinin*

ne anlama geldiğini nasıl kullanılması gerektiğini öğrendiğimde kullanmaya başladım".

K3: *"Lisans eğitimim süresince nüansları eser içerisinde görmekteyim. Teorik açıdan ne anlama geldiğini ve nasıl uygulayacağımı bilmiyordum. Bu çalışmalar sonucunda nüansları hem teorik anlamda hem de uygulamalarda eserlere icralara yansıtabildim".*

K4: *"Derslerde gördüğüm eserlerin içindeki nüansların nasıl kullanılacağını bilmiyordum. Bu çalışmayla birlikte nüansları nasıl kullanmam gerektiğini öğrendim. İleri zamanda karşıma çıkacak eserlerin hangi nüans tekniklerini eserlerde kullanmam kolaylaştı".*

K5: *"Geleneksel Türk müziğinde gördüğüm derslerin genelinde uygulanan nüansların nasıl kullanılarak icra edileceğini bilmiyordum. Nüansları kullanmayı öğrendikten sonra icra ettiğim eserlerde seslendirme isteğim arttı. Eserlerdeki nüans kurallarına uyarak eserleri tam anlamıyla icra ettim".*

K6: *"Lisans eğitimim süresince nüans terimlerini nasıl kullanacağımı bilmiyordum. Fakat bu çalışma sürecine dahil olduğum andan itibaren nüansların nerede ve nasıl uygulayacağımı öğrendim ve eserlere de uyguladım".*

Tablo 10. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?"** sorusuna yönelik oluşturulan "İsteklilik Düzeyi" temasında 4 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Olumlu İstek", "Keyif Alma" ve "Derslere Katkı" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" ve "Olumlu İstek" kodlarında katılımcılar genellikle doğru şekilde eser seslendirmelerinin farkına vardıklarını ve bunun sonucunda eser seslendirmesi yapma konusunda daha istekli olduklarını belirtmişlerdir. "Keyif Alma" kodunda 2 katılımcı öğrendiklerini eserleri seslendirirken nüans terimlerini kullanmaları sonucunda daha keyifli bir duygu içerisinde eseri seslendirdiklerini belirtmiş, "Derslere Katkı" kodunda başka bir katılımcı ise nüans terimlerini doğru şekilde icra etmenin diğer müzik alanı derslerine de olumlu katkı sağladığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Nüansları dikkate alarak okuduğum eserin kulağıma daha güzel geldiğini ve bu sebepten dolayı okuyacağım her eseri nüans kurallarına uyarak okumam gerektiğini fark ettim. Nüans kurallarına uyarak okuduğum eserler kulak doyumumu olumlu yönde etkilediği için eser okumak istekliliğim arttı".*

K2: *"Nüans terimlerini öğrendiğimde eserleri seslendirdiğim zaman, söyleyişimde esere kattığı duygu bakımından icradan keyif almaya başladım".*

K3: *"Okuduğum eserlerin tekniği ve kurallarıyla hareket etmeye başladıktan sonra ve başardıktan sonra eserde keyifli bir hal almaya başladı benim için".*

K4: *"Nüanslara dikkat ederek okuduğum eserlerin kulağıma daha duygulu geldiğini hissettim ve bu da benim okuma isteğimi artırdı. Öğretmen olduğumda nüansları öğreteceğim için çalışma isteğim arttı".*

K5: *"Okuyacağım eserlerin tekniği ve kurallarıyla nerede ne yapılacağını hangi nüanslarla icra edileceğini öğrendikten sonra ve bu öğrendiklerimi uygulayabildiğimi gördükten sonra daha istekli bir şekilde eserlere yaklaştım".*

K6: *"Eserlerde nüanslara dikkat edilerek işitsel olarak kulağa daha hitap ederek ve buna ilaveten eserlerin duygu yoğunluğunun daha da artığını görmekteyim. Bu nüanslar eserlerin karakteristik yapısını ortaya çıkaracağı için eserleri kendime göre yorumlayarak okuma isteğimi olumlu yönden etkiledi. Diğer nota tabanlı derslerime de katkı sağladı".*

Tablo 10. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?"** sorusuna yönelik oluşturulan "Müzikal Gelişim" temasında 5 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Profesyonellik", "Motivasyon", "İyi Hissetme" ve "Dinleyeni Etkileme" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle

video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden başka eserleri dinlerken veya icra ederken nüanslara ilişkin farkındalıklarının arttığından bahsetmişlerdir. "Profesyonellik" kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirterek nüanslara dikkat etmenin profesyonel olarak hissettirdiğinden belirtmişlerdir. "Motivasyon" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini öğrendikten sonra doğru teknik ile eser seslendirmenin kendilerini daha istekli çalışma ve icra etme anlamında motive ettiğinden bahsetmişlerdir. "İyi Hissetme" ve "Dinleyeni Etkileme" kodlarında 1 katılımcı eserleri icra ederken nüans terimlerine uygun olarak seslendirdiği zaman daha çok keyif aldığını ve bu durum ile dinleyici daha çok etkilediğini belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *"Ney çalarken bazı eserlerde nüans terimlerini görüyordum ama ne için kullanıldığını bilmediğim için icra etmiyordum. Bu çalışma sonrasında yeni çaldığım eserlerde nüanslara dikkat ederek çalacağım için eserleri daha profesyonel çalacağımı düşünüyorum".*
>
> **K2:** *"Eseri icra ederken, branş hocama daha doğru, daha kapsamlı ve duygu bakımından yoğun aktardığımı düşünüyorum ve yapmış olduğum doğru teknikle, karşı tarafı etkilediğimi ve işimi iyi bir şekilde yaptığını hissediyorum".*
>
> **K3:** *"Eserleri nüanslı bir şekilde icra etmeyi öğrendikten sonra icranın daha teknik bir hal aldığını gördüm, geliştiğimin farkına vardım. Çalışma açısından çok etkili oldu benim için çok motive oldum".*
>
> **K4:** *"Lisans eğitim sürecimde okuduğum eserlerde nüans terimleri olmasa bile nüansları kullanmaya başladım. Bu şekilde hem eser icrasında hem de eser seslendirmesinde geliştiğimi gördüm".*
>
> **K5:** *"Nüanslı olarak icra ettiğim eserleri daha teknik icra ettiğimi fark ettim. İcra düzeyimdeki değişikliği branş hocam da fark etti. Buda beni çalışma anlamında motive etti".*

K6: *"Dinlediğim eserlerin nüanslarını fark etmeye ve nüansların hemen hemen nerelerde kullanıldığının farkına vardım. Eserleri icra ederken nüans terimlerini katarak enstrüman gelişimimin olumlu yönde etkilediğini gördüm".*

Tablo 10. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?"** sorusuna yönelik oluşturulan "Uygulamaya Yönelik Görüşler" temasında 2 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Terimler Kullanılmalı" ve "Motivasyon" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Terimler Kullanılmalı" kodunda katılımcılar uygulama sırasında Türk halk müziği eserlerinde kullanılan terimlerin genel olarak kullanılmaya başlanması gerektiği ve bu doğrultuda gelişmelerin sağlamasına yönelik çalışmalara yer verilmesi gerektiğinden bahsetmişlerdir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Bestecilerin eserlerini notaya alırken, gürlük terimlerini ve bunun gibi nüans terimlerini yazmaları gerektiğini düşünüyorum. Bu sayede bestecinin eseri bestelerken hissettiği duyguları daha iyi anlayabiliriz ve eseri buna uygun olarak çalabiliriz".*

K2: *"Halk müziğindeki eserlerin nüanslara uygun bir şekilde notaya aktarılmasını düşünüyorum. Çünkü eseri icra ettiğimizde nerenin hangi teknikle, hangi duyguyla aktarıldığını bilmemiz gerekir ve bu da iyi bir sonuç elde etmemizi sağlar".*

K3: *"Genel olarak eserler içerisinde tekniklerin doğru kullanımı daha etkili olacaktır. Biz icracılar için bu şekilde icranın daha doğru, daha güzel icra edilebileceğini düşünüyorum".*

K4: *"Bu çalışmadan önce nüans terimlerini hiç bilmediğimi fark ettim. Nüanssız okunan eserlerin tam olarak icra edilmediğini bazı kısımların eksik olduğunu fark ettim. Eserlerde nüans uygulanmasının gerekli olduğunu düşünüyorum".*

K5: *"Genel olarak icra edilen eserlerin tüm terimleri kuralları, tekniği ile okunmasının daha doğru olabileceğini düşünüyorum. Bu yüzden nüanslarla okunması daha doğru icralara, biz icracıları teşvik edecektir".*

K6: *"Eser icrası üzerinde nüansların çok önemli ve etkili olduğunu düşünüyorum. Tam tersi düşünceyle bakarsak icra edilirken nüansların olmaması o eserin tam anlamıyla ortaya çıkmayacağını gördüm. Türk halk müziğinde eserlerin tamamının nüanslı biçimde notaya alınması gerektiğini düşünüyorum".*

"Uzun Hava" türünde araştırmaya katılan toplam 5 katılımcının görüşleri "Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı", "Terimleri Seslendirme Düzeyi", "İsteklilik Düzeyi", "Müzikal Gelişim" ve "Uygulamaya Yönelik Görüşler" temalarında betimlenmiştir. Temalara ilişkin katılımcı görüşlerinin hepsinde olumlu değişimden söz edildiği gözlemlenmiş, bu sebeple alt tema olarak sadece "Olumlu Değişim" alt teması oluşturulmuştur. Uzun Hava türünde "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunda" yer alan sorulara ilişkin alınan görüşler kategori, tema ve kodlara dönüştürülüp tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11.
Uzun Hava Türüne Ait Betimleyici Tablo

Kategori	Tema	Alt Tema	Kod	F	Katılımcı
Uzun Hava	Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı	Olumlu Değişim	Farkındalık	5	1,2,3,4,5
			Güzel Duyum	4	1,2,3,5
			Profesyonellik	1	4
	Terimleri Seslendirme Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	5	1,2,3,4,5
			Doğru Seslendirme	4	1,2,3,5
	İsteklilik Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	4	2,3,4,5
			Motivasyon	4	1,2,3,5
			Olumlu İstek	3	1,2,4
			Keyif Alma	2	3,5
			Derslere Katkı	1	4
			Müziksel Doyum	1	4
	Müzikal Gelişim	Olumlu Değişim	Farkındalık	4	1,2,4,5
			Doğru Seslendirme	3	1,2,3
			Dinleyeni Etkileme	2	2,3
			İyi Hissetme	1	5
			Kişisel Gelişim	1	4
	Uygulamaya Yönelik Görüşler	Olumlu Görüş	Terimler Kullanılmalı	5	1,2,3,4,5
			Duygulu Aktarım	2	1,2
			Motivasyon	1	5

Tablo 11. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı" temasında 3 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Güzel Duyum" ve "Profesyonellik" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden farkındalıklarının arttığından bahsetmişlerdir. "Güzel Duyum" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini öğrendikten sonra doğru teknik ile icra ettikleri eserlerin daha duygulu ve güzel duyulduğundan bahsetmişlerdir. Son olarak "Profesyonellik" kodunda 1 katılımcı eserleri icra ederken nüans terimlerine uygun olarak seslendirdiği daha profesyonel hissettiğini belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *"Yaklaşık 20 yıldır bağlama çalıyorum. Halk müziği eserlerinde nüans kullanılmadığı için eserleri kendi yorumumla icra ediyordum. Eserleri nüanslı icra etmeye başlayınca duyum olarak eserlerde bariz bir değişiklik olduğunu fark ettim".*
>
> **K2:** *"Ben güzel sanatlar lisesi mezunuyum. Lise müfredat kitaplarımızda bazı nüans terimlerini görüyordum ama ne amaçla kullandıklarını bilmiyordum. Online dersler sonrasında nüansların ne amaçla kullanıldığını öğrendim. Çaldığım ya da söylediğim eserleri nüanslı şekilde seslendirince daha duygulu olduklarını fark ettim".*
>
> **K3:** *"Eserlerin notası üzerindeki terimlerin anlamlarını bilerek ve dikkat ederek okuduğumda eserlerin daha dolu hissettirdiğini ve duygu yönünden karşıya aktarmada daha etkili olduğunu fark ettim".*

K4: *"Nüanslara dikkat ederek okuduğum eserleri daha duygulu okuduğumu ve eserin duygusunu tam olarak ortaya çıkararak profesyonel bir icra ortaya koyduğumu hissettim".*

K5: *"Eserlerde bulunan terimlerle okuduğum eseri daha doğru ve yerinde okumama yardımcı oldu. Nüanslara dikkat ederek duygu geçişini net bir şekilde hissedebildim".*

Tablo 11. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Terimleri Seslendirme Düzeyi" temasında 2 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık" ve "Doğru Seslendirme" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini önceden eserlerde gördüklerini fakat kullanamadıklarını, verilen eğitim sonucunda terimleri kullanarak eserleri seslendirmedeki farklılıkların farkına vardıklarını belirtmişlerdir. "Doğru Seslendirme" kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Lisans eğitimimde aldığım derslerde geçtiğimiz eserlerin bazılarında piyano-forte benzeri terimleri görüyordum fakat uygulama aşamasında eksiklikler vardı. Online dersler sonrasında nüansları kapsamlı şekilde öğrendiğim için eserlere amacına uygun şekilde (nüansları) uygulamaya başladım".*

K2: *"Derslerde gördüğümüz eserlerde bulunan gürlük terimlerini doğru şekilde uygulamaya başladım. Önceden nüanssız olarak geçtiğim eserlerde nüans terim ve işaretlerini kullanmaya başladım".*

K3: *"Öğrendiğim terimlerden sonra daha düz okuduğum eserlerin tekniklerine daha dikkat ederek okuduğum için eser icrasında eskiye nazaran daha çok beğenilen ve eseri dolu bir şekilde okumama yarayan farklılıklarım oldu".*

K4: *"Lisans eğitimim boyunca nüans terimlerini eserlerde görmekteyim. Fakat icra ederken uygulama noktasında tam olarak hangi anlama geldiklerini ve ne şekilde kullanacağımı bilmiyordum. Bu çalışma sonrasında nüansların ne amaçla kullanıldığını öğrenmiş oldum ve uygulamış oldum".*

K5: *"Bu terimleri bilmeden önce eseri daha düz ve sıradan okuduğumu fark ettim. Ancak nerede nasıl tonlama yapacağımı öğrendikten sonra, öncesi ile sonrasını kıyasladığımda aradaki farkı bariz fark ettim. Duyguyu daha iyi verdiğimi anladım".*

Tablo 11. incelendiğinde**, "Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "İsteklilik Düzeyi" temasında 6 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Motivasyon", "Olumlu İstek", "Keyif Alma", "Derslere Katkı" ve "Müziksel Doyum" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. "Farkındalık", "Motivasyon" ve "Olumlu İstek" kodlarında katılımcılar genellikle doğru şekilde eser seslendirmelerinin farkına vardıklarını ve bunun sonucunda eser seslendirmesi yapma konusunda daha istekli olduklarından hareketle motivasyonlarının üst düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. "Keyif Alma" kodunda 2 katılımcı öğrendiklerini eserleri seslendirirken nüans terimlerini kullanmaları sonucunda daha keyifli bir duygu içerisinde eseri seslendirdiklerini belirtmiş, "Derslere Katkı" kodunda başka bir katılımcı ise nüans terimlerini doğru şekilde icra etmenin diğer müzik alanı derslerine de olumlu katkı sağladığını belirtmiş, "Müziksel Doyum" kodunda başka bir katılımcı ise nüans terimleri ile çalınan eserlerin dinleyicilere daha çok kulak doygunluğu sağladığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Özetle eserleri nüanslı icra etmeye başladıktan sonra eser duygusunu ön plana çıkardığı için icra ederken daha istekli çalmaya başladım. Nüanslı eserler daha çok ilgimi çekmeye başladı"*.

K2: *"Bu çalışma sonrasında eserleri daha doğru çaldığımı hissettiğim için çalışma hevesim katlanarak arttı. İleride öğretmen olmayı düşündüğüm için öğrendiğim nüans terimlerini öğrencilerime de aktaracağım için çalışma istekliliğim arttı"*.

K3: *"Daha önce eserleri okuduğunda düz bir şekilde okuyordum. Tekniğe uygun okuduğum zaman eserlerin hissiyatını daha fazla hissettiğim için okurken daha fazla keyif almaya ve başka eserler üzerinde etkilerine dikkat ederek okumaya daha sarf etmeye başladım. Bu da hevesimi ve merakımı artırdı"*.

K4: *"Nüanslara dikkat edilerek okunan eserleri kulak doyumu daha yüksek ve duygu yoğunluğunun arttığını gördüm. Nüansların kullanılması eserlerin karakterini ortaya çıkardığı için eseri yorumlayarak okumam konusunda da okuma isteğimi olumlu yönde artırdı. Nüansları kullanabilmek nota okuma temelli diğer derslerime katkı sağladı ve not artışıma etkili olacak"*.

K5: *"Eserleri okurken bir kalıba sığdırmadan esas olan hissedip okumaktır. Kalıpların dışına çıkarak eseri okumak beni daha özgür hissettirdi. Notaların arasında dans edip eserlerimi okumanın hazzı çok daha başka oluyor. Nüanslar benim yorumlamalarıma pozitif yönde bir etki yarattı"*.

Tablo 11. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Müzikal Gelişim" temasında 5 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Doğru Seslendirme", "Dinleyeni Etkileme", "İyi Hissetme" ve "Kişisel Gelişim" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. "Farkındalık" ve "Doğru Seslendirme" kodunda katılımcılar genellikle video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden başka eserleri dinlerken veya icra ederken nüanslara ilişkin farkındalıklarının arttığından bu doğrultuda eserleri doğru çaldıklarından ve böylelikle diğer eserler içerisinde de nüanslara dikkat ettiklerinden bahsetmişlerdir. "İyi Hissetme" ve "Dinleyeni Etkileme"

kodlarında katılımcılar eserleri icra ederken nüans terimlerine uygun olarak seslendirdiği zaman daha çok keyif aldığını ve bu durum ile dinleyici daha çok etkilediğini belirtmiştir. "Kişisel Gelişim" kodunda 1 katılımcı nüans terimlerini öğrenme aşamasında ve sonrasında müzikal olarak kendi kişisel gelişimine katkı sağlayan bir uygulamada eğitim aldığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Bağlamada kullandığımız çarpma ve süslemeleri kendi bildiğim gibi daha doğrusu kuralsız yapıyordum fakat bunların nüans terimleriyle kurallı bir şekilde yapıldığını yazıldığını fark ettikten sonra eserleri daha özüne uygun seslendirmeye başladım".*

K2: *"Nüans terimlerinin eserlerde ne gibi farklılıklar ortaya çıkardığını fark ettim. Nüans ile icra edilen eserlerin müzikal açıdan daha duygusal ve dinleyiciyi etkileyen bir yapıya sahip olduğunu fark ettim".*

K3: *"Eserlerde düz gelen sesler nüanslara dikkat edildiğinde daha duygulu ve dolu okunuyor. Bu da dinlerken karşıya daha fazla keyif veriyor ve duyum olarak daha kuralına uygun icra edilmiş oluyor".*

K4: *"Eserleri dinlerken icra edilen eserlerin nüanslarına dikkat etmeye başladım. Dinlediğim eserlerde nüansların kullanıldığını fark etmeye başladım. Eserleri nüanslı icra ederken enstrüman gelişimimin olumlu olarak etkilediğini gördüm".*

K5: *"Nüanslarla ilgili farkındalığım arttı diyebilirim. Nüanslı okunan eserleri dinlerken, eserleri okuyan icracının duygu geçişini istediği bilmek muazzam bir şey. Nüanslı okuduğum eserler beni eserin ana merkezine almayı başardı. İliklerime kadar duyguyu hissedebiliyorum ve bu durum beni daha mutlu etti".*

Tablo 11. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Uygulamaya Yönelik Görüşler" temasında 3 adet koda ulaşılmıştır.

Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Terimler Kullanılmalı", "Duygulu Aktarım" ve "Motivasyon" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Terimler Kullanılmalı" kodunda katılımcılar uygulama sırasında Türk halk müziği eserlerinde kullanılan terimlerin genel olarak kullanılmaya başlanması gerektiği ve bu doğrultuda gelişmelerin sağlamasına yönelik çalışmalara yer verilmesi gerektiğinden bahsetmişlerdir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Halk müziğinde nüanslar kullanılmıyor bu nedenle eserleri icra ederken eserin oyun havası mı? asker türküsü mü? ağıt mı? ya da kına türküsü gibi tür özelliğini belirleyemediğimiz için eserleri karakteristik özelliğine uygun çalmıyoruz. Bu nedenle eserlerde nüans kullanılması gerekliliğini düşünüyorum".*

K2: *"Bu çalışmaya dahil olduktan sonra dinlediğim eserlerde nüans terimlerinin kullanıldığını fakat halk müziği eserlerinde nüans işaretlerinin olmadığını gördüm. Nüansları olmadan çalınan eserlerin tatsız tuzsuz olduğunu nüans uyguladıktan sonra eserlerin daha güzel seslendirildiğini düşünüyorum".*

K3: *"Her icracının bilgisinin olması gereken bir nokta bana göre. Çünkü eserlerin hem ses hem de enstrüman icrası için eserleri daha doğru icra etmek için bilinmesi gereken terimlerdir. Eserlerin daha dolu bir şekilde icrası için terimler bilinmeli ve uygulamasında dikkat edilmelidir".*

K4: *"Nüansların eser icrası üzerinde çok önemli bir yerinin olduğunu gördüm. Nüanssız eserlerin icra edilirken duygu ve yorumları tam olarak ifade edilememektedir. Halk müziği eserlerinin tamamının nüanslı olarak notaya alınması gerektiğini düşünüyorum".*

K5: *"Müzik öyle bir şey ki hissederek icra edilen eserler daha başarılı olabiliyor. Nüansların bu konudaki etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Eserlerin nüanslarla buluşması beni daha iyi hissettirip, duygumu daha da ileri seviyeye getirmesini umuyorum".*

“Oyun Havası” türünde araştırmaya katılan toplam 9 katılımcının görüşleri “Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı”, “Terimleri Seslendirme Düzeyi”, “İsteklilik Düzeyi”, “Müzikal Gelişim” ve “Uygulamaya Yönelik Görüşler” temalarında betimlenmiştir. Temalara ilişkin katılımcı görüşlerinin hepsinde olumlu değişimden söz edildiği gözlemlenmiş, bu sebeple alt tema olarak sadece “Olumlu Değişim” alt teması oluşturulmuştur. Oyun Havası türünde “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunda yer alan sorulara ilişkin alınan görüşler kategori, tema ve kodlara dönüştürülüp tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12.
Oyun Havası Türüne Ait Betimleyici Tablo

Kategori	**Tema**	**Alt Tema**	**Kod**	**F**	**Katılımcı**
Oyun Havası	Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı	Olumlu Değişim	Farkındalık	9	1,2,3,4,5,6,7,8,9
			Doğru Seslendirme	7	1,3,4,5,6,8,9
			Güzel Duyum	2	4,8
			Profesyonellik	2	5,7
	Terimleri Seslendirme Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	9	1,2,3,4,5,6,7,8,9
			Doğru Seslendirme	5	2,3,4,6,9
			Motivasyon	1	1
	İsteklilik Düzeyi	Olumlu Değişim	Farkındalık	8	1,2,4,5,6,7,8,9
			Keyif Alma	4	3,4,5,7
			Motivasyon	4	1,2,3,6
			Olumlu İstek	2	7,8
			Müziksel Doyum	1	5
	Müzikal Gelişim	Olumlu Değişim	Farkındalık	9	1,2,3,4,5,6,7,8,9
			Doğru Seslendirme	5	2,3,7,8,9
			İyi Hissetme	1	4
			Kişisel Gelişim	1	4
	Uygulamaya Yönelik Görüşler	Olumlu Görüş	Terimler Kullanılmalı	9	1,2,3,4,5,6,7,8,9
			Öğretime Entegrasyon	2	6,9
			Motivasyon	1	8
			Metotlarda Kullanma	1	2
			Duygulu Aktarım	1	8

Tablo 12. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Eser İcra Etme Düzeyi Farklılığı" temasında 4 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Doğru Seslendirme", "Güzel Duyum" ve "Profesyonellik" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Farkındalık" kodunda katılımcılar genellikle video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden farkındalıklarının arttığından bahsetmişlerdir. "Doğru Seslendirme" kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirtmişlerdir. "Güzel Duyum" kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini öğrendikten sonra doğru teknik ile icra ettikleri eserlerin daha duygulu ve güzel duyulduğundan bahsetmişlerdir. "Profesyonellik" kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirterek nüanslara dikkat etmenin profesyonel olarak hissettirdiğinden belirtmişlerdir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *"Eserleri nüanslı icra ettiğimde dinleyicilerin eserlerden daha çok etkilendiğini fark ettim. İcra ettiğim enstrümanda daha çok Azeri eserleri çalıyordum. Azeri eserleri daha çok duygulu ve nüanslı olduğu için daha çok ilgimi çekiyordu. Halk müziği notalarında bu nüanslar olmadığı için kendi yorumumla çalıyordum. Kural olmadığı için her seferinde farklı standartlarda çalmak zorunda kalıyordum. Eserleri nüanslı çalınca daha kurallı icra ettiğini fark ettim".*
>
> **K2:** *"10 yıldır "Mey" çalıyorum. Mey enstrümanı yoruma ve nüansa dayalı bir enstrüman olmasına rağmen halk müziğinde nüans kullanılmadığı için eserleri düz bir şekilde çalıyordum. Online dersler sonrasında çaldığım eserler de nüans uygulamaya başladım".*

K3: *"Hocamızın yaptığı online dersler sonucunda nüans terimlerini ve nerede kullanacağımı öğrendim. Enstrümanım Azeri kemançasında Azeri eserlerinde nüans kullanımı yaygın fakat halk müziğinde nüans yok. Bu çalışma sayesinde nüansları halk müziğine daha uygun kullandım".*

K4: *"Eserleri nüanslı çaldığım zaman eserlerin duygularına eriştim. Dinleyiciler tarafından beğenilmesi ve bundan sonraki çalacağım eserleri daha teknik ve kurallarına uygun çalmanın kendi açımdan daha iyi olduğunun kanaatindeyim".*

K5: *"Eserleri sade çalımdan ziyade nüanslı çalımdan sonra daha profesyonel çalım düzeyine ulaştığımı hissettim. Eserleri özüne uygun icra ettiğimi düşünüyorum".*

K6: *"Branş çalgım "Tar" olduğu için çaldığım Azeri eserlerde genellikle nüans terimleri karşıma çıkıyordu ama ben yaptıklarımın terimsel isimleri bilmiyordum. Ama bu çalışma sonrasında eserleri nüanslara uygun olarak çalmaya başladım ve doğru teknikle çaldığımda eserleri daha yoğun hissettiğimi fark ettim".*

K7: *"Eserleri icra ederken daha önce bilmediğim nüans tekniklerini öğrendim ve daha profesyonel icra ettiğimi fark ettim".*

K8: *"Eserleri daha teknik şekilde icra ettiğimi düşünüyorum. Böylece eserlerin daha güzel duyulduğunu, daha duygulu şekilde çaldığımı fark ettim. Bağlama çalarken nerede hangi süslemeyi yapacağını notalar üzerinde gördüğüm için daha kurallı çalmaya başladım".*

K9: *"Aldığım eğitim sonucunda nüans kurallarını kullanmayı ve nasıl uygulayacağımı öğrendim. Daha önce gördüğüm nüansları icra ederken kullanmıyordum ve bu kurallara dikkat ederek okuduğum eserleri daha temiz icra edip okuduğumu fark ettim".*

Tablo 12. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Terimleri Seslendirme Düzeyi" temasında 3 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık",

“Doğru Seslendirme” ve “Motivasyon” olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan “Farkındalık” kodunda katılımcılar genellikle nüans terimlerini önceden eserlerde gördüklerini fakat kullanamadıklarını, verilen eğitim sonucunda terimleri kullanarak eserleri seslendirmedeki farklılıkların farkına vardıklarını belirtmişlerdir. “Doğru Seslendirme” kodunda katılımcılar eserleri artık daha doğru bir şekilde seslendirdikleri teorik ve çalma tekniği olarak eser icralarını yaptıklarını belirtmişlerdir. “Motivasyon” kodunda ise 1 katılımcı nüans terimlerini öğrenmesi ve doğru seslendirmeyi yapabilmesi farkındalığı sonucunda daha fazla dikkat etme arzusu ile motivasyon sağladığı belirtmiştir.

Katılımcıların “**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?**” sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *“Eserleri artık nüansına uygun çalmaya gayret ediyorum. Enstrümanım Azeri enstrümanı olduğu için geçtiğimiz eserlerde nüansları kullanmıyordum, artık kullanmaya başladım. Bu sayede eserlerin duygusu daha da güzelleşti. İleride karşıma çıkacak nüans terimleri kuralına uygun olarak icra edeceğim”*.
>
> **K2:** *“Önceden eserlerde nüansa dikkat etmiyordum. Online derslerde ve hocamızın yaptığı çalışma sonrası nüans terimlerini eserlerde karşıma çıktığında nüansları daha çok kullanmaya başladım. Çaldığım eserleri sonradan dinleyince yorum farkını kendimde gözlemledim”*.
>
> **K3:** *“Bu çalışma sonucunda nüansları öğrendim. Hem Azeri hem de Türk halk müziği eserlerinde tavırlara ve yöreye daha uygun icra yapıyorum. Bestecinin yorumuna daha uygun icra yapıyorum. Kemança hocamla geçtiğim eserleri nüanslarına uygun çalmaya başladım”*.
>
> **K4:** *“İlk zamanlarda okulda geçtiğimiz eserlerde nüansları görüyordum fakat yapamıyordum. Şu an öğrendiğim için eserlerde nüans gördüğümde nasıl kullanıldığını bildiğimden uyguluyorum. Branş hocamın da dikkatini çekiyor ve derslerimde de başarılı oluyorum”*.

K5: *"Teorik ve uygulama anlamında nüans öğreniminden sonra icra ettiğim eserlerde gördüğüm nüansları uygulamak bireysel anlamda ve dinleyici tarafından farklılık. Branş öğretmenim tarafından fark edildi".*

K6: *"Karşılaşmış olduğum eserlerde bu çalışma sonrasında artık nüansların bilincinde olduğumu fark ettim ve artık çaldığım eserleri nüanslara uygun şekilde icra etmekteyim".*

K7: *"Daha önce nüansın ne işe yaradığını bilmiyordum. Uygulama sonrasında nüans terimlerini benimseyip nerede ne şekilde kullanılacağımı öğrendim. Karşıma çıkan eserlerde kullanılan nüansları artık uygulamaya başladım".*

K8: *"Karşılaştığım eserlerde nüansla karşılaştığım zaman ne işe yaradığını ve nasıl kullanacağımı bilmiyordum. Artık karşılaştığım eserlerde nüansların ne işe yaradığını ve nasıl kullanıldığını biliyorum ve uygulama aşamasını öğrenmiş oldum ve rahatlıkla uygulayabiliyorum".*

K9: *"Bu çalışma ile birlikte öğrendiğim nüans kurallarını gördüğüm her eserde uygulayacağım. Eserlerin seslendirme kısmındaki nüansları kullandığımda eserin daha iyi tınladığını hissettim. Bu da esere hakim olup eseri daha iyi yorumlamamı sağladı".*

Tablo 12. incelendiğinde, "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "İsteklilik Düzeyi" temasında 5 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Keyif Alma", "Motivasyon", "Olumlu İstek" ve "Müziksel Doyum" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. "Farkındalık", "Keyif Alma", "Motivasyon" ve "Olumlu İstek" kodlarında katılımcılar genellikle doğru şekilde eser seslendirmelerinin farkına vardıklarını ve bunun sonucunda eser seslendirmesi yapma konusunda daha istekli olduklarından hareketle motivasyonlarının üst düzeyde olduğunu belirtmiş, eserleri seslendirirken nüans terimlerini kullanmaları sonucunda daha keyifli bir duygu içerisinde eseri seslendirdiklerini belirtmişlerdir. "Müziksel Doyum" kodunda başka bir katılımcı ise nüans terimleri ile çalınan eserlerin dinleyicilere daha çok kulak doygunluğu sağladığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinize ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Eseri nüanssız çaldığımızda bir şeylerin eksik olduğunu hissettim. Nüanslı çaldığımızda halk müziğinin yöre ve tavır özelliklerini daha iyi yansıttığımızı düşündüm. Bu anlamda bu çalışma beni daha zevkle enstrüman çalmaya yöneltti"*.

K2: *"Türkiye'deki mey sanatçılarını YouTube gibi kaynaklardan izleyerek takip ediyorum. İzlediğim videolarda yapılan yorum ve çalım tekniklerinin nüanslar ile sağlandığını fark ettim, bu da beni daha çok çalışma anlamında motive etti"*.

K3: *"Kemança eserlerinde nüans yazılı olmadığı için uygularken istediğim tadı alamıyordum. Nüanslardan sonra istediğim icra hazzını aldım. Eserleri daha profesyonel icra etmeye çalıştığım için, bu çalışma öz güvenimi artırdı. Günlük çalışma saatlerimi artırdım"*.

K4: *"Nüansları tam öğrendiğimde hep nüanslı eserler bulmaya çalıştım ve tamamen keyif almaya çalıştım. Daha keyifli çalma ve söyleme kabiliyetimin artığını düşünüyorum"*.

K5: *"Eserleri nüanslı şekilde icra ettikten sonra daha keyifli icra düzeyi, her eserde nüans arayışları, müziksel doyum noktasında gelişim"*.

K6: *"Bu çalışmayı yaptıktan sonra aslında eserleri daha profesyonel icra edebileceğimin bilincine vardım ve bu benim alanımdaki istek ve azmimi güçlendirdi"*.

K7: *"İcra ettiğim eserlerde nüans tekniğini dahil edip o şekilde icra ettikten sonra eserin kulağa daha güzel, daha duygulu geldiğini fark ettim. Eserleri bu teknikle icra ettikten sonra bilmediğim bir şeyi öğrendim ve o yönde daha başarılı olacağıma inandım ve keyif aldım. Bu da seslendirme isteğimi artırdı"*.

K8: *"Eserleri nüanslı icra ettiğimde nüans uygulama konusunda çalma isteğim arttı ve daha duygu kattığımı hissettiğim için nüans uygulama konusunda daha dikkat ederek duyguyu artırıp samimi artırdı"*.

K9: *"Kurallara dikkat ederek icra ettiğim eserin sıradan olmadığını, daha duygulu duyulduğunu fark ettim. Enstrümanımla çaldığım eserin ezgisinin kulağa daha teknik ve daha doğru çalındığı hissi verdiğini fark ettim".*

Tablo 12. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Müzikal Gelişim" temasında 4 adet koda ulaşılmıştır. Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Farkındalık", "Doğru Seslendirme", "İyi Hissetme" ve "Kişisel Gelişim" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. "Farkındalık" ve "Doğru Seslendirme" kodunda katılımcılar genellikle video destekli öğretim sonrasında nüans terimlerini öğrenmelerine istinaden başka eserleri dinlerken veya icra ederken nüanslara ilişkin farkındalıklarının arttığından bu doğrultuda eserleri doğru çaldıklarından ve böylelikle diğer eserler içerisinde de nüanslara dikkat ettiklerinden bahsetmişlerdir. "İyi Hissetme" kodunda katılımcılar eserleri icra ederken nüans terimlerine uygun olarak seslendirdiği zaman daha çok keyif aldığını, "Kişisel Gelişim" kodunda 1 katılımcı nüans terimlerini öğrenme aşamasında ve sonrasında müzikal olarak kendi kişisel gelişimine katkı sağlayan bir uygulamada eğitim aldığını belirtmiştir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

K1: *"Eserler nüanssız icra edilince bilgisayar programlarında çalan notalar gibi hissediliyor. Eseri çalarken karakteristik özelliklerini bilmediğim için eserleri kendi yorumunda hissiyatıma göre çalıyordum. Müzikal anlamda kurallı bir icra olması için nüansların kullanılması gerektiğini düşünüyorum".*

K2: *"Mey de çarpma tekniği çok fazla kullanıldığı için bu ve benzeri teknikler nüanslar ile belirlenince eserleri çalarken nerede ne yapacağımı bildiğim için daha kurallı bir seslendirme yapıyorum".*

K3: *"Enstrümanım perdesiz olduğu için entonasyon konusu çok önemli olduğundan nüanslı icrada bu sorun ortadan kalkıyor. Toplu icra yaparken daha kaliteli ve daha iyi sound almaya başladım".*

K4: *"Okuduğum eserlerde duyguya tam hakim olmanın ve eseri hakkıyla okumanı keyfi gayet güzel. Bir yöreye ait türküleri okuduğum zaman yazılan nüansların sanki o yöreye ait olduğunu hissettim. Nüanslı eserler kulağa daha hoş geliyor ve yorumlama özelliklerini ön plana çıkardı".*

K5: *"Eserlerin duygusal ve yöre bakımından üslupların nüanslarla ifade edilmesi icra alanında entonasyon içerisinde eserleri çalabildiğimi fark ettim. Nüansların kullanıldığı eserlerin arkadaşlarımla birlikte çalarken daha uyumlu çaldığımızı fark ettim".*

K6: *"Eserlerde nüansların bu derece önemli olduğunu bilmiyordum. Aslında müzikal açıdan nüanslar eserlerde çok önemli bir rol oynuyormuş. Aynı eseri nüanssız ve nüanslı çaldığımda arada artık ne kadar büyük bir fark olduğunu anlıyorum".*

K7: *"Daha önce icra ettiği eserleri nüanslı icra etmeye başladım. Aynı şekilde sazımda da kullandım. Eserleri daha kurallı çaldığımı ve icra ettiğimi hissettim".*

K8: *"Eserleri daha kurallı çaldığımı ve eserlerde uyguladığımı fark ettim. Eserleri dinlerken nüans yerlerini fark ederek kendimde eserlerde uyguladım. Branş hocam da müzikal anlamda olumlu farklılıklar olduğunu gördü. Batı müziğinde kullanılan nüansların halk müziğinde de kullanıldığını gördüm. Bu sayede eserlerin daha teknik icra edildiğini düşünüyorum".*

K9: *"Nüans kurallarına uymak enstrüman gelişimimi olumlu etkiledi. İlerleyen süreçlerde müzik eğitimi verirken öğrencilerime nüans kurallarını mutlaka öğreteceğim. Bu kurallar sayesinde müziğin daha temiz ve güzel çalındığı enstrümanıma yönelik daha profesyonel icra ettiğimi hissettim".*

Tablo 12. incelendiğinde, **"Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?**" sorusuna yönelik oluşturulan "Uygulamaya Yönelik Görüşler" temasında 5 adet koda ulaşılmıştır.

Kodlamaların hepsinde olumlu değişim gerçekleştiği belirlenmiştir. "Terimler Kullanılmalı", "Öğretime Entegrasyon", "Motivasyon", "Metotlarda Kullanım" ve "Duygulu Aktarım" olmak üzere oluşturulan kodlamada sıklık derecesine göre sıralama yapılmıştır. En yüksek sıklığa sahip olan "Terimler Kullanılmalı" kodunda katılımcılar uygulama sırasında Türk halk müziği eserlerinde kullanılan terimlerin genel olarak kullanılmaya başlanması gerektiği ve bu doğrultuda gelişmelerin sağlamasına yönelik çalışmalara yer verilmesi gerektiğinden, öğretim programı içerisinde yer alan diğer müzik alanı derslerinde özellikle bahsedilmesi gerektiğinden ve çalgılar için kullanılan metotlarda bu terimlere sıkça yer verilmesi gerekliliğinden bahsetmişlerdir.

Katılımcıların "**Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?**" sorusuna vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

> **K1:** *"TRT repertuarındaki eserler nüanssız olduğu için kendi yorumumla icra ediyorum. Bu eserleri yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda çalışmanın faydalı olduğunu düşünüyorum".*
>
> **K2:** *"Halk müziğindeki tüm eserlerde nüans kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Mey çalışmalarımda kullandığım metot kitaplarında nüans fazla kullanılmadığını fark ettim. Mey metotlarında daha sıklıkla kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Bu sayede enstrümanımı daha profesyonel çalacağımı düşünüyorum".*
>
> **K3:** *"Kaydı olmayan (ses veya görüntü) çok eskiden icra edilen eserlerin dinlenmeden de orijinaline yakın veya orijinal icra etmede büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum".*
>
> **K4:** *"Nüansların eserlerin duygularını hissettirdiğini düşünüyorum. Bu yüzden yaygın bir şekilde kullanılması taraftarıyım. Şahsen nüanslı eserlerin daha doğru ve güzel yorumlama açısından kullanılması iyi olacaktır".*
>
> **K5:** *"Eserlerin nüanslı çalımı halk müziğinde yaygın olmadığı için daha yaygın bir şekilde kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Eserlerin nüanslı çalımla duygusal ve duyum açısından daha zengin bir hale geldiğinin bilincindeyim".*

K6: *"Müzik eğitiminde verilen derslerin tümünde nüanslara özellikle yer verilmesi ve üzerine fazlasıyla düşülmesi kanısındayım. Bu çalışma benim için fazlasına faydalı oldu ve bundan sonraki çalışmalarımın hepsinde nüanslara ayrı bir yer verip bu konu hakkında daha fazla şey öğreneceğim".*

K7: *"Nüans tekniğini diğer derslerimde de icra etmeye başladım. Nota üzerinde olmayan nüansları dinledikten sonra farkına vardım. Dinlediğim eserlerde nüansların olduğunu gördüm".*

K8: *"Bu çalışma sonrasında müzik eğitmeni olarak eserleri nüanslı şekilde düzenleyip öğrencilerime öğretmeyi düşünüyorum. Nüans kullanımı çalarken icra yeteneklerini ve kabiliyetlerini daha ön plana çıkardığını düşünüyorum. Karşıya daha duygulu aktarıldığını hissettim. Ayrıca batı müziği nüanslarının halk müziğinde de kullanılması gerektiğini düşünüyorum".*

K9: *"Müzik eğitimi veren yerlerde bu kurallar üzerinde durulması ve kulak ardı edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Doğru olan eser icralarının nüans kuralları ile tamamlandığı düşüncesindeyim. Nüans kuralları ile düzenlenmeyen eserlere bu kuralların eklenmesi gerektiğini düşünüyorum".*

Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleri kullanılarak seslendirilmesine yönelik yapılan uygulama sonrasında, "Kırık Hava", "Uzun Hava" ve "Oyun Havası" türlerine ait eserlerin seslendirilmesine katılan deney grubu üyelerinin yapılan uygulamaya ilişkin görüşlerine istinaden oluşturulan kodlama verileri incelendiğinde oluşturulan haritada "Farkındalık" ana kesişim noktasında bağlı olarak 5 farklı kümelenmede genellikle doğru bilgiyi edinme ve bunun getirmiş olduğu motivasyon durumu sonucunda doğru seslendirme ulaşabildikleri öz çıkarımında bulunulabileceği söylenebilir. Bu söyleme ait kod haritası aşağıdaki şekilde verilmiştir.

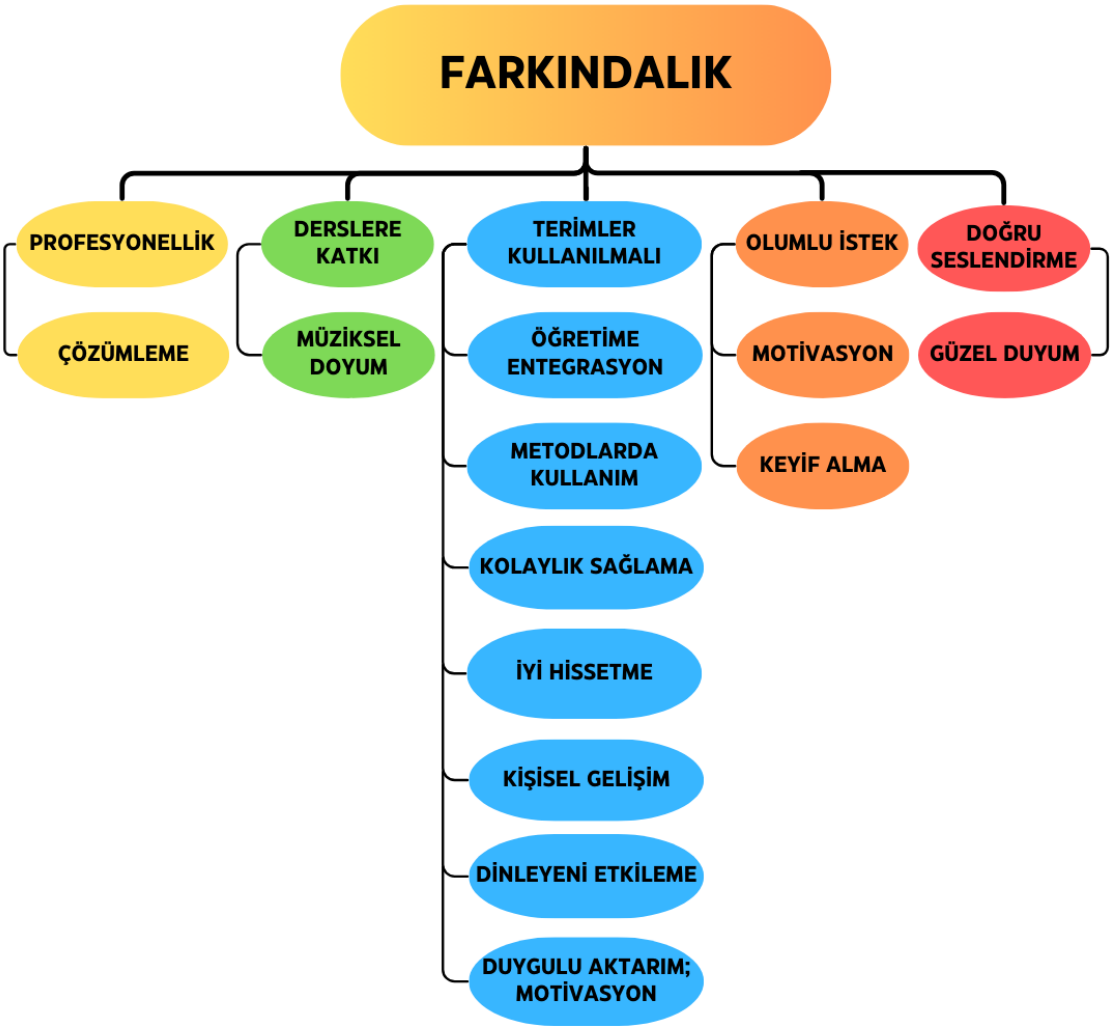

Şekil 32. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Kod Haritası

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen veriler ışığında sonuç, tartışma ve öneriler kısmı bulunmaktadır. Bulgular bölümünde elde edilen sonuçlar ilgili kısımda yer alan çalışmalar ile desteklenmiş ve çıkan sonuçlar tartışılmıştır.

5.1. Sonuç

Bu bölümde "Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi" çalışması sonucunda elde edilen sonuçlar yer almaktadır. Yapılan deneysel çalışmada elde edilen sonuçlar alt problemlere göre sıralanarak verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi olan kırık hava seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Çaya İndim Taşı Yok") tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan uzun hava seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Aşağıki Mehlenin Allı Gelini") tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan oyun havası seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Halay") tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan oyun havası seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Halay") çalgı türlerine (bağlama, tar, kemanca, cura, mey) göre tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan kırık hava ve oyun havası seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Çaya İndim Taşı Yok" ve "Halay") toplu icralar olarak tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan kırık hava, uzun hava ve oyun havası seslendirmede (USM terimleriyle hazırlanan "Çaya İndim Taşı Yok", "Aşağıki Mehlenin

Allı Gelini" ve "Halay") bireysel icra olarak tüm katılımcıların ön test ve son test puanları arasında olumlu şekilde bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın yedinci alt problemi olan GTHM eserlerinin USM terimlerine göre seslendirilmesine yönelik görüşleri temalar bakımından incelendiğinde (eser icra etme düzeyi farklılığı, terimleri seslendirme düzeyi, isteklilik düzeyi, müzikal gelişim uygulamaya yönelik görüşler) katılan bireylerin bu çalışma sonrasında uluslararası nüans terimlerini kullanma ve eserlere uygulama anlamında olumlu görüşler bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışma sürecinin sonunda ulaşılan nicel veriler değerlendirildiğinde, geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi çalışmasında katılımcı bireylerin çoğunluğu son test puanlarını olumlu yönde artırmıştır. Çalışmanın deneysel sürecinde, vokal (sesle) icra edilen kırık hava ve uzun hava türlerinde ve Türk halk müziği enstrümanlarından bağlama, tar, kemanca, mey ve cura icra edilen oyun havalarında ön test-son test puanları arasında anlamlı düzeyde farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Tartışma

Yapılan literatür taraması ve alan yazılarının incelenmesi sonucunda Uluslararası sanat müziği terimlerinin geleneksel Türk halk müziği eserlerinde kullanımı ve seslendirilmesi konusunda çok fazla yayın olmadığı görülmüştür.

Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi ile ilgili araştırmalar incelendiğinde çalışmaya benzerlik göstermesi açısından en yakın çalışma; Sungur (2019) tarafından yazılan "Bağlama/Saz İçin Yazılmış Eğitim-Öğretim Materyallerinde Nüans ve Dinamik İşaretlerinin Kullanımı Üzerine Bir İçerik Analizi" başlıklı yüksek lisans tezidir. Sungur bu çalışmada Bağlama çalgısı için hazırlanmış olan eğitim-öğretim materyallerinden random olarak seçilen 30 eseri nüans ve dinamiklerin kullanımı bakımından incelemiştir. Araştırma sonucunda eserlerde hız terimlerinin %46.66 oranında, nüansların %20 gibi düşük bir oranda, vurgu ve kısaltma gibi terimlerin ise %89.91 oranında kullanıldığı verisini elde etmiştir. Bu bilgiler ışığında; müzik ve bağlama eğitiminde nüans ve dinamik işaretlerinin kullanımının gerekliliği üzerinde durulmuş ve ders materyalleri oluşturulurken nüans-dinamik terimlerinin uygulandığı içeriklerin hazırlanması gerektiği önerisinde

bulunulmuştur. Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi çalışmasının öneriler bölümünde vurgulanan, müzik eğitiminde uluslararası sanat müziği terimlerinin kullanımının yaygınlaştırılması ve geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle yeniden notaya alınması önerisi Sungur (2019)'un çalışmasının önerileri ile uyuşmaktadır. Ayrıca çalışmada nüans-dinamik terimlerinin incelenmiş olması bakımından da Sungur (2019)'un çalışması konu kapsam bakımından benzerlik göstermektedir.

Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi çalışmasında önemle üzerinde durulan özellikle solfej-bona temelli olan "Türk Halk Müziği Solfej ve Kuramı" ve "Türk Halk Müziği Repertuvarı" derslerinde uluslararası sanat müziği terimlerinin kullanımı konusu Demirok (2023) tarafından yazılan "Türkiye'de Türk Müziği Odaklı Lisans Programlarında Türk Halk Müziği Repertuvarı Ders Öğretim Planları ve Bir Model Önerisi" başlıklı çalışma ile benzerlik göstermektedir. Yazar çalışmasında Türk halk müziği repertuvarı dersinin ders içerikleri ve öğretim planları üzerine incelemelerde bulunmuş 33 öğretim programını analiz etmiştir. Ders içeriklerinin incelenmesinde icra-seslendirme unsurlarının önemi üzerinde durulmuş, öğrenme çıktıları başlığında ise yöre bilgisi-yöresellik ve dizi, makam ve aralık unsurlarının ön planda olduğu bilgisi verilmektedir. İki yarıyılda 24 farklı yöreye ait 24 eserin ders içeriğinde kullanılabileceği ve bu sayede 24 farklı yörenin öğrencilere öğretilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuç ve öneriler kısmında teknolojik gelişmeler sayesinde TRT Türk halk müziği repertuvarı eserlerinin kayıt altına alınması, mevcut kayıtların ihtisas arşivlerine eklenmesi ve arşivlenmesi önerilerinde bulunulmuştur. Bu bakımdan her iki çalışmanın benzer sonuçlara ulaştığı görülmektedir.

Konu kapsam bakımından benzerlik gösteren bir diğer ilgili araştırma olan "Anadolu Türkülerinin İki Keman İçin Düzenlenmesi ve Keman Teknikleri Açısından Analizi" başlıklı yüksek lisans tezi, Çelebi (2023) tarafından yazılmıştır. Bu çalışmada TRT repertuvarından seçilen 7 türkü yeniden notaya alınmış ve eserlerin özü bozulmadan nüans ve artikülasyon terimleri eklenmiştir. Türkiye'nin 7 farklı coğrafi bölgesinden seçilen eserler farklı ritmik ve melodik özellikleri bünyesinde barındırmaktadır. Seçilen eserler 2 keman için düzenlenmiş ve yöresel özelliklerin ortaya çıkması için yöreye ait karakteristik özellikler açısından uygun şekilde notaya alınmış ve keman teknikleri açısından analiz yapılmıştır. Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi çalışmasında eser seçimi yapılırken, Geleneksel Türk

halk müziği tür sınıflandırılmasına uyularak uzun hava, kırık hava ve oyun havası türlerinden örnek eserler seçilmiş, Çelebi (2023)'ün çalışmasında ise sınıflandırma 7 coğrafi bölge olarak belirlenmiştir. Her iki çalışmanın da eser seçimi ve sınıflandırılması aşamasında izlenen yol benzerlik göstermektedir. Bunun yanında her iki çalışmada, seçilen eserlerin orijinal notaları bozulmadan yeniden notaya alınıp uluslararası sanat müziği terimleri olan nüans ve artikülasyon terimlerinin eklenerek düzenlenmesi, uygulama kısmında benzer çalışmalar yapıldığını göstermektedir. Çelebi (2023)'un çalışmasının sonuç kısmında verilen; "Feraye" ve "Hışhışı Hançer" eserlerinin giriş kısımlarına eklenen "*adagio ad libitum*" gibi ifade terimlerinin, icracıların doğaçlama ve yorumlama becerileri açısından kendilerine özgü bir ifade geliştirmelerine katkı sağladığı bilgisi verilmiştir. Bir diğer sonuçta ise; seçilen 7 bölgeden biri olan iç Anadolu bölgesi Konya yöresine ait "Elmaların Yongası" türküsünün iki keman için yapılan düzenlemesinde kullanılan "*legato"* ve "*detache"* teknikleri, türkünün ezgisel özelliklerini göstermesi açısından yarar sağlamış, kullanılan diğer bir terim olan *"spiccato"* teriminin ise yörede yaygın olan kaşık havası türünün karakteristik özelliklerinin yansıtılması bakımından yararlı olduğu bilgisi verilmiştir. Bu bilgiler ışığında her iki çalışmanın sonuç kısmında; eserlerin yöre, form ve karakter özelliklerinin ön plana çıkarılması bakımından, uluslararası nüans terimlerinin türkülerde kullanımının icracılar ve dinleyiciler açısından olumlu katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.3. Öneriler

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

Mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda yürütülmekte olan derslerden, ders içeriği nota ve solfej çalışmalarının yoğun olduğu derslerde geçilen eserlerin, uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilerek ders içeriğine eklenmesinin yürütülen derslerde elde edilecek kazanımlar bakımından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda, bireysel çalgı ve çalgı eğitimi gibi öğrencilerin enstrüman becerilerini geliştirildikleri branş derslerinde seslendirilen eserlerin, uluslararası sanat müziği terimleriyle nüanslara uygun olarak notaya alınması ve icra edilmesinin, öğrencilerin enstrüman çalabilme düzeylerinde olumlu etki yaratacağı ve teknik bakımdan gelişim sağlayacağı ön görülmektedir.

Türkiye'de müzik eğitimi verilen kurumlarda, batı müziği solfej, teori-dikte-solfej veya müzik teorisi gibi nota-notasyon içerikli derslerde, öğrencilere uluslararası sanat müziği terimlerinin eser seslendirmedeki önemi vurgulanmalı ve Türk halk müziği eserlerinin de uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilebileceği bilgisinin verilmesi önem arz etmektedir.

Türkiye'de Güzel Sanatlar Liseleri mezunlarının, lisans eğitimlerine devam etme sürecinde büyük oranda eğitim fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Bölümlerine, Devlet Konservatuvarlarına ve Güzel Sanatlar Fakülteleri gibi YÖK'e bağlı eğitim kurumlarına yerleştikleri bilinmektedir. Bu bakımdan Güzel Sanatlar Liselerinin müfredat kitaplarında uluslararası sanat müziği terimlerinin önemi göz önünde bulundurularak bu içeriğe daha fazla yer verilmesi önerilmektedir. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye kurulu tarafından hazırlanan öğretim programları dahilindeki müfredat kitaplarında uluslararası sanat müziği terimlerinin işlendiği ünitelere daha çok yer verilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

TRT repertuvarında bulunan eserlerin tamamı göz önünde bulundurulduğunda, uluslararası sanat müziği terimlerinin kullanımı yok denecek kadar az olduğundan, bu eserlerin uzmanlar tarafından uluslararası sanat müziği terimleri kullanılarak aslına uygun bir şekilde yeniden notaya alınması gerekliliğinin üzerinde durulmaktadır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan derleme çalışmaları; ulaşım, kayıt cihazlarının yetersizliği, derleme yapmaya yetkin müzikologların azlığı, derlemeler için ayrılan bütçelerin kısıtlı olması vs. gibi imkansızlıklar düşünüldüğünde, günümüz teknolojik gelişmeleri ve imkanları derleme çalışmaları konusunda çok daha elverişli bir ortamda olduğumuz için, derleme ve alan araştırmaları konusunda yoğun çalışmaların yapılması müzik araştırmacılarının önceliği olmalıdır.

Yapılacak derleme çalışmalarında kaynak kişiden alınan eserlerin uluslararası sanat müziği terimleriyle notaya alınması konusu, eserlerin ilk ağızdan seslendirildiği gibi yazıya dökülmesi ve eserin icra anlamında her yönüyle ayrıntılı bir şekilde notaya alınması açısından önem arz etmektedir.

Müzik eğitiminin teknik anlamada önemli bir parçası olan metot kitapların içerikleri hazırlanırken kullanılan notaların USM terimleriyle düzenlenmesinin bu kaynaklardan faydalanan eğitimciler ve öğrenciler için birçok yarar sağlayacağı

düşünülmektedir. Nüans terimleri eserleri daha ayrıntılı daha estetik ve sistemli icra etmemizi sağlamaktadır. Örneğin çalgı eğitimi için hazırlanmış metotlarda nüans terimlerinin kullanılması icra olarak teknik ve temel kazanımların elde edilmesi açısından avantajlar sağlayacağı düşünülmektedir.

Müzik eğitiminin ilk basamaklarından biri olan Bilim sanat merkezlerinin (BİLSEM) ders içeriklerinin hazırlanması aşamasında uluslararası sanat müziği terimlerinin kullanımının yaygınlaşması ve müfredatların bu yönde şekillendirilmesi bu kurumlardan mezun olan öğrencilerin müzikal gelişimleri açısından yardımcı olacağı ön görülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda yürütülen bilgisayarda notasyon, bilgisayar destekli müzik ve nota yazım bilgileri gibi nota yazım programlarının kullanıldığı derslerde eserlerin bilgisayar ortamına geçirilerek yazılması aşamasında uluslararası sanat müziği terimlerinin de notalara uygulanması ve yazılım üzerinden seslendirilmesi öğrencilerin bu terimleri duyarak öğrenmesi ve pekiştirmesi açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda okutulan Türk halk müziği dikte ve deşifre, teori-dikte-solfej ve eğitim müziği besteleme benzeri duyduğunu notaya dökme ve eser üretimi içerikli derslerde öğrencilerin dikte yazma ve eser besteleme çalışmalarını yaparken eserlere uluslararası sanat müziği terimlerini ekletilmesinin önerilmesi ve dersin yürütücüsü eğitimciler tarafından bu şekilde notaya aldırılması öğrencilerin bilgi ve becerilerini artırıp olumlu anlamda gelişim sağlayacağı ön görülmektedir.

Bilgisayar yazılımlarının geneli düşünüldüğünde, dijital ortamda çoğunlukla MP3-WAV-FLAC benzeri uzantıya sahip olan ses dosyaları veya müzikal akustik ortam seslerini notaya çeviren yazılımların olduğu bilinmektedir. Bilgisayar programcılığı ve yazılım mühendisliği alanını uzmanları ve müzikologların iş birliği ile; yazılımların eserleri notaya aktarması aşamasında uluslararası sanat müziği terimlerini ekleyebilecek eklentilerin programlanması ve programların bu şekilde geliştirilmesi ve kullanıma sunulması hem müzik eğitimcileri hem de müzik öğrencileri açısından kullanışlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Acar, N. (2014). *Türkiye'de Ses Eğitiminin (Şan) Gelişimi ve Uzman Görüşleri ile Değerlendirilmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Alimdar, S. (2011). *XIX. Yüzyıldan İtibaren Osmanlı Devleti'nde Batı Müziğinin Benimsenmesi ve Toplumsal Sonuçları.* (Yayımlanmış Doktora Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Altınay, F.R. (2004). *Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği (Kitaplar-Makaleler-Nota Yayınları)*. Meta Basım.

Apaydın, Ö. (2019). *Türkiye'de Müzik Eğitimi ve Öğretimi Müzik Eğitiminde Milli Bilinç ve Şuur.* Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Baki, A. & Gökçek, T. (2012). *Karma Yöntem Araştırmalarına Genel Bir Bakış*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 11 (42), s. 1-21.

Baş E. (2017). *Ses Eğitimi İçin Yazılmış Piyano Eşlikli Türk Müziği Eserlerinin İncelenmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.

Boone, B., Schonbrun, M. (2018). *Müzik Teorisi 101.* (2.Baskı). (F. Sezer, Çev.) Say Yayınları.

Börekçi, A. (2020). *Türk Halk Müziğinde Uzun Havaların Müzikal Analizi ve Öğretimine Yönelik Analitik Bir Yaklaşım.* (Yayımlanmış Doktora Tezi), Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Büyükyıldız, H. (2015). *Türk Halk Müziği Ulusal Türk Müziği.* İstanbul: Arı Sanat Yayınevi.

Canbay, A., Ece, A. S., Karabulut, B., Temiz, E., Dalkıran, E., Kurtuldu, M., . . .Nacakcı, Z. (2015). *Müzik Kültürü.* Ankara: Pegem Akademi.

Çavuş, T. (2021). *Frederic Chopin'in Polonezlerinde Motif, Cümle ve Nüans Analizi.* (Yayımlanmış Sanatta Yeterlik Tezi), Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Çelebi, O. (2023). *Anadolu Türkülerinin İki Keman İçin Düzenlenmesi ve Keman Teknikleri Açısından Analizi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Çiftçi, E. (2010). *Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi*. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 12-2; 149-161.

Creswell, J. W. (2013). *Research Design, Qualitative, Quantitative and Mixed Method Approaches.* Çeviri Editörü, Selçuk Beşir Demir. Eğiten Kitap.

Demir, S. (2011). *Türk Halk Müziğinde Tür Meselesi.* (Yayımlanmış Doktora Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Demir, S. (2013). *Türk Halk Müziğinde Türler.* İstanbul: Usar Yayınları.

Demir, Ş. (2017). *Eğitim Müziği Besteleme Teknik Bilgiler ve Uygulama*. İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Demirok, C. (2023). *Türkiye'de Türk Müziği Odaklı Lisans Programlarında Türk Halk Müziği Repertuvarı Ders Öğretim Planları ve Bir Model Önerisi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Deniz, Ü., & Göktaş, U. (2016). *Türk Beşlileri'nin Türk Halk Müziği Derleme Çalışmalarına Katkıları.* 2. Uluslararası Dans ve Müzik Kongresi (s. 320-329). Muğla: Müzik Eğitimi Yayınları.

Dik C. (2015). *Barok Dönem Müziği Süslemelerinin İncelenmesi.* (Yayımlanmış Sanatta Yeterlik Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Eke, M. (2016). Türk Halk Müziği Ezgilerindeki Motifler ve İşlevleri. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* , 37-47.

Ekici, M. (2011). *Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri.* Ankara: Geleneksel Yayıncılık Ltd.Şti.

Emnalar, A. (1998). *Tüm Yönleriyle Türk Halk Müziği ve Nazariyatı.* İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

Eroğlu, T. (2017). *Türk Halk Müziğinin Türkiye'deki Coğrafî Bölgelere Göre Temel Özellikleri Bakımından İncelenmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 41, Mart 2017, s. 513-527.*

Gök Akyıldız, S. (2016). *Burdur Yöresi Türk Halk Müziği ve Özellikleri.* (Yayımlanmış Doktora Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Güdek, B., Bulut, D., Tapu, I.K., Bulut, F., Yücetoker, İ., Bulut, M.Ö., Güdek, B., Burak, S., Özay, S., Güler, T. (2020). *Müzik Öğretimi.* Nobel Akademik Yayıncılık.

İlgar, M. K. (2015). *Cumhuriyet Dönemi Çağdaş Türk Vokal Repertuvarının İlk Elli Yılına Bir Bakış ve Bu Bağlamda Seçilmiş Üç Eserin İncelenmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.

Karkın, M., & Haşhaş, S. (2014). *Geleneksel Türk Halk Müziğinde Tür Sınıflandırmaları, Terminoloji ve Ayak Kavramı Konuları Üzerine Bir Araştırma*. Gümüşhane Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi.

Kaya, C.V. (2019). *Türk Halk Müziği Derleme Çalışmaları Tarihçesi*. TRT Aylık Müzik Dergisi, Bir Dünya Müzik Müziğin Tüm Renkleri, Temmuz 2019 Sayı:45 s.10-13.

Kekeç, D. Y., & Albuz, A. (2008). *Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Haziran 2008 Cilt:28 Sayı:2, s.51-68.

Kudret H. (2017). *Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Kullanılan Repertuvarın İncelenmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Kuzlu, A. A. (1999). *THM' de Kadın Ağzı ve Türkülerin Müzikal ve Edebi Özelliklerinin İncelenmesi.* (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Küçükçelebi, A.E. (2002). *Uzun Havalar*. T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Nogayoğlu, N. (2023). *Güzel Sanatlar Liseleri Keman Eğitiminde Kullanılmak Üzere Oluşturulan Keman Rapsodisinin İcrasına Yönelik Model Bir Çalışma Önerisi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Okan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Sancar, Ö. (2021). *Cumhuriyet Sonrası Türk Halk Müziğinin Gelişiminin İncelenmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Sözen, V. (1986). *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*. (A-L) Remzi Kitabevi.

Sözer, V. (1996). *Müzik Ansiklopedik Sözlük*. (Geliştirilmiş 4. Basım). Remzi Kitabevi.

Sungur, İ.Ş. (2019). *Bağlama/Saz İçin Yazılmış Eğitim-Öğretim Materyallerinde Nüans ve Dinamik İşaretlerinin Kullanımı Üzerine Bir İçerik Analizi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Ortakale, G. (2007). *Türk Halk Müziğinin Klasik Batı Müziğine Etkileri.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özbek, M. (1981). *Folklor ve Türkülerimiz*. Ötüken Yayın Evi.

Özbek, M. (1998). *Türk Halk Müziği El Kitabı I Terimler Sözlüğü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayıncılığı.

Özbilen, N.Ö. (2007). *Fasıl Şarkıcılığı Açısından Türk Makam Müziği'nde Süslemeler.* (Yayımlanmış Sanatta Yeterlik Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özdek, A. (2012). *Ulusal Müzik Eğitiminde Halk Müziğinin Yeri: Türkiye-Azerbaycan Örneği.* (Yayımlanmış Doktora Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Özdemir, N. (2012). *Batı Müziğinin Türkiye'ye Girişi ve Etkileri.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Özkan, H. H. (2006). *Popüler Kültür ve Eğitim*. Kastamonu Eğitim Dergisi, Mart 2006 Cilt:14 No: 1, s. 29-38.

Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

TDK (2023). https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 16.11.2023).

Turgut, E. (2007). *Dr. Reşit Galip'in Millî Eğitim Bakanlığı ve Milli Eğitim Düşüncesi*. (Yüksek Lisans Tezi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi, 2007).

Türkekul, R. (2006). *İlköğretim Okullarında Müzik Tarihi Şeridi ile Müzik Tarihi Eğitimi*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Denizli.

Uçan, A. (1997). *Müzık Eğitimi-Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde Müzik Öğretimi*. Burdur: Milli Eğitim Basımevi.

Uçan, A. (2005). *Türk-Macar Halk Müziğinin Karşılaştırmalı Araştırması*. Macaristan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Yayınları.

Uras, E. (1998). *Türk Halk Müziği İcra Özelliklerinin Ses Eğitimi (Şan Tekniği) Açısından Değerlendirilmesi.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ünal, Ş. (2001). *Barok Dönemde Avrupa ve Osmanlı'da Vokal Müziğin Karşılaştırılması.* (Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yavuzoğlu, N. (2014). *Uygulamalı Müzik Teorisi-1*. (4.Baskı). İnkılap Kitabevi.

Yeşilyurt, R. (2021). *Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yörelere Özgü Müzikal Kimlik Saptamaları 'Ege Bölgesi Örneği'*. (Yayımlanmış Doktora Tezi), İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

EKLER

Ek 1: Kırık Havaların (Sözlü Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları

KIRIK HAVALARIN (SÖZLÜ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Alıda Verin Benim Barutumu Saçmama	Muğla		X
2	Arabamın Tekerleği Mor Boya	Yugoslavya	X	
3	Bülbüller Düğün Eyler	Şanlıurfa	X	
4	Can Maral Can	Kars	X	
5	Çaya İndim Taşı Yok	Sivas-Zara	X	
6	Dağlar Siz Ne Dağlarsız	Sivas-Zara		X
7	Dolama Dolamayı	Rumeli		X
8	Dön Beri Dön Beri De Yüzün Göreyim	Şanlıurfa		X
9	Gerizler Başında Hoplayamadım	İzmir-Bergama		X
10	Kapının Önlük Dikiyi	Malatya-Arguvan	X	
11	Karanfilin Moruna	Çanakkale		X
12	Köprüyü Dolanma (Gelin Ağlatma Havası)	Ordu-Ünye		X
13	Kütahya'yı Kara Duman Bürüdü	Uşak-Banaz	X	
14	Oy Trabzan Trabzan	Karadeniz	X	
15	Taşa Verdim Yanımı	Erzincan		X
16	Yağmur Yağar	Kütahya		X
17	Yaz Gelirse (Yozgat Sürmelisi)	Yozgat	X	
18	Yüce Dağdan Bir Yol İner	Malatya-Arguvan		X
19	Yüzünü Sevdiğim Seyrana Çıkmış	Erzurum	X	
20	Zulmet Deryasında Kapıldım Sele	Sivas		X

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yakup AÇAR

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Dede Korkut Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

KIRIK HAVALARIN (SÖZLÜ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Alıda Verin Benim Barutumu Saçmama	Muğla	X	
2	Arabamın Tekerleği Mor Boya	Yugoslavya	X	
3	Bülbüller Düğün Eyler	Şanlıurfa	X	
4	Can Maral Can	Kars	X	
5	Çaya İndim Taşı Yok	Sivas-Zara	X	
6	Dağlar Siz Ne Dağlarsız	Sivas-Zara		X
7	Dolama Dolamayı	Rumeli	X	
8	Dön Beri Dön Beri De Yüzün Göreyim	Şanlıurfa	X	
9	Gerizler Başında Hoplayamadım	İzmir-Bergama		X
10	Kapının Önlük Dikiyi	Malatya-Arguvan	X	
11	Karanfilin Moruna	Çanakkale	X	
12	Köprüyü Dolanma (Gelin Ağlatma Havası)	Ordu-Ünye		X
13	Kütahya'yı Kara Duman Bürüdü	Uşak-Banaz	X	
14	Oy Trabzan Trabzan	Karadeniz	X	
15	Taşa Verdim Yanımı	Erzincan		X
16	Yağmur Yağar	Kütahya		X
17	Yaz Gelirse (Yozgat Sürmelisi)	Yozgat	X	
18	Yüce Dağdan Bir Yol İner	Malatya-Arguvan	X	
19	Yüzünü Sevdiğim Seyrana Çıkmış	Erzurum	X	
20	Zulmet Deryasında Kapıldım Sele	Sivas		X

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı

KIRIK HAVALARIN (SÖZLÜ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Alıda Verin Benim Barutumu Saçmama	Muğla		X
2	Arabamın Tekerleği Mor Boya	Yugoslavya	X	
3	Bülbüller Düğün Eyler	Şanlıurfa	X	
4	Can Maral Can	Kars	X	
5	Çaya İndim Taşı Yok	Sivas-Zara	X	
6	Dağlar Siz Ne Dağlarsız	Sivas-Zara		X
7	Dolama Dolamayı	Rumeli		X
8	Dön Beri Dön Beri De Yüzün Göreyim	Şanlıurfa		X
9	Gerizler Başında Hoplayamadım	İzmir-Bergama		X
10	Kapının Önlük Dikiyi	Malatya-Arguvan	X	
11	Karanfilin Moruna	Çanakkale	X	
12	Köprüyü Dolanma (Gelin Ağlatma Havası)	Ordu-Ünye		X
13	Kütahya'yı Kara Duman Bürüdü	Uşak-Banaz	X	
14	Oy Trabzan Trabzan	Karadeniz	X	
15	Taşa Verdim Yanımı	Erzincan		X
16	Yağmur Yağar	Kütahya		X
17	Yaz Gelirse (Yozgat Sürmelisi)	Yozgat		X
18	Yüce Dağdan Bir Yol İner	Malatya-Arguvan		X
19	Yüzünü Sevdiğim Seyrana Çıkmış	Erzurum	X	
20	Zulmet Deryasında Kapıldım Sele	Sivas		X

Uzmanın Adı Soyadı: Öğr. Gör. Erhan MERT

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı

Ek 2: Oyun Havalarının (Sözsüz Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları

OYUN HAVALARININ (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Abdurrahman Halayı	Sivas		X
2	Azeri Oyun Havası (Elmas)	Azerbaycan	X	
3	Çorum Halayı	Çorum	X	
4	Gelin Alma Havası	Bolu		X
5	Gelin Yol Havası	Balıkesir-Balya		X
6	Göynük Zeybeği	Bolu-Göynük		X
7	Halay	Erzincan	X	
8	Köroğlu Pehlivan Havası	Burdur-Yeşilova		X
9	Sinsin	Kayseri	X	
10	Tamzara	Erzurum	X	
11	Tavas Zeybeği	-	X	
12	Teke Zotlatması	Burdur	X	
13	Temirağa	Sivas		X
14	Urfa Divan Ayağı	Şanlıurfa		X

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yakup AÇAR

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Dede Korkut Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

OYUN HAVALARININ (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Abdurrahman Halayı	Sivas		X
2	Azeri Oyun Havası (Elmas)	Azerbaycan	X	
3	Çorum Halayı	Çorum	X	
4	Gelin Alma Havası	Bolu		X
5	Gelin Yol Havası	Balıkesir-Balya	X	
6	Göynük Zeybeği	Bolu-Göynük		X
7	Halay	Erzincan	X	
8	Köroğlu Pehlivan Havası	Burdur-Yeşilova	X	
9	Sinsin	Kayseri	X	
10	Tamzara	Erzurum	X	
11	Tavas Zeybeği	-	X	
12	Teke Zotlatması	Burdur	X	
13	Temirağa	Sivas		X
14	Urfa Divan Ayağı	Şanlıurfa	X	

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı

OYUN HAVALARININ (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Abdurrahman Halayı	Sivas		X
2	Azeri Oyun Havası (Elmas)	Azerbaycan	X	
3	Çorum Halayı	Çorum	X	
4	Gelin Alma Havası	Bolu		X
5	Gelin Yol Havası	Balıkesir-Balya		X
6	Göynük Zeybeği	Bolu-Göynük		X
7	Halay	Erzincan	X	
8	Köroğlu Pehlivan Havası	Burdur-Yeşilova		X
9	Sinsin	Kayseri	X	
10	Tamzara	Erzurum	X	
11	Tavas Zeybeği	-	X	
12	Teke Zotlatması	Burdur	X	
13	Temirağa	Sivas		X
14	Urfa Divan Ayağı	Şanlıurfa		X

Uzmanın Adı Soyadı: Öğr. Gör. Erhan MERT

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı

Ek 3: Uzun Havaların (Sözsüz Eserlerin) Seçimine Yönelik Uzman Görüşü Alma Formları

UZUN HAVALARIN (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Kışlalar Doldu Bugün	Şanlıurfa		X
2	Ankara'da Yedim Taze Meyvayı	Kırıkkale-Keskin	X	
3	Aşağı ki Mahlenin Allı Gelini	Sivas-Zara		X
4	Ben Gidiyom Rüştü Beyim Ağlama	Sivas	X	
5	Ne İşlerin Var İdi Sis Dağı Başlarında	Trabzon		X
6	Sıra Sıra Gelen Mektep Uşağı	Erzurum-Kars	X	
7	Sabahtan Uğradım Ben Bir Güzele	Adana		X
8	Başı Pare Pare Dumanlı Dağlar	Sivas-Divriği	X	
9	Kışlanın Üstünde Kurdum İskele	Amasya-Taşova		X
10	Sabah Güneşi Doğdu Çıktı Yüceden	Kırıkkale-Keskin		X

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yakup AÇAR

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Dede Korkut Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

UZUN HAVALARIN (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Kışlalar Doldu Bugün	Şanlıurfa	X	
2	Ankara'da Yedim Taze Meyvayı	Kırıkkale-Keskin		X
3	Aşağı ki Mahlenin Allı Gelini	Sivas-Zara	X	
4	Ben Gidiyom Rüştü Beyim Ağlama	Sivas	X	
5	Ne İşlerin Var İdi Sis Dağı Başlarında	Trabzon		X
6	Sıra Sıra Gelen Mektep Uşağı	Erzurum-Kars		X
7	Sabahtan Uğradım Ben Bir Güzele	Adana		X
8	Başı Pare Pare Dumanlı Dağlar	Sivas-Divriği	X	
9	Kışlanın Üstünde Kurdum İskele	Amasya-Taşova		X
10	Sabah Güneşi Doğdu Çıktı Yüceden	Kırıkkale-Keskin	X	

Uzmanın Adı Soyadı: Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı

UZUN HAVALARIN (SÖZSÜZ ESERLERİN) SEÇİMİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞÜ ALMA FORMU

	Eser Adı	Yöresi	Uygun	Uygun Değil
1	Kışlalar Doldu Bugün	Şanlıurfa		X
2	Ankara'da Yedim Taze Meyvayı	Kırıkkale-Keskin		X
3	Aşağı ki Mahlenin Allı Gelini	Sivas-Zara	X	
4	Ben Gidiyom Rüştü Beyim Ağlama	Sivas	X	
5	Ne İşlerin Var İdi Sis Dağı Başlarında	Trabzon		X
6	Sıra Sıra Gelen Mektep Uşağı	Erzurum-Kars		X
7	Sabahtan Uğradım Ben Bir Güzele	Adana		X
8	Başı Pare Pare Dumanlı Dağlar	Sivas-Divriği	X	
9	Kışlanın Üstünde Kurdum İskele	Amasya-Taşova		X
10	Sabah Güneşi Doğdu Çıktı Yüceden	Kırıkkale-Keskin		X

Uzmanın Adı Soyadı: Öğr. Gör. Erhan MERT

İmza:

Adres: Kafkas Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Müzik Bölümü
Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı

Ek 4: Deneysel Süreç Sonunda Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" İçin Uzman Görüşü Alma Formları

Sayın **Doç. Dr. Yakup AÇAR**

Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ danışmanlığında yürütmüş olduğum ***"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Bir Çalışma"*** *başlıklı doktora tezi çalışmasında deneysel süreç sonrasında deney grubuna seçilen öğrencilere uygulanması planlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunu değerlendirmeyi kabul ettiğiniz ve kıymetli bilgilerinizden şahsım adına yararlanma fırsatı sunduğunuz için teşekkür eder saygılarımı sunarım.*

Zafer AKINCIOĞLU

1	**Açıklama** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
2	**Görüşme formu uygulanan Öğrenciye Ait Kişisel Bilgiler** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
3	**1. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
4	**2. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
5	**3. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
6	**4. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	
7	**5. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	x	

Belirtilen maddeler dışında gözden kaçırdığım maddeler olması hâlinde Önerilerinizi bu alana yazabilirsiniz.

Öneriler:

İmza:

Sayın **Öğr.Gör.Erhan MERT**

Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ danışmanlığında yürütmüş olduğum ***"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Bir Çalışma"*** *başlıklı doktora tezi çalışmasında deneysel süreç sonrasında deney grubuna seçilen öğrencilere uygulanması planlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunu değerlendirmeyi kabul ettiğiniz ve kıymetli bilgilerinizden şahsım adına yararlanma fırsatı sunduğunuz için teşekkür eder saygılarımı sunarım.*

Zafer AKINCIOĞLU

1	**Açıklama** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
2	**Görüşme formu uygulanan Öğrenciye Ait Kişisel Bilgiler** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
3	**1. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
4	**2. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
5	**3. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
6	**4. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
7	**5. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	

Belirtilen maddeler dışında gözden kaçırdığım maddeler olması hâlinde Önerilerinizi bu alana yazabilirsiniz.

Öneriler:

İmza:

Sayın **Dr.Öğr.Üyesi Hüseyin YILMAZ**

Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ danışmanlığında yürütmüş olduğum ***"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Bir Çalışma"*** *başlıklı doktora tezi çalışmasında deneysel süreç sonrasında deney grubuna seçilen öğrencilere uygulanması planlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunu değerlendirmeyi kabul ettiğiniz ve kıymetli bilgilerinizden şahsım adına yararlanma fırsatı sunduğunuz için teşekkür eder saygılarımı sunarım.*

Zafer AKINCIOĞLU

1	**Açıklama** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
2	**Görüşme formu uygulanan Öğrenciye Ait Kişisel Bilgiler** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
3	**1. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
4	**2. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
5	**3. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
6	**4. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	
7	**5. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?	✓	

Belirtilen maddeler dışında gözden kaçırdığım maddeler olması hâlinde Önerilerinizi bu alana yazabilirsiniz.

Öneriler: Görüşme sonucunda elde maddeler belirtilmelidir. Sonuçların anlaşılır olması için noktalama işaretleri kullanılabilir.

İmza:

Ek 5: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Kırık Hava)

Sayın Uzman;

Bu form, Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesine yönelik performansı değerlendirebilmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenen her iki performansı izledikten/dinledikten sonra, formdaki davranış göstergelerini dikkate alarak her iki performansı değerlendirmenizdir.

Değerlendirmenizi yaparken her bir davranış göstergesine ilişkin uygun gördüğünüz katılma derecenizi ilgili davranış göstergesinin karşısında yer alan kutucuğu **(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam** olmak üzere "**X**" şeklinde doldurmanız gerekmektedir. Araştırmamıza sağladığınız katkı için teşekkür ederim.

Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU

Eserin Türü	**Eserin Adı**	**Yöresi**
KIRIK HAVA	ÇAYA İNDİM TAŞI YOK	SİVAS/ZARA

Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖNTEST						**SONTEST**					
ÖLÇÜ	**TERİM**	**DERECE**				**ÖLÇÜ**	**TERİM**	**DERECE**			
		(0) Hiç	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**			**(0) Hiç**	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**
1.Ölçü	**1.1.**					**1.Ölçü**	**1.1.**				
	1.2.						**1.2.**				
2.Ölçü	**2.1.**					**2.Ölçü**	**2.1.**				
	2.2.						**2.2.**				
3.Ölçü	**3.1.**					**3.Ölçü**	**3.1.**				
	3.2.						**3.2.**				
	3.3.						**3.3.**				
4.Ölçü	**4.1.**					**4.Ölçü**	**4.1.**				
	4.2.						**4.2.**				
5.Ölçü	**5.1.**					**5.Ölçü**	**5.1.**				
6.Ölçü	**6.1.**					**6.Ölçü**	**6.1.**				
	6.2.						**6.2.**				
7.Ölçü	**7.1.**					**7.Ölçü**	**7.1.**				
	7.2.						**7.2.**				
	7.3.						**7.3.**				
8.Ölçü	**8.1.**					**8.Ölçü**	**8.1.**				
	8.2.						**8.2.**				

Öğrencinin Adı Soyadı:

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. REPERTUAR SIRA No: 547
İNCELEME TARİHİ: 22.11.1973

YÖRESİ
ZARA

ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

DERLEYEN
M.SARISÖZEN
DERLEME TARİHİ
15.08.1941
NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

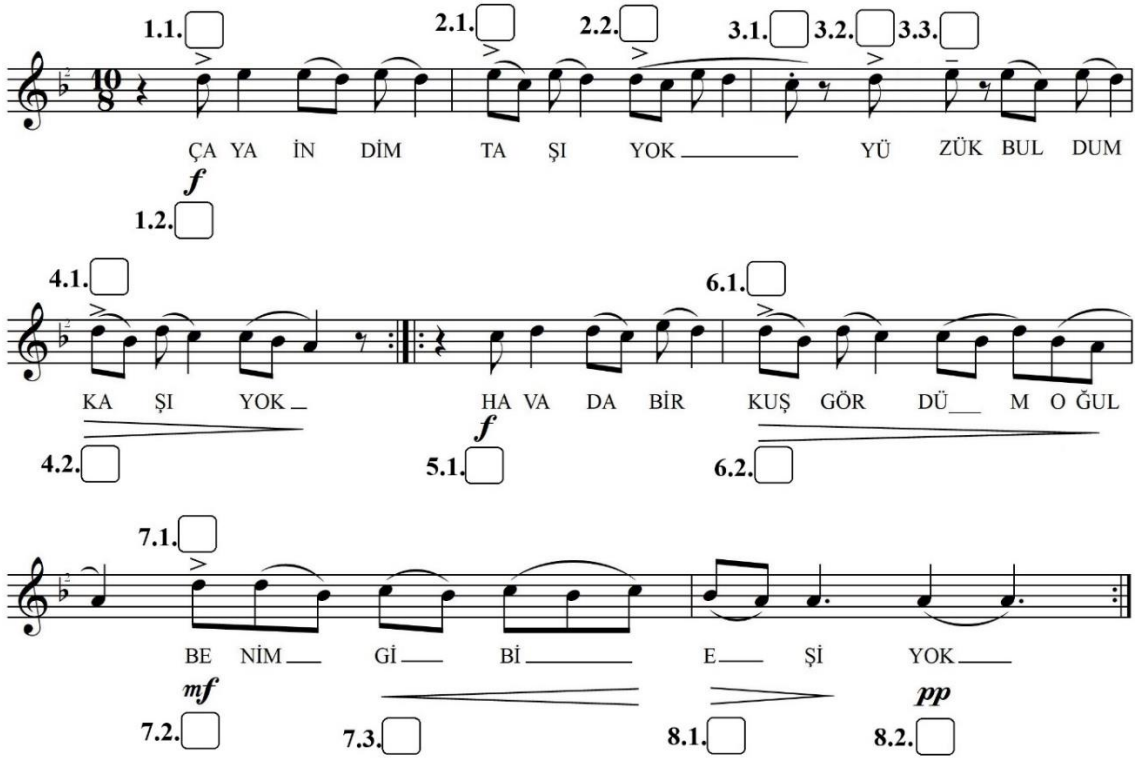

1	2	3
ÇAYA İNDİM TAŞI YOK	ÇAYA İNDİM ÇAY SUSUZ	ÇAYA İNDİM ÇAYLARIM
YÜZÜK BULDUM KAŞI YOK	MAHMUR GÖZLER UYKUSUZ	YAR YAR DİYE AĞLARIM
HAVADA BİR KUŞ GÖRDÜM(oğul)	ELLERİN YARİ GELMİŞ(oğul)	YARİMİ SITMA TUTMUŞ(oğul)
BENİM GİBİ EŞİ YOK	HANİYA BİZİM HAYIRSIZ	BEN ISITMA BAĞLARIM

Not: Sayın Uzman; Yukarıdaki eserde portelerin altında ve üstünde verilen numaralandırılmış kutucuklar, notalara uygulanan uluslararası sanat müziği terimlerini belirtmektedir. Örneğin **"1.1."** şeklinde ifade edilen belirteç 1. ölçüde bulunan 1. terimi belirtmektedir. Her bir öğrenci için izlediğiniz / dinlediğiniz performansa uygun olarak katılım derecenizi "**(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam"** şeklinde kutucuklara yazmanız gerekmektedir.

Ek 6: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Oyun Havası)

Sayın Uzman;

Bu form, geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi performansını değerlendirebilmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenen her iki performansı izledikten/dinledikten sonra, formdaki davranış göstergelerini dikkate alarak her iki performansı değerlendirmenizdir.

Değerlendirmenizi yaparken her bir davranış göstergesine ilişkin uygun gördüğünüz katılma derecenizi ilgili davranış göstergesinin karşısında yer alan kutucuğu **(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam** olmak üzere "**X**" şeklinde doldurmanız gerekmektedir. Araştırmamıza sağladığınız katkı için teşekkür ederim.

Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU

Eserin Türü	**Eserin Adı**	**Yöresi**
OYUN HAVASI	HALAY	ERZİNCAN

Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖNTEST						**SONTEST**					
ÖLÇÜ	**TERİM**	**DERECE**				**ÖLÇÜ**	**TERİM**	**DERECE**			
		(0) Hiç	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**			**(0) Hiç**	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**
1.Ölçü	**1.1.**					**1.Ölçü**	**1.1.**				
	1.2.						**1.2.**				
2.Ölçü	**2.1.**					**2.Ölçü**	**2.1.**				
3.Ölçü	**3.1.**					**3.Ölçü**	**3.1.**				
	3.2.						**3.2.**				
4.Ölçü	**4.1.**					**4.Ölçü**	**4.1.**				
5.Ölçü	**5.1.**					**5.Ölçü**	**5.1.**				
	5.2.						**5.2.**				
6.Ölçü	**6.1.**					**6.Ölçü**	**6.1.**				
	6.2.						**6.2.**				
	6.3.						**6.3.**				
7.Ölçü	**7.1.**					**7.Ölçü**	**7.1.**				
	7.2.						**7.2.**				
8.Ölçü	**8.1.**					**8.Ölçü**	**8.1.**				
9.Ölçü	**9.1.**					**9.Ölçü**	**9.1.**				
	9.2.						**9.2.**				
	9.3.						**9.3.**				
10.Ölçü	**10.1.**					**10.Ölçü**	**10.1.**				
11.Ölçü	**11.1.**					**11.Ölçü**	**11.1.**				
	11.2.						**11.2.**				
	11.3.						**11.3.**				
12.Ölçü	**12.1.**					**12.Ölçü**	**12.1.**				
	12.2.						**12.2.**				
13.Ölçü	**13.1.**					**13.Ölçü**	**13.1.**				
	13.2.						**13.2.**				
14.Ölçü	**14.1.**					**14.Ölçü**	**14.1.**				
15.Ölçü	**15.1.**					**15.Ölçü**	**15.1.**				
	15.2.						**15.2.**				
	15.3.						**15.3.**				
16.Ölçü	**16.1.**					**16.Ölçü**	**16.1.**				

Öğrencinin Adı Soyadı:

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 58
İNCELEME TARİHİ: 26_09_1977

YÖRESİ
ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ BAKAN

SÜRESİ:

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

HALAY

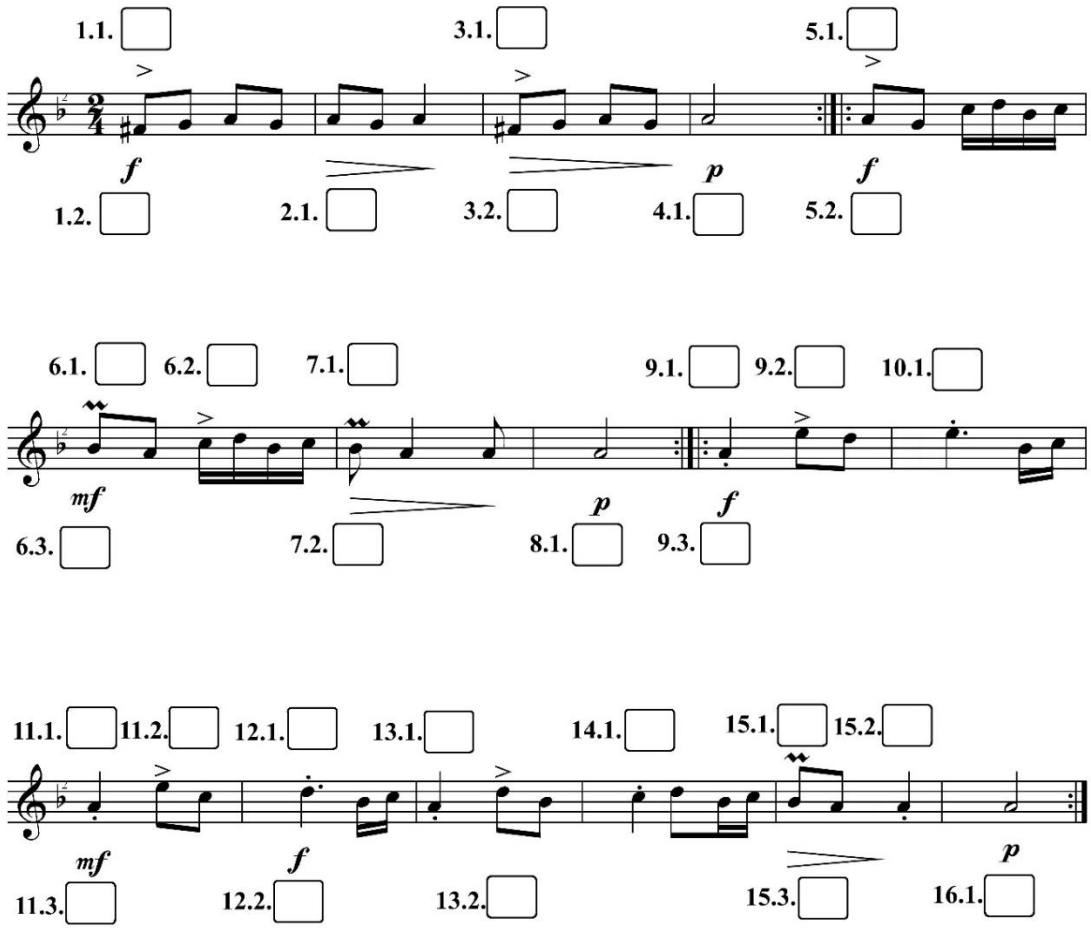

Not: Sayın Uzman; Yukarıdaki eserde portelerin altında ve üstünde verilen numaralandırılmış kutucuklar, notalara uygulanan uluslararası sanat müziği terimlerini belirtmektedir. Örneğin **"1.1."** şeklinde ifade edilen belirteç 1. ölçüde bulunan 1. terimi belirtmektedir. Her bir öğrenci için izlediğiniz / dinlediğiniz performansa uygun olarak katılım derecenizi "**(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam"** şeklinde kutucuklara yazmanız gerekmektedir.

Ek 7: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Derecelendirme Formu (Uzun Hava)

Sayın Uzman;

Bu form, geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi performansını değerlendirebilmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenen her iki performansı izledikten/dinledikten sonra, formdaki davranış göstergelerini dikkate alarak her iki performansı değerlendirmenizdir.

Değerlendirmenizi yaparken her bir davranış göstergesine ilişkin uygun gördüğünüz katılma derecenizi ilgili davranış göstergesinin karşısında yer alan kutucuğu **(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam** olmak üzere "**X**" şeklinde doldurmanız gerekmektedir. Araştırmamıza sağladığınız katkı için teşekkür ederim.

Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU

Eserin Türü	**Eserin Adı**	**Yöresi**
UZUN HAVA	AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ	SİVAS/ZARA

Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖNTEST						**SONTEST**					
		DERECE						**DERECE**			
DİZEK	**TERİM**	**(0) Hiç**	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**	**ÖLÇÜ**	**TERİM**	**(0) Hiç**	**(1) Az**	**(2) Orta**	**(3) Tam**
1.Dizek	**1.1.**					**1.Dizek**	**1.1.**				
	1.2.						**1.2.**				
	1.3.						**1.3.**				
	1.4.						**1.4.**				
2.Dizek	**2.1.**					**2.Dizek**	**2.1.**				
	2.2.						**2.2.**				
	2.3.						**2.3.**				
	2.4.						**2.4.**				
3.Dizek	**3.1.**					**3.Dizek**	**3.1.**				
	3.2.						**3.2.**				
	3.3.						**3.3.**				
	3.4.						**3.4.**				
	3.5.						**3.5.**				
	3.6.						**3.6.**				
	3.7.						**3.7.**				

Öğrencinin Adı Soyadı:

Yöresi: Sivas-Zara
Kaynak: Aşık Veysel

Derleyen: Ömer Şan
Notalayan: Ömer Şan

AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ

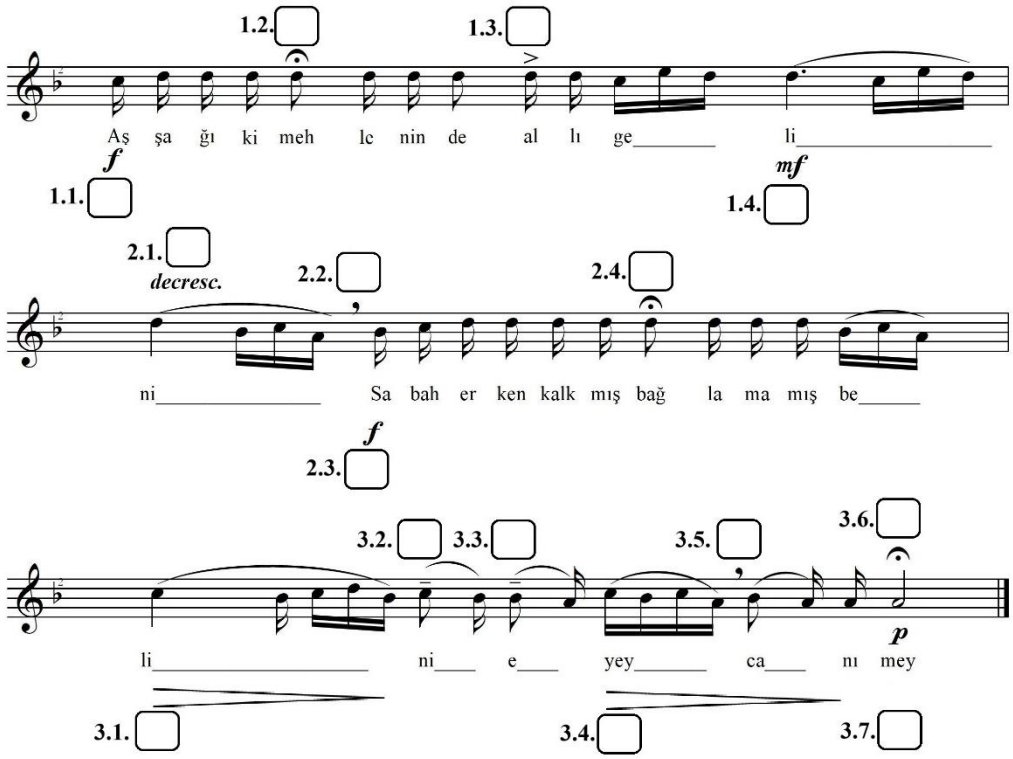

Aşağıdaki Mahallenin Allı Gelini
Sabah Erken Kalkmış bağlamamış gelini oy oy canım oy
Giyindim ki gidem yarin yanına
Döndü bana gardaş dedi kırdı belimi oy oy canım oy

Yiyemedim bahçanızda kirazdan
Ben korkarım iftiradan garazdan oy oy canım oy
Eğer benim yarim hakikatlıysa
Arar bulur gelir beni birazdan oy oy canım oy

Ara verde karlı dağlar ara ver
All bu mektubu da götür yare ver oy oy canım oy
Yar hasreti yüreğimi yakıyor
Uçan kuşlar bu haberi yara ver oy oy canım oy

Not: Sayın Uzman; Yukarıdaki eserde portelerin altında ve üstünde verilen numaralandırılmış kutucuklar, notalara uygulanan uluslararası sanat müziği terimlerini belirtmektedir. Örneğin **"1.1."** şeklinde ifade edilen belirteç 1. dizekte bulunan 1. terimi belirtmektedir. Her bir öğrenci için izlediğiniz / dinlediğiniz performansa uygun olarak katılım derecenizi "**(0) Hiç, (1) Az, (2) Orta, (3) Tam"** şeklinde kutucuklara yazmanız gerekmektedir.

Ek 8: Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi 6 Haftalık Çalışma Planı

Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi Çalışma Planı	
Süre	6 HAFTA
Öğretim Elemanı	Zafer AKINCIOĞLU
Kullanılan Araç-Gereçler	Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Tablet, CD, Flash Bellek, Akıllı telefon, Ses kayıt cihazı, Kamera, Nota çıktıları, Nota sehpası, Bağlama, Dijital ortam programları (Microsoft Teams, Whatsapp, Gmail, Google drive, Finale).
Kullanılan Kaynaklar	TRT Türk Halk Müziği Repertuvarı, Eğitim Müziği Besteleme Teknik Bilgiler ve Uygulama (Şener DEMİR). Türk Halk Müziğinde Türler (Sertan DEMİR), Müzikte Ses Süre Hız Yoğunluk (Mehmet Emin GÖKTEPE), Temel Müzik Teorisi (Paraşkev HACIEV), Müzik Cep Sözlüğü (Murat Özden ULUÇ), Türk Halk Müziği Sözlüğü (Melih DUYGULU), Nota Yazım Kuralları ve Türk Müziğinde Nota Yazımı (Adnan ATALAY), Uygulamalı Müzik Teorisi 1-2 (Nail YAVUZOĞLU), Müzik Teorisi 101 (Brian BOONE, Marc SCHONBRUN çeviri: Funda SEZER)
Çalışmanın Amacı	Bu çalışma, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı öğrencilerinden oluşan çalışma grubunun; Türk halk müziği eserlerini uluslararası sanat müziği terimleriyle doğru biçimde icra etmelerini sağlamayı amaçlamaktadır.
Kazanımlar	TRT repertuvarından seçilen Kırık Hava, Uzun Hava ve Oyun Havası türündeki eserlerin tür ve yöresel özelliklerini anlamak. Eserlerin bona ve solfejini yaparak eserlerin Usul ve Ritim özelliklerini kavramak. Uluslararası sanat müziği terimlerini kavramak. Eserlerin uluslararası sanat müziği terimleriyle doğru şekilde seslendirmek.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Video Destekli Öğretim Yöntemi. Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Öğrenme Modeli, Tartışma Yöntemi, Soru-Yanıt Yöntemi, Gösterip Yaptırma Yöntemi, Takım-Grup Çalışması Yöntemi, Model Alarak Öğrenme (Taklit Yoluyla Öğrenme), Gösterip Yaptırma Yöntemi.

Değerlendirme	Çalışma grubunda yer alan öğrenciler 6 hafta boyunca hazırlanan ders içeriklerini sanal ortamda inceleyerek eserleri doğru şekilde icra ederler.

ÇALIŞMA PLANI I. HAFTA	
ÖNTEST Çalışmanın; Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen gruba uygulanabilmesi için ilgili kurumdan araştırma izni alınması. Öntest çalışmasının yapılacağı fiziki ortamın belirlenmesi. Deneysel çalışma sürecinin ilk haftasında programın tarih gün ve saat olarak planlanması. Hedeflenen tutum değişikliği ve bu tutumların ölçülebilmesi için uygulamanın gücünü artırmak amacıyla çalışmaya başlangıç noktası belirlenmesi ve ilerlemelerin planlanması. Çalışmanın amacına ulaşma seviyesini yükseltmek için yapılacak olan çalışmanın kazanımlarını ve öğrenciler üzerindeki etkilerini planlamak. Çalışma süresince öğrencilere uygulanacak program için uygun ve yeterli seviyede olan ve belli bir hazır bulunuşluk düzeyinde olan deneklerin objektifliği sağlamak açısından yansız olarak belirlenmesi. Seçilen öğrencilere Gönüllü Katılımcı Onam Formunun inceletilmesi ve kabul etmeleri durumunda öğrencilerin deneysel çalışmaya dahil edilmesi. Video destekli olarak uygulanacak eğitimi süreci için Microsoft Teams programı üzerinden ekip oluşturulması ve bütün çalışma grubunun ekibe eklenmesi. Hazırlanan eserlerin kayıt altına alınması sürecinde seslerin net, anlaşılır, temiz ve sağlıklı bir şekilde duyulabilmesi ve uzman görüşüne sunulabilmesi için profesyonel ses kayıt cihazı (Zoom H8) aracılığıyla video kayıt altına alınması.	
ÇALIŞMA PLANI II. HAFTA	
Süre	2 Ders Saati (45+45 Dakika)
Çalışmanın Adı	Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi
Çalışmanın Konusu	Uluslararası Sanat Müziği Terimleri, Halk Müziği Usulleri, **Kırık hava:** Arabamın Tekerleği Mor Boya, Bülbüller Düğün Eyler, **Oyun Havası:** Çorum Halayı.

Kazanımlar	Uluslararası Sanat Müziği Terimlerini kavrar, Eserlerin usul analizini yapar, Eserlerin bonasını yapar, Eserlerin solfejini yapar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Video Destekli Öğretim Yöntemi. Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Öğrenme Modeli, Tartışma Yöntemi, Soru-Yanıt Yöntemi, Gösterip Yaptırma Yöntemi, Takım-Grup Çalışması Yöntemi, Model Alarak Öğrenme (Taklit Yoluyla Öğrenme), Gösterip Yaptırma Yöntemi.
Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretim elemanı eserlerde geçen uluslararası sanat müziği terimlerini anlatır, Eserlerin usul özelliklerini anlatır, Eserlerin bona ve solfejini yapar.
Kullanılan Araç-Gereçler	Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Tablet, CD, Flash Bellek, Akıllı telefon, Ses kayıt cihazı, Kamera, Nota çıktıları, Nota sehpası, Bağlama, Dijital ortam programları (Microsoft Teams, Whatsapp, Gmail, Google Drive, Finale).
Çalışma İçeriği	Video Destekli Öğretim Yöntemine göre hazırlanmış ders içerikleri.

ÇALIŞMA PLANI III. HAFTA	
Süre	2 Ders Saati (45+45 Dakika)
Çalışmanın Adı	Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi
Çalışmanın Konusu	Uluslararası Sanat Müziği Terimleri, Halk Müziği Usulleri, **Kırık hava:** Can Maral, Kapının Önünde Önlük Dikiyi, **Oyun Havası:** Azeri Oyun Havası (Elmas), Sinsin,
Kazanımlar	Uluslararası sanat müziği terimlerini kavrar, eserlerin usul analizini yapar, eserlerin bonasını yapar, eserlerin solfejini yapar.
	Video Destekli Öğretim Yöntemi. Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Öğrenme Modeli, Tartışma

Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Yöntemi, Soru-Yanıt Yöntemi, Gösterip Yaptırma Yöntemi, Takım-Grup Çalışması Yöntemi, Model Alarak Öğrenme (Taklit Yoluyla Öğrenme), Gösterip Yaptırma Yöntemi.
Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretim elemanı eserlerde geçen uluslararası sanat müziği terimlerini ve eserlerin usul özelliklerini anlatır. Eserlerin bona ve solfejini yapar.
Kullanılan Araç-Gereçler	Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Tablet, CD, Flash Bellek, Akıllı telefon, Ses kayıt cihazı, Kamera, Nota çıktıları, Nota sehpası, Bağlama, Dijital ortam programları (Microsoft Teams, Whatsapp, Gmail, Google drive, Finale).
Çalışma İçeriği	Video Destekli Öğretim Yöntemine göre hazırlanmış ders içerikleri.

ÇALIŞMA PLANI IV. HAFTA	
Süre	2 Ders Saati (45+45 Dakika)
Çalışmanın Adı	Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi.
Çalışmanın Konusu	Uluslararası Sanat Müziği Terimleri, Halk Müziği Usulleri, **Kırık hava:** Kütahya'yı Kara Duman Bürüdü, Oy Trabzan Trabzan, **Oyun Havası:** Teke Zotlatması, Tamzara, **Uzun Hava:** Ben Gidiyom Rüştü Beyim Ağlama.
Kazanımlar	Uluslararası sanat müziği terimlerini kavrar, eserlerin usul analizini yapar, eserlerin bonasını yapar, eserlerin solfejini yapar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Video Destekli Öğretim Yöntemi. Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Öğrenme Modeli, Tartışma Yöntemi, Soru-Yanıt Yöntemi, Gösterip Yaptırma Yöntemi, Takım-Grup Çalışması Yöntemi, Model Alarak Öğrenme (Taklit Yoluyla Öğrenme), Gösterip Yaptırma Yöntemi.

Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretim elemanı eserlerde geçen uluslararası sanat müziği terimlerini ve eserlerin usul özelliklerini anlatır. Eserlerin bona ve solfejini yapar.
Kullanılan Araç-Gereçler	Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Tablet, CD, Flash Bellek, Akıllı telefon, Ses kayıt cihazı, Kamera, Nota çıktıları, Nota sehpası, Bağlama, Dijital ortam programları (Microsoft Teams, Whatsapp, Gmail, Google drive, Finale).
Çalışma İçeriği	Video destekli öğretim yöntemine göre hazırlanmış ders içerikleri.

ÇALIŞMA PLANI V. HAFTA	
Süre	2 Ders Saati (45+45 Dakika)
Çalışmanın Adı	Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi
Çalışmanın Konusu	Uluslararası Sanat Müziği Terimleri, Halk Müziği Usulleri, **Kırık hava:** Yüzünü Sevdiğim Seyrana Çıkmış, Karanfilin Moruna, Yaz Gelirse (Yozgat Sürmelisi), **Oyun Havası:** Tavas Zeybeği, **Uzun Havalar:** Başı Pare Pare Dumanlı Dağlar.
Kazanımlar	Uluslararası sanat müziği terimlerini kavrar, eserlerin usul analizini yapar, eserlerin bonasını yapar, eserlerin solfejini yapar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Video Destekli Öğretim Yöntemi. Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Öğrenme Modeli, Tartışma Yöntemi, Soru-Yanıt Yöntemi, Gösterip Yaptırma Yöntemi, Takım-Grup Çalışması Yöntemi, Model Alarak Öğrenme (Taklit Yoluyla Öğrenme), Gösterip Yaptırma Yöntemi.
Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretim elemanı eserlerde geçen uluslararası sanat müziği terimlerini ve eserlerin usul özelliklerini anlatır. Eserlerin bona ve solfejini yapar.

Kullanılan Araç-Gereçler	Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Tablet, CD, Flash Bellek, Akıllı telefon, Ses kayıt cihazı, Kamera, Nota çıktıları, Nota sehpası, Bağlama, Dijital ortam programları (Microsoft Teams, Whatsapp, Gmail, Google drive, Finale).
Çalışma İçeriği	Video Destekli Öğretim Yöntemine göre hazırlanmış ders içerikleri.

ÇALIŞMA PLANI VI. HAFTA
SONTEST Öntest-Sontest Deneysel Deseni uygulaması sonrasında video destekli çalışma aşamasının bitiminde sonuçları ölçmek için katılımcı öğrencilere sontest uygulanacaktır. Sontest uygulamasının yapılacağı tarih, gün ve saat belirlenecektir. Son testin yapılacağı fiziki ortam belirlenip video kayıtların alınması için elverişli hale getirilecektir. Ön testte çalınan eserler uygulanan video destekli eğitim sonrasında yeniden icra ettirilip video ve ses kayıt cihazlarıyla kaydına alınacaktır. Uygulama istenilen şekilde yapıldıktan sonra video ve ses kayıtları uzmanlara sunulacak ve puanlama yapmaları istenecektir. Elde edilen veriler değerlendirilip istatistiksel tekniklerle raporlaştırılacaktır. Öntest ve Sontest ortalamaları arasındaki sonuçlar karşılaştırılacak ve anlamlı farklılıklar güvenirlik sınırları içinde ölçülecektir. Uzmanlar tarafından puanlama yapılan derecelendirme formlarındaki veriler uygun istatistik tekniği belirlenip bilgisayar istatistik paket programı kullanılarak veri analizi yapılarak incelenecektir. Çalışma sonunda elde edilen veriler istatistiksel ve eğitimsel anlamı bakımından değerlendirilecektir.

EK 9: Deneysel Süreç Sonrasında Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" İçin Uzman Görüşü Alma Formu Örneği

Sayın ……

*Prof. Dr. Ersan ÇİFTCİ danışmanlığında yürütmüş olduğum **"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"** başlıklı doktora tezi çalışmasında deneysel süreç sonrasında çalışma grubuna seçilen öğrencilere uygulanması planlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunu değerlendirmeyi kabul ettiğiniz ve kıymetli bilgilerinizden şahsım adına yararlanma fırsatı sunduğunuz için teşekkür eder saygılarımı sunarım.*

Zafer AKINCIOĞLU

1	**Açıklama** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
2	**Görüşme formu uygulanan Öğrenciye Ait Kişisel Bilgiler** bölümü "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
3	**1. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
4	**2. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
5	**3. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
6	**4. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		
7	**5. Soru ve alt maddeler,** ilgili konu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu için uygun mudur?	**EVET**	**HAYIR**
	Hayır ise açıklamada bulunur musunuz?		

Belirtilen maddeler dışında gözden kaçırdığım maddeler olması hâlinde Önerilerinizi bu alana yazabilirsiniz.

Öneriler:

EK 10: Deneysel Süreç Sonrasında Öğrencilere Uygulanan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" Örneği

<table>
<tr><td colspan="3">"Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"
Başlıklı Doktora Tezi Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu</td></tr>
<tr><td colspan="3">Açıklama</td></tr>
<tr><td colspan="3">Bu çalışmada, Kars Kafkas Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerine uygulanan "Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinden Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi" deneysel çalışmasının incelenmesi amaçlanmıştır.
Deneysel süreç aşamalarından sonra yarı yapılandırılmış görüşme formu çalışma grubundaki öğrencilere uygulanarak bu süreç hakkındaki görüşleri incelenecektir. Görüşme Formunda tarafsız sorular soracağımı, ortaya çıkan sonuçları yalnızca ilgili çalışmada kullanacağımı ve görüşme formuna katılan öğrencilerin kişisel bilgilerini araştırmada belirtmeyeceğimi beyan ederim.
Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU</td></tr>
<tr><td colspan="3">Görüşme Formu Uygulanan Öğrenciye Ait Kişisel Bilgiler</td></tr>
<tr><td colspan="2">Adı Soyadı</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Sınıfı</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Bireysel Çalgı</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Cinsiyet</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Yaş</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Mezun Olunan Lise</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Soruları</td></tr>
<tr><td>1</td><td colspan="2">Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserleri icra etme düzeyinizde genel olarak ne gibi farklılıklar oldu?</td></tr>
<tr><td>2</td><td colspan="2">Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında uluslararası sanat müziği terimlerini eserlerde seslendirebilme düzeyinizde ne gibi farklılıklar oldu?</td></tr>
<tr><td>3</td><td colspan="2">Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulamasının eser seslendirme istekliliğinizde ne gibi etkisi oldu?</td></tr>
<tr><td>4</td><td colspan="2">Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması sonrasında eserlerin nüanslı seslendirilmesinin eserlerde müzikal açıdan ne gibi etkisi oldu?</td></tr>
<tr><td>5</td><td colspan="2">Video destekli öğretim yöntemiyle yapılan geleneksel Türk halk müziği eserlerinin uluslararası sanat müziği terimleriyle seslendirilmesi uygulaması hakkında görüşleriniz nelerdir?</td></tr>
</table>

EK 11: Araştırma İzni

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü

Sayı : E-10200000-929.99-41621 24/11/2022
Konu : Çalışma İzni

Sayın, Öğr. Gör. Zafer AKINCIOĞLU

İlgi : 07.10.2022 tarihli dilekçeniz.

İlgi tarihli dilekçeniz incelenmiş olup, "Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesine Yönelik Bir Çalışma" adlı çalışmanızı Konservatuvarımız Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen grup ile yapabilme talebiniz Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI
Müdür

EK 12: Öğrenci Onam Formu Örneği

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA ETİK KURULU
BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Bu formun amacı katılmanız rica edilen araştırma ile ilgili olarak sizi bilgilendirmek ve katılmanız ile ilgili izin almaktır.

Bu kapsamda "**Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"** başlıklı araştırma **"Zafer AKINCIOĞLU"** tarafından **gönüllü katılımcılarla** yürütülmektedir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Bu araştırmaya **katılmama** hakkınız bulunmaktadır. Aynı zamanda çalışmaya katıldıktan sonra çalışmadan **çıkabilirsiniz.** Bu formu onaylamanız, **araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** anlamına gelecektir.

Araştırmayla İlgili Bilgiler:

Araştırmanın Amacı: **Uluslararası sanat müziğinde kullanılan uluslararası sanat müziği terimlerinin Türk Halk Müziği sözlü ve sözsüz eserlerinde uygulanması ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda yürütülmekte olan koro, Türk Halk Müziği solfej kuramı ve Türk Halk Müziği repertuvarı, ses eğitimi, toplu icra, seslendirme ve yorumlama, dikte deşifre, çalgı eğitimi gibi içeriği eser seslendirmeye yönelik olan derslerde uygulanabilir olup olmadığının araştırılmasıdır.**

Araştırmanın Nedeni: **Bu araştırma konu bakımından daha önce çalışılmamış olması bakımından önem arz etmektedir. Bu araştırma neticesinde elde edilecek veriler ışığında mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda bu çalışmanın uygulanabilir olup olmadığı ortaya çıkarılacaktır. Konu kapsam ve içerik bakımından mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda yürütülen derslerin birçoğunun çalışma alanı içerisine girdiği için birden fazla ders içeriğine kaynak teşkil edebilecek özelliktedir. Bu nedenle bu çalışmanın yapılması planlanmaktadır.**
Süresi: **6 (Altı) Hafta**
Araştırmanın Yürütüleceği Yer: **Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı/KARS**
Çalışmaya Katılım Onayı:

Katılmam beklenen çalışmanın amacını, nedenini, katılmam gereken süreyi ve yeri ile ilgili bilgileri okudum ve gönüllü olarak çalışma süresince üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma ile ilgili ayrıntılı açıklamalar sözlü olarak araştırmacı tarafından yapıldı. Bu çalışma ile ilgili faydalar ve riskler ile ilgili bilgilendirildim.

Bu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının (Islak imzası ile)

Adı-Soyadı:
İmzası:

Araştırmacının

Adı-Soyadı: Zafer AKINCIOĞLU
e-posta:
İmzası:

EK 13: Etik Kurul Raporu

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Oturum Tarihi : 12-10-2023	**Oturum Sayısı :** 12	**Karar Sayısı :** 5
Etik Açıdan Uygun		
Çalışma Adı	MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİNDE TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNİN ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TERİMLERİYLE SESLENDİRİLMESİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA	
Araştırmacılar	Öğretim Görevlisi ZAFER AKINCIOĞLU (Yürütücü) Prof.Dr. Ersan ÇİFTCİ (Danışman)	
Başkan	Prof.Dr. Yüksel GÖĞEBAKAN	

Kurul Üyeleri

Prof.Dr. Yusuf BATAR		Prof.Dr. Mehmet ÖNAL	
Kullanıcı Mehmet YILMAZ		Prof.Dr. Mehmet GÜNGÖR	
Prof.Dr. Süleyman ÇALDAK		Prof.Dr. Nesrin SİS	
Prof.Dr. Lütfiye ÖZDEMİR			

Ek 14: Öğretim Üyeleri İzin Belgeleri

ÖĞRETİM ÜYELERİ İZİN BELGESİ

Değerli Öğretim Üyeleri, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütmekte olduğum "***Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"*** başlıklı doktora tez çalışmamızın deneysel süreci 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı içerisinde Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen çalışma grubu öğrencileri ile gerçekleştirilecektir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Çalışmamızda gönüllü olarak yer almanız yapacağımız çalışma için önem arz etmektedir. İlginiz için teşekkür ediyorum.

Yukarıda yer alan çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı-Soyadı: Doç. Dr. Yakup AÇAR

İmza:

Araştırmacının Adı Soyadı: Zafer AKINCIOĞLU

İmza:

E-posta:

Cep:

ÖĞRETİM ÜYELERİ İZİN BELGESİ

Değerli Öğretim Üyeleri, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütmekte olduğum "***Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"*** başlıklı doktora tez çalışmamızın deneysel süreci 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı içerisinde Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen çalışma grubu öğrencileri ile gerçekleştirilecektir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Çalışmamızda gönüllü olarak yer almanız yapacağımız çalışma için önem arz etmektedir. İlginiz için teşekkür ediyorum.

Yukarıda yer alan çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı-Soyadı: Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI

İmza:

Araştırmacının Adı Soyadı: Zafer AKINCIOĞLU

İmza:

E-posta:

Cep:

ÖĞRETİM ÜYELERİ İZİN BELGESİ

Değerli Öğretim Üyeleri, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütmekte olduğum "***Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"*** başlıklı doktora tez çalışmamızın deneysel süreci 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı içerisinde Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen çalışma grubu öğrencileri ile gerçekleştirilecektir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Çalışmamızda gönüllü olarak yer almanız yapacağımız çalışma için önem arz etmektedir. İlginiz için teşekkür ediyorum.

Yukarıda yer alan çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı-Soyadı: Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

İmza:

Araştırmacının Adı Soyadı: Zafer AKINCIOĞLU

İmza:

E-posta:

Cep:

ÖĞRETİM ÜYELERİ İZİN BELGESİ

Değerli Öğretim Üyeleri, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütmekte olduğum "***Mesleki Müzik Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmesi"*** başlıklı doktora tez çalışmamızın deneysel süreci 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı içerisinde Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğrencilerinden seçilen çalışma grubu öğrencileri ile gerçekleştirilecektir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Çalışmamızda gönüllü olarak yer almanız yapacağımız çalışma için önem arz etmektedir. İlginiz için teşekkür ediyorum.

Yukarıda yer alan çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı-Soyadı: Öğr. Gör. Erhan MERT

İmza:

Araştırmacının Adı Soyadı: Zafer AKINCIOĞLU

İmza:

E-posta:

Cep:

EK 15: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Kırık Hava Eserleri

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 397
İNCELEME TARİHİ: 22.06.1973

YÖRESİ:
MUĞLA

KİMDEN ALINDIĞI:
GARİP BİLGİLİ VE
RUKİYE GÜLTEN
SÜRE:

DERLEYEN:
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
M. SARISÖZEN

ALIDA VERİN BENİM BARUTUMU SAÇMAMA
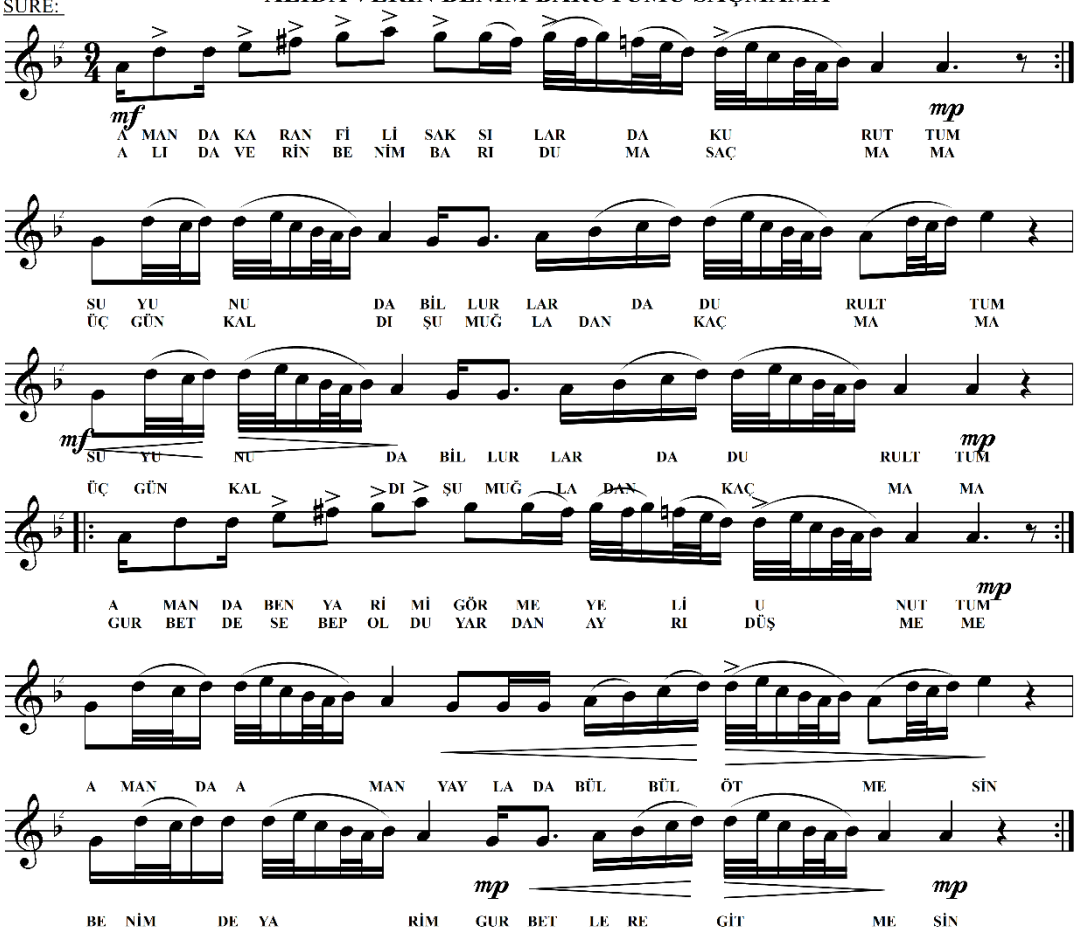
1
ALIDA VERİN BENİM BARUDUMU SAÇMAMA
ÜÇ KALDI ŞU MUĞLADAN KAÇMAMA

BAĞLANTI
AMAN AMAN YAYLADA BÜLBÜL ÖTMESİN
BENİMDE YARİM GURBETLERE GİTMESİN

2
AMANDA KARANFİLİ SAKSILARDA KURUTTUM
SUYUNUDA BİLLURLARDA DURULTTUM
AMANDA BEN YARİMİ GÖRMEYELİ UNUTTUM

BAĞLANTI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 397
Tarih : 22/6/1973

YÖRESİ
MUĞLA

KİMDEN ALINDIĞI
GALİP BİLGİLİ VE
RUKIYE GÜLTEN

ALIDA VERİN BENİM BARUTUMU SAÇMAMA

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

SÜRE :
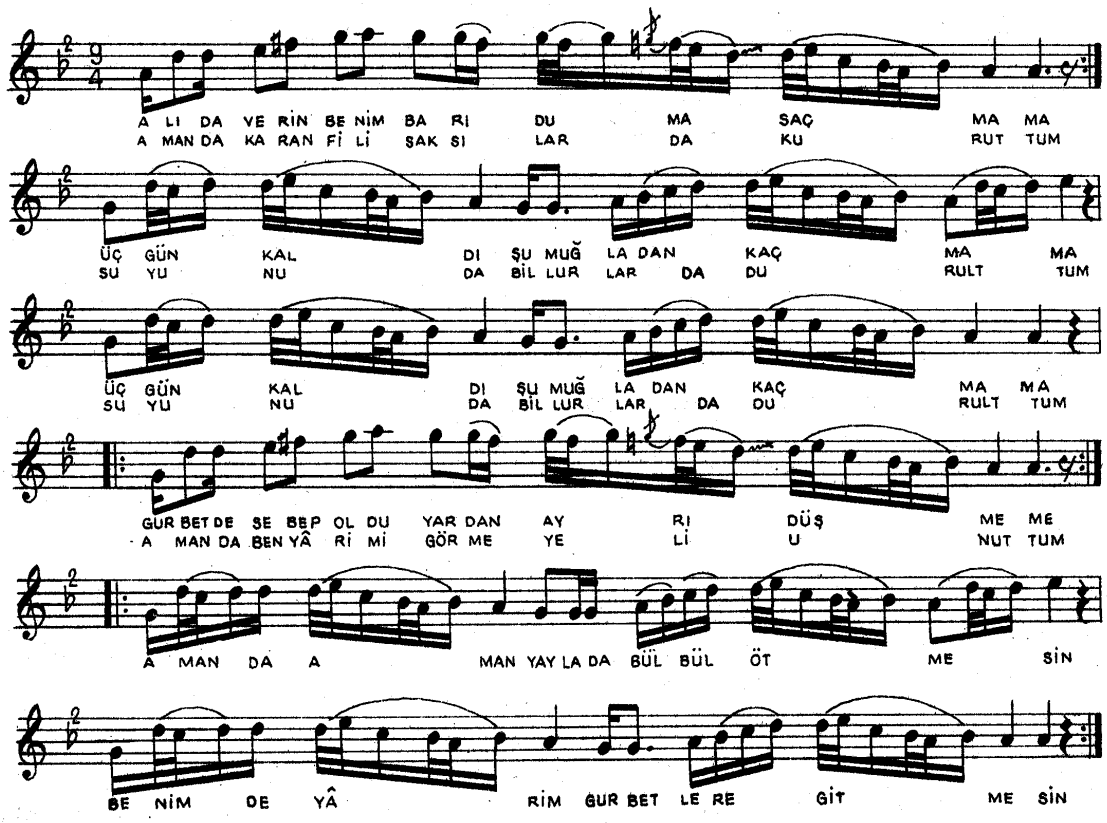
(1)

Alıda verin benim barudumu saçmama
Üç kaldı şu muğladan kaçmama
Gurbet de sebep oldu yârdan ayrı düşmeme

Bağlantı {Aman aman yaylada bülbül ötmesin
{Benimde yârim gurbetlere gitmesin

(Ek Not)

(2)

Amanda karanfili saksılarda kuruttum
Suyunuda billûrlarda durulttum
Amanda ben yârimi görmeyeli unuttum
(Bağlantı)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI SIRA No:2632
İNCELEME TARİHİ: 22.11.1984

DERLEYEN
ERKAN SÜRMEN

DERLEME TARİHİ
21.05.1979

YÖRESİ
YUGOSLAVYA-OHRİD
KİMDEN ALINDIĞI
VEDAT HASAN
SÜRE=220

ARABAMIN TEKERLEĞİ MOR BOYA

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRMEN
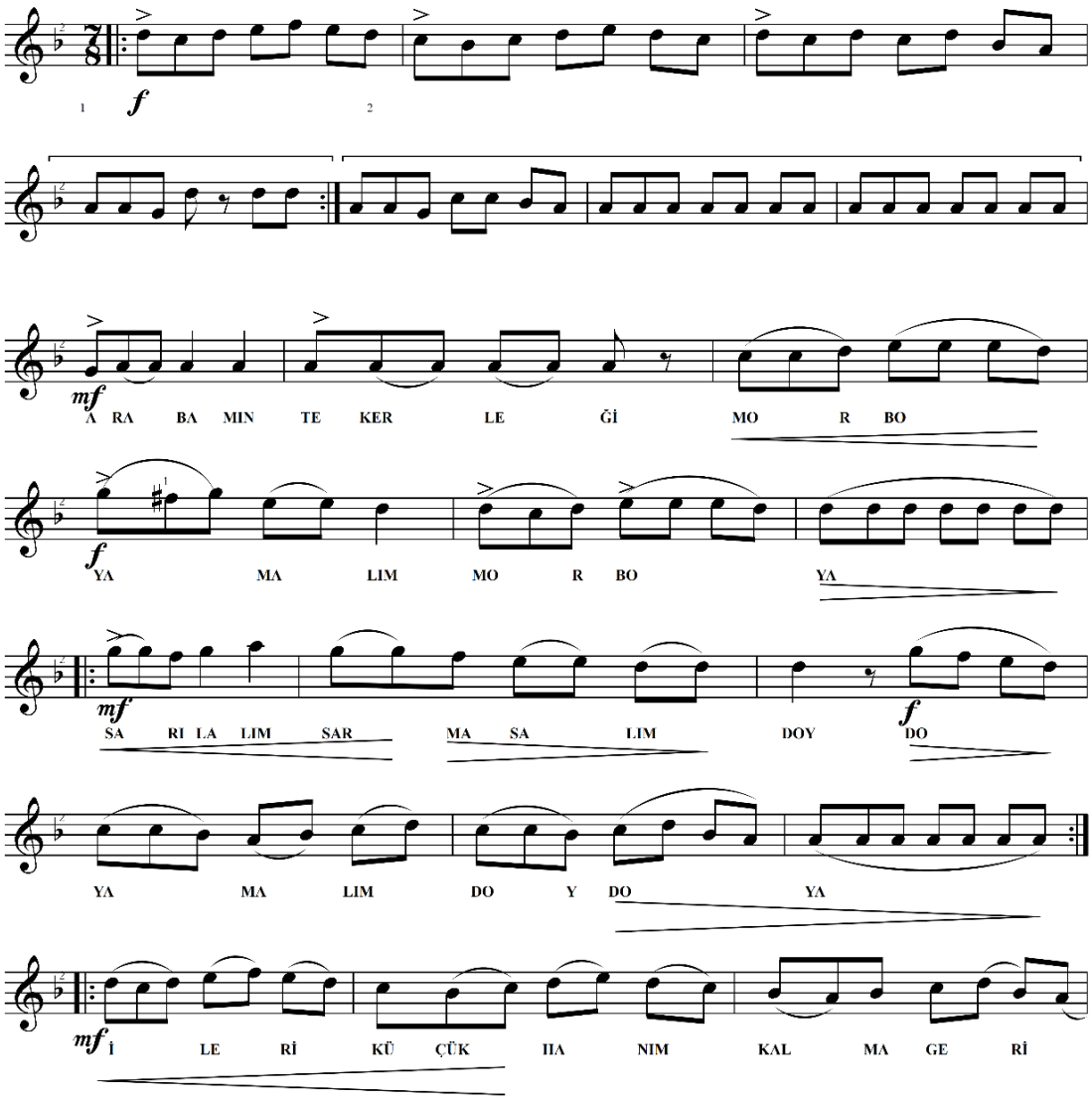
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2632
İNCELEME TARİHİ : 22-11-1984

YÖRESİ
YUGOSLAVYA-OHRİD

KİMDEN ALINDIĞI
VEDAT HASAN

SÜRESİ :
♪= 220

DERLEYEN
ERKAN SÜRMEN

DERLEME TARİHİ
21-5-1979

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRMEN

ARABAMIN TEKERLEĞİ MOR BOYA
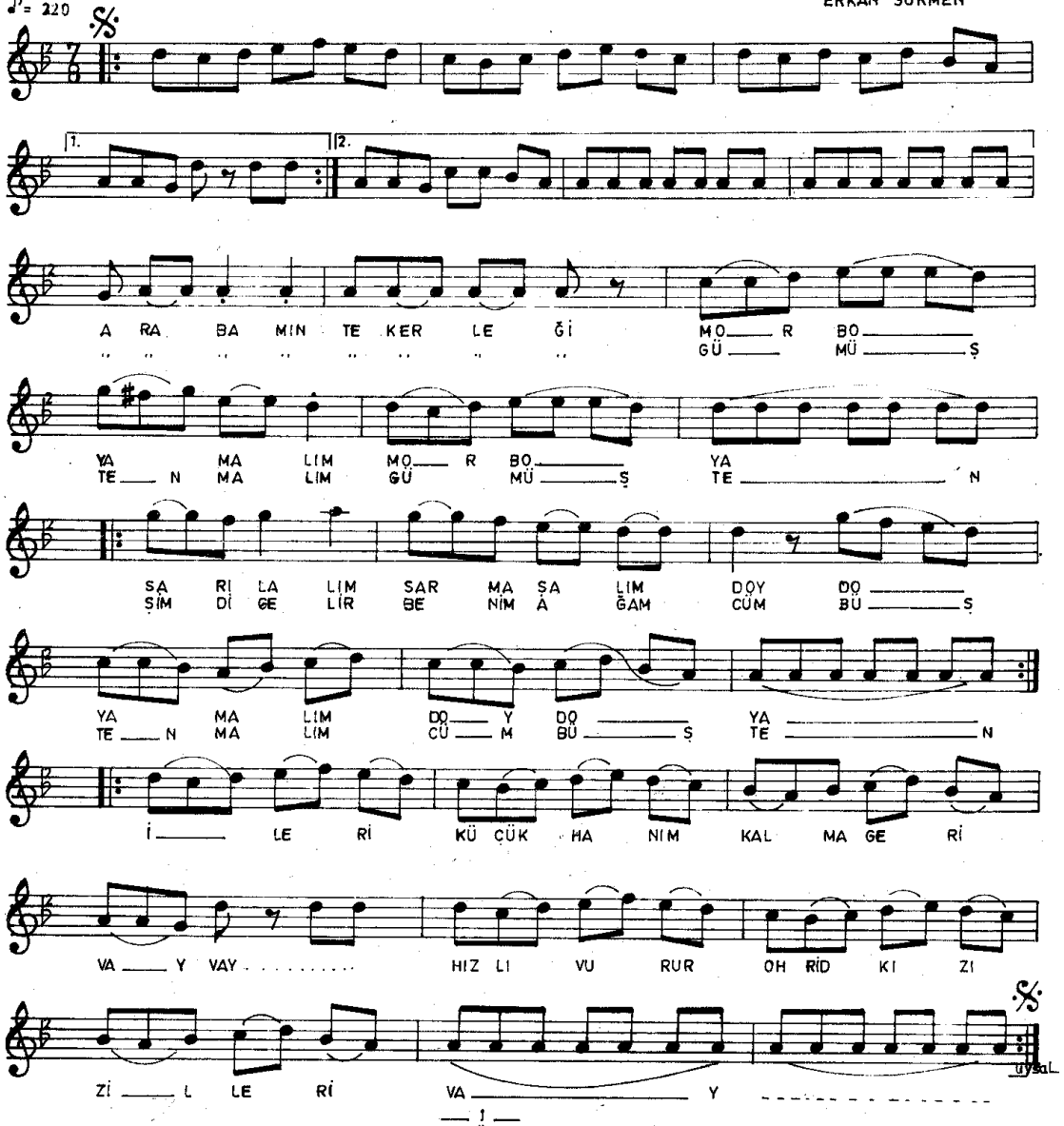
— 1 —

ARABAMIN TEKERLEĞİ MOR BOYA MOR BOYA
SARILALIM SARMAŞALIM BOY BOYA MALIM BOY BOYA
Bağlantı { İLERİ KÜÇÜK HANIM KALMA GERİ VAY VAY
HIZLI VURUR OHRİD KIZI ZİLLERİ VAY VAY

— 2 —

ARABAMIN TEKERLEĞİ GÜMÜŞTEN MALIM GÜMÜŞTEN
ŞİMDİ GELİR BENİM AĞAM CÜMBÜŞTEN MALIM CÜMBÜŞTEN
Bağlantı.

— 3 —

ARABAMIN TEKERLEĞİ VİŞNEDEN MALIM VİŞNEDEN
ŞİMDİ GELİR BENİM AĞAM ÇEŞMEDEN MALIM İÇMEDEN
Bağlantı.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM No : 365-22.06.1973
YÖRESİ
URFA
KİMDEN ALINDIĞI
URFA EKİBİ

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN
DERLEME TARİHİ
14.11.1942
NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

BÜLBÜLLER DÜĞÜN EYLER
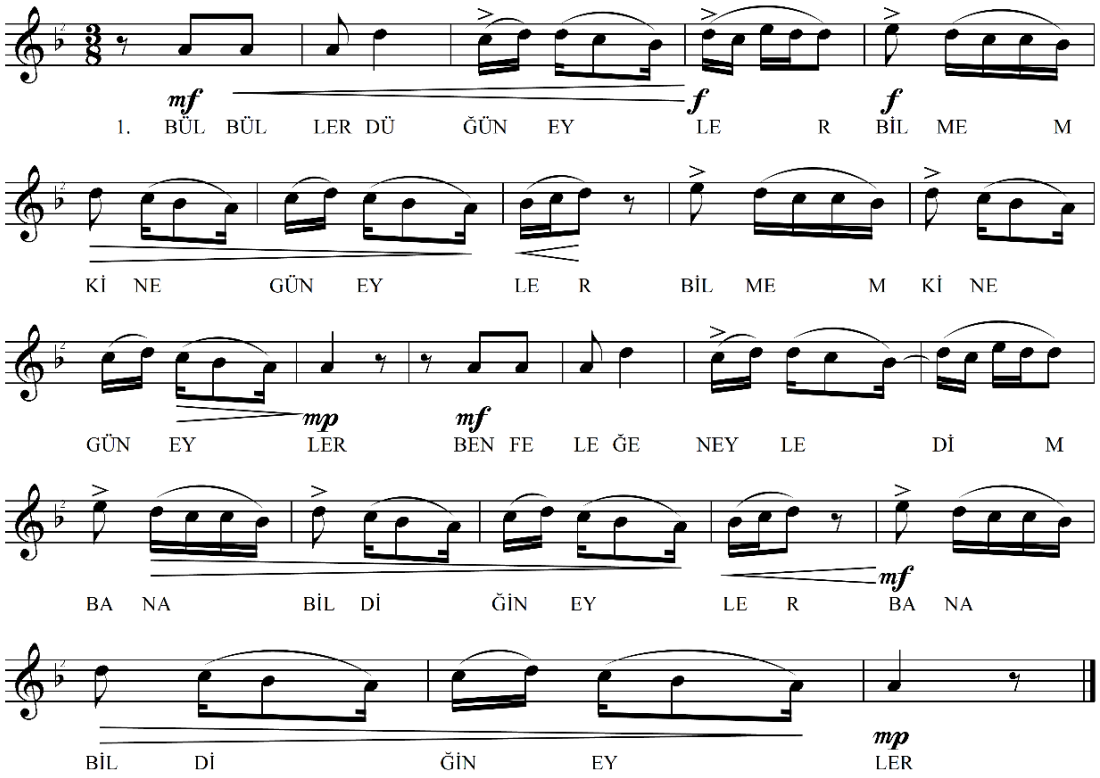
1
BÜLBÜLLER DÜĞÜN EYLER
BİLMEMKİ NE GÜN EYLER
BEN FELEĞE NEYLEDİM
BANA BİLDİĞİN EYLER

2
BÜLBÜLÜM NEVA BİLMEM
DERTLİYİM DEVA BİLMEM
BANA BİR SEVDA GELDİ
BAŞIMDAN SAVABİLMEM

3
BU DAĞIN AKRI MENEM
GÜN VURSA ERİMENEM
YEDİ YIL YERDE YATSAM
AŞIĞAM ÇÜRÜMENEM

4
BU DAĞIN DUDU BENDEN
GEÇMEZ AŞK ODU BENDEN
GÖRDÜ YARAM SAĞALMAZ
TABİB EL YUDU BENDEN

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM No: 365 - 22. 6. 1973

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
URFA EKİBİ

SÜRE

BÜLBÜLLER DÜĞÜN EYLER

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
14 - 11 - 1942

NOTAYA ALAN
MÜZAFFER SARISÖZEN

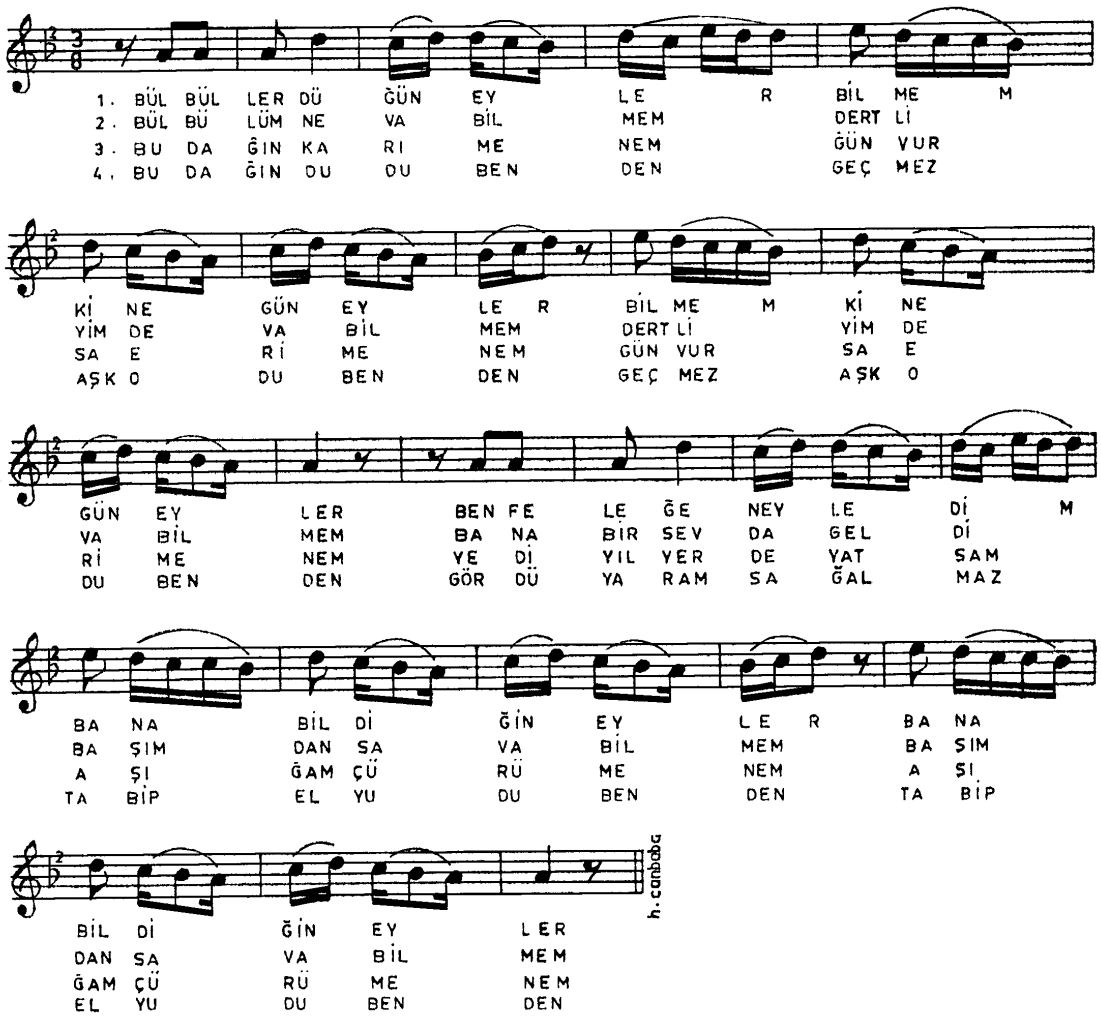

1
BÜLBÜLLER DÜĞÜN EYLER
BİLMEMKİ NE GÜN EYLER
BEN FELEĞE NEYLEDİM
BANA BİLDİĞİN EYLER

2
BÜLBÜLÜM NEVA BİLMEM
DERTLİYİM DEVE BİLMEM
BANA BİR SEVDA GELDİ
BAŞIMDAN SAVABİLMEM

3
BU DAĞIN KARI MENEM
GÜN VURSA ERİMENEM
YEDİ YIL YERDE YATSAM
AŞIĞAM ÇÜRÜMENEM

4
BU DAĞIN DUDU BENDEN
GEÇMEZ AŞK ODU BENDEN
GÖRDÜ YARAM SAĞALMAZ
TABİB EL YUDU BENDEN

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM No : 471- 22.11.1973
YÖRESİ
KARS
KİMDEN ALINDIĞI
İSMAİL BAŞARAN

CAN MARAL CAN

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN
DERLEME TARİHİ
17.06.1950
NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

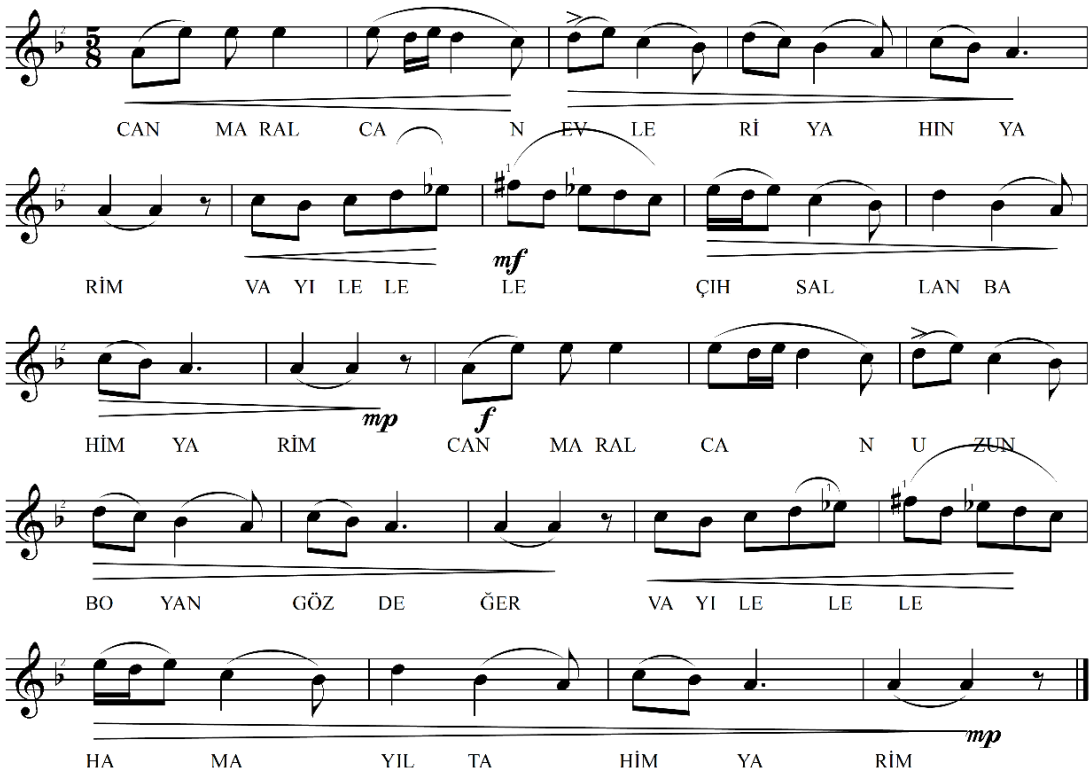

1

(CAN MARAL CAN) EVLERİ YAHIN YARİM
(VAY LELELE) ÇIH SALLAN BAHİM YARİM
(CAN MARAL CAN) UZUN BOYAN GÖZ DEĞER
(VAY LELELE) HAMAYIL TAHİM YARİM

2

(CAN MARAL CAN) GİDENE BAII GİDENE
(VAY LELELE) BOYU BENZER FİDANA
(CAN MARAL CAN) FİDANDABİR GÜL BİTMİŞ
(VAY LELELE KOKLATMAZ HER GELENE

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM No: 471 – 22.11.1973

YÖRESİ
KARS

KİMDEN ALINDIĞI
İSMAİL BAŞARAN

SÜRE

CAN MARAL CAN

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
17/6/1950

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

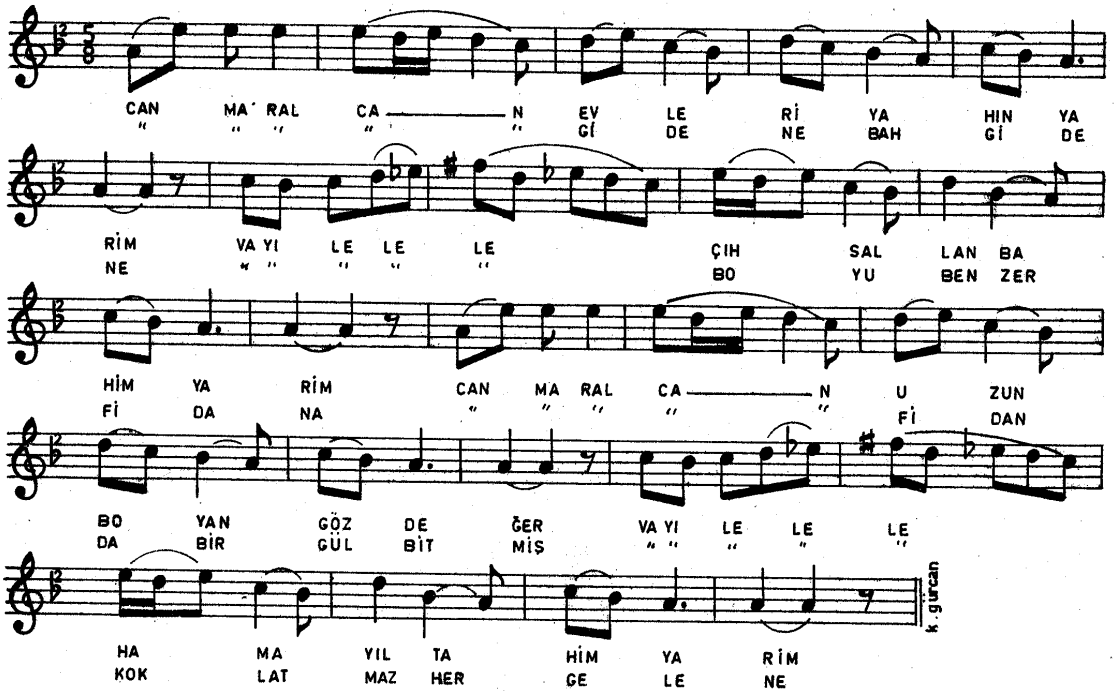

-1-

(Can maral can) EVLERİ YAHIN YARİM
(Vay lelele) ÇIH SALLAN BAHİM YARİM
(Can maral can) UZUN BOYAN GÖZ DEĞER
(Vay le le le) HAMAYIL TAHİM YARİM

-2-

(Can marel can) GİDENE BAH GİDENE
(Vay lelele) BOYU BENZER FİDANA
(Can marel can) FİDANDA BİR GÜL BİTMİŞ
(Vay le le le) KOKLATMAZ HER GELENE

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. REPERTUAR SIRA No: 547
İNCELEME TARİHİ: 22.11.1973

YÖRESİ
ZARA

ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

DERLEYEN
M.SARISÖZEN
DERLEME TARİHİ
15.08.1941
NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

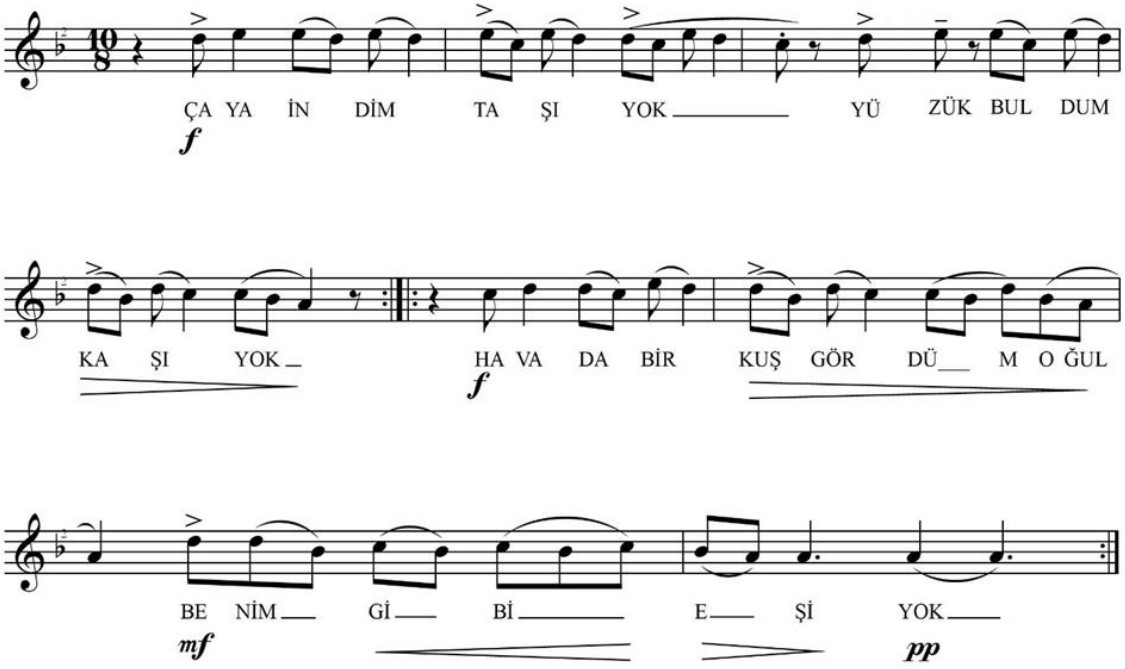

1
ÇAYA İNDİM TAŞI YOK
YÜZÜK BULDUM KAŞI YOK
HAVADA BİR KUŞ GÖRDÜM(oğul)
BENİM GİBİ EŞİ YOK

2
ÇAYA İNDİM ÇAY SUSUZ
MAHMUR GÖZLER UYKUSUZ
ELLERİN YARİ GELMİŞ(oğul)
HANİYA BİZİM HAYIRSIZ

3
ÇAYA İNDİM ÇAYLARIM
YAR YAR DİYE AĞLARIM
YARİMİ SITMA TUTMUŞ(oğul)
BEN ISITMA BAĞLARIM

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. REPERTUAR SIRA No: 547
İNCELEME TARİHİ 22.11.1973

YÖRESİ
ZARA

KİMDEN ALINDIĞI

ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

SÜRE

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
15 . 8 . 1941

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

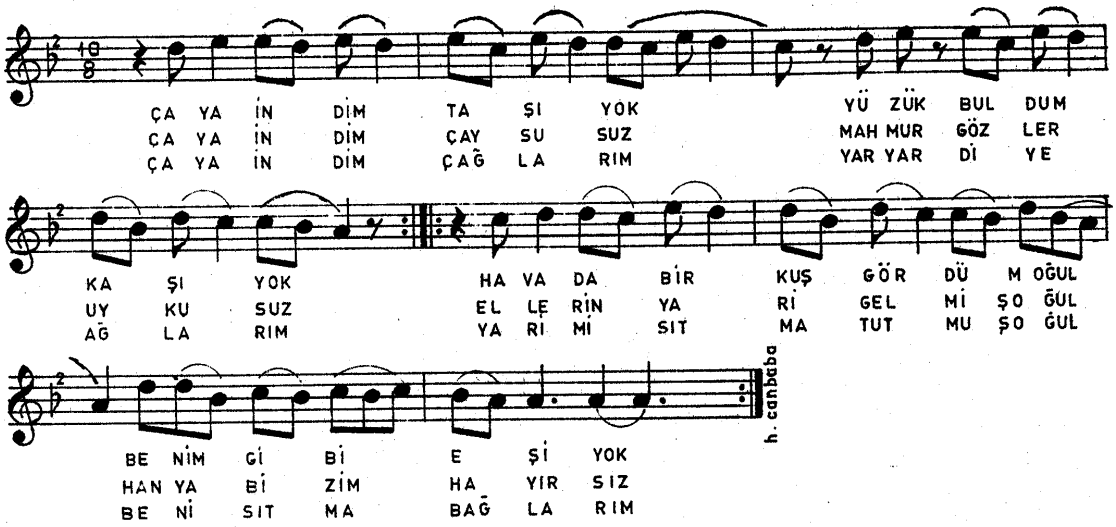

1
ÇAYA İNDİM TAŞI YOK
YÜZÜK BULDUM KAŞI YOK
HAVADA BİR KUŞ GÖRDÜM (OĞUL)
BENİM GİBİ EŞİ YOK

2
ÇAYA İNDİM ÇAY SUSUZ
MAHMUR GÖZLER UYKUSUZ
ELLERİN YARİ GELMİŞ (OĞUL)
HANİYA BİZİM HAYIRSIZ

3
ÇAYA İNDİM ÇAĞLARIM
YAR YAR DİYE AĞLARIM
YARİMİ SITMA TUTMUŞ (OĞUL)
BEN /SITMA BAĞLARIM

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:247
İNCELEME TARİHİ:8.6.1973

YÖRESİ:
SİVAS /ZARA

KAYNAK KİŞİ:
MAHİR TÜRKİSTAN

DERLEYEN:
M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
M.SARISÖZEN

DAĞLAR SİZ NE DAĞLARSIZ

SÜRESİ:
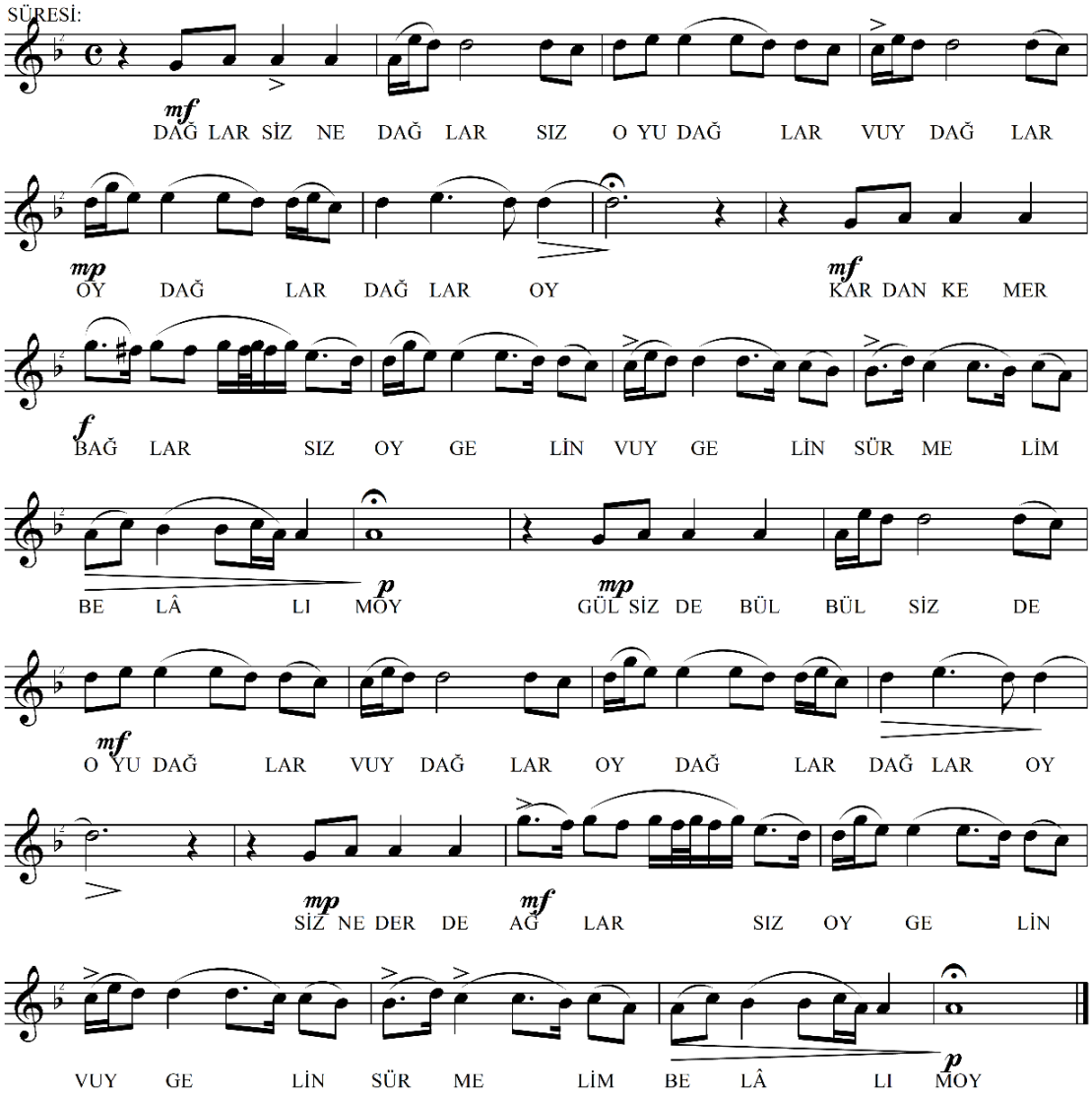
BU DAĞLAR EZE DAĞLAR
YÂR GELE GEZE DAĞLAR
SULARI ŞARAP OLMUŞ
ÇİÇEĞİ MEZE DAĞLAR

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 247 8/6/1973

YÖRESİ
SİVAS-ZARA

KİMDEN ALINDIĞI
MAHİR TÜRKİSTAN

DAĞLAR SİZ NE DAĞLARSIZ

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

SÜRE
(♩ = 72)
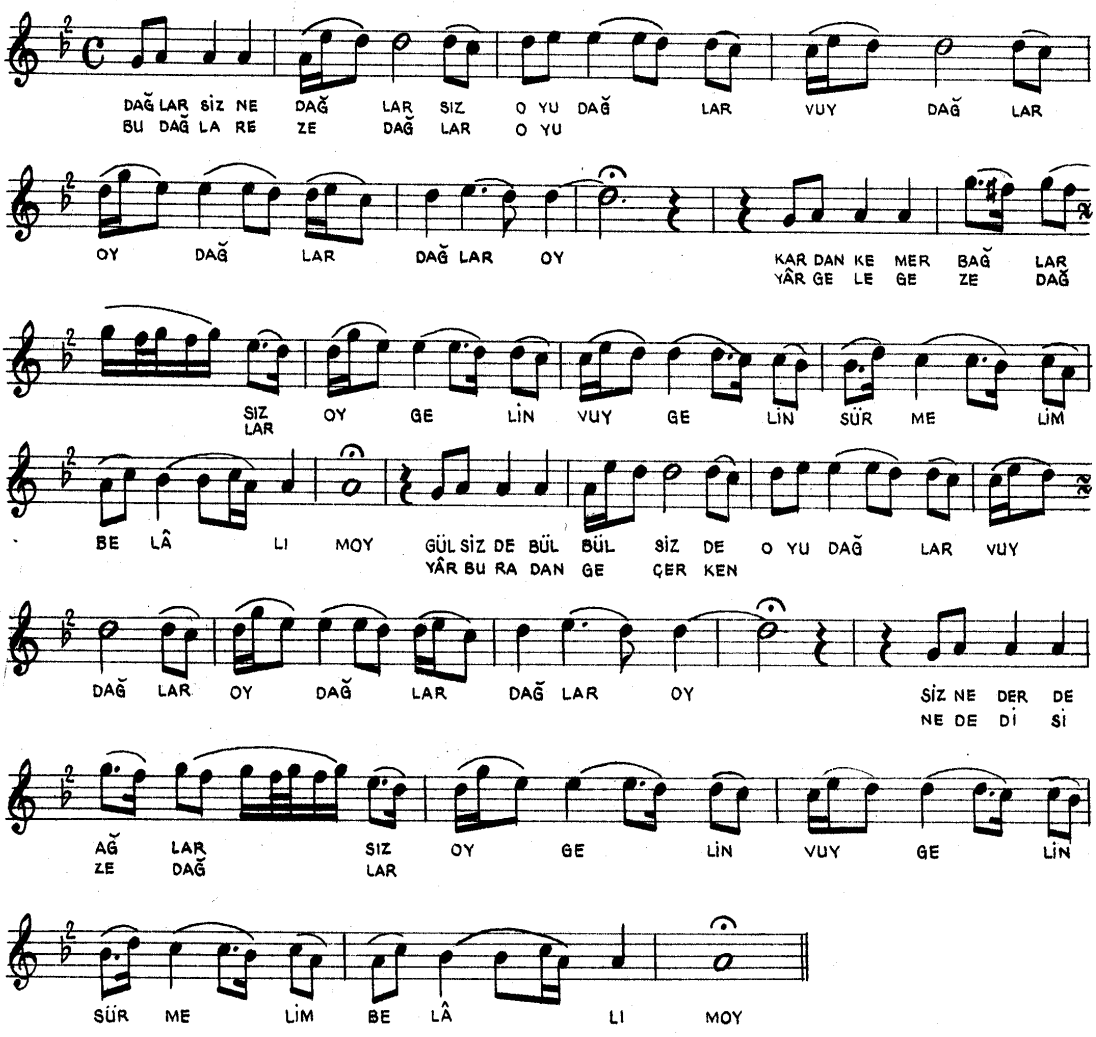
(2)

2. Güfte böylede okunuyor

Bu dağlar eze dağlar
Yâr gele geze dağlar
Suları şarap olmuş
Çiçeği meze dağlar

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:1300
İNCELEME TARİHİ : 24.05.1977
YÖRESİ
RUMELİ
KİMDEN ALINDIĞI
RÜSTÜ ERİÇ

DERLEYEN
AHMET YAMACI
NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

DOLAMA DOLAMAYI

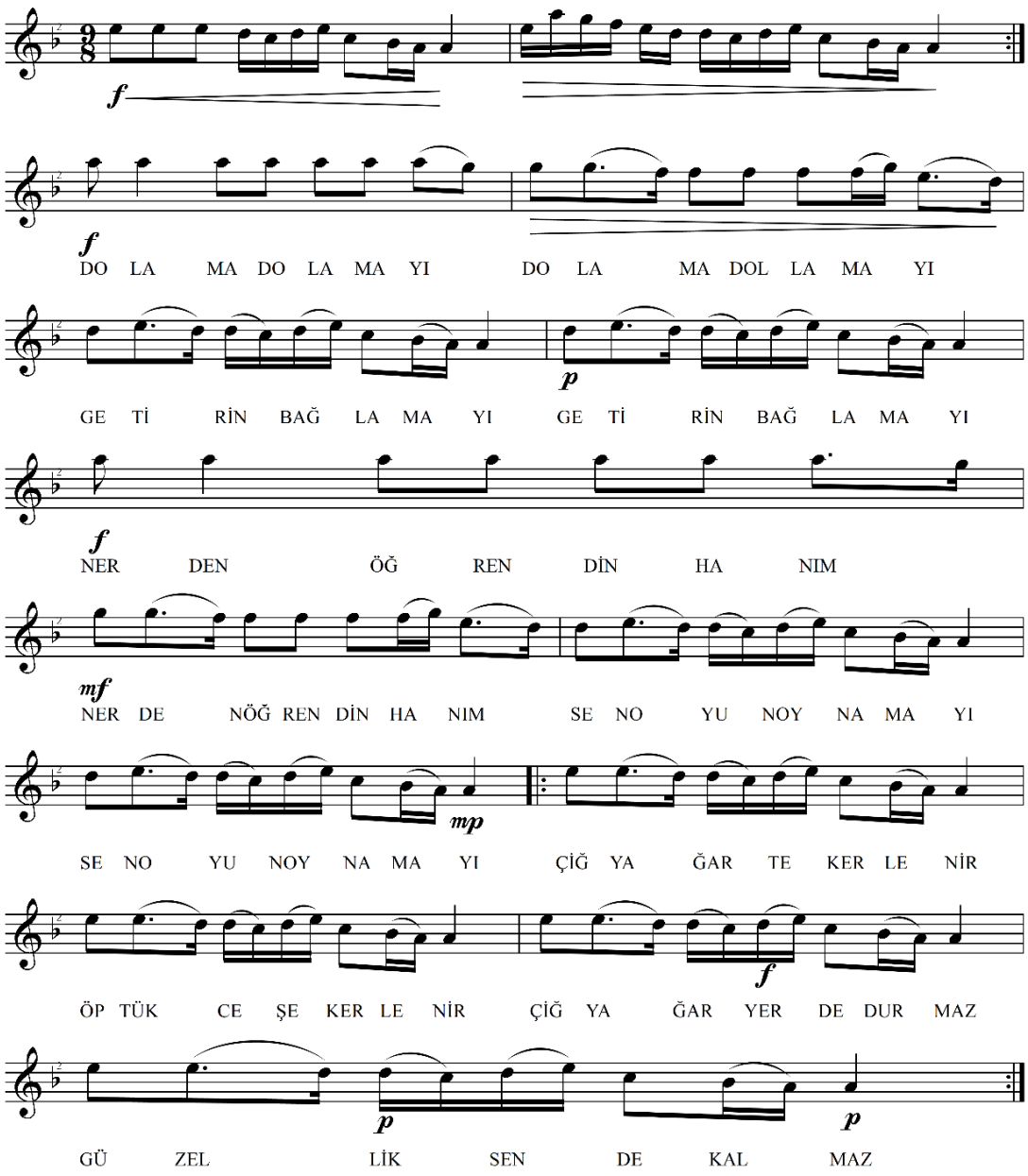

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1300
İNCELEME TARİHİ : 24_5_1977

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
RUMELİ

DERLEME TARİHİ

DOLAMA DOLAMAYI

KİMDEN ALINDIĞI
RÜSTÜ ERİÇ

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI
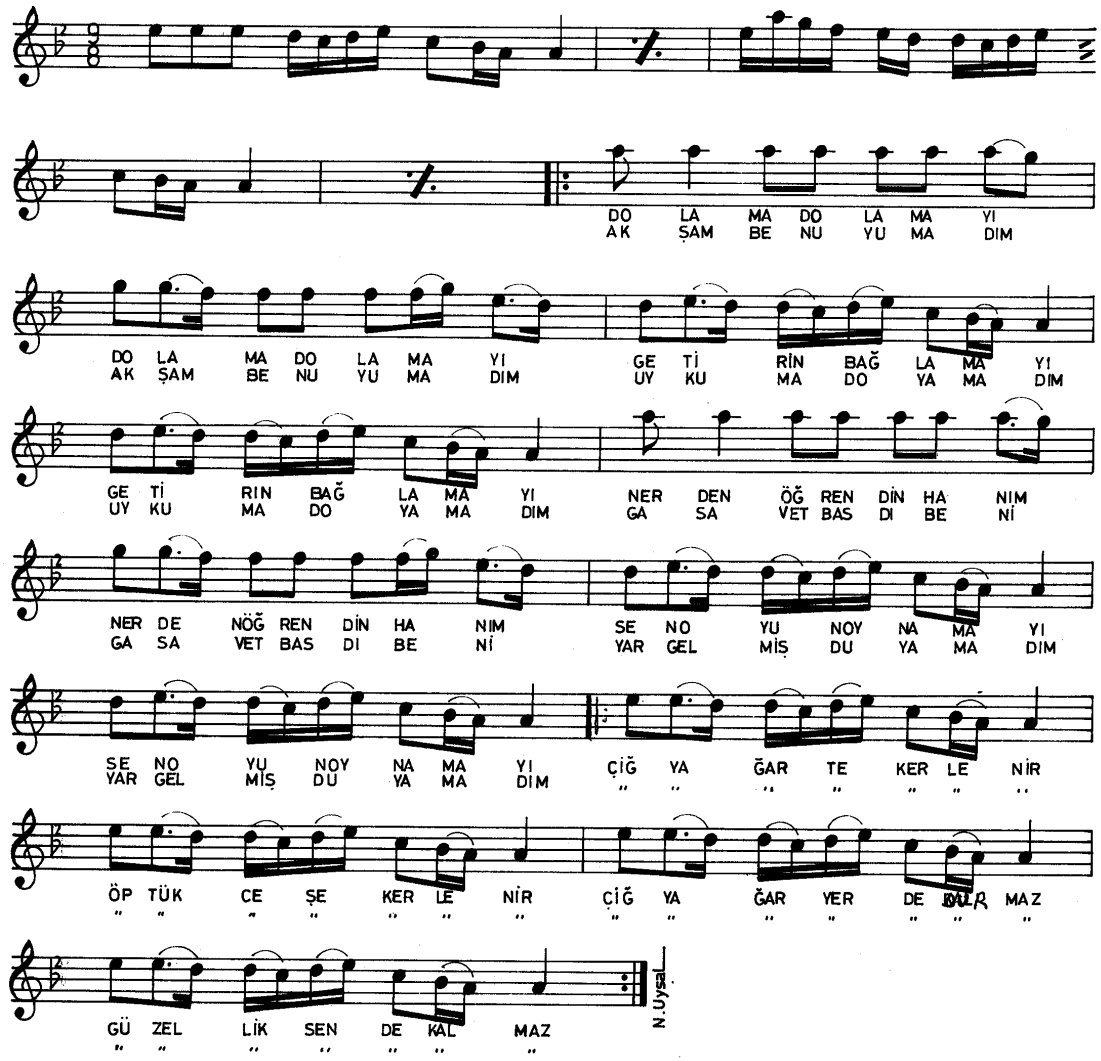
_1_
DOLAMA DOLAMAYI
GETİRİN BAĞLAMAYI
NERDEN ÖĞRENDİN HANIM
SEN OYUN OYNAMAYI
Bağlantı
ÇİĞ YAĞAR TEKERLENİR
ÖPTÜKÇE ŞEKERLENİR
ÇİĞ YAĞAR YERDE KALMAZ
GÜZELLİK SENDE KALMAZ

_2_
AKŞAM BEN UYUMADIM
UYKUMA DOYAMADIM
GASAVET BASTI BENİ
YAR GELMİŞ DUYAMADIM
Bağlantı.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:473
İNCELEME TARİHİ:22.11.1973
YÖRESİ:
URFA
KAYNAK KİŞİ:
BAKIR YURTSEVER
SÜRESİ:

DERLEYEN:
M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
M.SARISÖZEN

DÖN BERİ DÖN BERİ DE YÜZÜN GÖREYİM
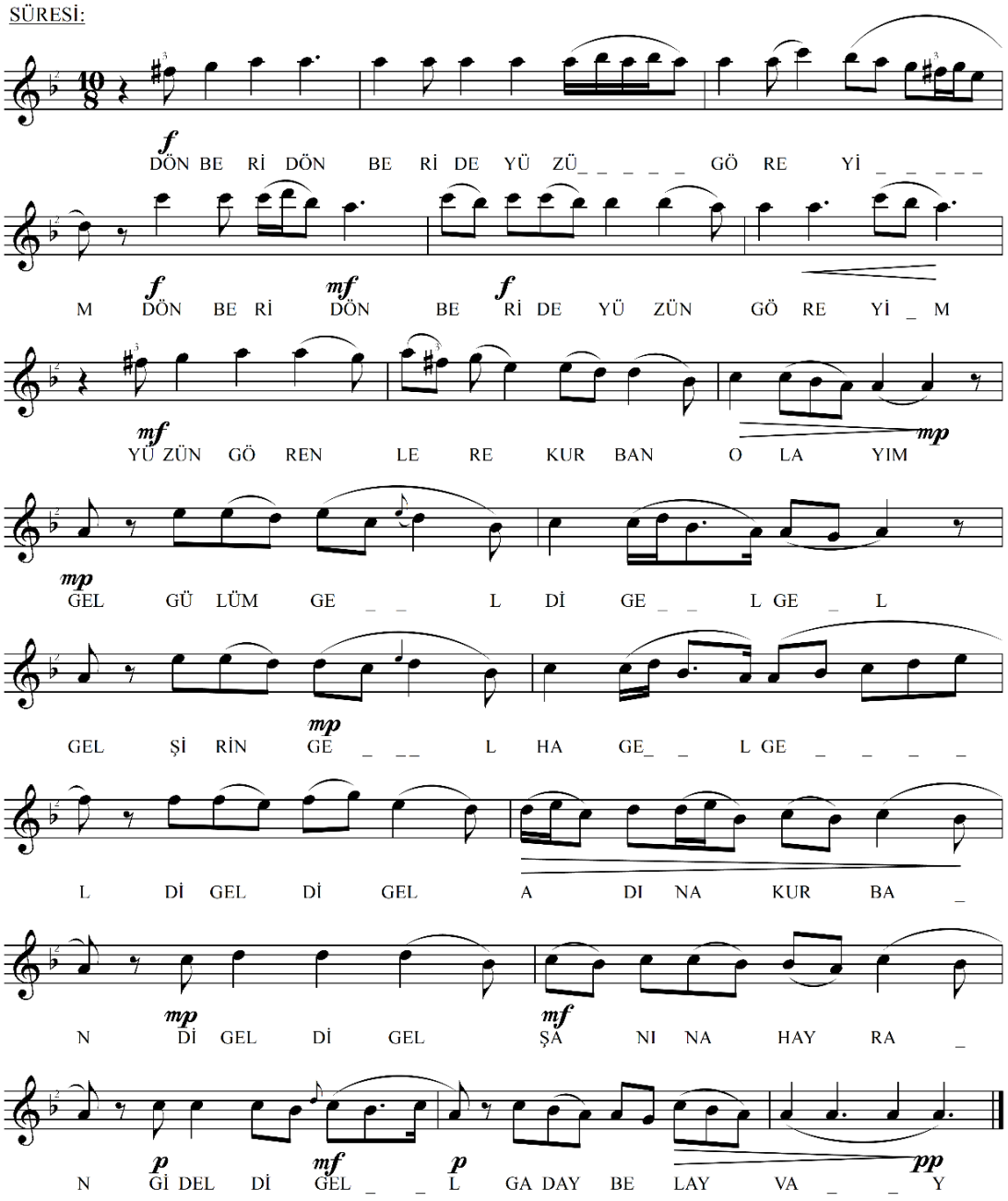
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM No: 473 – 22.11.1973

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
BAKIR YURTSEVER

SÜRE

DÖN BERİ DÖN BERİ DE YÜZÜN GÖREYİM

DERLEYEN
MÜZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MÜZAFFER SARISÖZEN
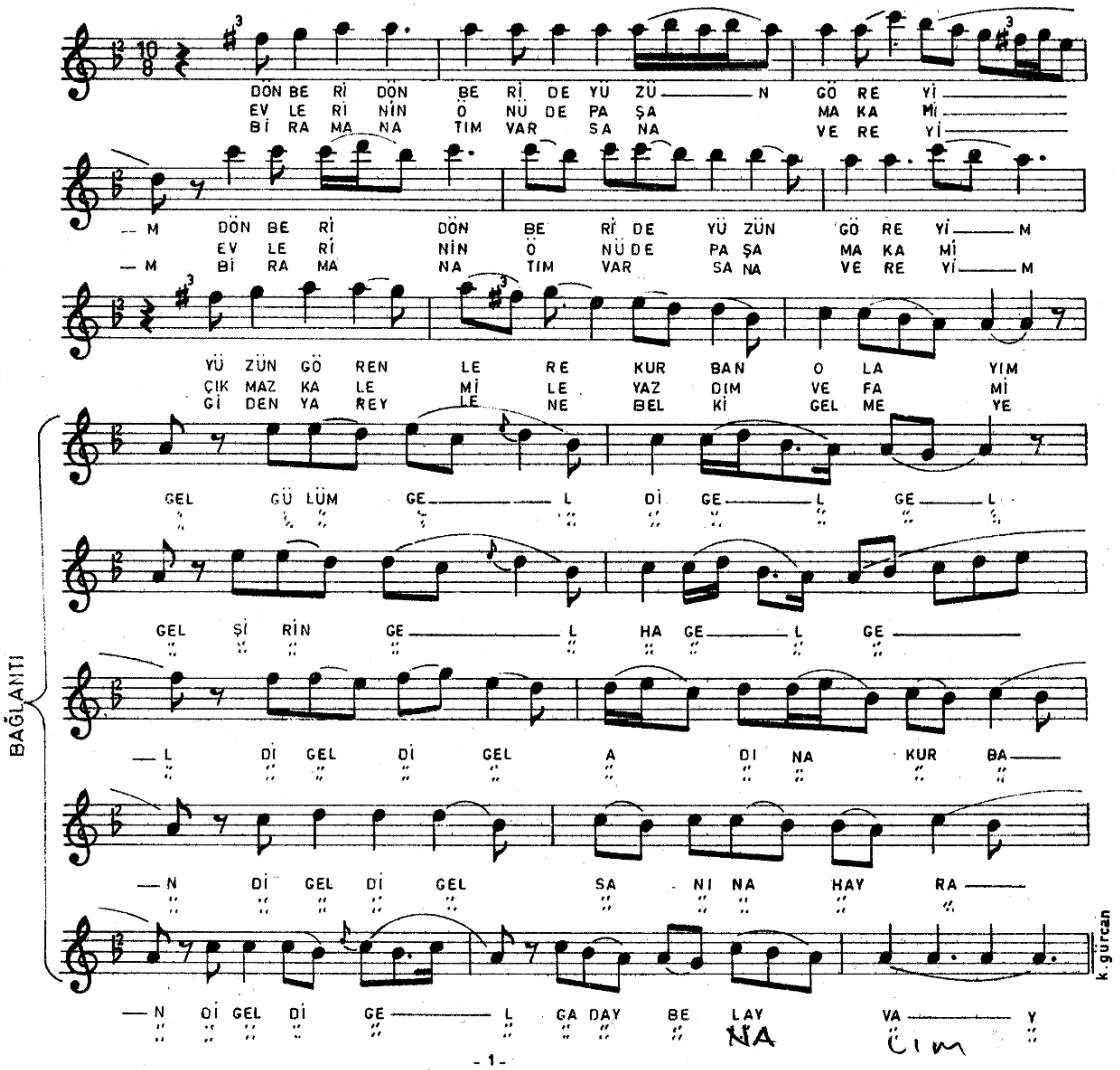
-1-
DÖN BERİ DÖN BERİDE YÜZÜN GÖREYİM
YÜZÜN GÖRENLERE KURBAN OLAYIM
BAĞLANTI

-2-
EVLERİNİN ÖNÜDE PAŞA MAKAMİ
ÇIKMAZ KALEM İLE YAZDIM VEFAMİ
BAĞLANTI

-3-
BİR AMANATIM VAR SANA VEREYİM
GİDEN YAR EĞLENE BELKİ GELMEYE
BAĞLANTI

NOT: TÜRKÜNÜN BAĞLANTISI GİRİŞ VE ARA SAZI OLARAK ÇALINABİLİR

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI No:238
İNCELEME TARİHİ : 26.05.1973

YÖRE
İZMİR-BERGAMA
KAYNA KİŞİ
HASAN ÇAKI EFE

DERLEYEN
DURMUŞ YAZICIOĞLU
NOTALAYAN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

GERİZLER BAŞINDA HOPLAYAMADIM

SÜRE = 58

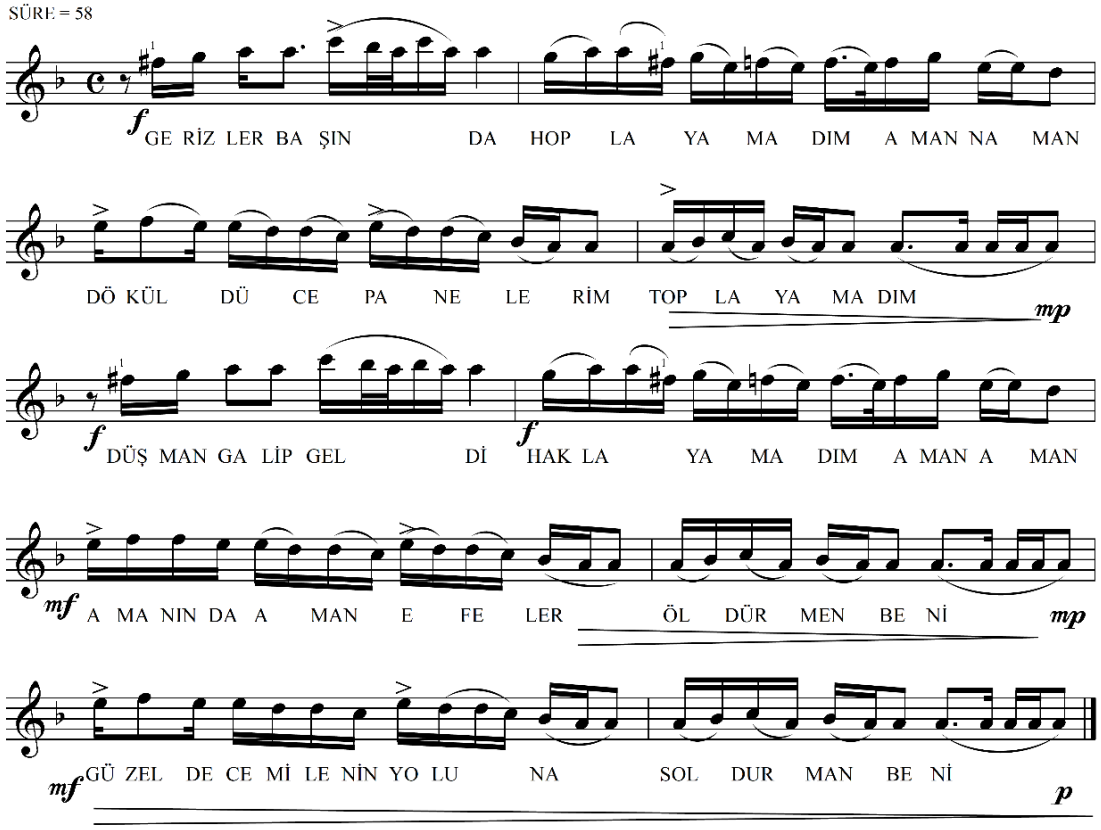

GERİZLER BAŞINDA HOPLAYAMADIM (AMAN AMAN)
DÖKÜLDÜ CEPANELERİM TOPLAYAMADIM
DÜŞMAN GALİP GELDİ HAKLAYAMADIM (AMAN AMAN)

BAĞLANTI:
AMANINDA AMAN EFELER ÖLDÜRMEN BENİ
GÜZELDE CEMİLENİN YOLUNA SOLDURMA BENİ

MAHKEMENİN ÖNÜNDEN EĞİLDİM GEÇTİM (AMAN AMAN)
SOL YANIMDAN GURŞUNYEDİM BAYILDIM DÜŞTÜM
AHBAP DÜŞMAN OLDU BEN BUNA ŞAŞTIM (AMAN AMAN)

BAĞLANTI:

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 238
İNCELEME TARİHİ : 26.05.1973

DERLEYEN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

YÖRE
İZMİR-BERGAMA
KAYNAK KİŞİ
HASAN ÇAKI EFE
SÜRE : ♩= 58

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

GERİZLER BAŞINDA HOPLAYAMADIM
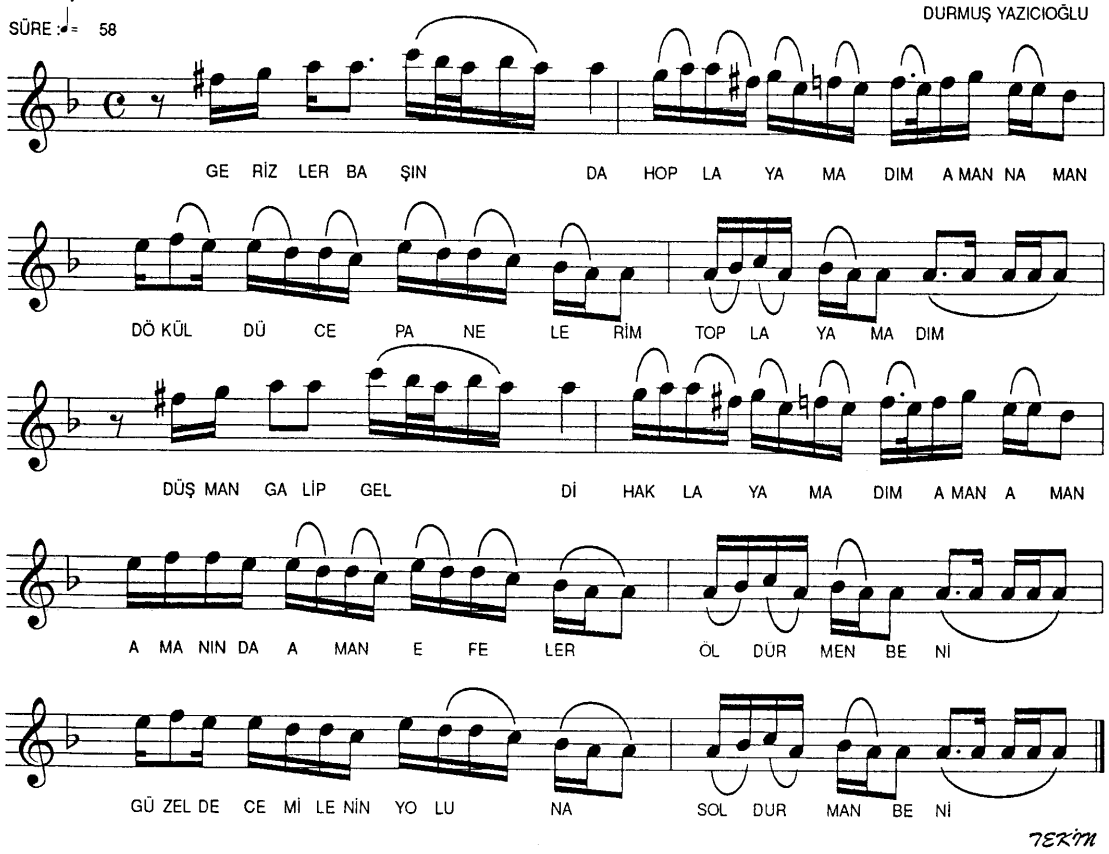
GERİZLER BAŞINDA HOPLAYAMADIM (AMAN AMAN)
DÖKÜLDÜ CEPANELERİM TOPLAYAMADIM
DÜŞMAN GALİP GELDİ HAKLAYAMADIM (AMAN AMAN)

BAĞLANTI :
AMANINDA AMAN EFELER ÖLDÜRMEN BENİ
GÜZELDE CEMİLE'NİN YOLUNA SOLDURMAN BENİ

MAHKEMENİN ÖNÜNDEN EĞİLDİM GEÇTİM (AMAN AMAN)
SOL YANIMDAN GURŞUN YEDİM BAYILDIM DÜŞTÜM
AHBAP DÜŞMAN OLDU BEN BUNA ŞAŞTIM (AMAN AMAN)

BAĞLANTI :

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:3615
İNCELEME TARİHİ:2.5.1991

DERLEYEN:
ZAFER GÜNDOĞDU

YÖRESİ:
MALATYA/Arguvan

DERLEME TARİHİ:

KAYNAK KİŞİ:
ZEKİ SALMAN

KAPININ ÖNÜNDE ÖNLÜK DİKİYİ

NOTAYA ALAN:
ZAFER GÜNDOĞDU

SÜRESİ:

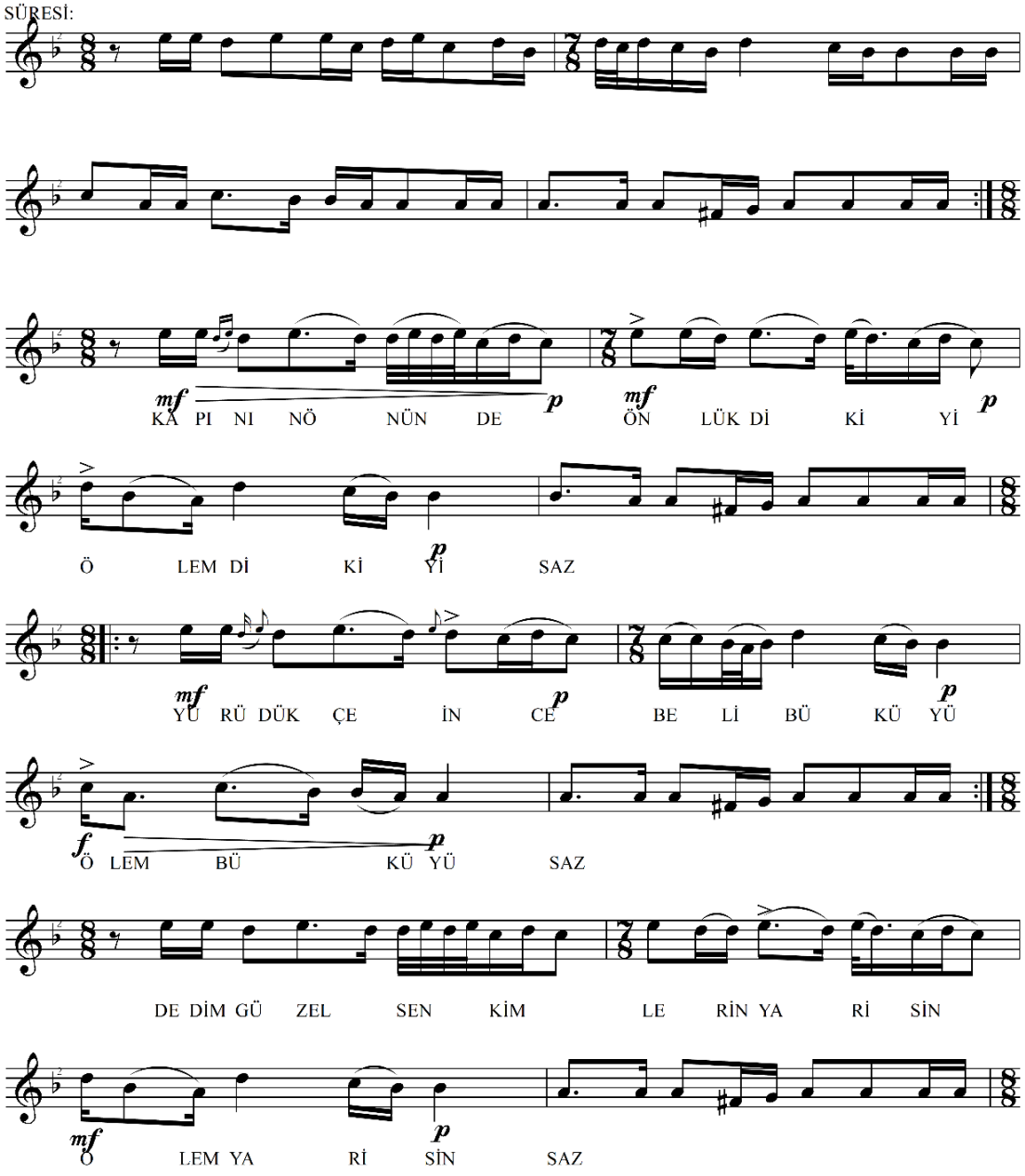

2

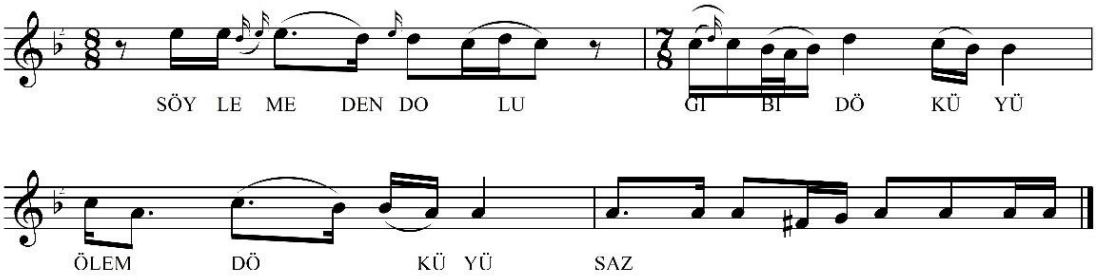

KAPININ ÖNÜNDE ÖNLÜK DİKİYİ
YÜRÜDÜKÇE İNCE BELİ BÜKÜYÜ
DEDİM GÜZEL SEN KMLERİN YARİSİN
SÖYLEMEDEN DOLU GİBİ DÖKÜYÜ

SAÇLARIN YÜZÜNE ÖRÜLMÜŞ PERDE
SENİ KİM UĞRATTI BU ZALIM DERDE
SORDUM Kİ GÜZELE SEVDİĞİN NERDE
AII ETTİKÇE CİĞERİMİ SÖKÜYÜ

HAVAYI KAPLADI BİR KARA BULUT
VERDİĞİM GÜLLERİ KOYNUNDA KURUT
VEFASIZ GÜZELDEN SANA YAR OLMAZ
HAYIRSIZ BİRİYMİŞ DE ONU UNUT

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 3615
İNCELEME TARİHİ : 2.5.1991

YÖRESİ
MALATYA Arguvan

KİMDEN ALINDIĞI
ZEKİ SALMAN

SÜRESİ :

KAPININ ÖNÜNDE ÖNLÜK DİKİYİ

DERLEYEN
ZAFER GÜNDOĞDU

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
ZAFER GÜNDOĞDU
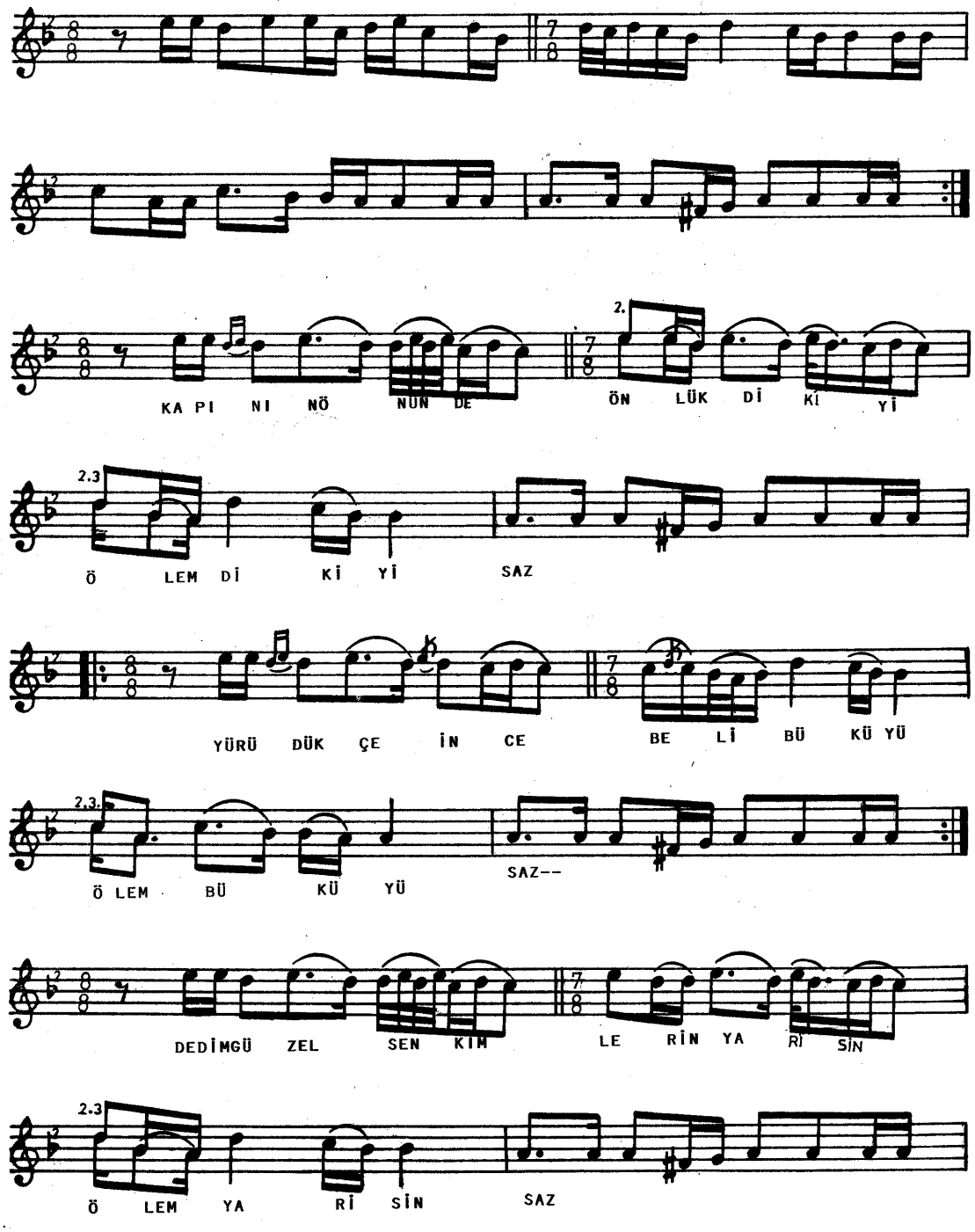
KAPININ ÖNÜNDE ÖNLÜK DİKİYİ
-2-
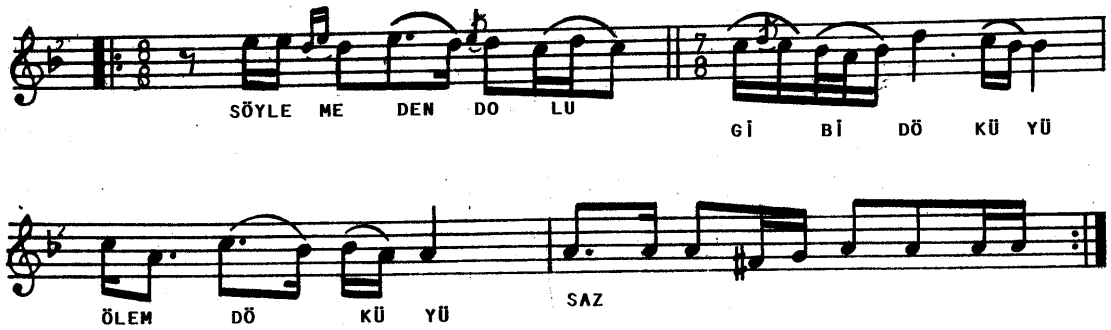
KAPININ ÖNÜNDE ÖNLÜK DİKİYİ
YÜRÜDÜKÇE İNCE BELİ BÜKÜYÜ
DEDİM GÜZEL SEN KİMLERİN YARİSİN
SÖYLEMEDEN DOLU GİBİ DÖKÜYÜ

SAÇLARIN YÜZÜNE ÖRÜLMÜŞ PERDE
SENİ KİM UĞRATTI BU ZALIM DERDE
SORDUM Kİ GÜZELE SEVDİĞİN NEDRE
AH ETTİKÇE CİĞERİMİ SÖKÜYÜ

HAVAYI KAPLADI BİR KARA BULUT
VERDİĞİM GÜLLERİ KOYNUNDA KURUT
VEFASIZ GÜZELDEN SANA YAR OLMAZ
HAYIRSIZ BİRİYMİŞ DE ONU UNUT

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYIMLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:649
İNCELEME TARİHİ:15.05.1974

YÖRESİ
ÇANAKKALE

KİMDEN ALINDIĞI
REBİA BERKALP

DERLEYEN
SANİYE CAN

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

KARANFİLİN MORUNA

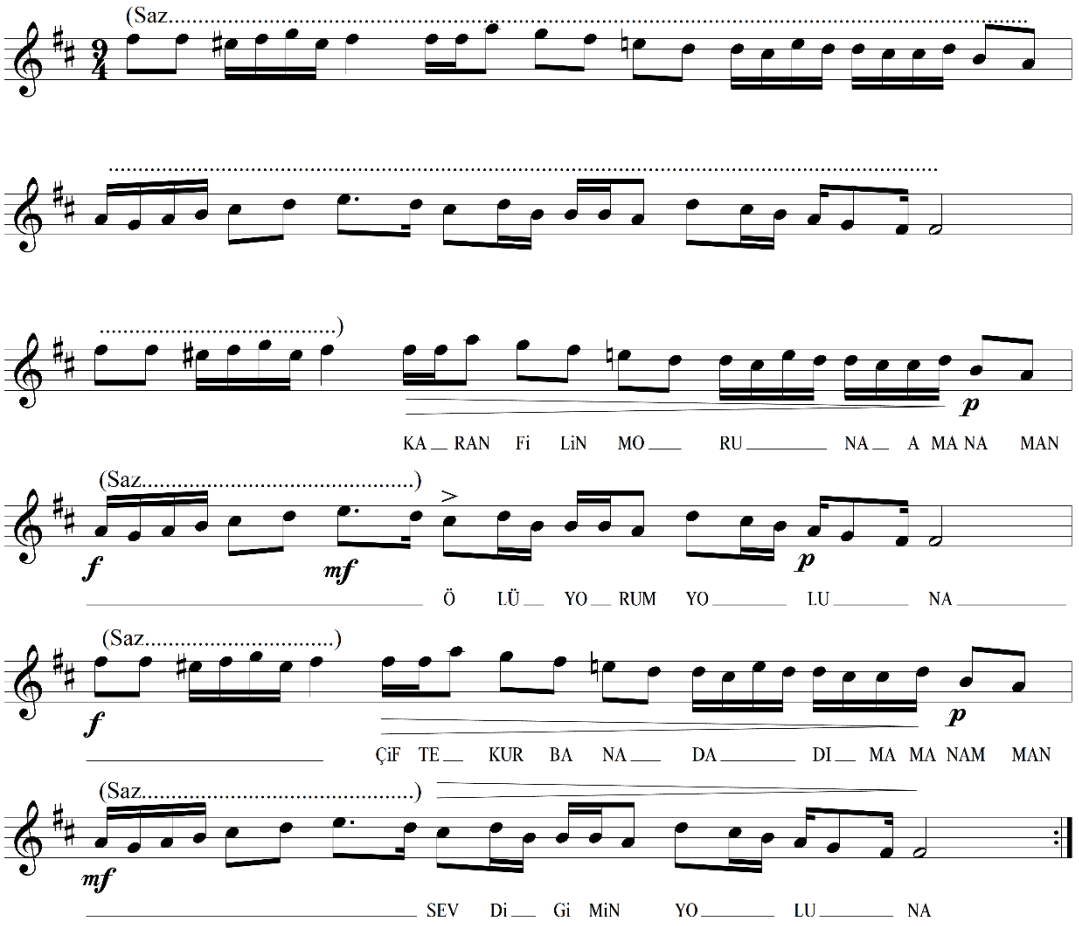

-1-
KARANFİLİN MORUNA (Aman aman)
ÖLÜYORUM YOLUNA
ÇİFTE KURBAN ADADIM (Aman aman)
SEVDİĞİM YOLUNA

-2-
KARANFİLSİN TARÇINSIN (Aman aman)
NEDEN BÖYLE HIRÇINSIN
NE KÜÇÜKSÜN NE BÜYÜK (Aman aman)
TAMAM BENİM HARCIMSIN

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 649
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974

DERLEYEN
SANİYE CAN

YÖRESİ
ÇANAKKALE

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
REBİA BERKALP

KARANFİLİN MORUNA

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRE:
(♩=56)
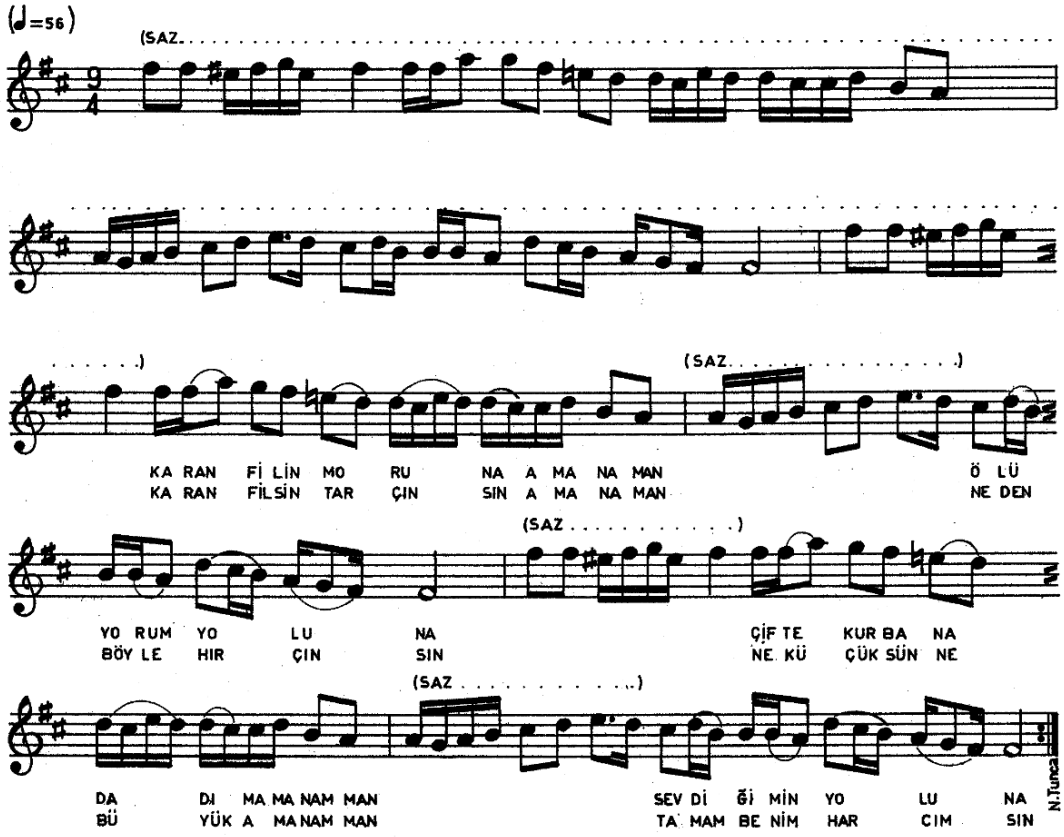
—1—
KARANFİLİN MORUNA (Aman aman)
ÖLÜYORUM YOLUNA
ÇİFTE KURBAN ADADIM (Aman aman)
SEVDİĞİMİN YOLUNA

—2—
KARANFİLSİN TARÇINSIN (Aman aman)
NEDEN BÖYLE HIRÇINSIN
NE KÜÇÜKSÜN NE BÜYÜK (Aman aman)
TAMAM BENİM HARCIMSIN

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:1734
İNCELEME TARİHİ.9.3.1978

YÖRESİ:
ORDU-ÜNYE

KİMDEN ALINDIĞI:
FEHİM CANAL

SÜRESİ:

KÖPRÜYÜ DOLANMA
(Gelin Ağlatma Havası)

DERLEYEN:
SADİ YAVER ATAMAN

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
ADNAN ATAMAN
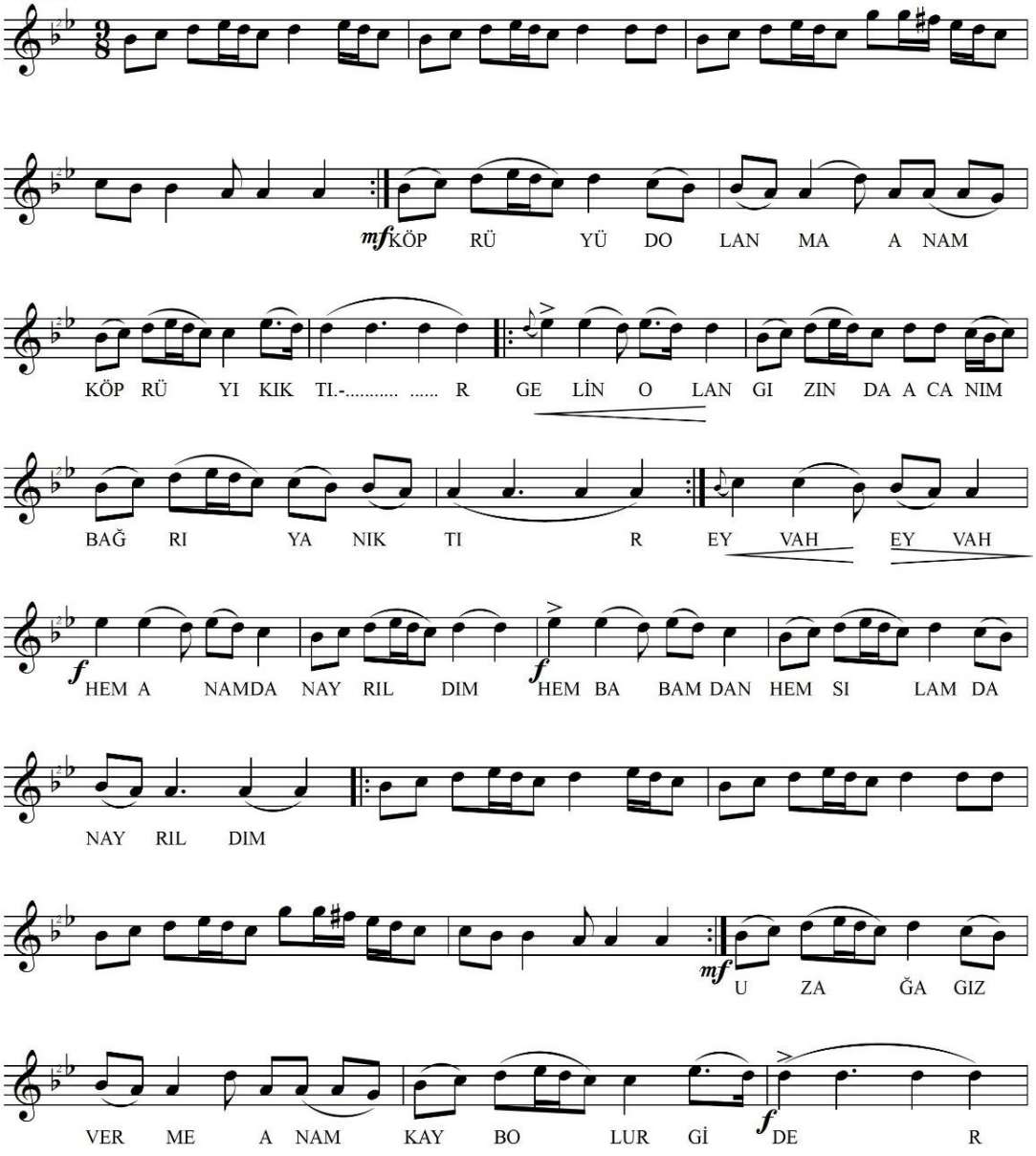
2
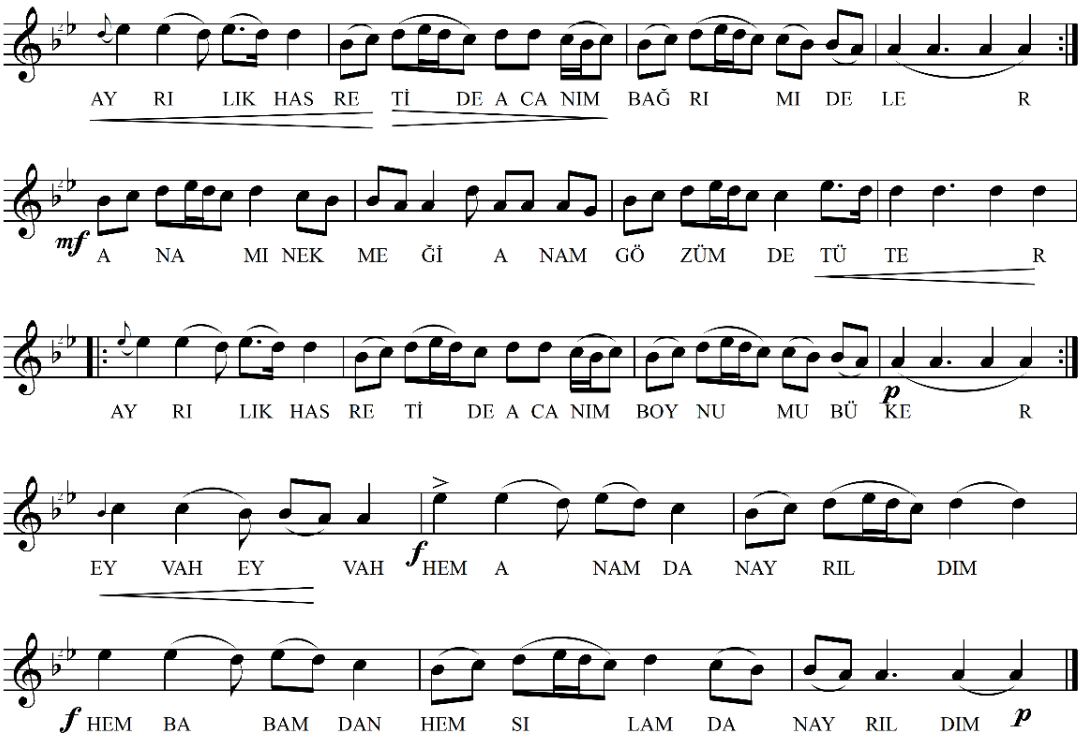
KÖPRÜYÜ DOLANMA ANAM YIKIKTIR
GELİN OLAN GIZIN DA A CANIM BAĞRI YANIKTIR

UZAĞA GIZ VERME ANAM GAYBOLUR GİDER
AYRILIK HASRETİ DE A CANIM BAĞRIMI DELER
ANAMIN EKMEĞİ ANAM GÖZÜMDE TÜRTER
AYRILIK HASRETİ DE A CANIM BOYNUMU BÜKER

Bağlantı- EYVAH EYVAH HEM ANAMDAN AYRILDIM
HEM BABAMDAN HEM SILAMDAN AYRILDIM

-Bağlantı-

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:1734
İNCELEME TARİHİ: 9.3.1978

YÖRESİ:
ORDU- ÜNYE

KİMDEN ALINDIĞI:
FEHİM CANAL

SÜRESİ: ♩= 240

KÖPRÜYÜ DOLANMA
(Gelin Ağlatma Havası)

DERLEYEN:
SADİ YAVER ATAMAN

DERLEME TARİHİ:
—

NOTAYA ALAN:
ADNAN ATAMAN
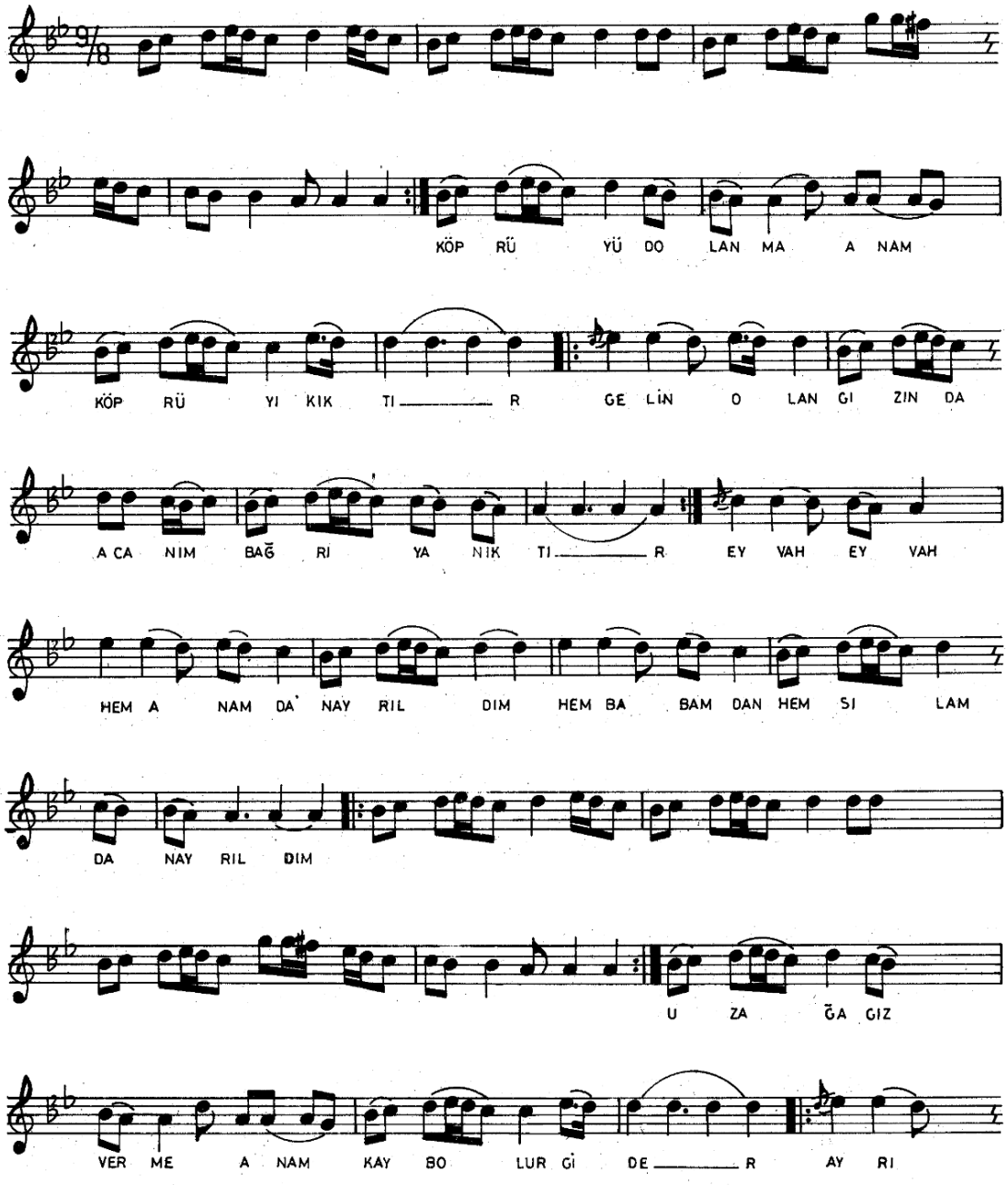
— 2 —

KÖPRÜYÜ DOLANMA
(Gelin Ağlatma Havası)

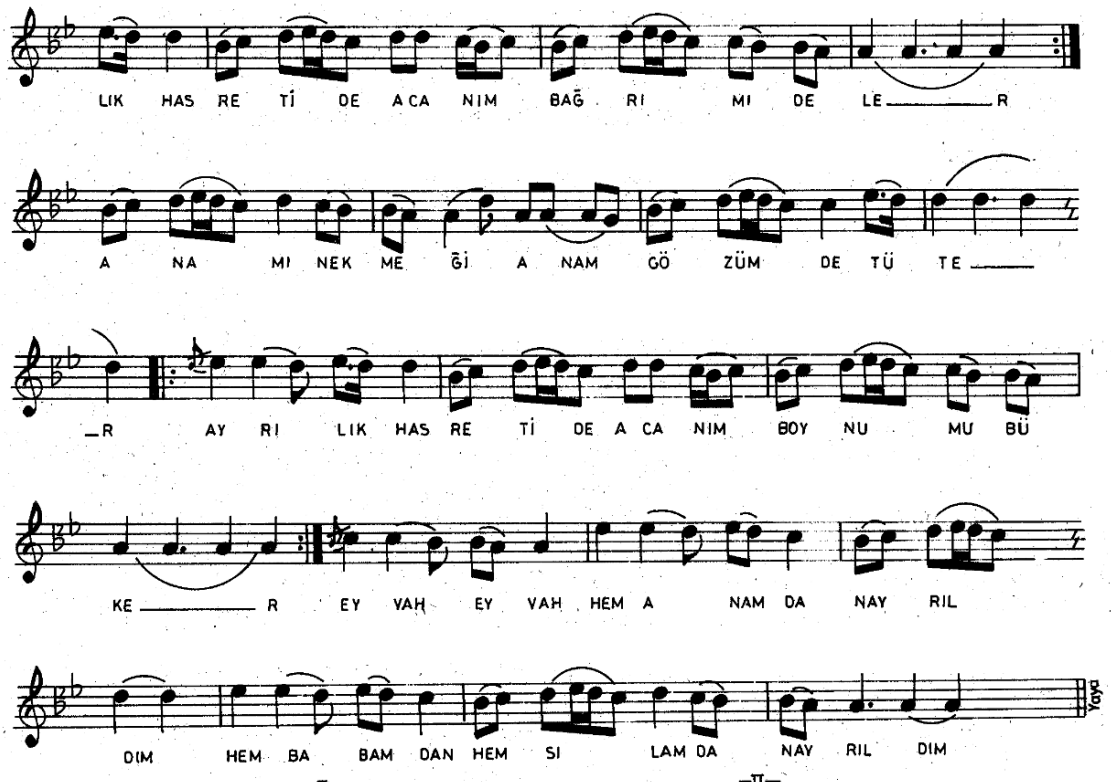

—I—

KÖPRÜYÜ DOLANMA ANAM KÖPRÜ YIKIKTIR
GELİN OLAN GIZIN DA A CANIM BAĞRI YANIKTIR

—Bağlantı— EYVAH EYVAH HEM ANAMDAN AYRILDIM
HEM BABAMDAN HEM SILAMDAN AYRILDIM

—II—

UZAĞA GIZ VERME ANAM GAYBOLUR GİDER
AYRILIK HASRETİ DE A CANIM BAĞRIMI DELER
ANAMIN EKMEĞİ ANAM GÖZÜMDE TÜTER
AYRILIK HASRETİ DE A CANIM BOYNUMU BÜKER

—Bağlantı—

TRT MÜZİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI YAYINLARI
THM REPERTUAR No:4761
İNCELEME TARİHİ:01.043.2008
YÖRESİ
UŞAK/Banaz-Çamsu Köyü
KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET PINAR

DERLEYEN
EMRAH ÖZ
DERLEME TARİHİ
04.07.2007
NOTALAYAN
EMRAH ÖZ

KÜTAHYA'YI KARA DUMAN BÜRÜDÜ

SÜRE=55
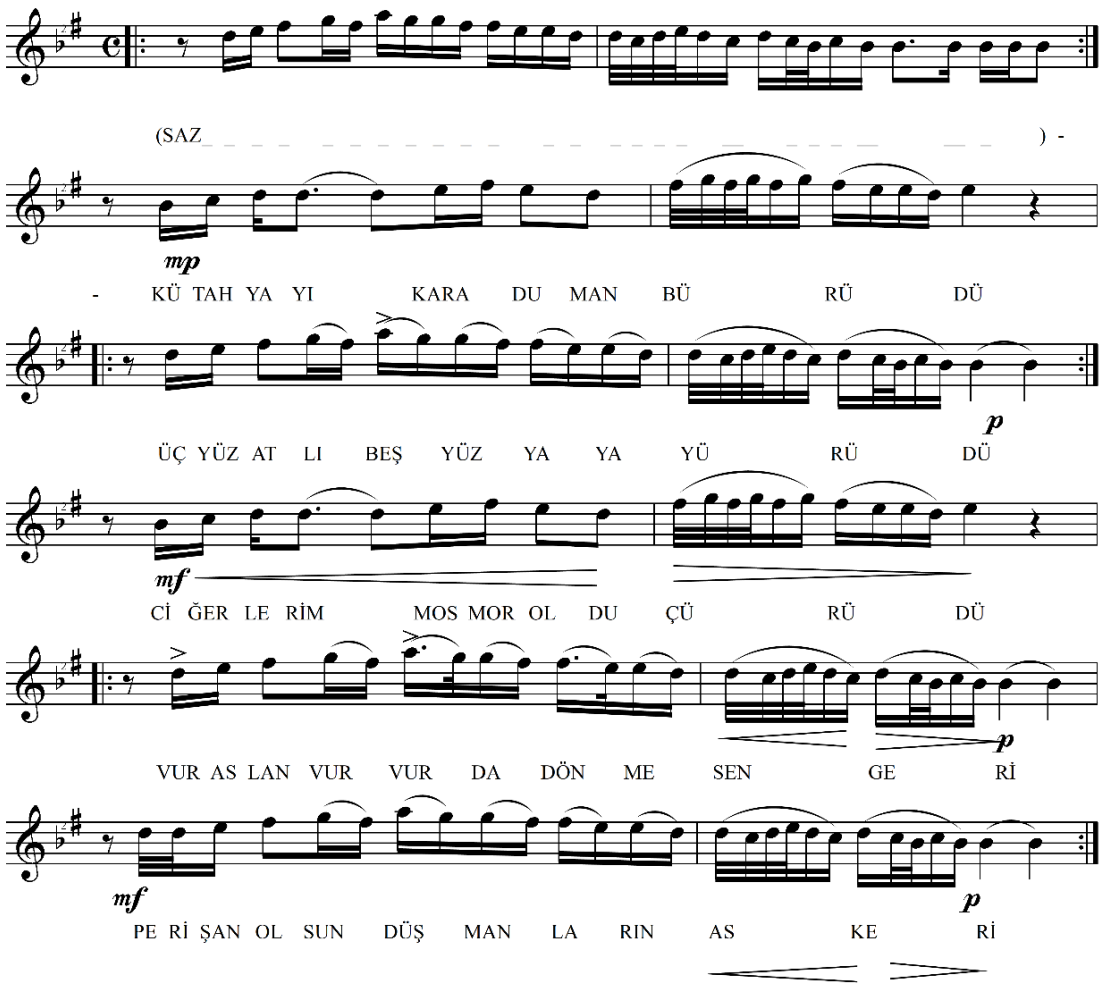
KÜTAHYA'YI KARA DUMAN BÜRÜDÜ
ÜÇ YÜZ ATLI BEŞ YÜZ YAYA YÜRÜDÜ
CİĞERLERİM MOSMOR OLDU ÇÜRÜDÜ

BAĞLANTI:
VUR ASLAN VUR VUR DA DÖNME SEN GERİ
PERİŞAN OLSUN DÜŞMANLARIN ASKERİ

GİDE GİDE GİTMEZ OLDU DİZLERİM
AĞLAMAKTAN GÖRMEZ OLDU GÖZLERİM
ÇETELERE GEÇMEZ OLDU SÖZLERİM

BAĞLANTI:

T R T MÜZİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI YAYINLARI
T H M REPERTUVAR NO : 4761
İNCELEME TARİHİ : 01.043.2008

DERLEYEN
EMRAH ÖZ

YÖRESİ
UŞAK / Banaz - Çamsu Köyü

DERLEME TARİHİ
04.07.2007

KÜTAHYA'YI KARA DUMAN BÜRÜDÜ

KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET PINAR

NOTALAYAN
EMRAH ÖZ

SÜRE: ♩= 55
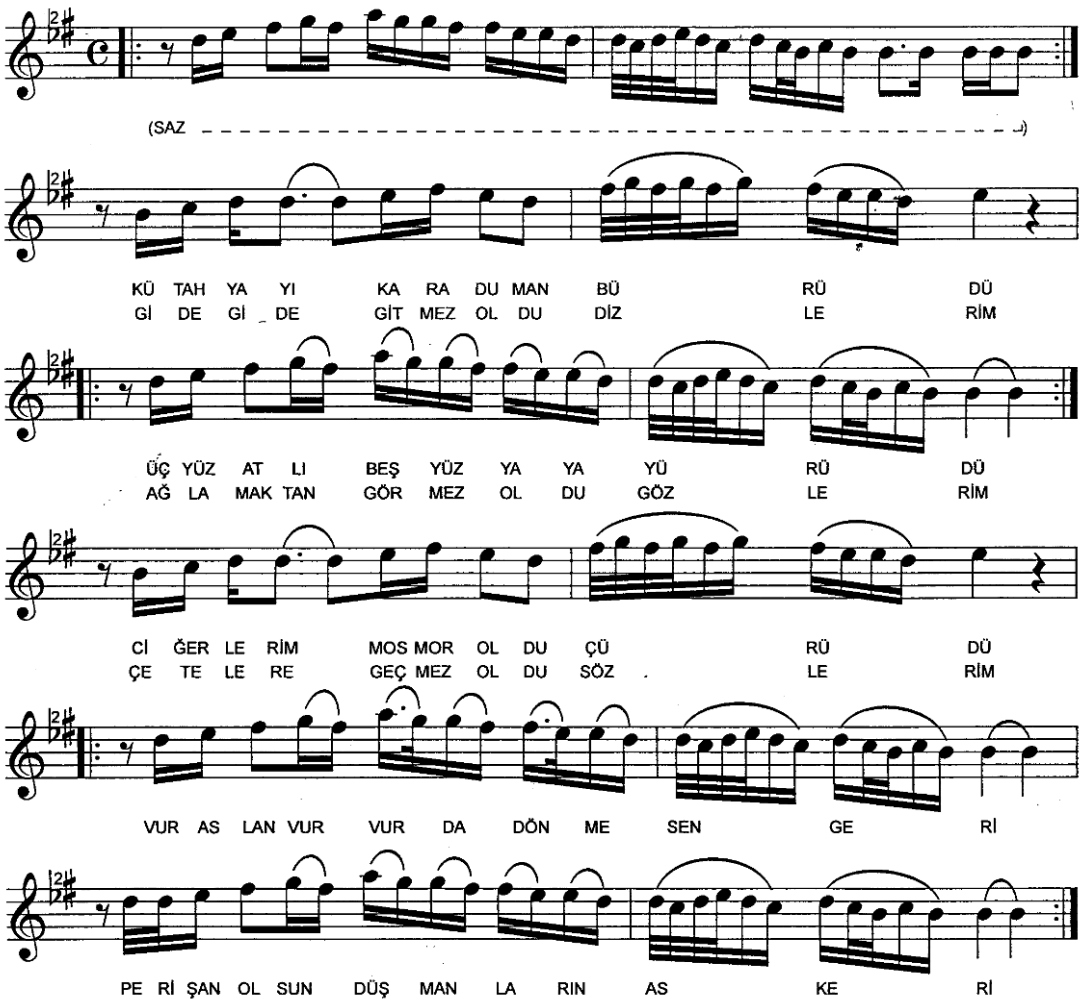
KÜTAHYA'YI KARA DUMAN BÜRÜDÜ
ÜÇ YÜZ ATLI BEŞ YÜZ YAYA YÜRÜDÜ
CİĞERLERİM MOSMOR OLDU ÇÜRÜDÜ

BAĞLANTI:
VUR ASLAN VUR VUR DA DÖNME SEN GERİ
PERİŞAN OLSUN DÜŞMANLARIN ASKERİ

GİDE GİDE GİTMEZ OLDU DİZLERİM
AĞLAMAKTAN GÖRMEZ OLDU GÖZLERİM
ÇETELERE GEÇMEZ OLDU SÖZLERİM

BAĞLANTI

Not : Türkünün kaynak kişisi Mehmet PINAR Yunan Ordusu'nun Uşak'tan İzmir'e doğru kaçışına ve Yunan Komutan Trikopis'in esir alınışına şahit olmuştur. Bu türkünün o yıllarda yörede söylenmeye başlandığını belirtmiştir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:782
İNCELEME TARİHİ 04.10.1974
YÖRESİ
KARADENİZ
KİMDEN ALINDIĞI
HÜSEYİN DİLAVER

OY TRABZAN TRABZAN

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN
DERLEME TARİHİ
04.03.1954
NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

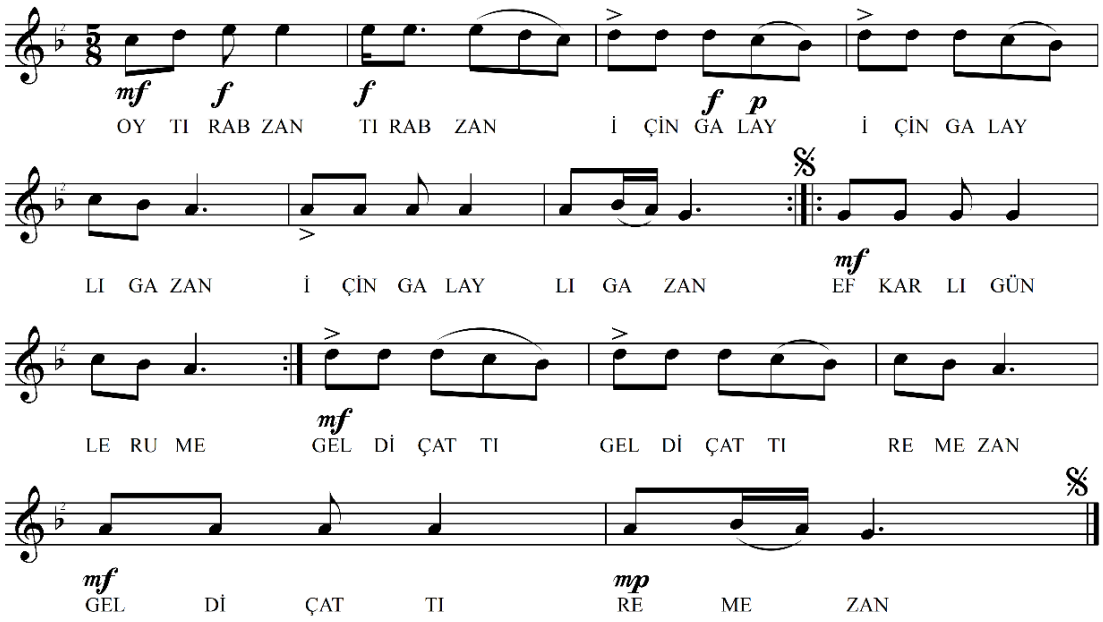

1
OY TRABZAN TRABZAN
İÇİN GALAY İÇİN GALAYLI GAZANB İÇİN GALAYLI GAZAN
EFKARLI GÜNLERUME EFKARLI GÜNLERUME
GELDİ ÇATTI GELDİ ÇATTI REMEZAN GELDİ ÇATTI REMEZAN

2
GİTTİM DERE YUKARİ
BULDUM GUŞUN BULDUM GUŞUN FOLİNİ BULDUM GUŞUN FOLİNİ
PENCEREDEN AŞŞAĞI PENCEREDEN AŞŞAĞI
VER BONCUKLİ VER BONCUKLİ GOLİNİ VER BONCUKLU GOLİNİ

3
OY TRABZAN OY TRABZAN
SENDEN AYRI SENDEN AYRILACAĞIM SENDEN AYRILACAĞIM
SEN AKLIMA GELENDE SEN AKLIMA GELENDE
DÜŞÜP BAYI DÜŞÜP BAYILACAĞIM DÜŞÜP BAYILACAĞIM

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 782
İNCELEME TARİHİ 4.10.1974

YÖRESİ
KARADENİZ

KİMDEN ALINDIĞI
HÜSEYİN DİLÂVER

SÜRESİ

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
4.3.1954

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

OY TRABZAN TRABZAN

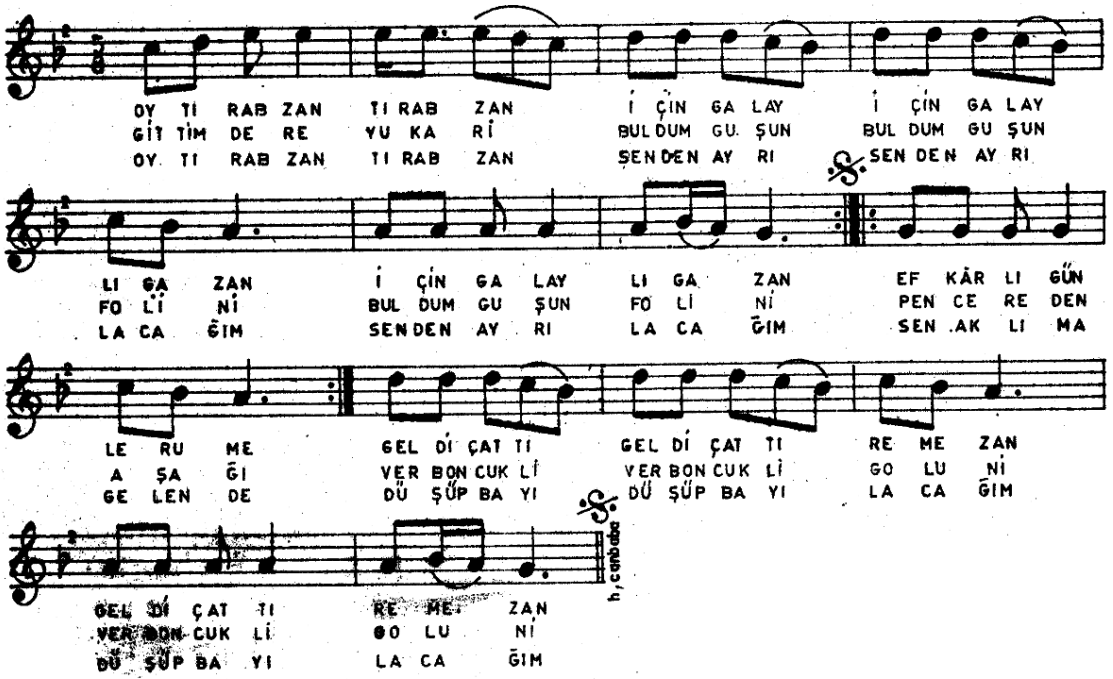

-1-
OY TRABZAN TRABZAN
İÇİN GALAY, İÇİN GALAYLI GAZAN, İÇİN GALAYLI GAZAN
EFKÂRLI GÜNLERUME, EFKÂRLI GÜNLERUME
GELDİ ÇATTI, GELDİ ÇATTI REMEZAN GELDİ ÇATTI REMEZAN

-2-
GİTTİM DERE YUKARİ
BULDUM GUŞUN, BULDUM GUŞUN FOLİNİ BULDUM GUŞUN FOLİNİ
PENCEREDEN AŞAĞI, PENCEREDEN AŞAĞI
VER BONCUKLİ, VER BONCUKLİ GOLİNİ, VER BONCUKLİ GOLİNİ

-3-
OY TRABZAN TRABZAN
SENDEN AYRI, SENDEN AYRILACAĞIM SENDEN AYRILACAĞIM
SEN AKLIMA GELENDE, SEN AKLIMA GELENDE
DÜŞÜP BAYI, DÜŞÜP BAYILACAĞIM, DÜŞÜP BAYILACAĞIM

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:764
İNCELEME TARİHİ:4.10.1974

YÖRESİ:
ERZİNCAN

KAYNAK KİŞİ:
SALİM DÜNDAR

DERLEYEN:
M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ:
6.12.1945

NOTAYA ALAN:
M.SARISÖZEN

TAŞA VERDİM YANIMI

SÜRESİ:

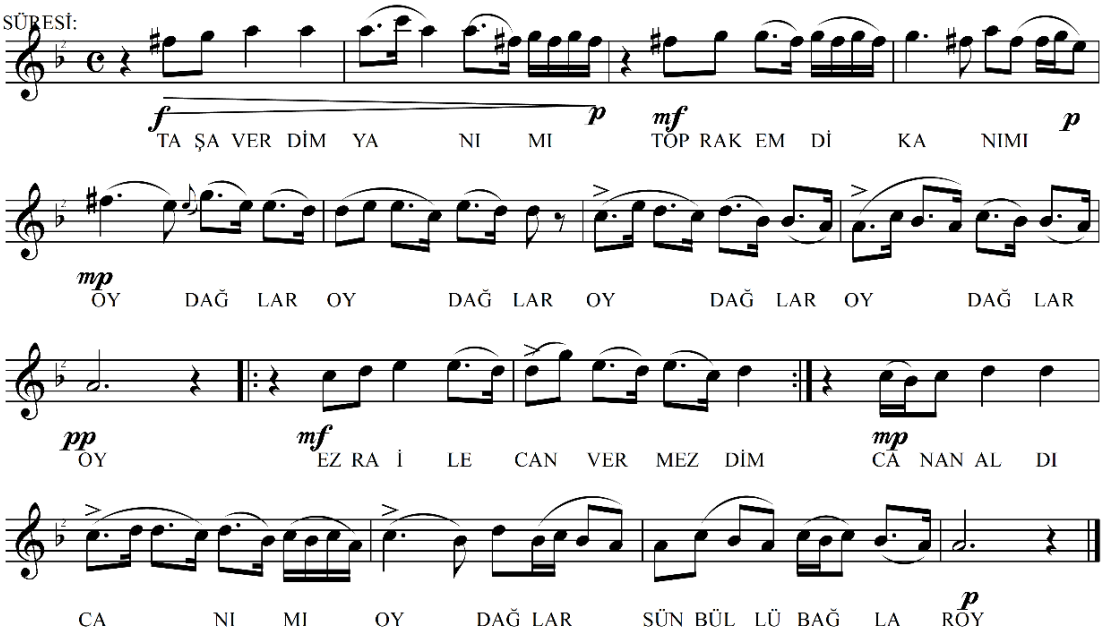

TAŞA VERDİM YANIMI
TOPRAK EMDİ KANIMI (Oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar oy)
EZRAİLE CAN VERMEZDİM
CANAN ALDI CANIMI (Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

DAĞLARI DUMAN ALDI
BÜLBÜLÜ FİGAN ALDI(Oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar oy)
EZRAİLE BORÇLU KALDIM
BİR CANIM VAR YÂR ALDI (Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

ELİNDE ALTIN ŞAMDAN
PERDEYİ KALDIR CAMDAN(Oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar,oy dağlar oy)
AL HANÇERİ VUR BENİ
BEN USANDIM BU CANDAN(Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 764
İNCELEME TARİHİ: 4/10/1974

YÖRESİ
ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI
SALİH DÜNDAR

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
6/12/1945

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

TAŞA VERDİM YANIMI

SÜRESİ :
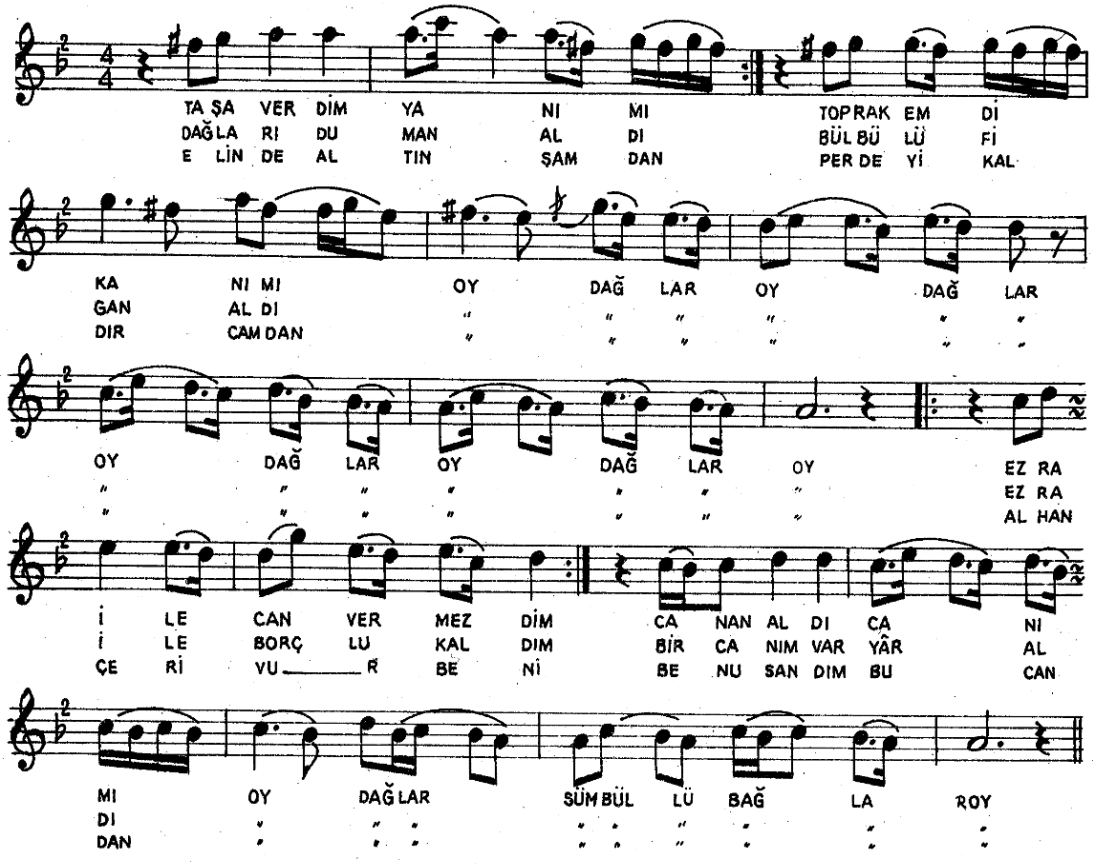
(1)

TAŞA VERDİM YANIMI
TOPRAK EMDİ KANIMI (Oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar oy)
EZRAİLE CAN VERMEZDİM
CANAN ALDI CANIMI (Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

(2)

DAĞLARI DUMAN ALDI
BÜLBÜLÜ FİGAN ALDI, (Oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar oy)
EZRAİLE BORÇLU KALDIM
BİR CANIM VAR YÂR ALDI (Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

(3)

ELİNDE ALTIN ŞAMDAN
PERDEYİ KALDIR CAMDAN, (Oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar, oy dağlar oy)
AL HANÇERİ VUR BENİ
BEN USANDIM BU CANDAN, (Oy dağlar, sümbüllü bağlar oy)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 175
İNCELEME TARİHİ: 01.04.1973

YÖRESİ:
KÜTAHYA

KAYNAK KİŞİ:
HİSARLI AHMET

YAĞMUR YAĞAR

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
1965

NOTALAYAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRE: ♪=84
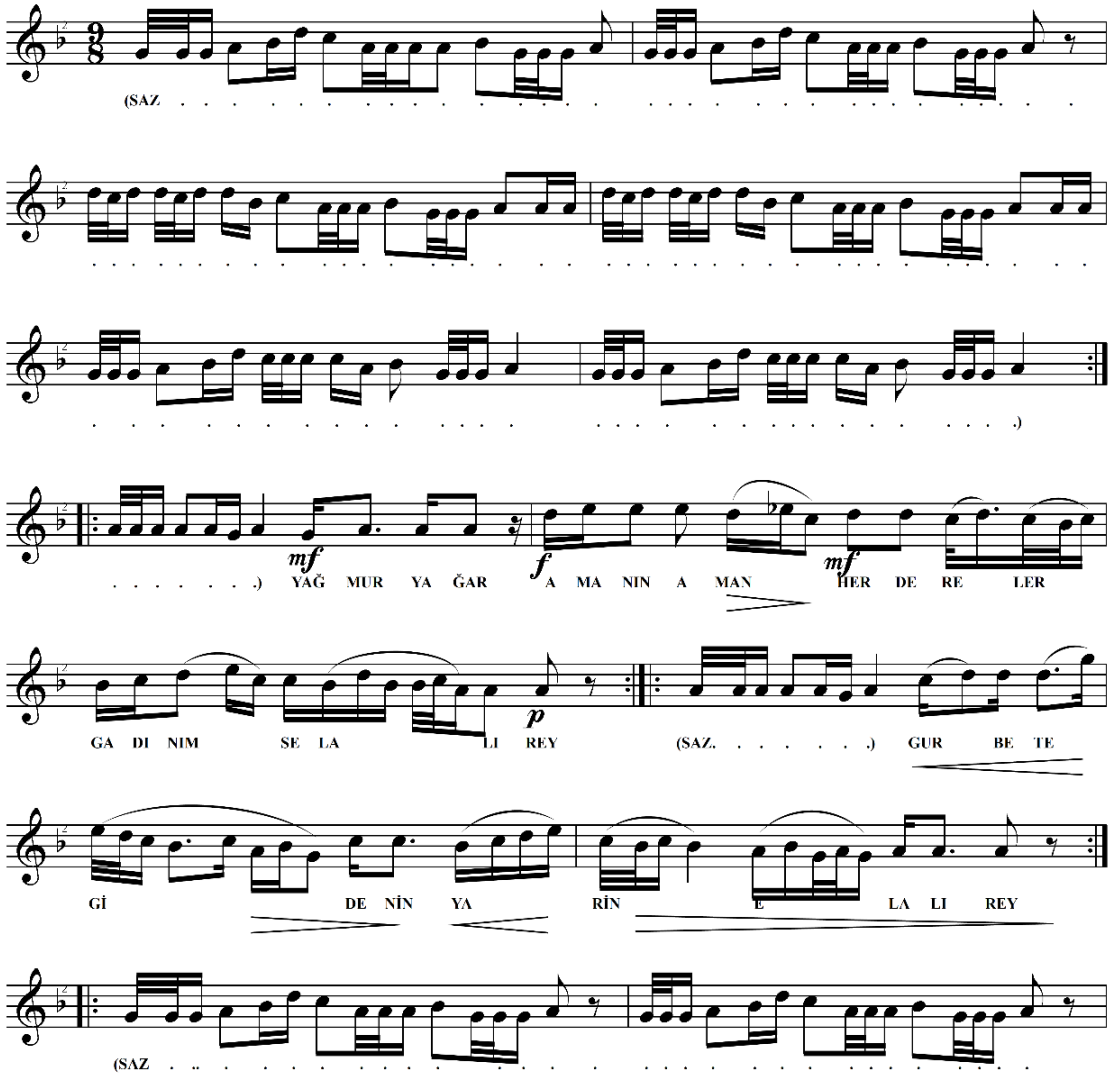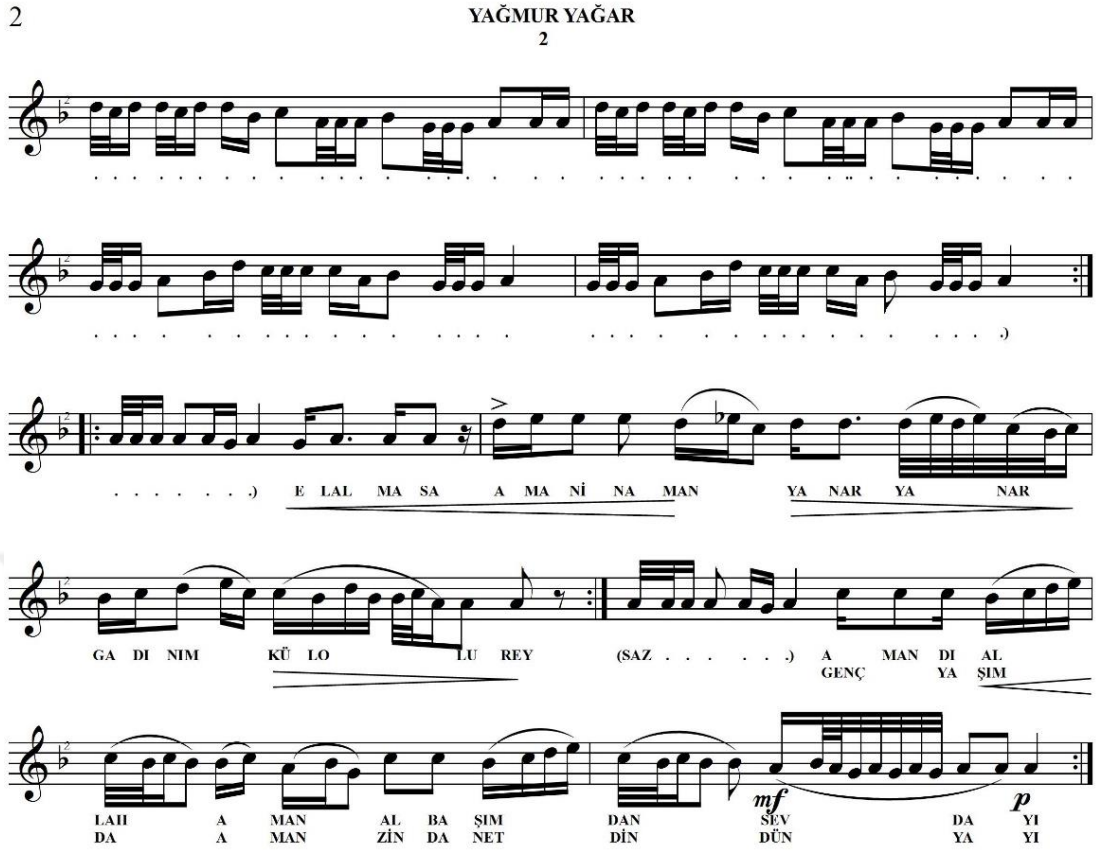
YAĞMUR YAĞAR AMANIN AMAN
HER DERELER GADINIM SEL ALIR EY
EL ALMAZSA AMANIN AMAN
YANAR YANAR GADINIM KÜL OLUR EY

AMANDI ALLAH AMAN
AL BAŞIMDAN SEVDAYI
GENÇ YAŞIMDA AMAN
ZİNDAN ETTİN DÜNYAYI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR No : 175
İNCELEME TARİHİ : 01.04.1973

YÖRE
KÜTAHYA
KAYNAK KİŞİ
HİSARLI AHMET

SÜRE : ♪ =84

YAĞMUR YAĞAR

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
1965

NOTALAYAN
MUZAFFER SARISÖZEN
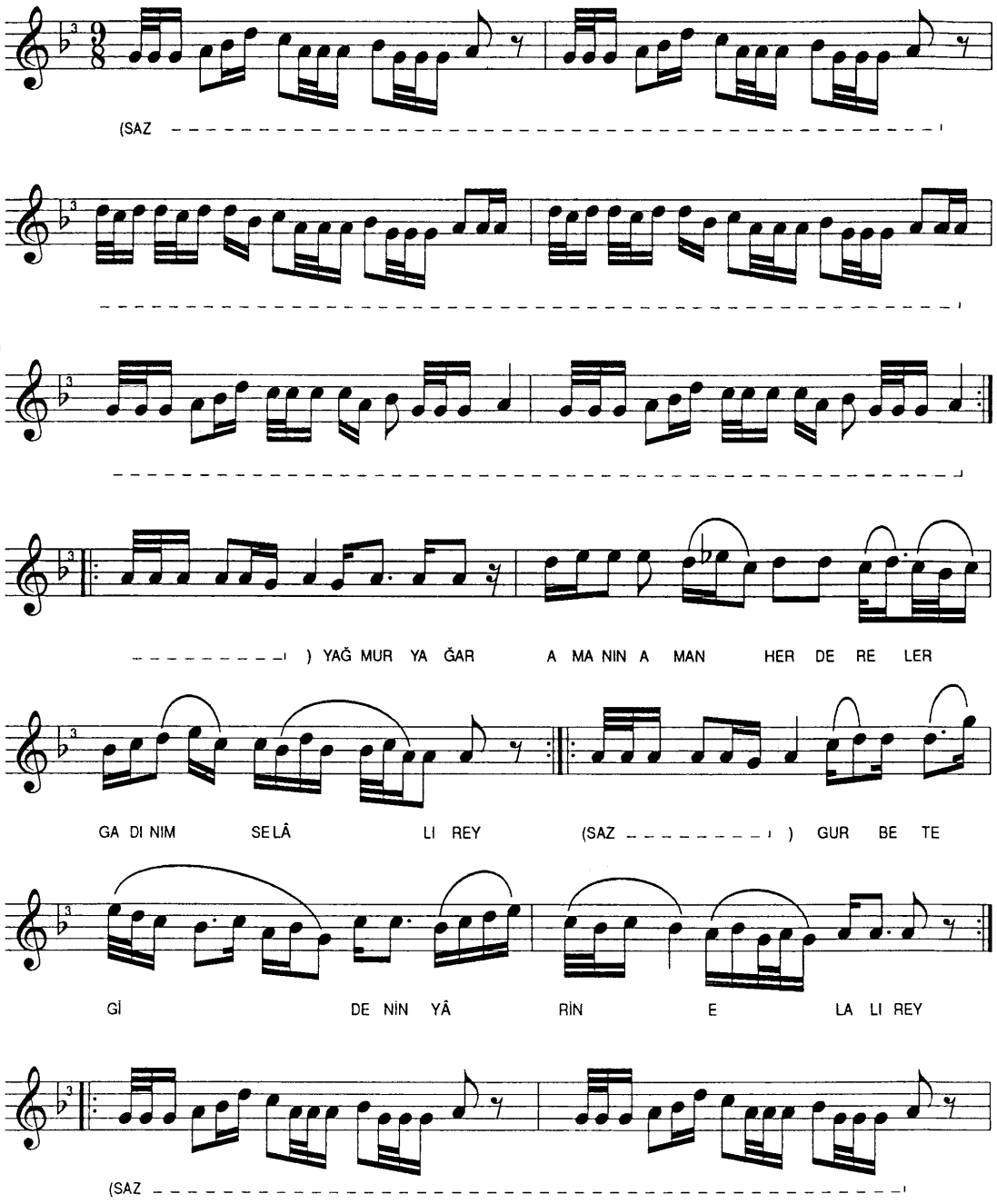
YAĞMUR YAĞAR
-2-
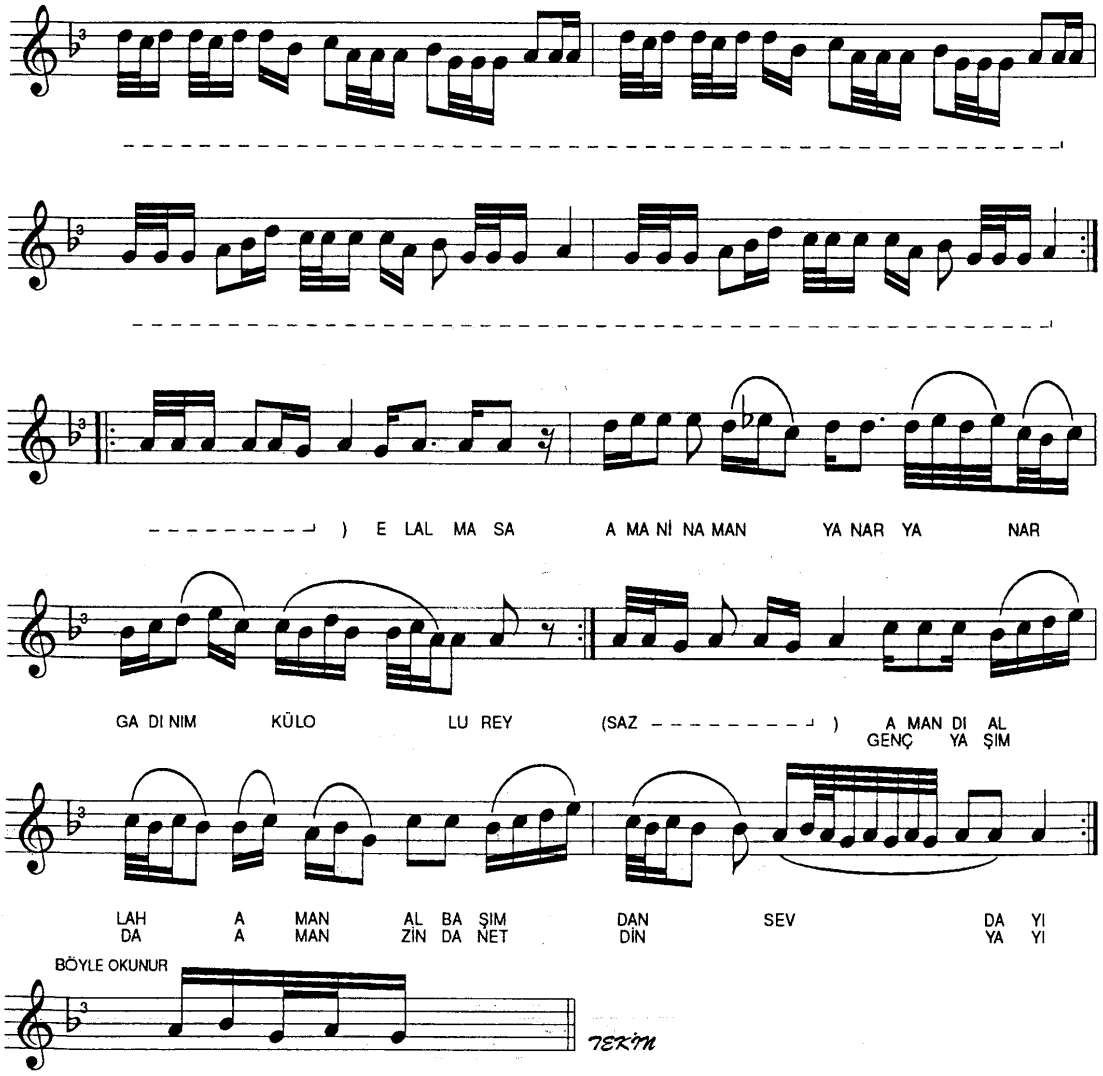
DÜN

YAĞMUR YAĞAR AMANIN AMAN
HER DERELER GADINIM SEL ALIR EY
GURBETE GİDENİN YARİN EL ALIR EY
EL ALMAZSA AMANIN AMAN
YANAR YANAR GADINIM KÜL OLUR EY

AMANDI ALLAH AMAN
AL BAŞIMDAN SEVDAYI
GENÇ YAŞIMDA AMAN
ZİNDAN ETTİN DÜNYAYI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 724
İNCELEME TARİHİ: 04.10.1974

YÖRESİ:
YOZGAT

KİMDEN ALINDIĞI:
HABİBE DERELİ

SÜRE: ♩=48

YAZ GELİRSE
(YOZGAT SÜRMELİSİ)

DERLEYEN:
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ:
20.06.1945

NOTAYA ALAN:
M. SARISÖZEN
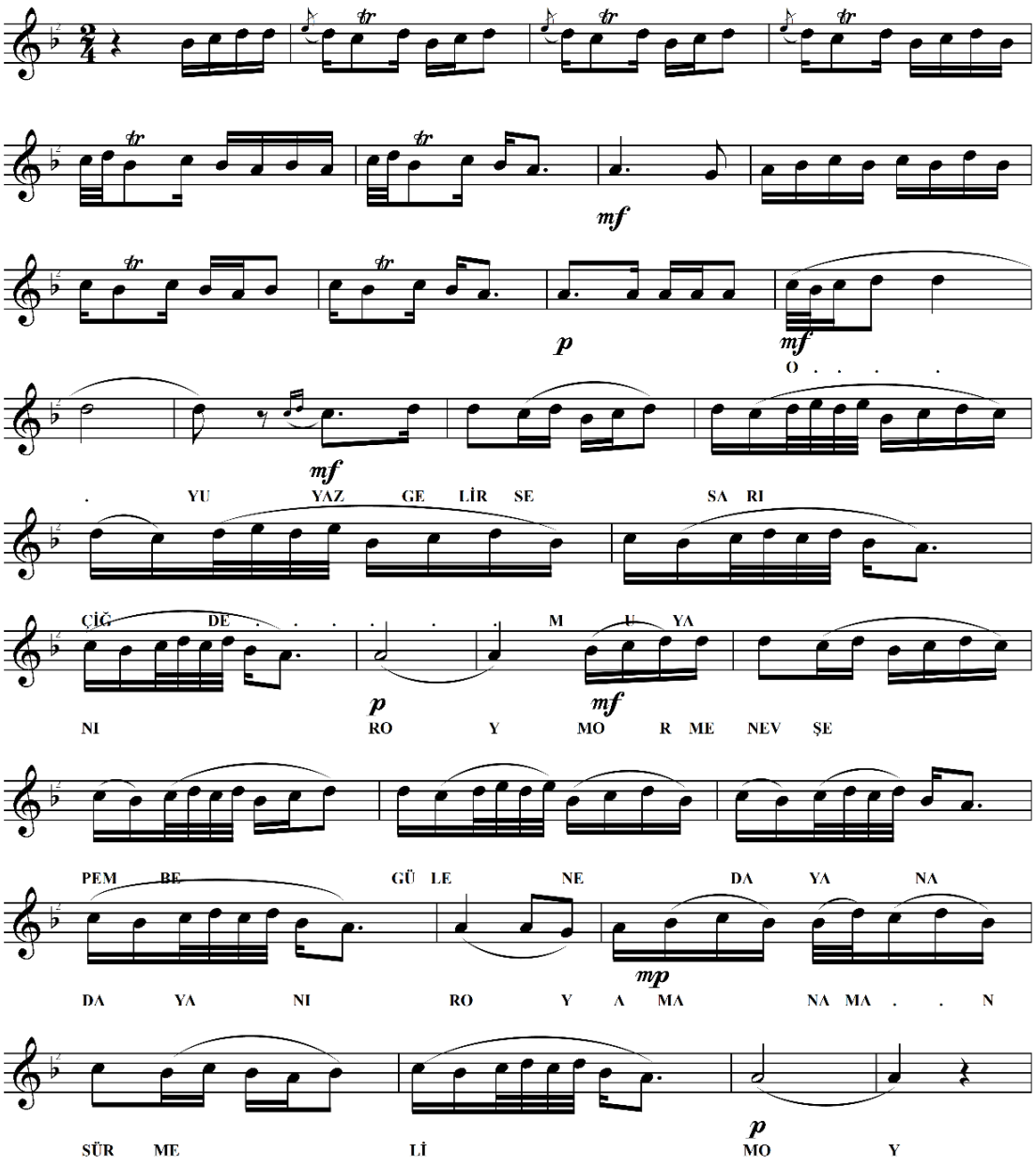
2
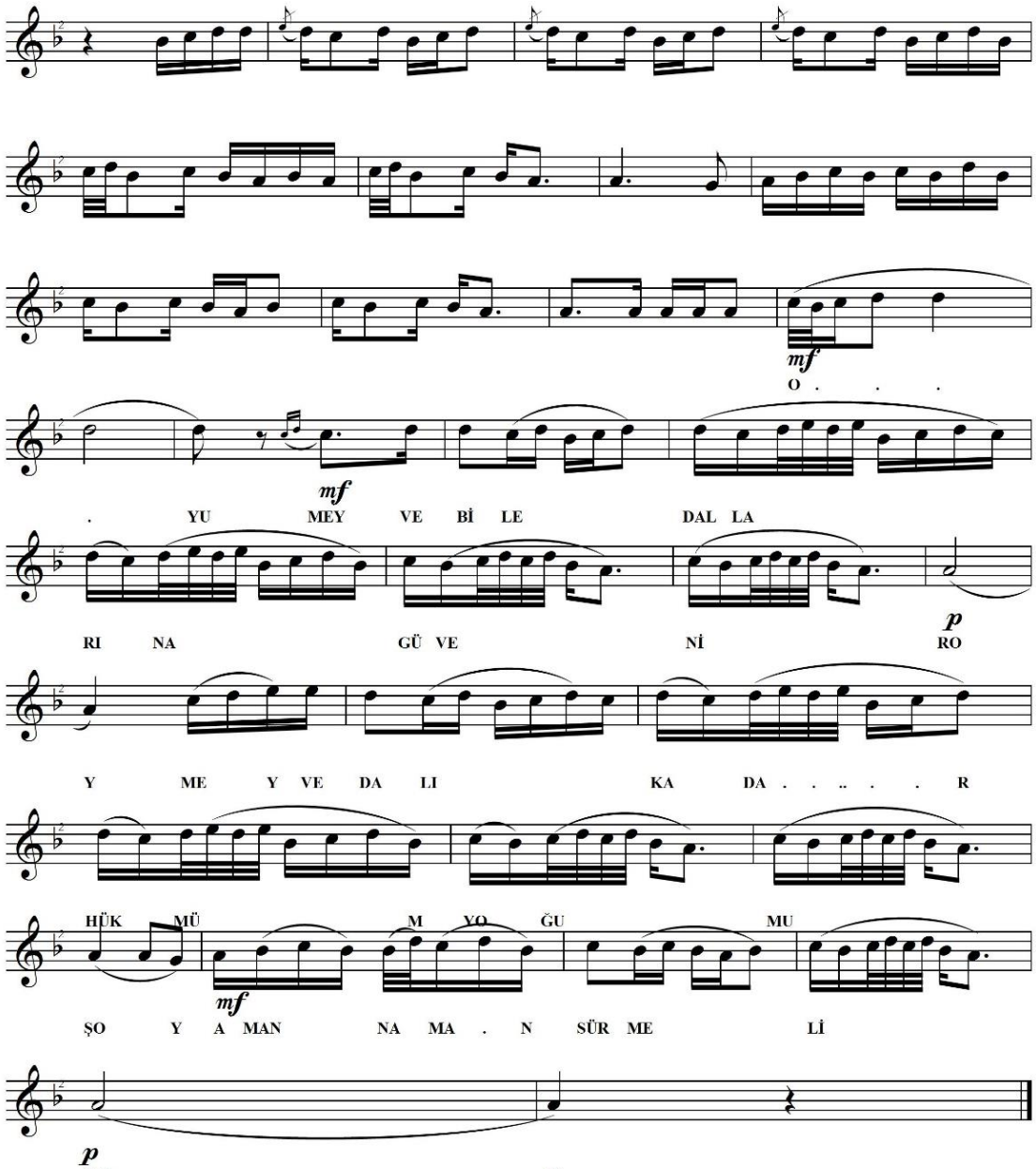
OY, YAZ GELİRSE SARI ÇİĞDEM UYANIR OY
MOR MENEVŞE PEMBE GÜLE DAYANIR OY

AMAN AMAN SÜRMELİM OY

OY, MEYVE BİLE DALLARINA GÜVENİR OY
MEYVE DALI KADAR HÜKMÜM YOĞUMUŞ OY

AMAN AMAN SÜRMELİM OY

NOT:
BU TÜRKÜNÜN SAZ BÖLÜMLERİ
SONRADAN NİDA TÜFEKÇİ TARAFINDAN YAZILMIŞTIR.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 724
İNCELEME TARİHİ 4.10.1974

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
YOZGAT

DERLEME TARİHİ
20.6.1945

KİMDEN ALINDIĞI
HABİBE DERELİ
SÜRE: ♩. 48

YAZ GELİRSE
(YOZGAT SÜRMELİSİ)

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN
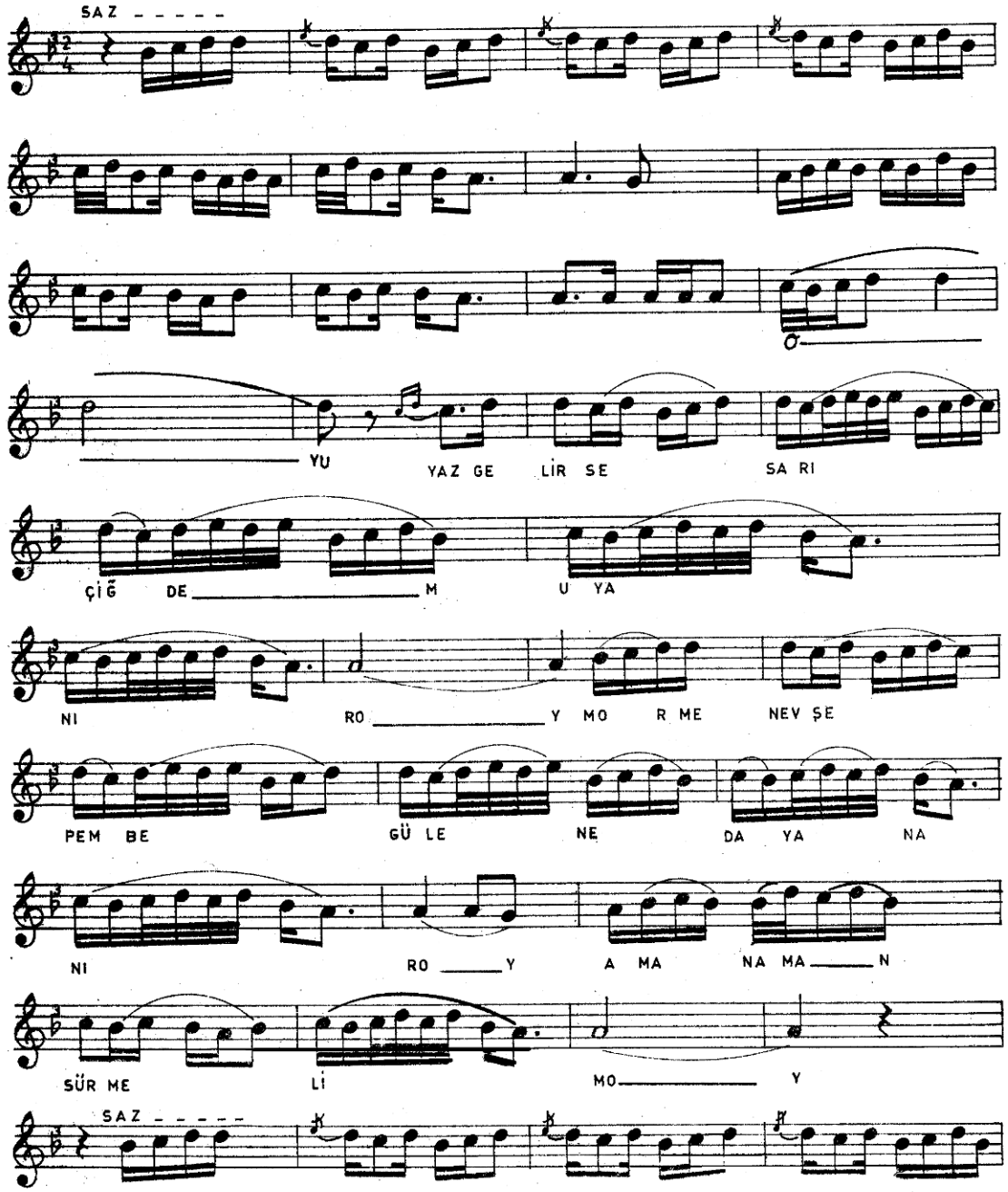
YAZ GELİRSE
(Sayfa 2)
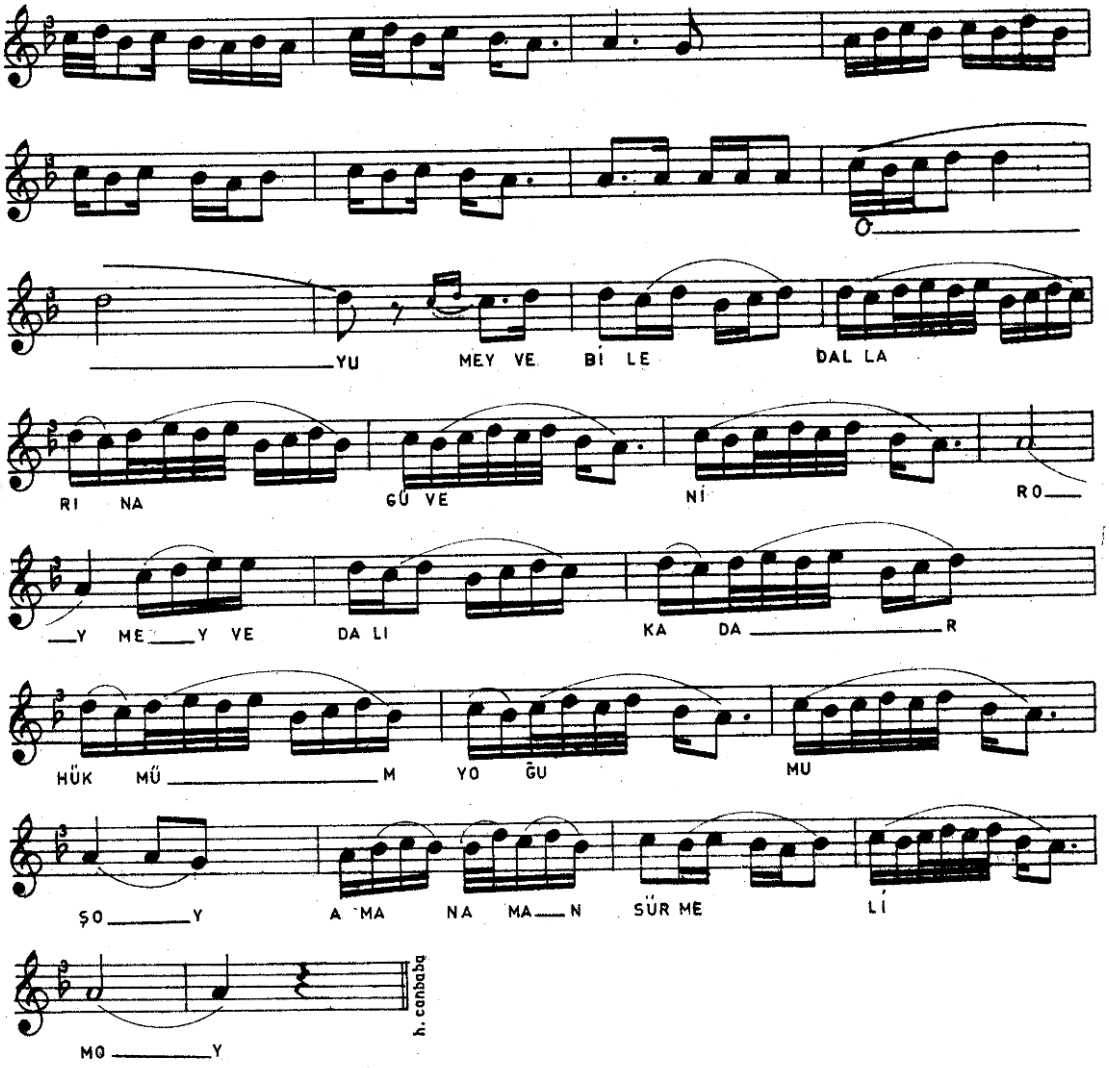
OY, YAZ GELİRSE SARI ÇİĞDEM UYANIR OY
MOR MENEVŞE PEMBE GÜLE DAYANIR OY
Aman aman sürmelimoy

OY, MEYVE BİLE DALLARINA GÜVENİR OY
MEYVE DALI KADAR HÜKMÜM YOĞUMUŞ OY
Aman aman sürmelimoy

NOT:
Bu türkünün saz bölümleri sonradan Nida Tüfekçi tarafından yazılmıştır.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 2886
İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ:
MALATYA-DOĞANŞEHİR
HARAPŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI:
KADİR AKBAŞ

SÜRE: ♩= 84

YÜCE DAĞDAN BİR YOL İNER
(GELİN OY)

DERLEYEN:
İHSAN ÖZTÜRK

DERLEME TARİHİ:
1986

NOTAYA ALAN:
İHSAN ÖZTÜRK
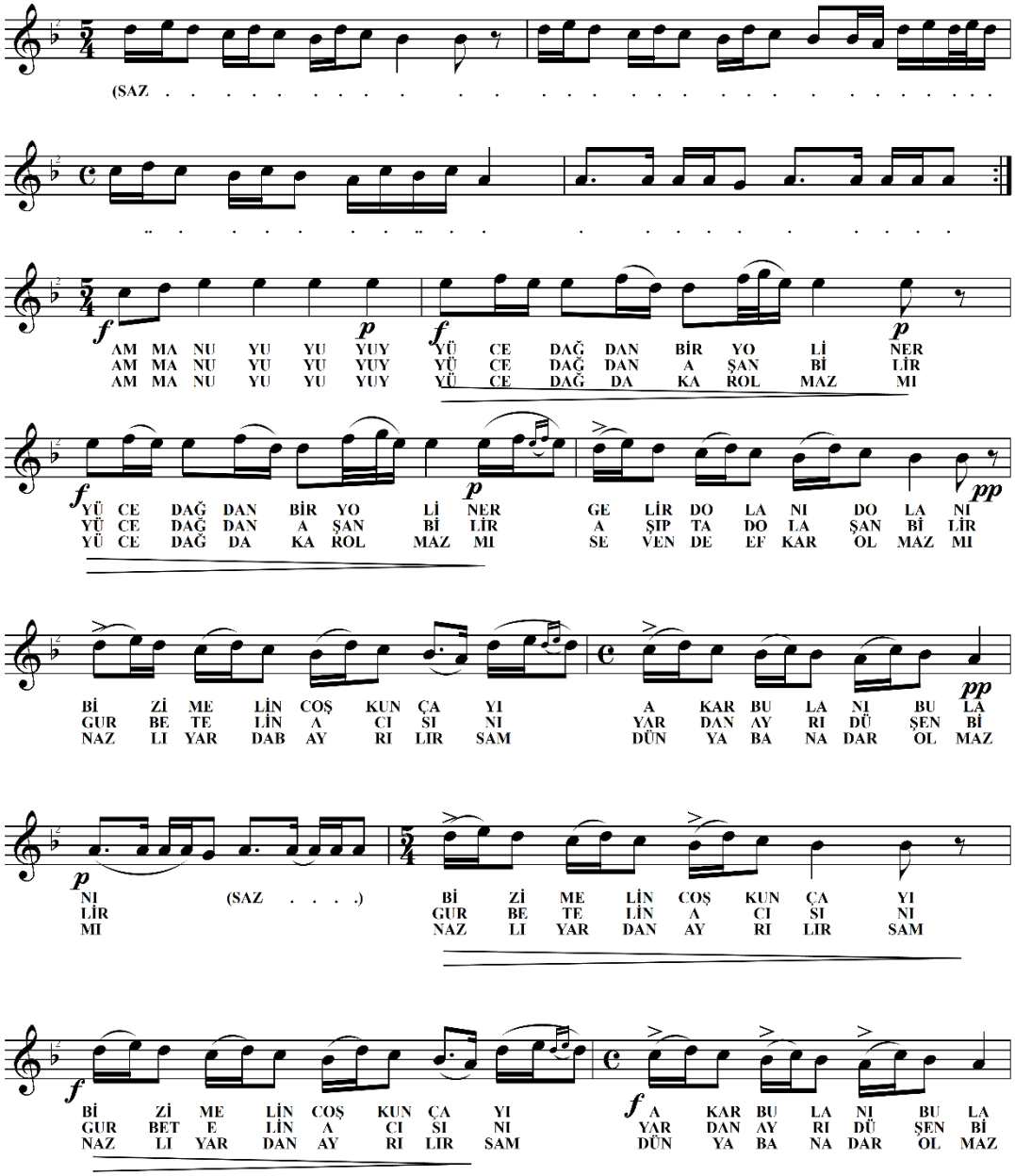
2

YÜCE DAĞDAN BİR YOL İNER
2

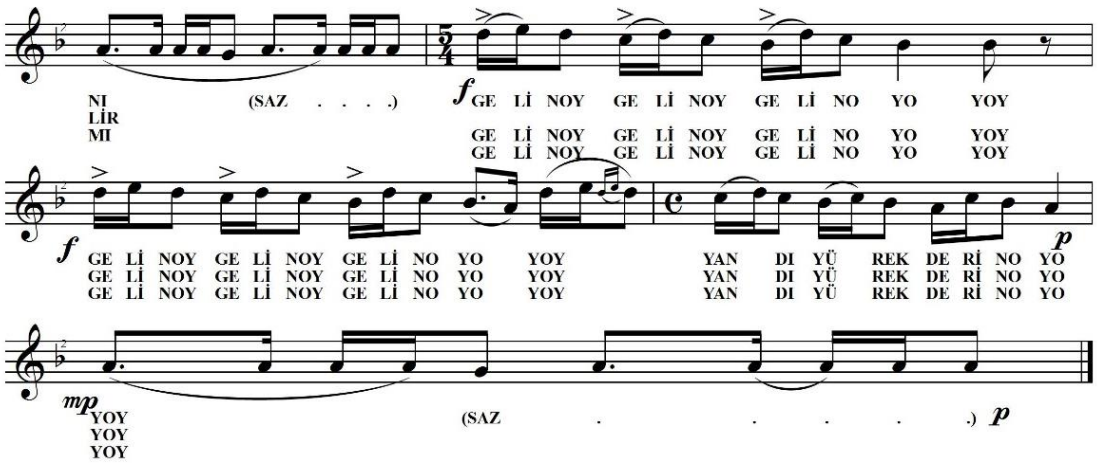

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 2886
İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ:
MALATYA - DOĞANŞEHİR
HARAPŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI:
Kadir AKBAŞ

YÜCE DAĞDAN BİR YOL İNER
(GELİN OY)

DERLEYEN:
İhsan ÖZTÜRK

DERLEME TARİHİ:
1986

NOTAYA ALAN:
İhsan ÖZTÜRK
1987
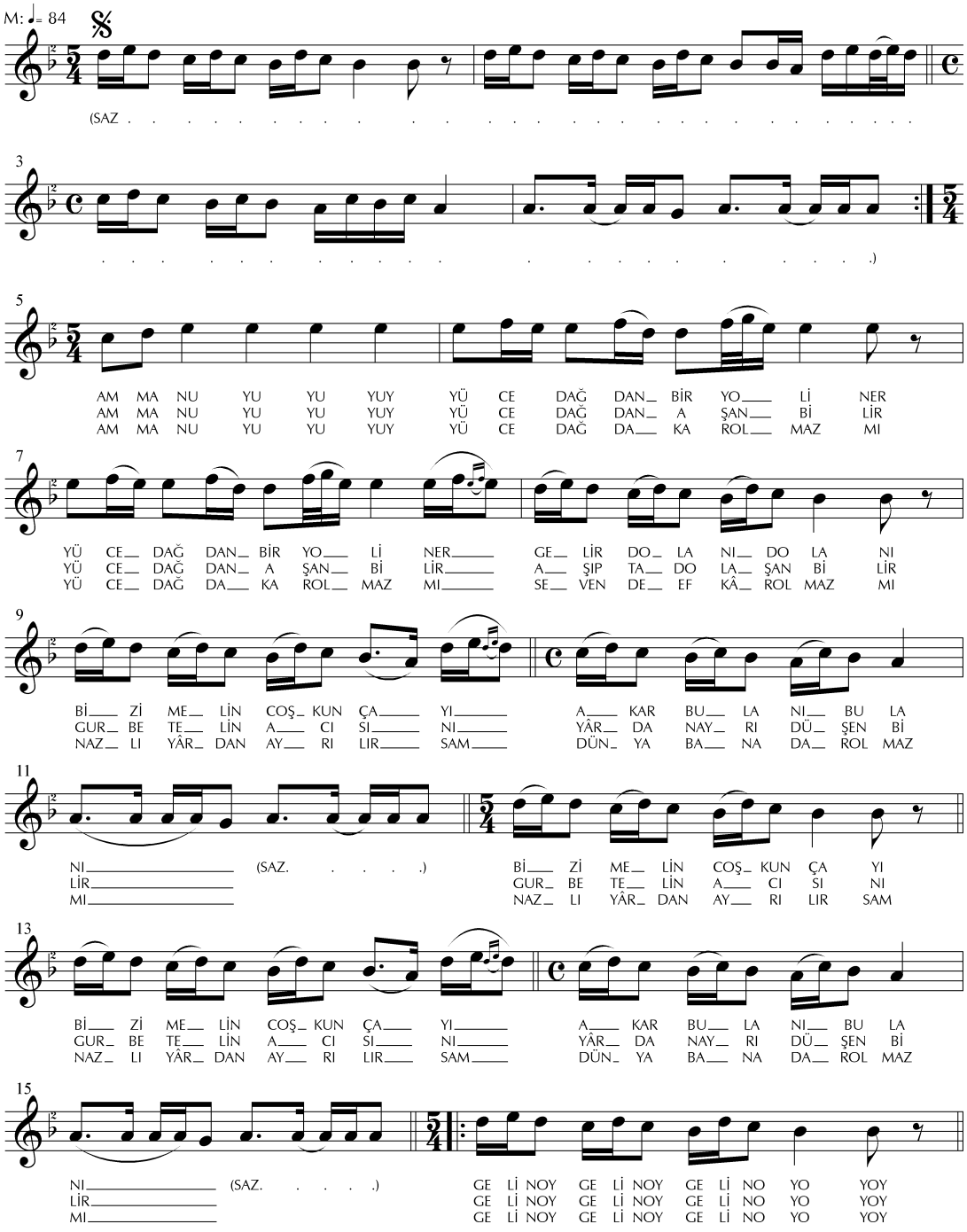
YÜCE DAĞDAN BİR YOL İNER

- 2 -

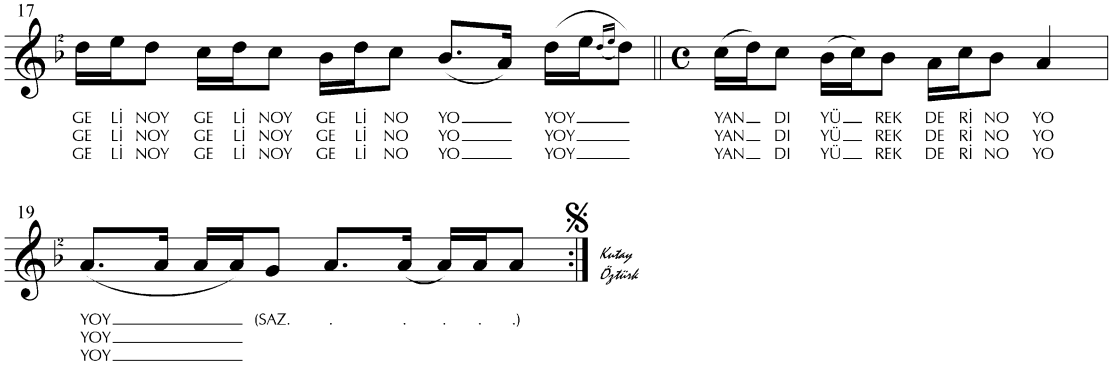

1.
YÜCE DAĞDAN BİR YOL İNER
GELİR DOLANI DOLANI
BİZİM ELİN COŞKUN ÇAYI
AKAR BULANI BULANI

Bağlantı:
GELİN OY GELİN OY GELİN OY OY OY
GELİN OY GELİN OY GELİN OY OY OY
YANDI YÜREK DERİN OY OY OY

2.
YÜCE DAĞDAN AŞAN BİLİR
AŞIPTA DOLAŞAN BİLİR
GURBET ELİN ACISINI
YÂRDAN AYRI DÜŞEN BİLİR

Bağlantı: . . .

3.
YÜCE DAĞDA KAR OLMAZ MI
SEVENDE EFKÂR OLMAZ MI
NAZLI YÂRDAN AYRILIRSAM
DÜNYA BANA DAR OLMAZ MI

Bağlantı: . . .

4.
KAYALAR DA BUZ BAĞLADI
DİBİNİ NEVRUZ BAĞLADI
BENİ DE BİR GELİN VURDU
YARAMI DA GIZ BAĞLADI

Bağlantı: . . .

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI No: 162
İNCELEME TARİHİ : 18.03.1973
YÖRE:
ERZURUM
KAYNAK KİŞİ
KEMAL KIRMIZI

YÜZÜNÜ SEVDİĞİM SEYRANA ÇIKMIŞ

DERLEYEN
TALİP ÖZKAN
DERLEME TARİHİ
09.11.1968
NOTALAYAN
TALİP ÖZKAN
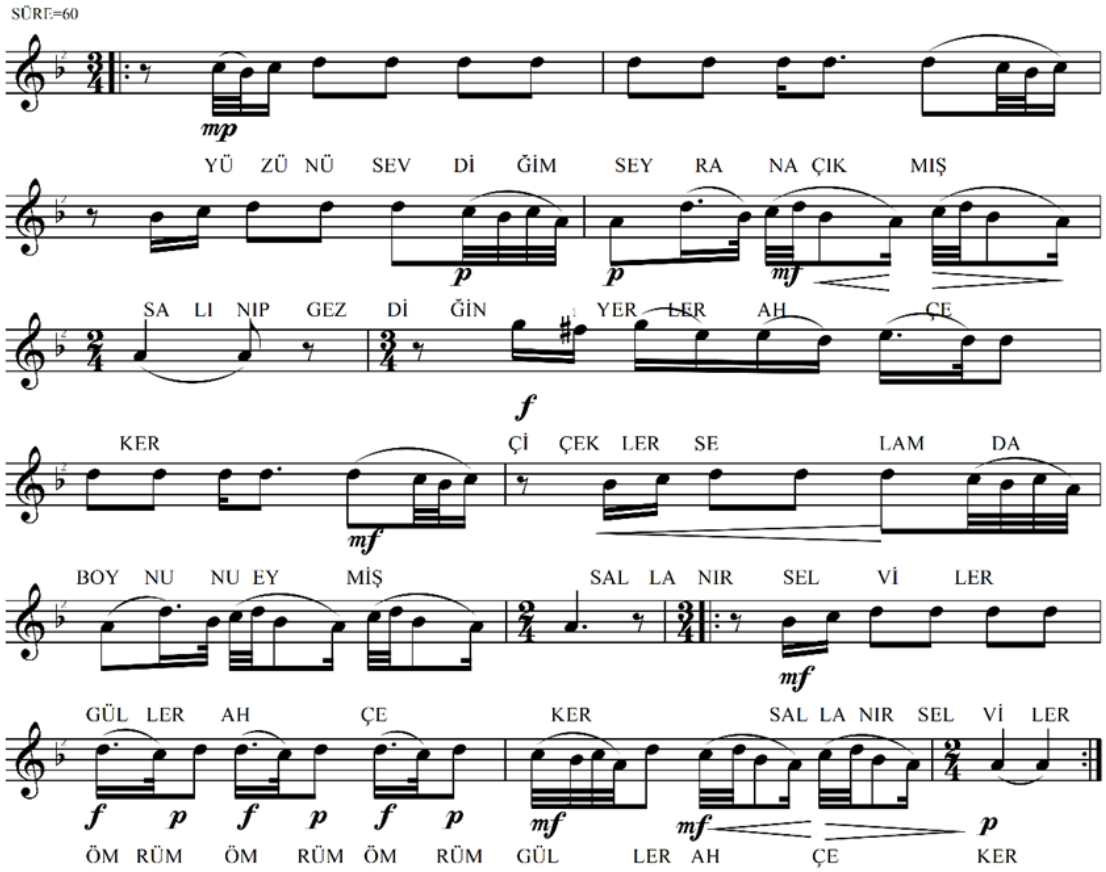
YÜZÜNÜ SEVDİĞİM SEYRANA ÇIKMIŞ
SALINIP GEZDİĞİN YERLER AH ÇEKER
ÇİÇEKLER SELAMDA BOYNUNU EĞMİŞ
SALLANIR SELVİLER GÜÜLER AH ÇEKER

SALLANIR SELVİLER ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
GÜLLER AH ÇEKER

GÖZLERİN KAPATMIŞ KARS'I SİVASI
EDİRNE İSTANBUL ZİLFİN PAHASI
GİYİNMİŞ KUŞANMIŞ HASLARIN HASI
GİYİNMİŞ YEŞİLİ ALLAR AH ÇEKER

GEYİNMİŞ YEŞİLİ ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
ALLAR AH ÇEKER

MENENDİN BULUNMAZ GÜRCÜ REVANDA
ŞAM'I DİYARBEKİR HALEB'İ VAN'DA
AĞALAR EL PENCE BEYLER DİVANDA
GEDA GİBİ NİCE CANLAR AH ÇEKER

GEDA GİBİ NİCE ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
CANLAR HEP AH ÇEKER

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR No : 162
İNCELEME TARİHİ : 18.03 1973

DERLEYEN
TALİP ÖZKAN

YÖRE
ERZURUM
KAYNAK KİŞİ
KEMAL KIRMIZI
SÜRE : ♩= 60

YÜZÜNÜ SEVDİĞİM SEYRANA ÇIKMIŞ

DERLEME TARİHİ
09.11.1968

NOTALAYAN
TALİP ÖZKAN

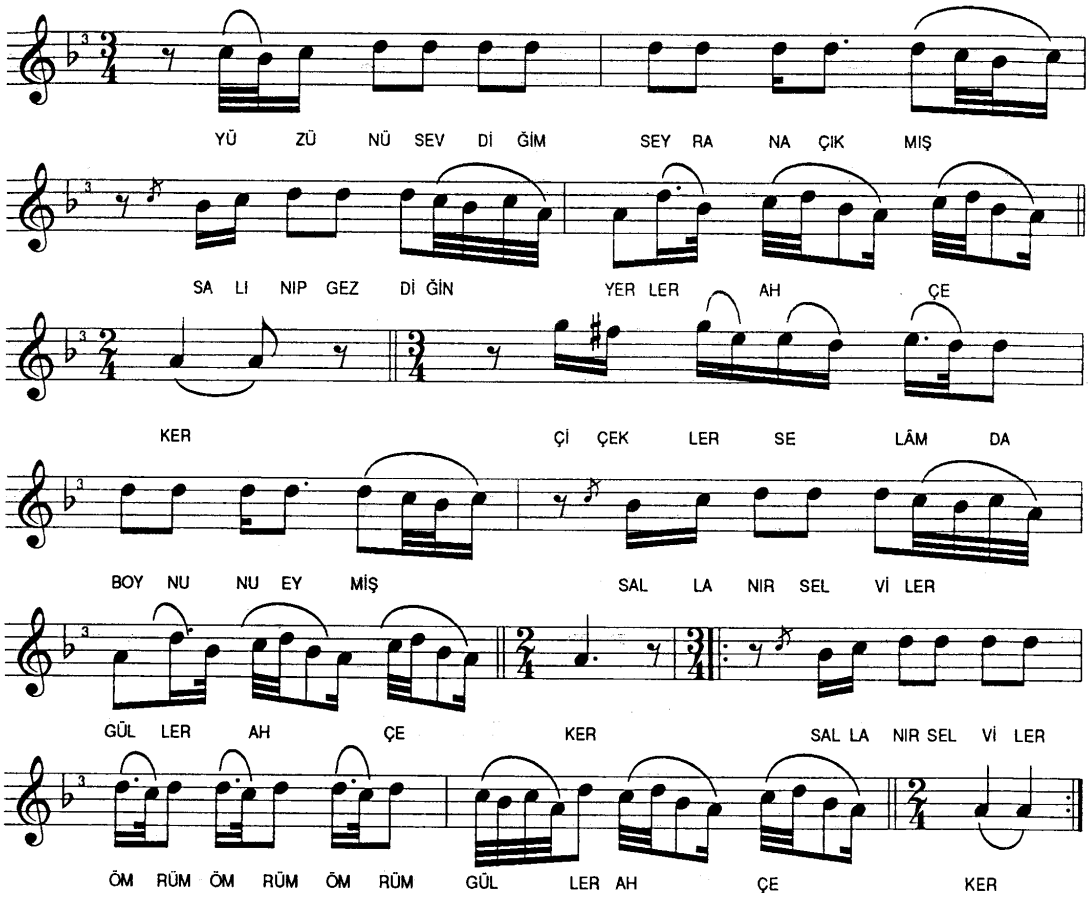

Tekin

YÜZÜNÜ SEVDİĞİM SEYRANA ÇIKMIŞ
SALINIP GEZDİĞİN YERLER AH ÇEKER
ÇİÇEKLER SELÂMDA BOYNUNU EYMİŞ
SALLANIR SELVİLER GÜLLER AH ÇEKER

SALLANIR SELVİLER ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
GÜLLER AH ÇEKER

GÖZLERİN KAPATMIŞ KARSI SİVASI
EDİRNE İSTANBUL ZİLFİN PAHASI
GİYİNMİŞ KUŞANMIŞ HASLARIN HASI
GİYİNMİŞ YEŞİLİ ALLAR AH ÇEKER

GEYİNMİŞ YEŞİLİ ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
ALLAR AH ÇEKER

MENENDİN BULUNMAZ GÜRCÜ REVANDA
ŞAM'I DİYARBEKİR HALEB'İ VAN'DA
AĞALAR EL PENÇE BEYLER DİVANDA
GEDA GİBİ NİCE CANLAR AH ÇEKER

GEDA GİBİ NİCE ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
CANLAR AH ÇEKER

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:2123
İNCELEME TARİHİ:12.10.1982
YÖRESİ
SİVAS (Tokaş Köyü)

DERLEYEN
SÜLEYMAN YILDIZ
NOTAYA ALAN
SÜLEYMAN YILDIZ

ZULMET DERYASINDA KAPILDIM SELE
(DEYİŞ)

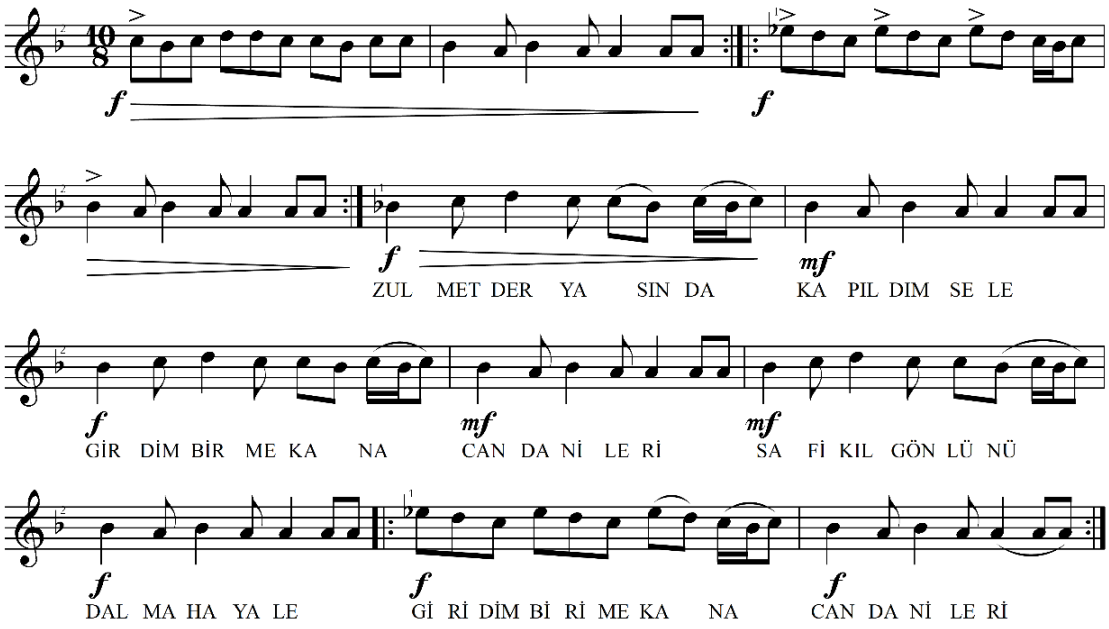

1
ZULMET DERYASINDA KAPILDIM SELE
GİRDİM BİR MEKANA CANDAN İLERİ
SAFİ KIL GÖLÜMÜ DALMA HAYALE
GİRDİM BİR MEKANA CANDAN İLERİ

2
TAKTİR İLAHİDİR ÇALDI KALEMİ
SÖYLEYÜBEN VERDİ ZATA KELAMI
LUT FU İHSAN ETTİ DEVRİ ALEMİ
GÖRDÜM BİR MEKANI CANDAN İÇERİ

3
HAKİ PAY EYLEDİM BİR DİVANI
YÜZ SÜRDÜM OTURDUM BİR DERGAHINA
KEMERBEST EYLEYİP DURDUM DARINA
DURDUM BİR MEKANA CANDAN İLERİ

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 2123
İNCELEME TARİHİ : 12.10.1982

YÖRESİ:
SİVAS (TOKAŞ KÖYÜ)

KİMDEN ALINDIĞI:

SÜRESİ:

ZULMET DERYASINDA KAPILDIM SELE

(DEVİŞ)

DERLEYEN:
SÜLEYMAN YILDIZ

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
SÜLEYMAN YILDIZ

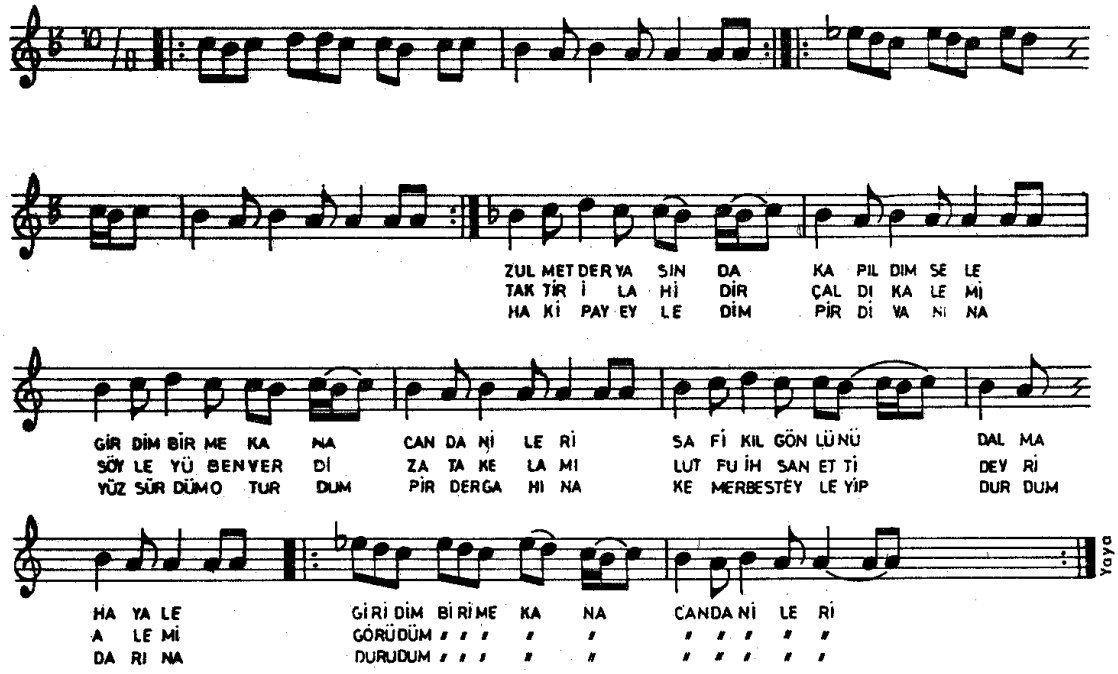

1
ZULMET DERYASINDA KAPILDIM SELE
GİRDİM BİR MEKANA CANDAN İÇERİ
SAFİ KIL GÖNLÜNÜ DALMA HAYALE
GİRDİM BİR MEKANA CANDAN İÇERİ

2
TAKTİR İLAHİDİR ÇALDI KALEMİ
SÖYLEYÜBEN VERDİ ZATA KELAMI
LUTFU İHSAN ETTİ DEVRİ ALEMİ
GÖRDÜM BİR MEKANI CANDAN İÇERİ

3
HAKİ PAY EYLEDİM PİR DİYANINA
YÜZ SÜRDÜM OTURDUM PİR DERGAHINA
KEMERBEST EYLEYİP DURDUM DARINA
DURDUM BİR MEKANA CANDAN İÇERİ

EK 16: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Oyun Havası Eserleri

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 93
İNCELEME TARİHİ: 27.09.1977

YÖRESİ:
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ:

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

ABDURRAHMAN HALAYI
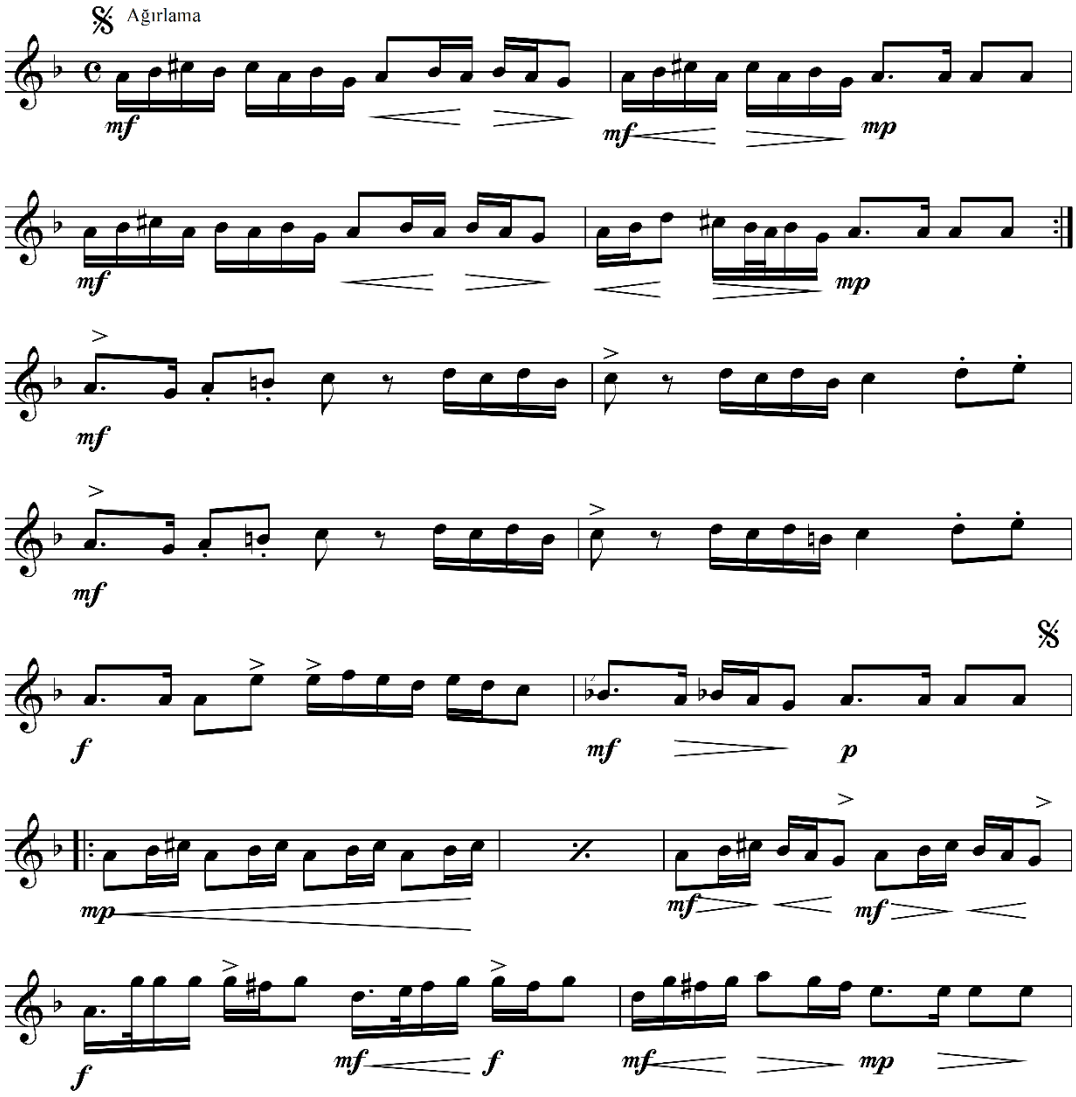
2
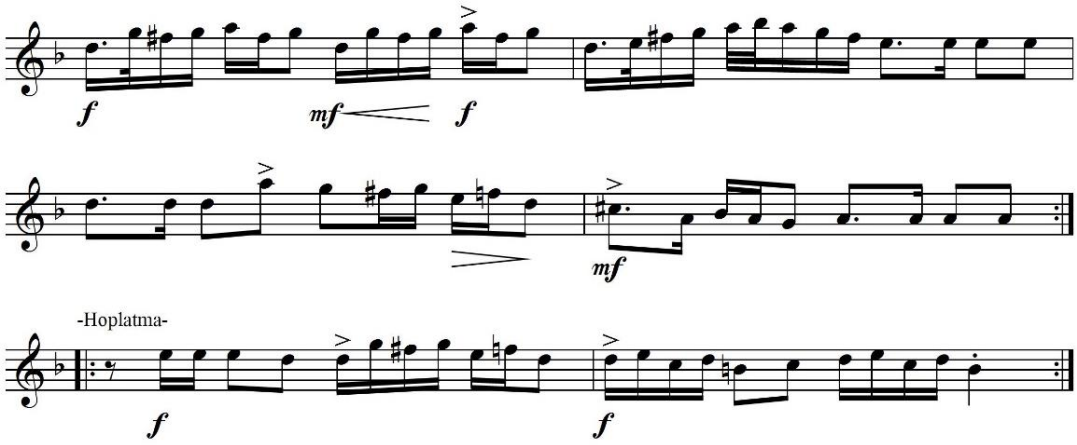
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 93
İNCELEME TARİHİ : 27-9-1977

YÖRESİ
SİVAS

KIMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ :

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

ABDURRAHMAN HALAYI
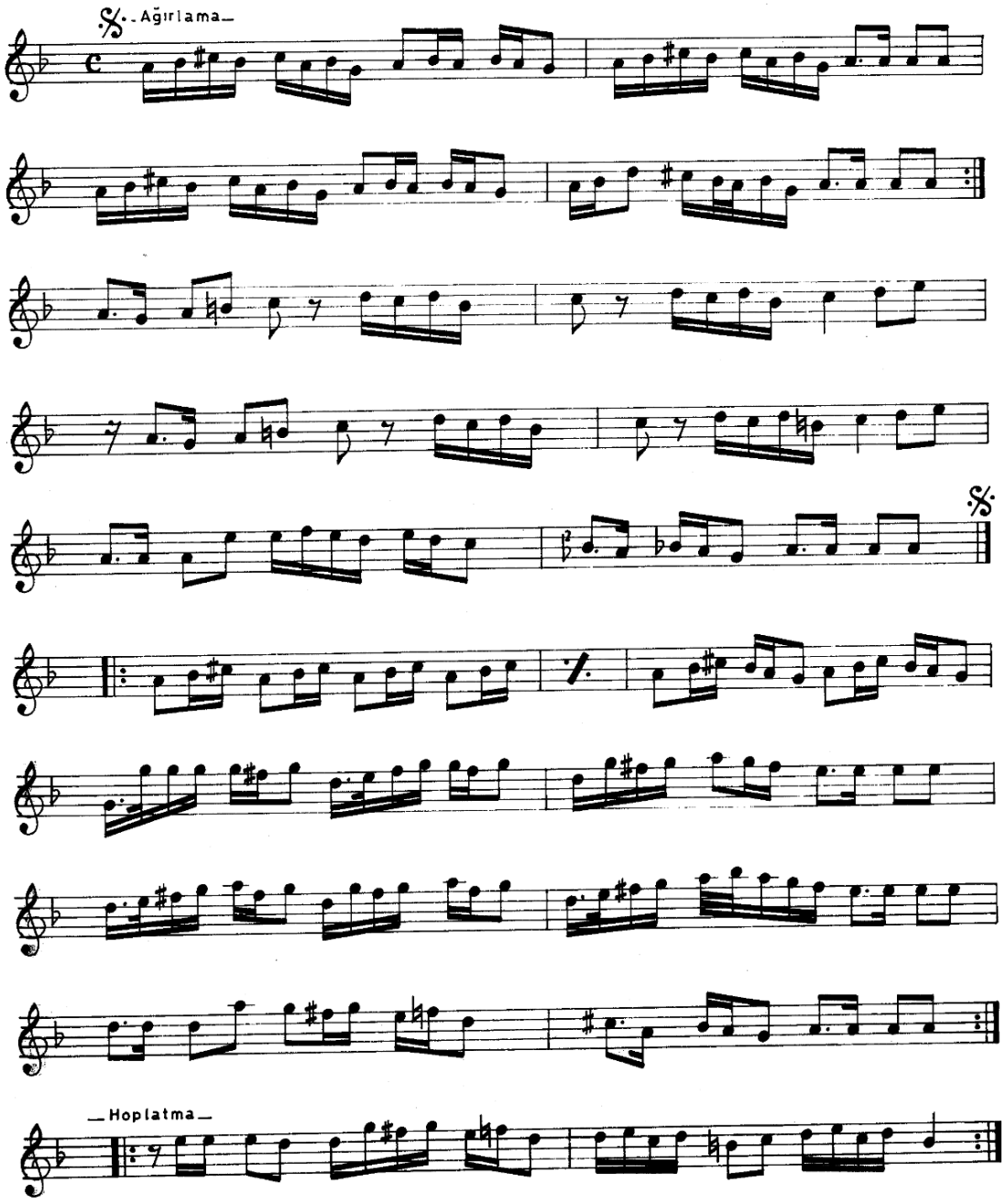
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI SIRA No:28.01.1997

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

YÖRESİ
AZERBEYCAN

AZERİ OYUN HAVASI
(ELMAS)
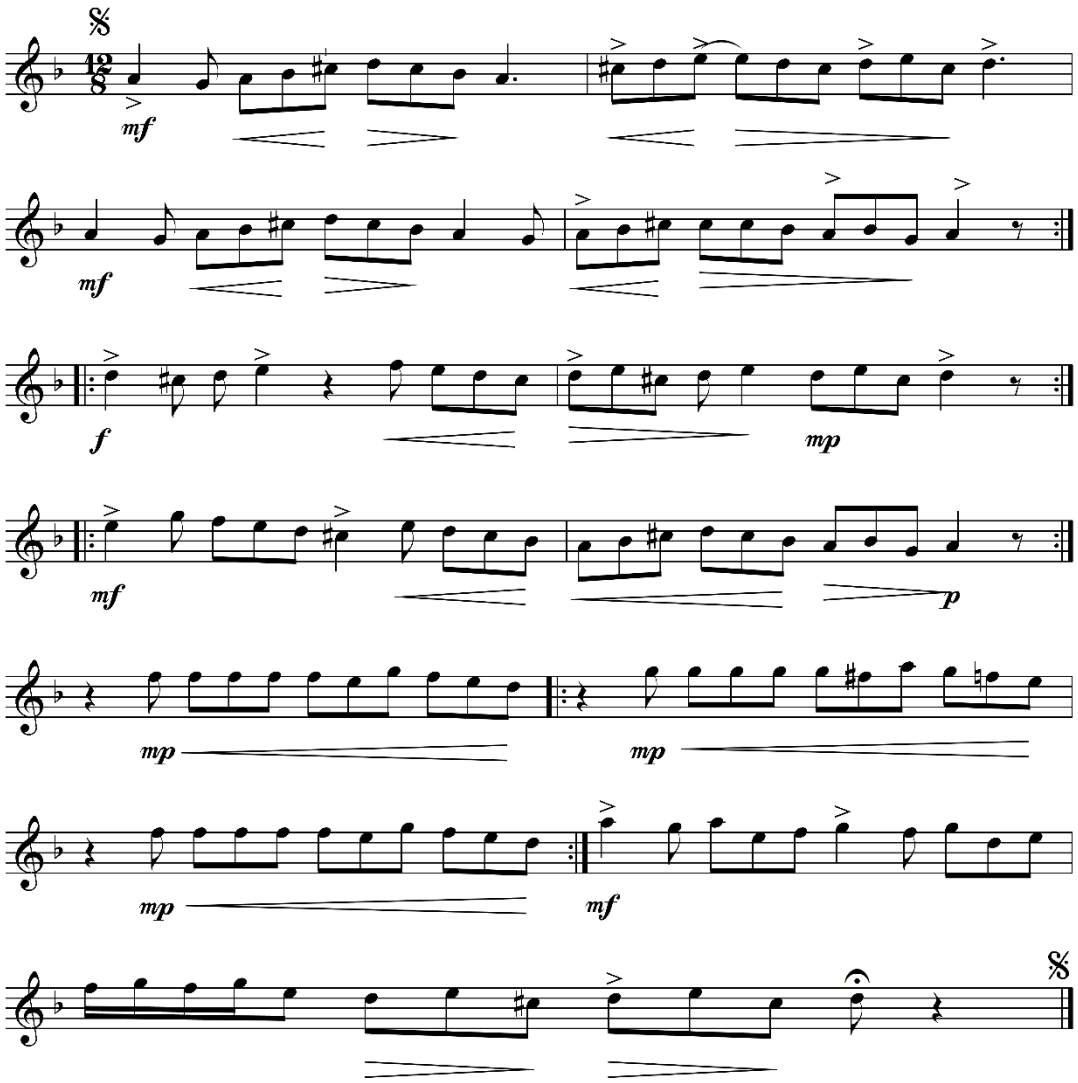
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 30
İNCELEME TARİHİ: 28_1_1977

DERLEYEN
—

YÖRESİ
AZERBEYCAN

DERLEME TARİHİ
—

KİMDEN ALINDIĞI
—

AZERİ OYUN HAVASI
(ELMAS)

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKCİ
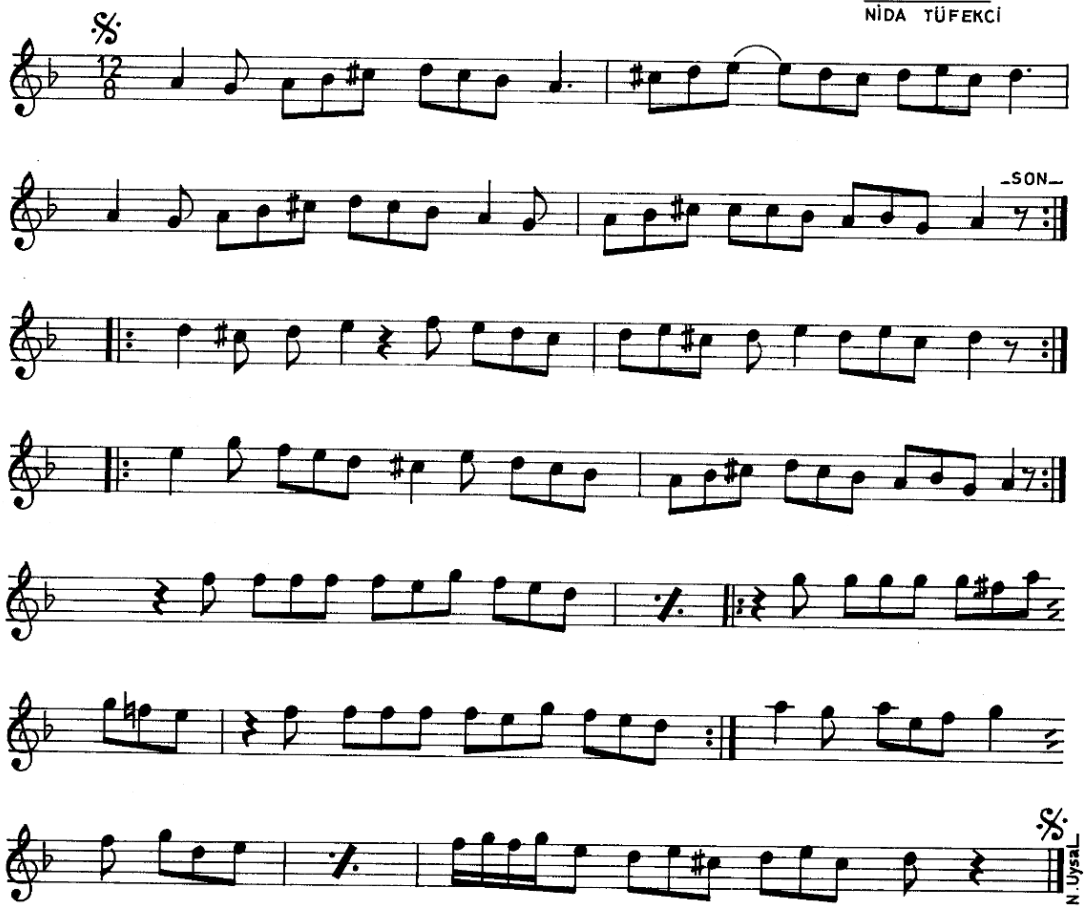
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI SIRA No:60

İNCELEME TARİHİ : 26.09.1977

YÖRESİ
ÇORUM

KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET ALİ BİÇEREL

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

ÇORUM HALAYI

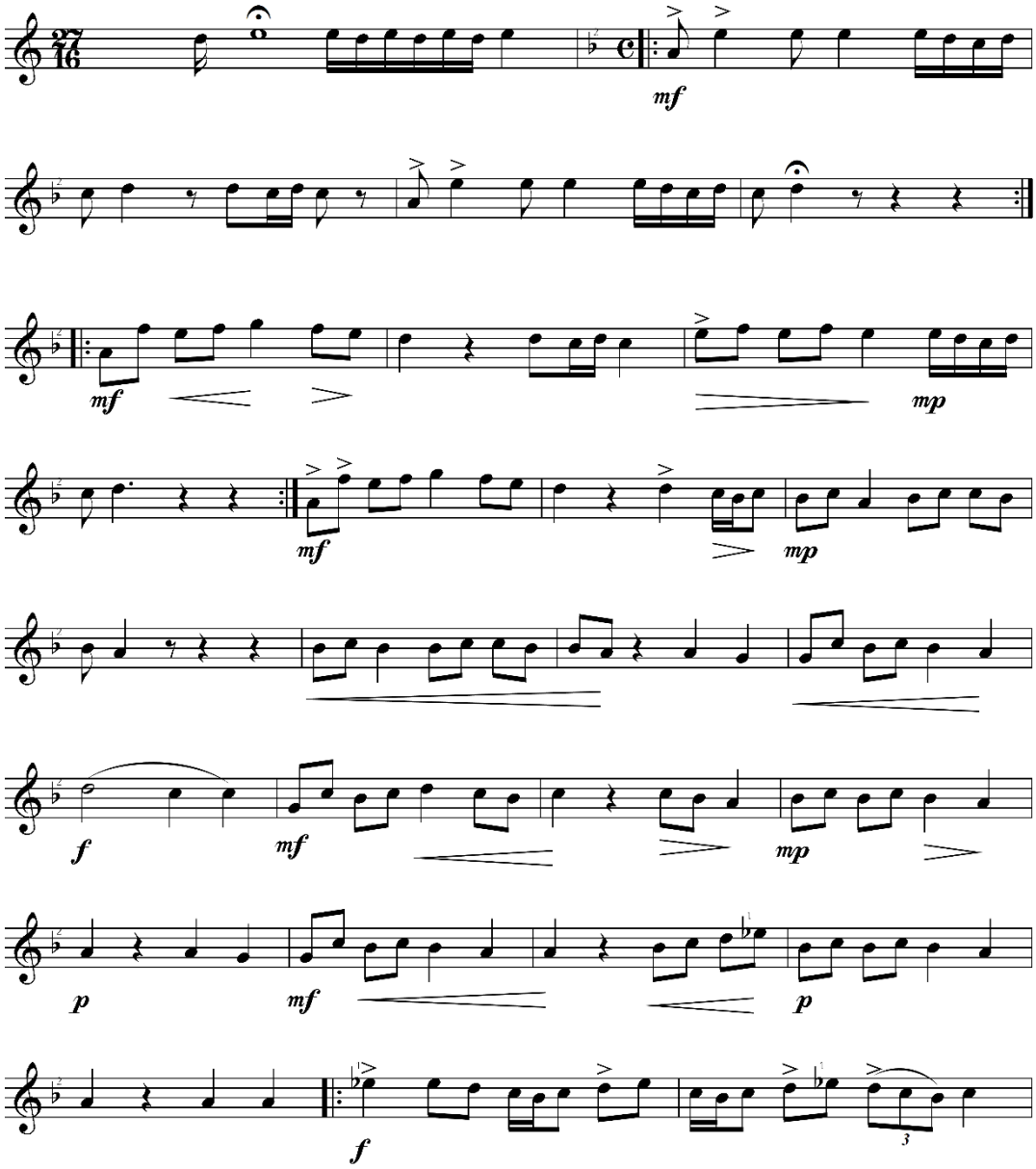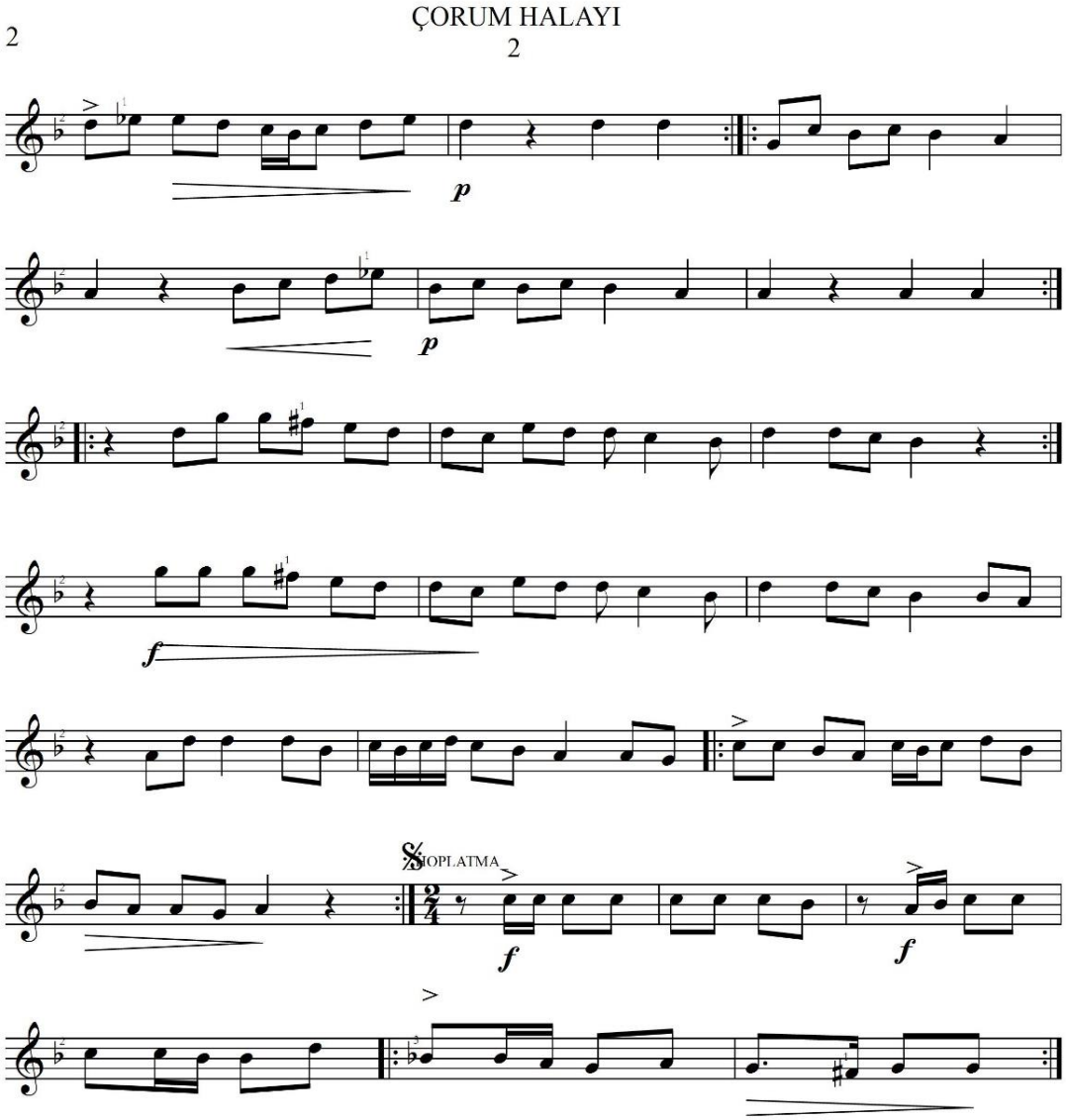

ÇORUM HALAYI
2
2
p
p
f
SIKIŞTIRMA
f
f

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 60
İNCELEME TARİHİ : 26_9_1977

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
ÇORUM

DERLEME TARİHİ

ÇORUM HALAYI

KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET ALİ BİÇEREL

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :
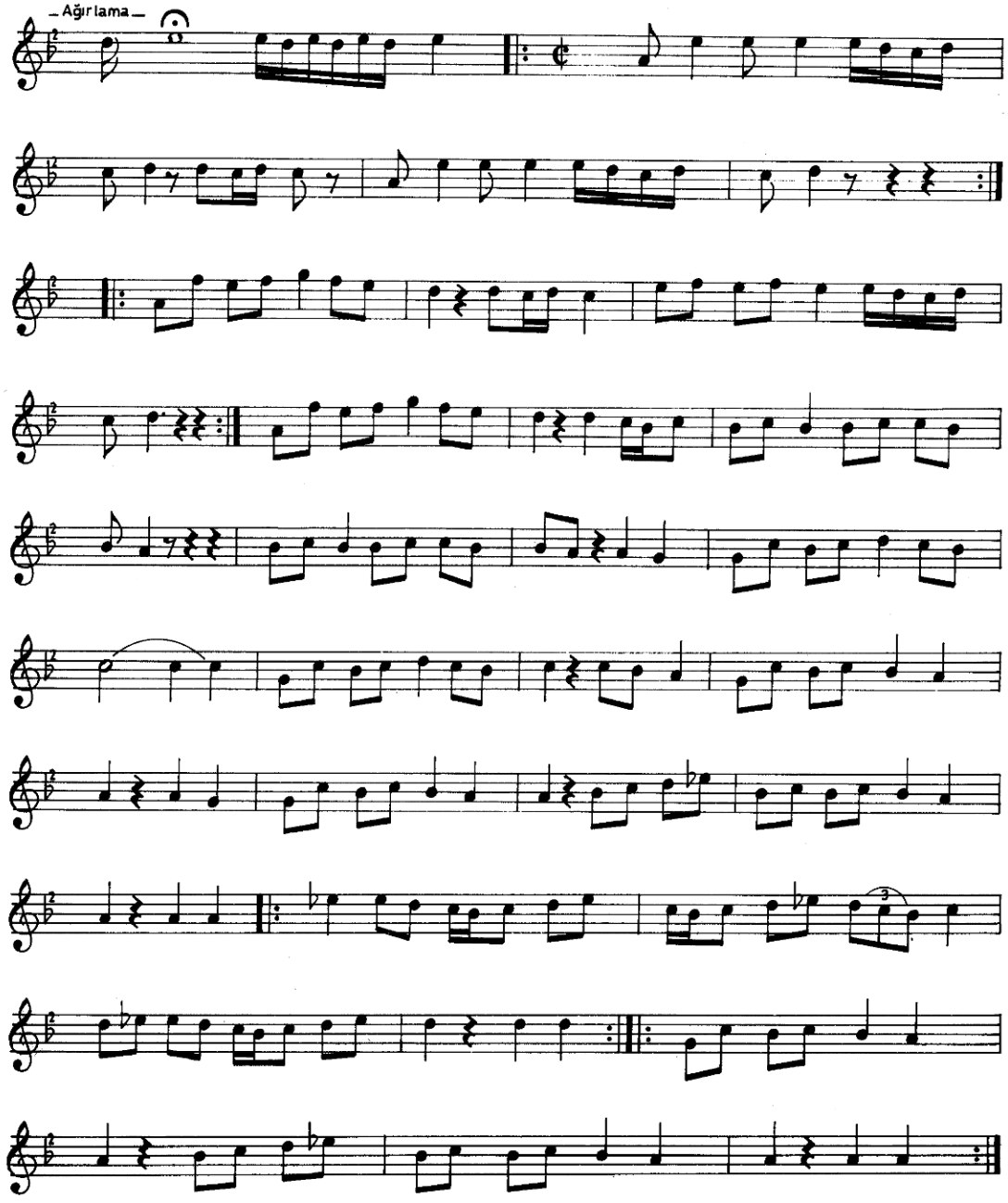
ÇORUM HALAYI
(Sahife - 2)
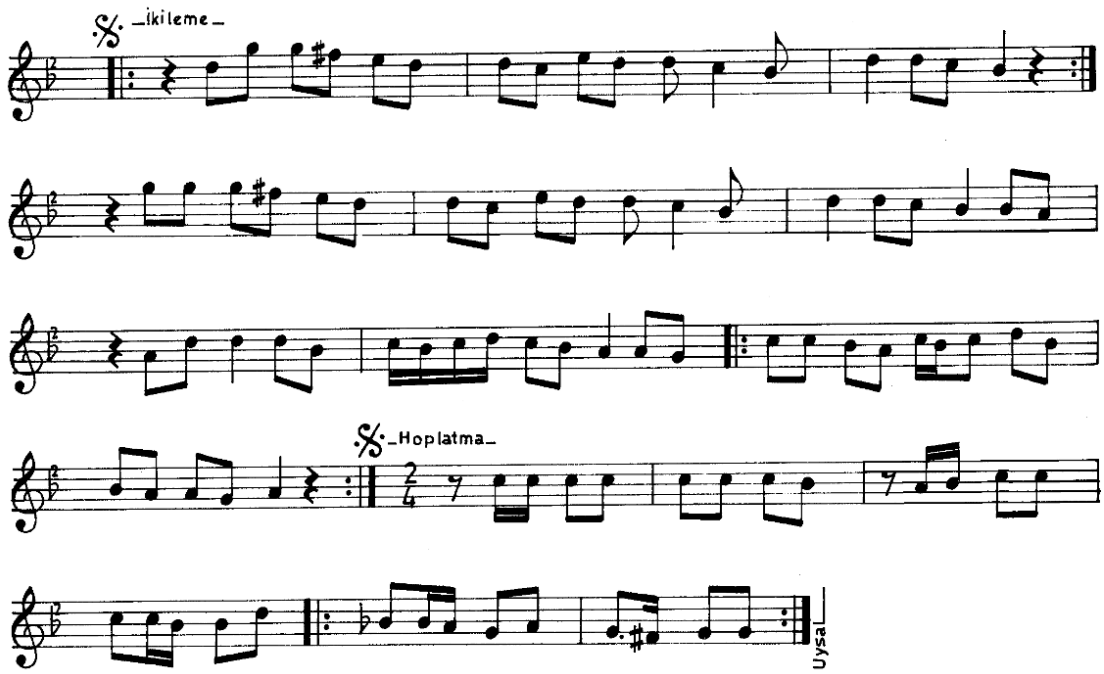
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI SIRA No:287
İNCELEME TARİHİ:11.05.1987

YÖRESİ
BOLU

KİMDEN ALINDIĞI
İLHAN AKGÜNLÜ

GELİN ALMA HAVASI

DERLEYEN
EMİN ALDEMİR

DERLEME TARİHİ
1952

NOTAYA ALAN
EMİN ALDEMİR
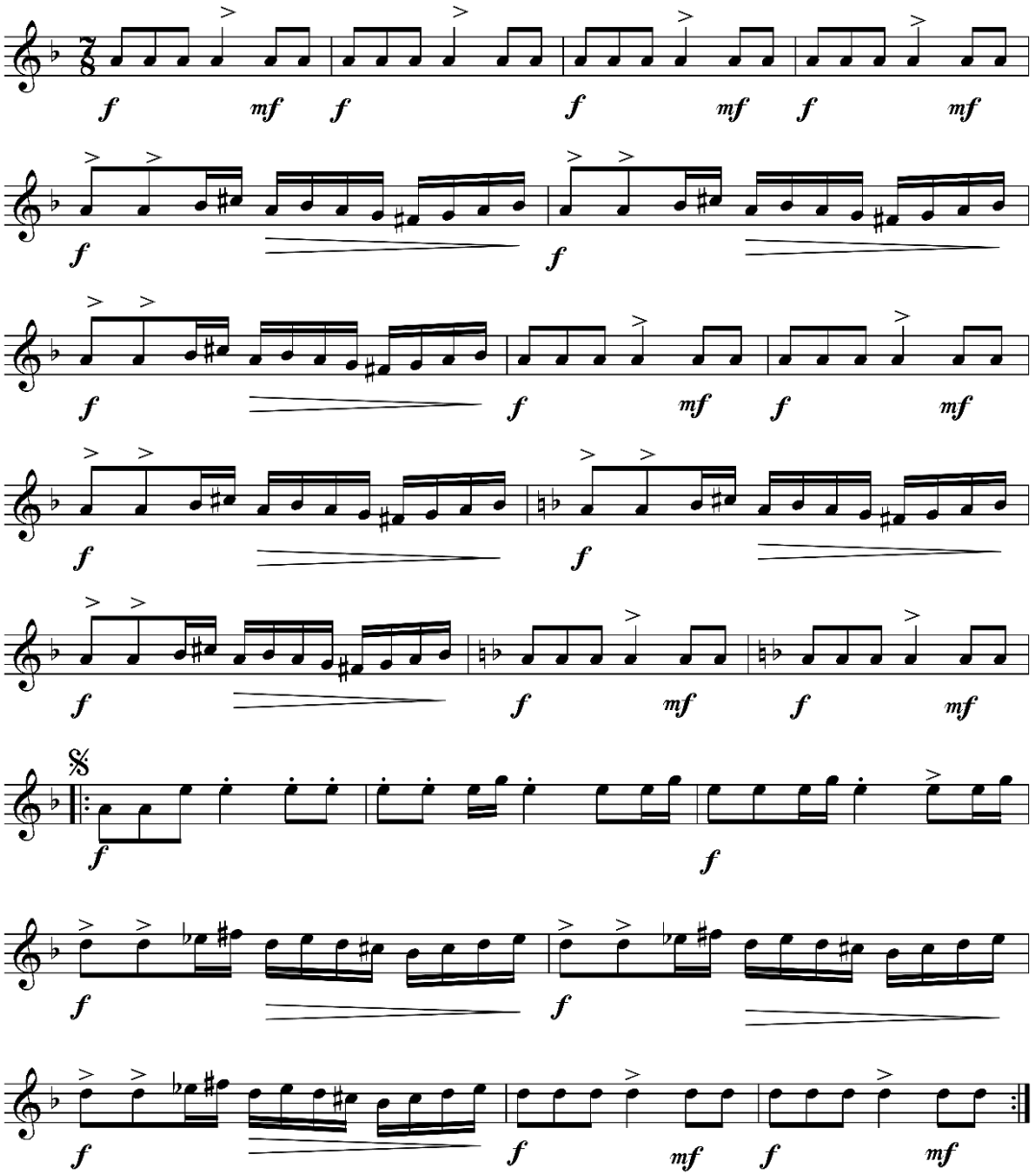
GELIN ALMA HAVASI

2
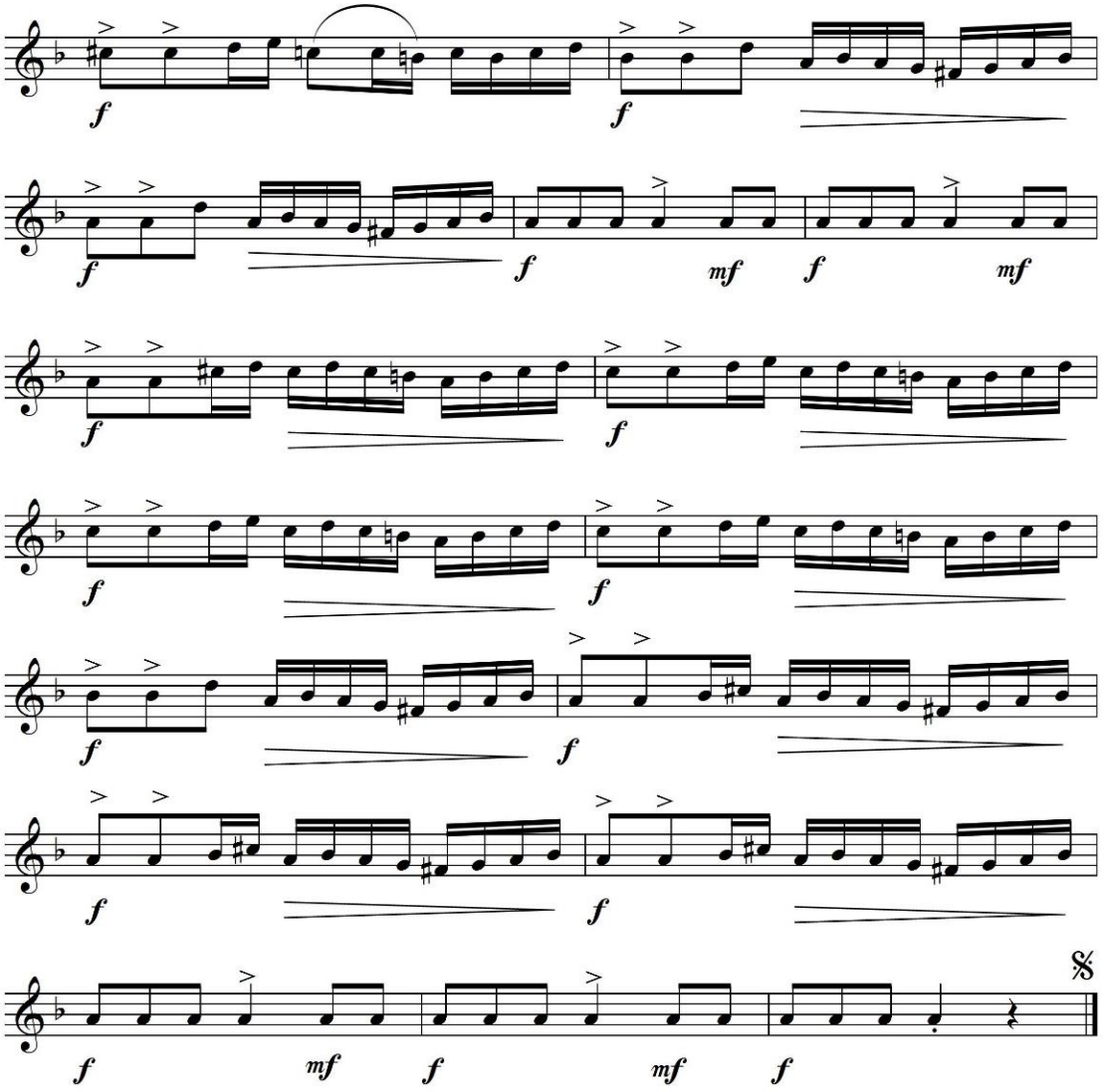
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 287
İNCELEME TARİHİ: 11 5 1987

DERLEYEN
EMİN ALDEMİR

YÖRESİ
BOLU

KİMDEN ALINDIĞI
İLHAN AKGÜNLÜ

SÜRESİ :

GELİN ALMA HAVASI

DERLEME TARİHİ
1952

NOTAYA ALAN
EMİN ALDEMİR
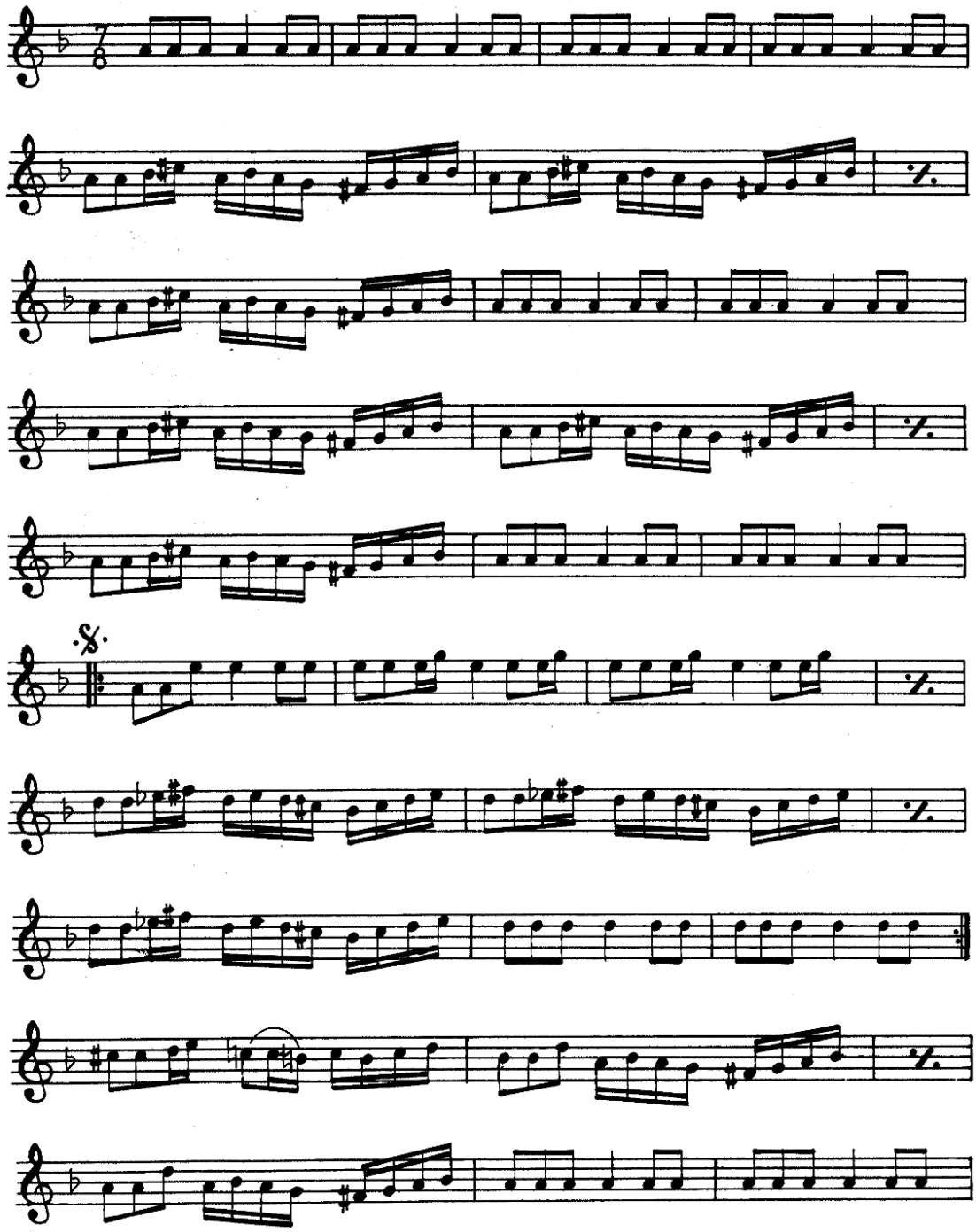
-2-

GELİN ALMA HAVASI
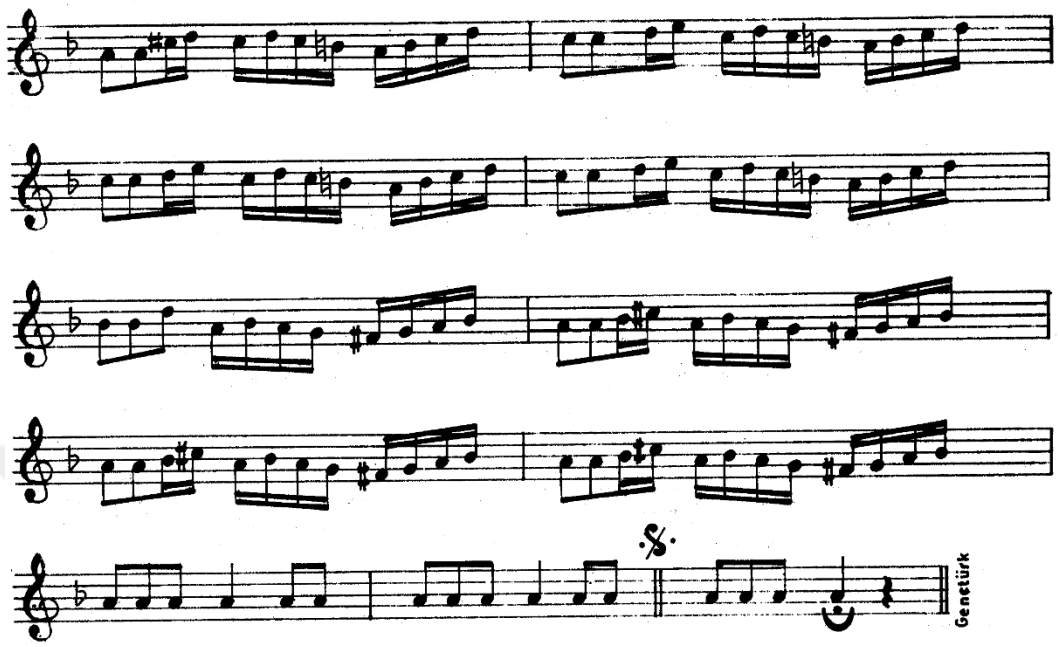
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARI SIRA No:432
İNCELEME TARİHİ : 13.02.1992

DERLEYEN
NİHAT KAYA

YÖRESİ
BALIKESİR/BALYA/Kayalar Köyü

DERLEME TARİHİ
1971

GELİN YOL HAVASI

KİMDEN ALINDIĞI
CEMALİ KOPUK

NOTAYA ALAN
NİHAT KAYA
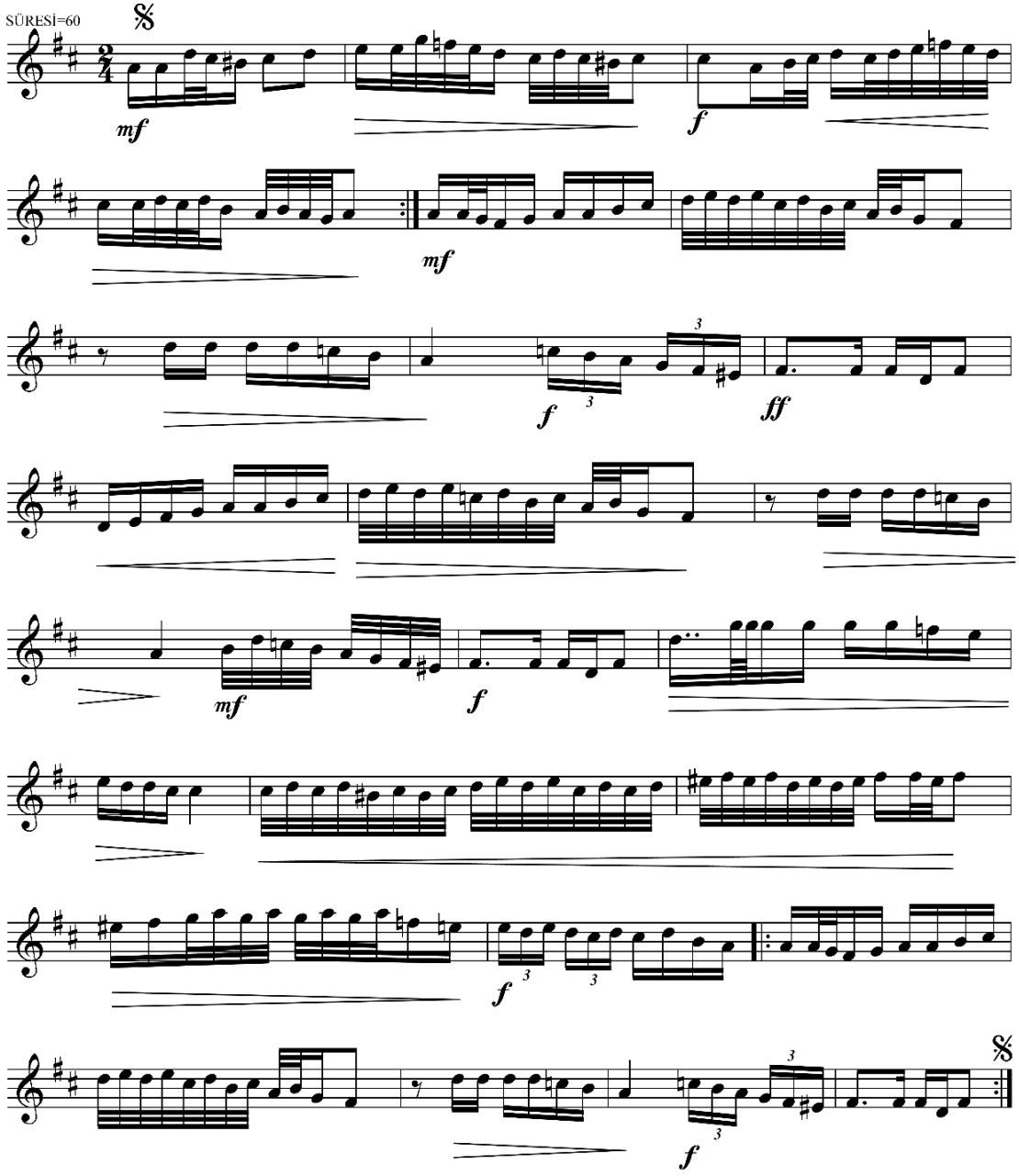
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 432
İNCELEME TARİHİ : 13.2.1992

DERLEYEN
NİHAT KAYA

YÖRESİ
BALIKESİR / BALYA / Kayalar Köyü
KİMDEN ALINDIĞI
CEMALİ KOPUK

GELİN YOL HAVASI

DERLEME TARİHİ
1971

SÜRESİ : ♩= 60

NOTAYA ALAN
NİHAT KAYA
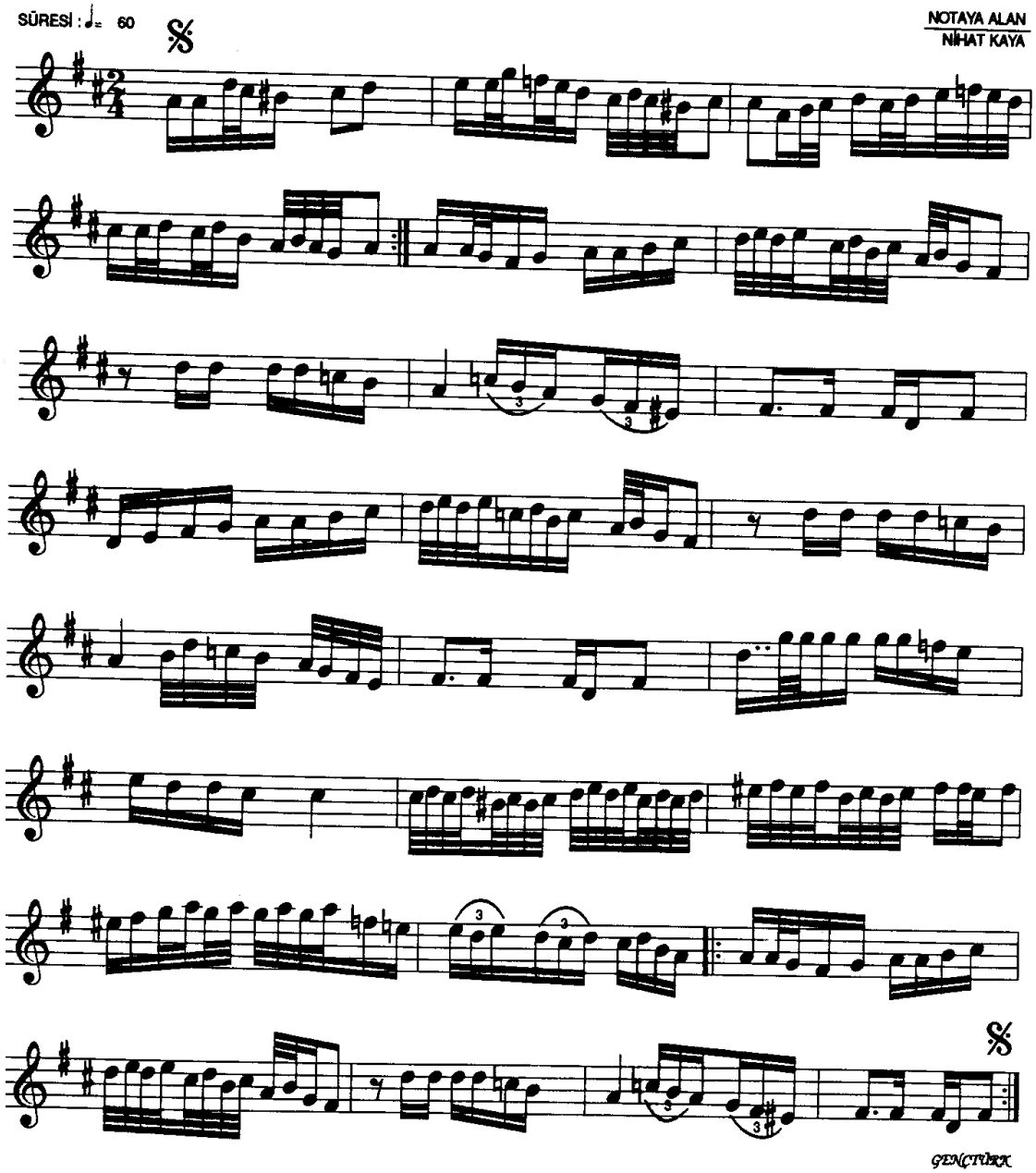
GENÇTÜRK

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 56
İNCELEME TARİHİ: 26.09.1977

DERLEYEN
EMİN ALDEMİR

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
EMİN ALDEMİR

YÖRESİ
GÖYNÜK

KİMDEN ALINDIĞI

GÖYNÜK ZEYBEĞİ

SÜRESİ: 65
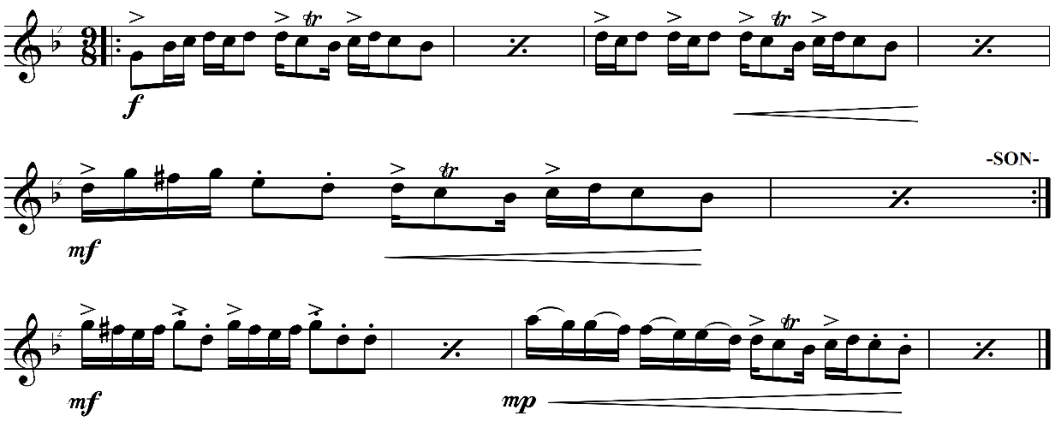
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 56
İNCELEME TARİHİ : 26 - 9 - 1977

YÖRESİ
GÖYNÜK

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ :

GÖYNÜK ZEYBEĞİ

DERLEYEN
EMİN ALDEMİR

NOTAYA ALAN
EMİN ALDEMİR

DERLEME TARİHİ
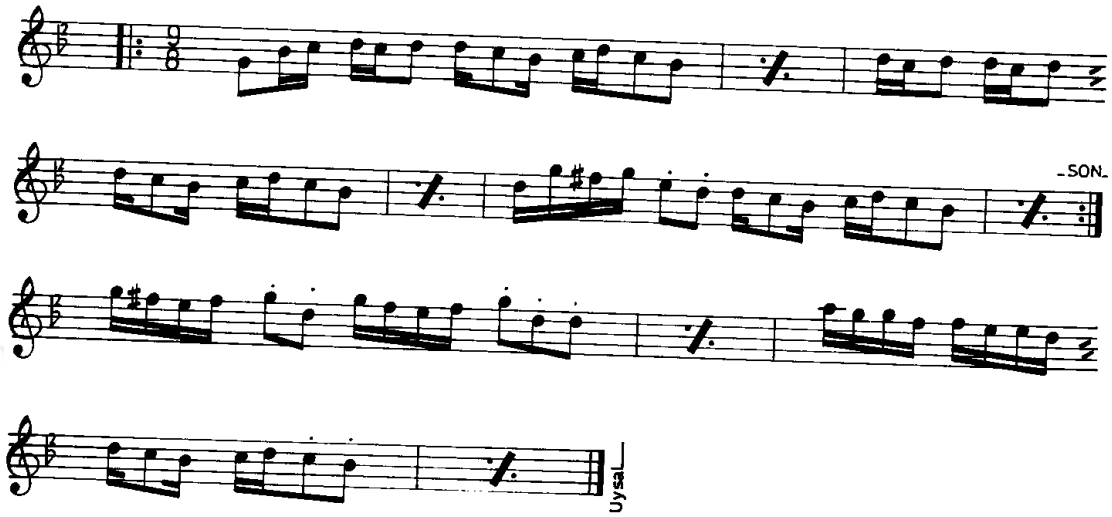
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 58
İNCELEME TARİHİ: 26_09_1977

YÖRESİ
ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ BAKAN

SÜRESİ:

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

HALAY
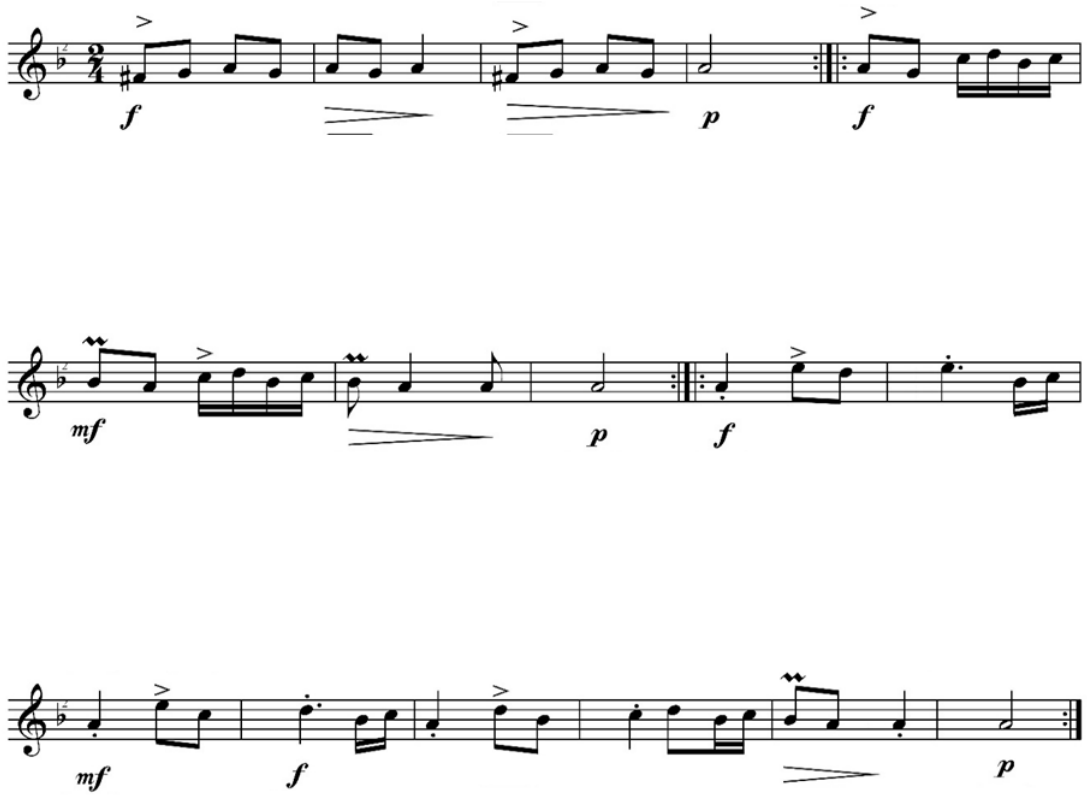
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 58
İNCELEME TARİHİ : 26 – 9 – 1977

YÖRESİ
ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ BAKAN

SÜRESİ :

HALAY

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI
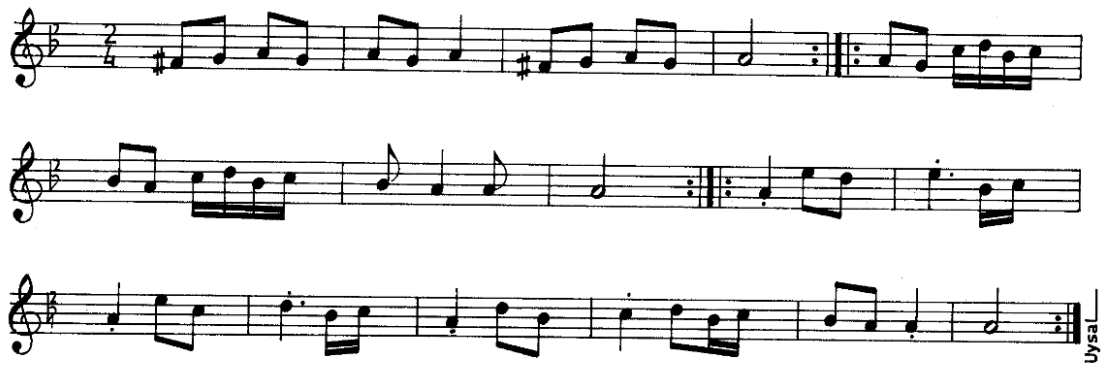
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 81
İNCELEME TARİHİ: 27.09.1977

YÖRESİ:
BURDUR- Yeşilova

KİMDEN ALINDIĞI
SALİH URHAN

SÜRESİ:

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

KÖROĞLU PEHLİVAN HAVASI
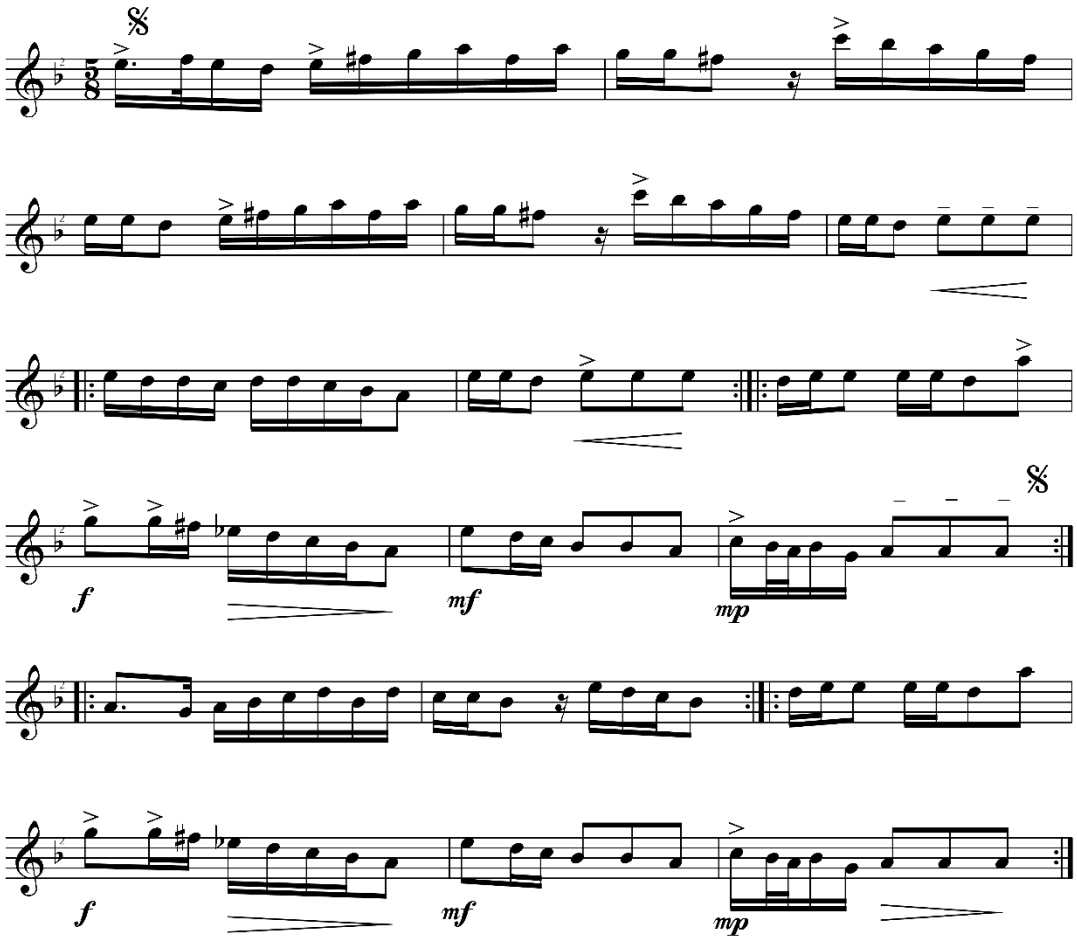
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 81
İNCELEME TARİHİ : 27-9-1977

YÖRESİ
BURDUR-Yeşilova

KİMDEN ALINDIĞI
SALİH URHAN

SÜRESİ :

KÖROĞLU PEHLİVAN HAVASI

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI
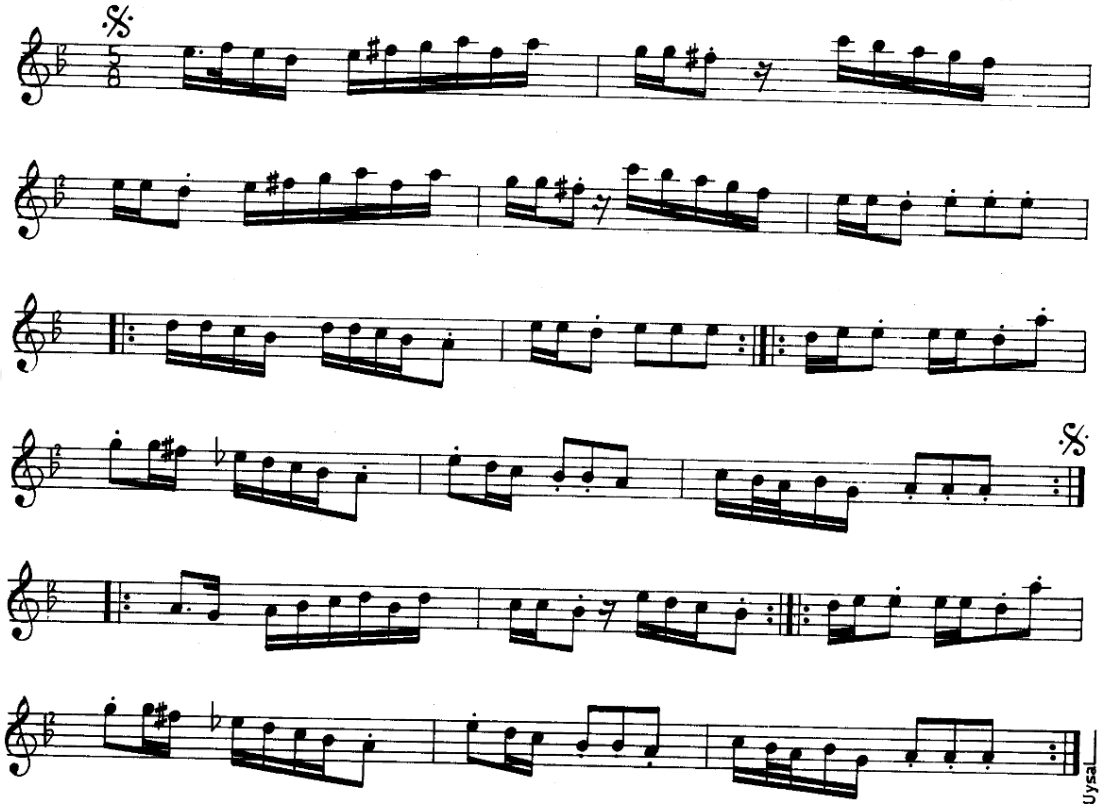
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 110
İNCELEME TARİHİ: 27.09.1977

YÖRESİ
BÜNYAN

KİMDEN ALINDIĞI
ADNAN TÜRKÖZÜ

SÜRESİ:120

SİNSİN

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN
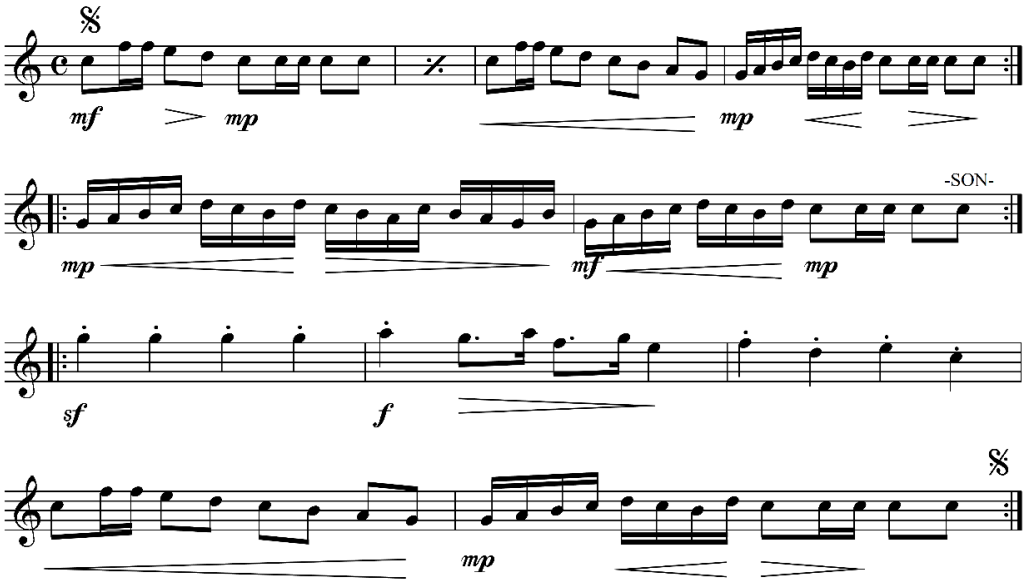
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 110
İNCELEME TARİHİ: 27-9-1977

YÖRESİ
BÜNYAN

KIMDEN ALINDIĞI
ADNAN TÜRKÖZÜ

SÜRESİ:

SİNSİN

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN
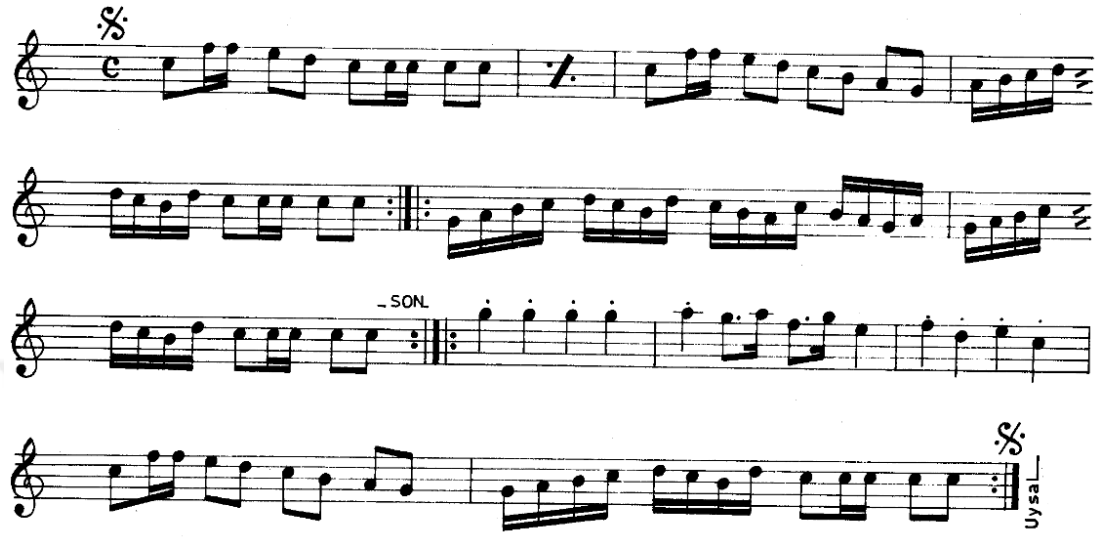
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUARSIRA No:119
İNCELEME TARİHİ : 27.07.1977

YÖRESİ
ERZURUM

TAMZARA

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN
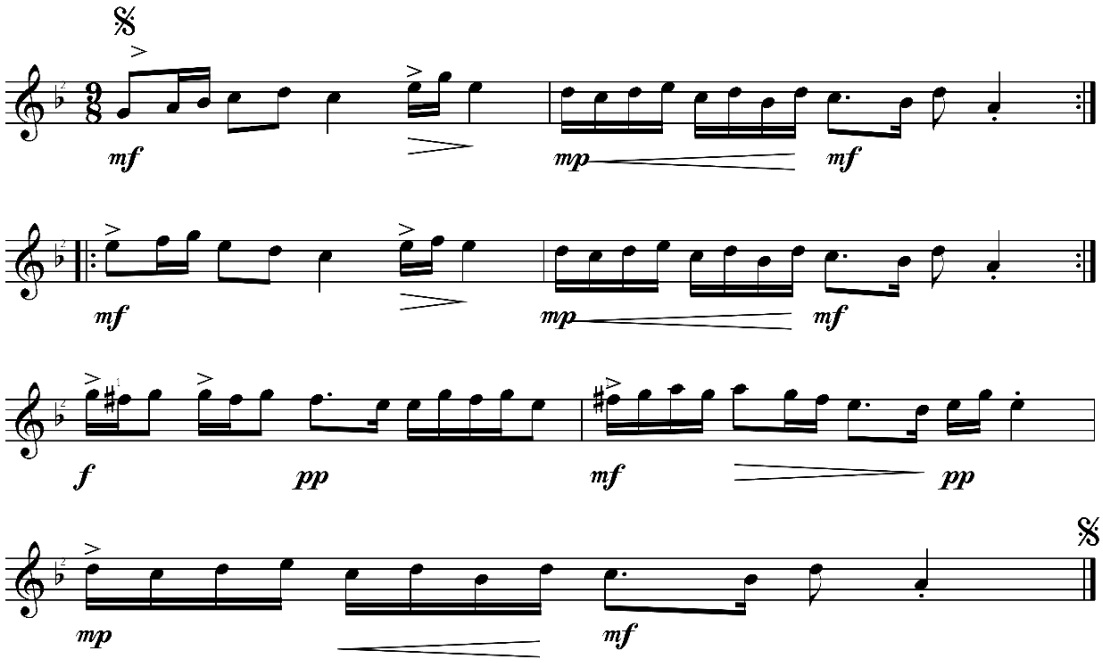
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 119
İNCELEME TARİHİ : 27-9-1977

YÖRESİ
ERZURUM

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ :

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

TAMZARA
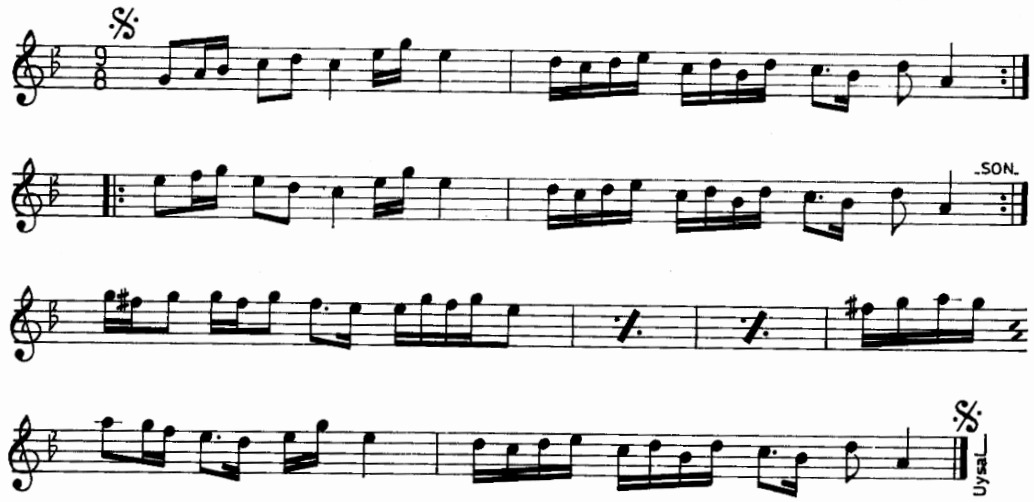
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 147
İNCELEME TARİHİ: 22.02.1978

DERLEYEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

TAVAS ZEYBEĞİ

YÖRESİ

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ: ♩ =56
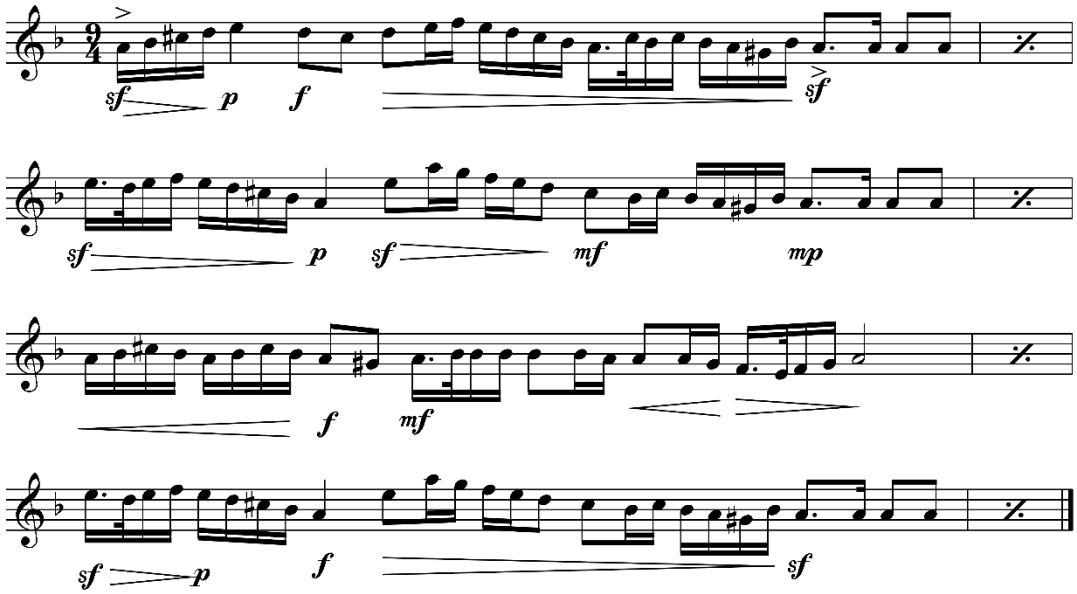
TRT MÜZİK DAIRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:147
İNCELEME TARİHİ 22.2.1978

DERLEYEN

YÖRESİ

DERLEME TARİHİ

TAVAS ZEYBEĞİ

KİMDEN ALINDIĞI

NOTAYA ALAN

SÜRESİ: 𝅗𝅥 = 56
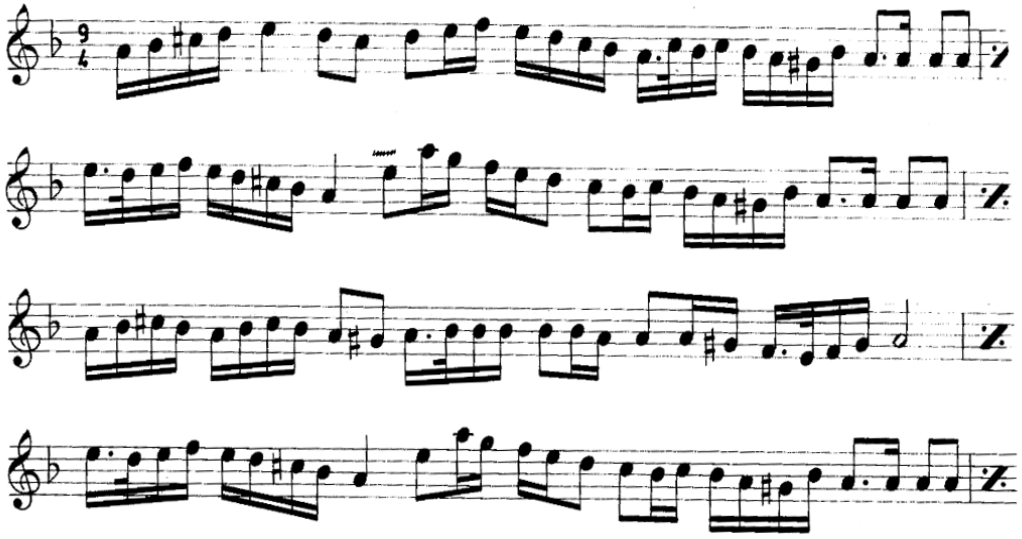
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 137
İNCELEME TARİHİ: 22.02.1978

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

YÖRESİ:
BURDUR

TEKE ZOTLATMASI

KİMDEN ALINDIĞI
HAMİT ÇİNE

SÜRESİ:105
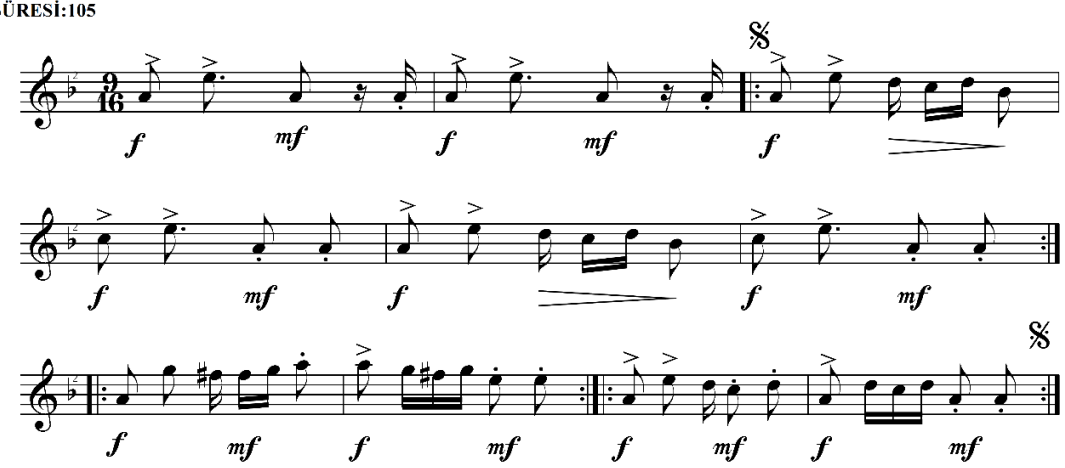
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:137
İNCELEME TARİHİ: 22.2.1978

DERLEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BURDUR

TEKE ZOTLATMASI

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
HAMİT ÇİNE

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ:
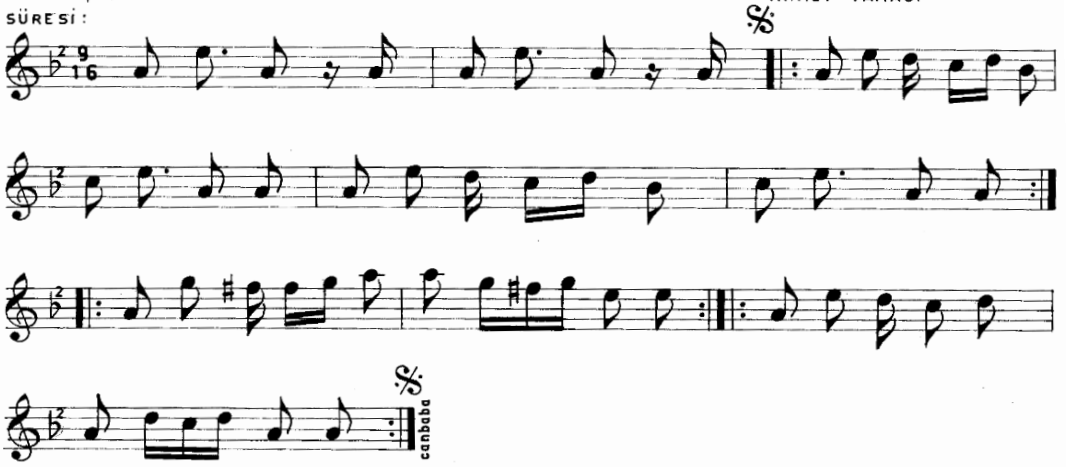
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 20
İNCELEME TARİHİ: 28.01.1977

YÖRESİ
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI
HACI AVLAR
KAHRAMAN ESENAKA

SÜRESİ: ♩ =80

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZWN

TEMİRAĞA
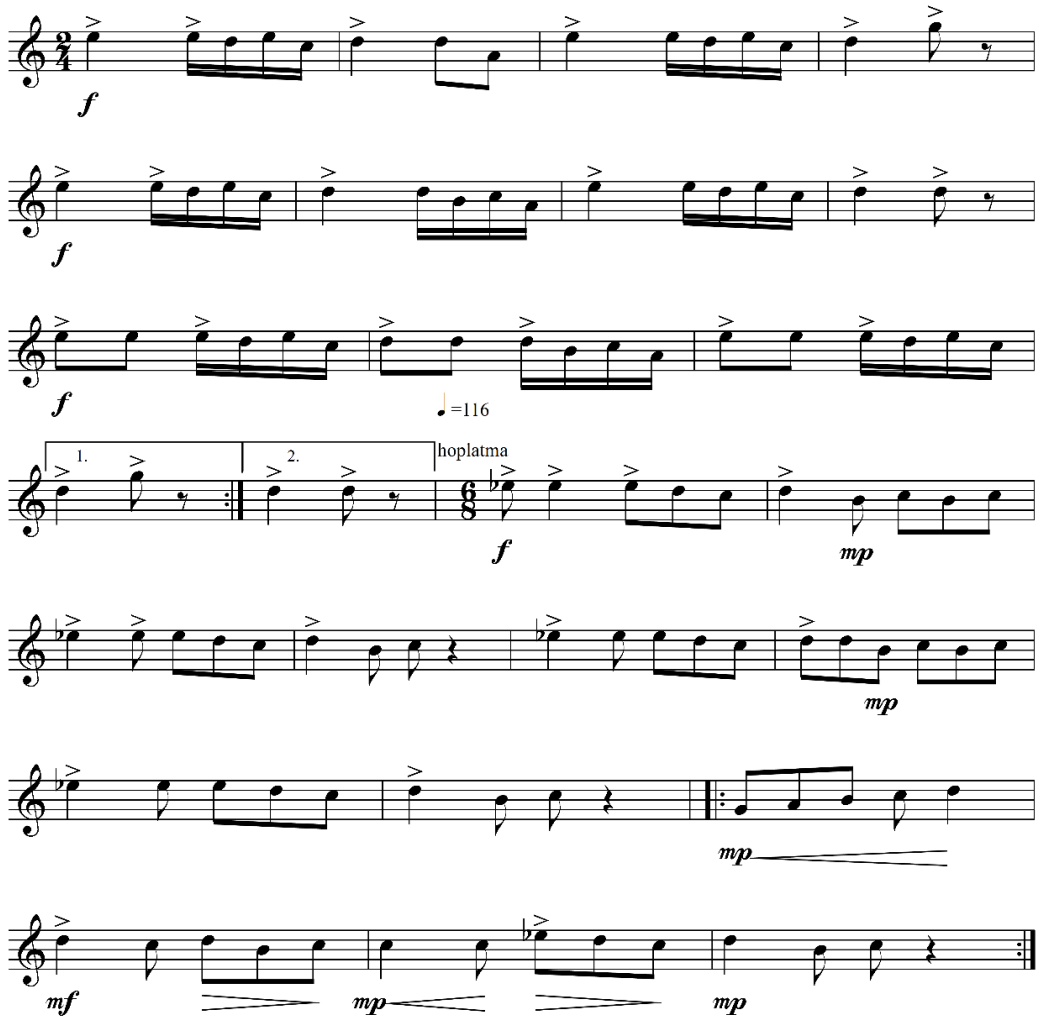
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 20
İNCELEME TARİHİ : 28_1_1977

YÖRESİ
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI
HACI AVLAR
KAHRAMAN ESENAKA

SÜRESİ: ♩=80

TEMİRAĞA

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
—

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN
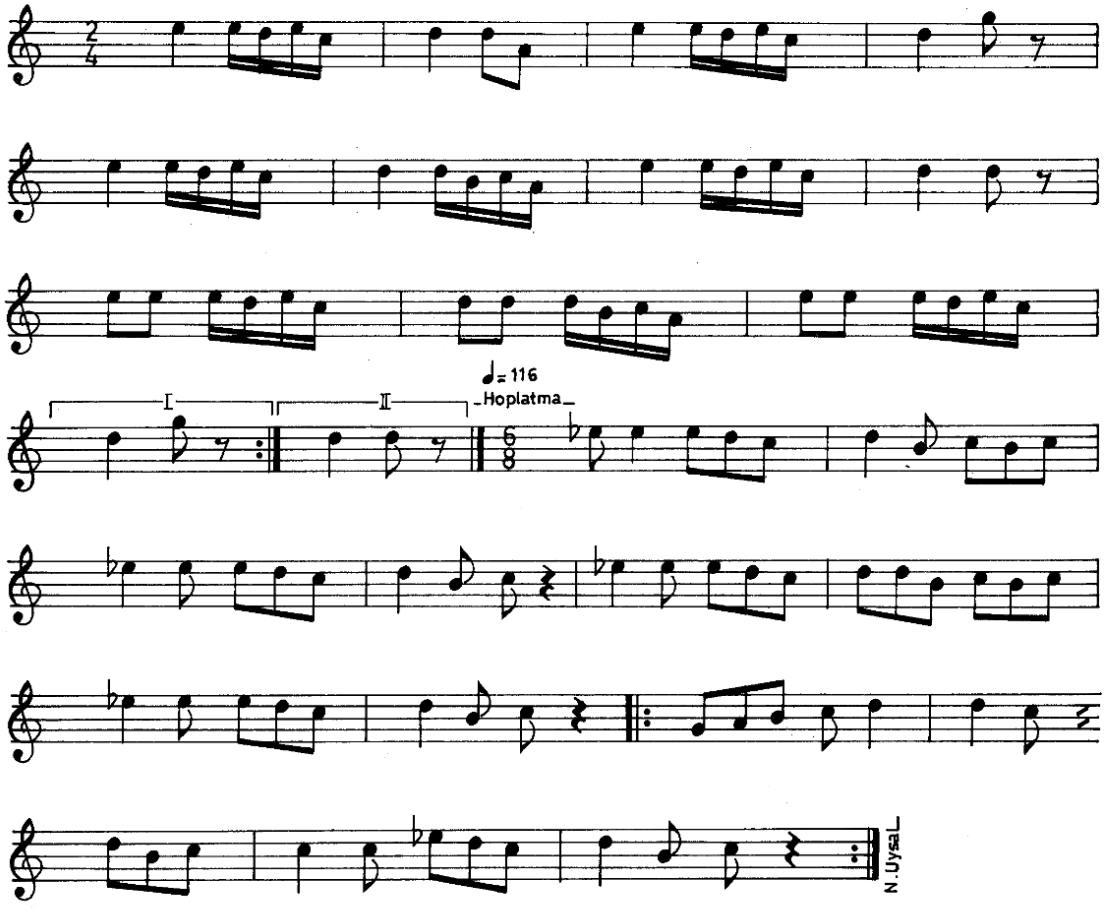
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLAI
THM REPERTUAR SIRA No:111
İNCELEME TARİHİ:27.09.1977

URFA DİVAN AYAĞI

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
URFA EKİBİ
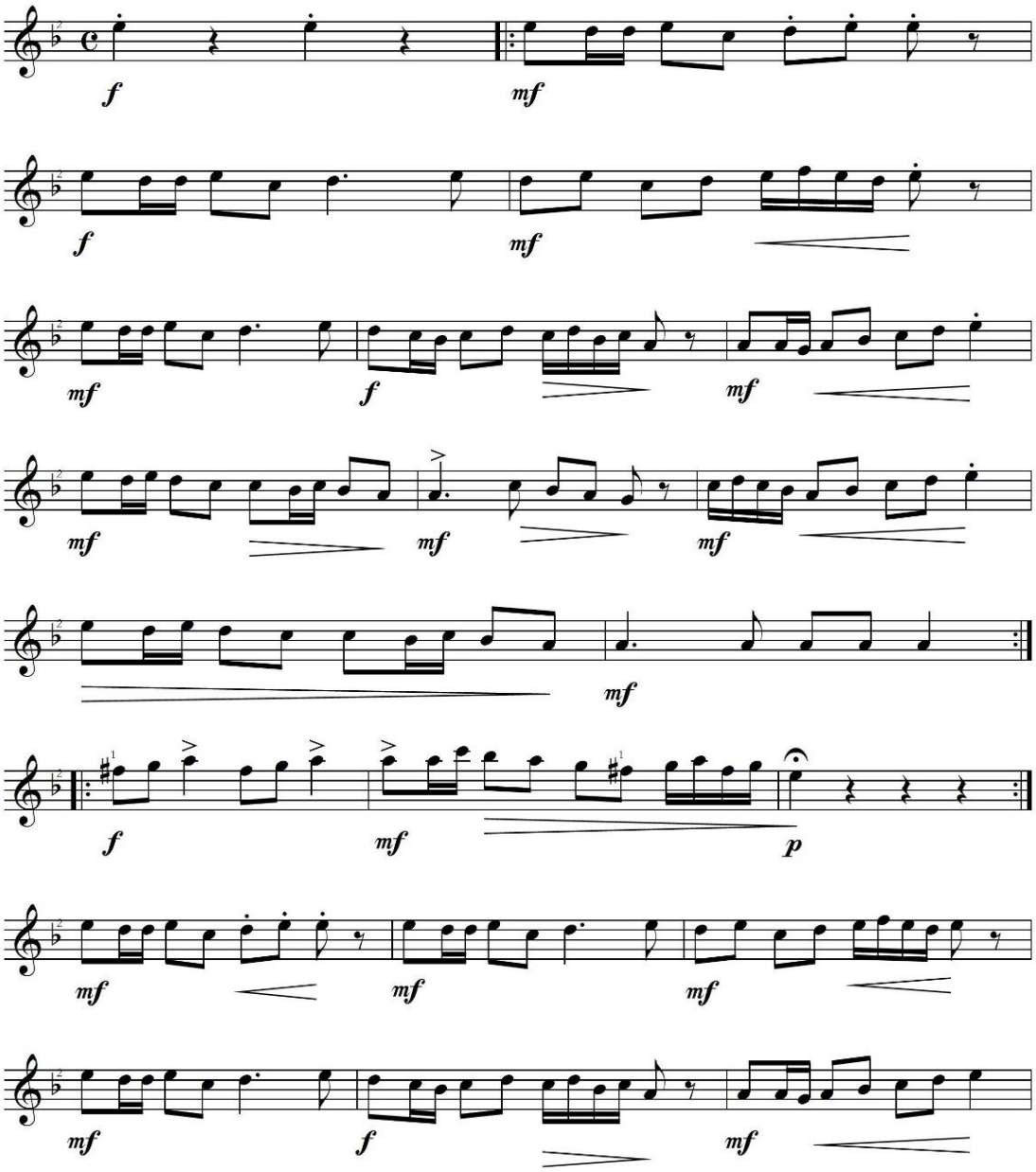
URFA DIVAN AYAGI

2

2
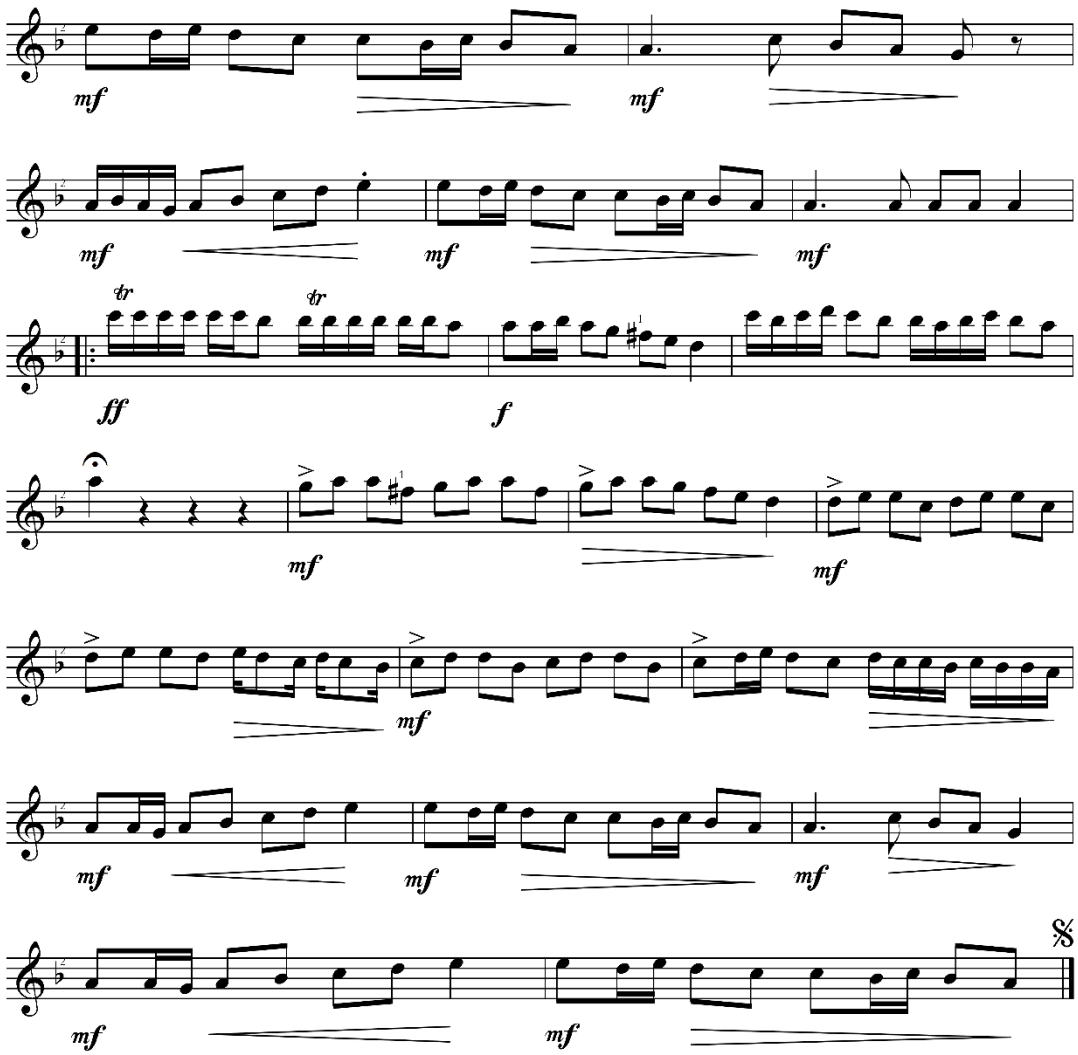
mf
mf
mf
mf
mf
ff
f
mf
mf
mf
mf

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 111
İNCELEME TARİHİ : 27-9-1977

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
URFA Ekibi

SÜRESİ :

URFA DİVAN AYAĞI

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN
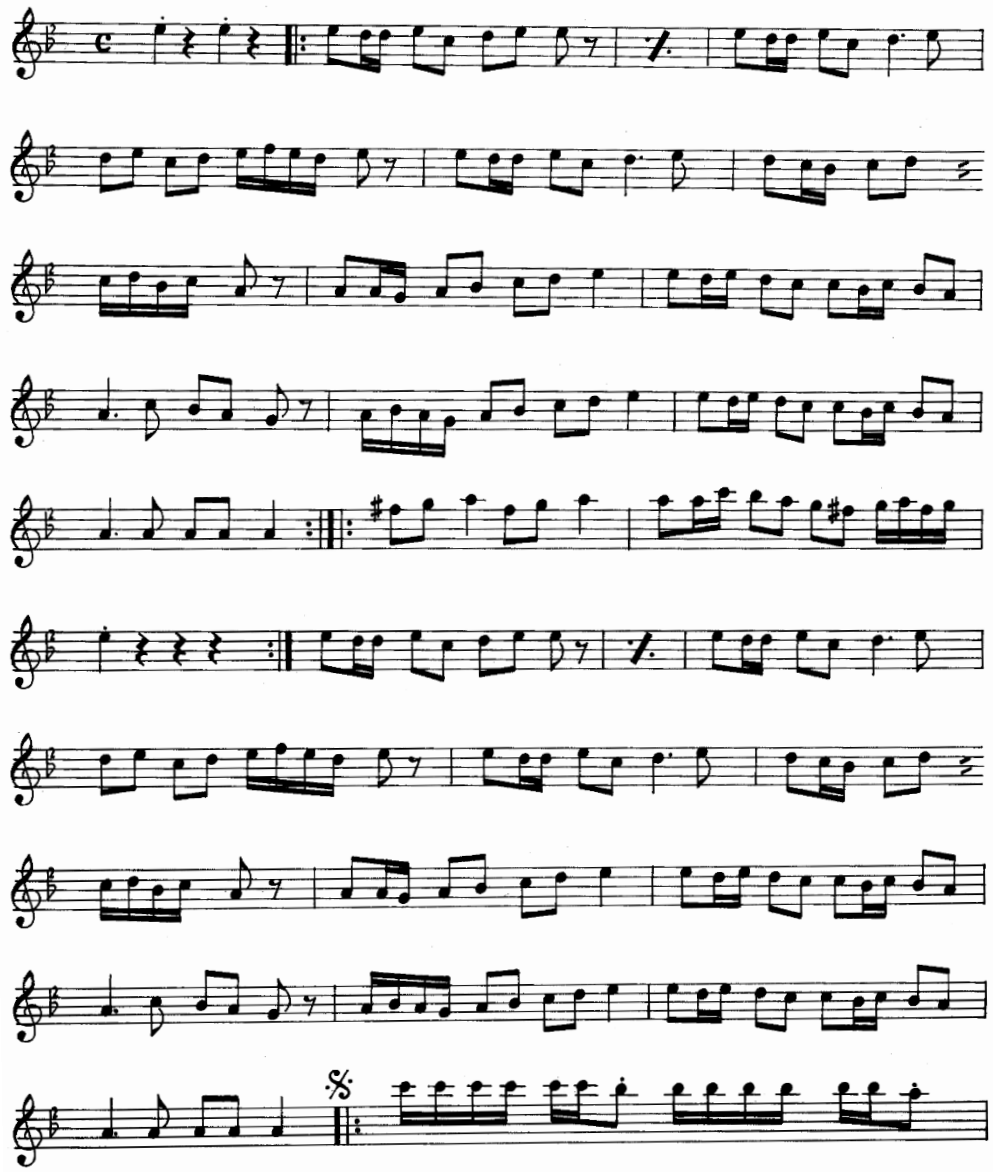
URFA DİVAN AYAĞI
(Sahife - 2)
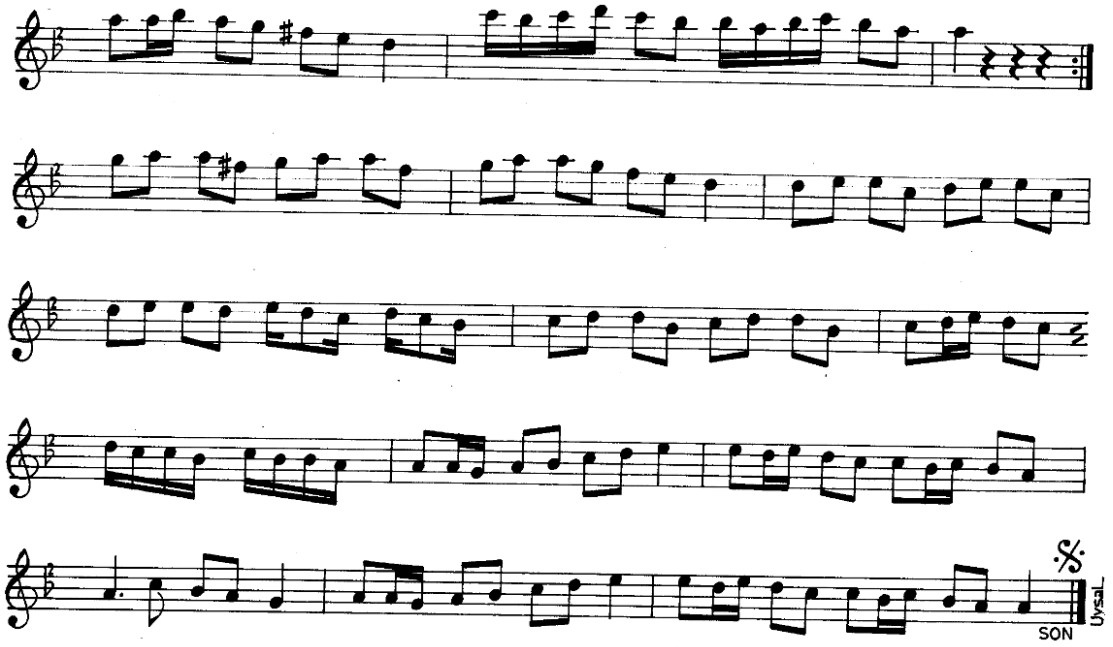
EK 17: Uluslararası Sanat Müziği Terimleriyle Seslendirilmiş Uzun Hava Eserleri

Yöresi: Kırıkkale-Keskin
Kaynak: Hacı TAŞAN

Derleyen: Hacı Taşan
Notalayan: Şenel Önaldı

ANKARDA'DA YEDİM TAZE MEYVAYI
(BOZLAK-AĞIT)
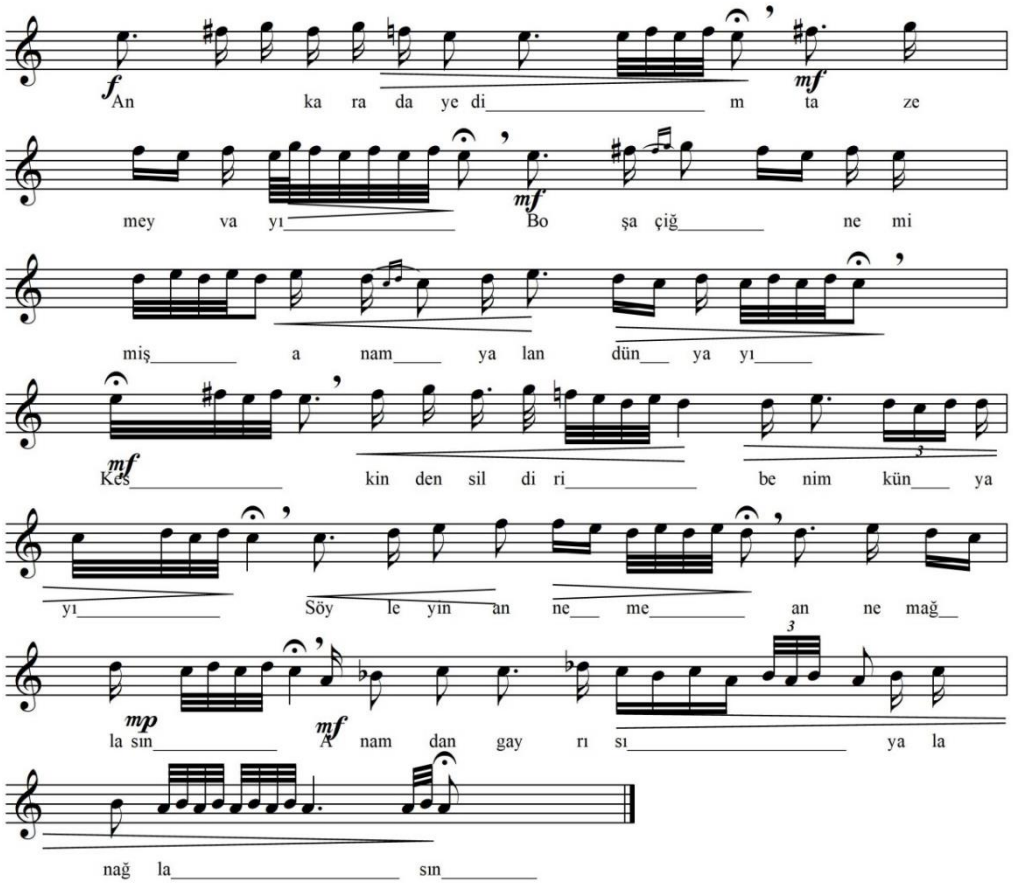
Ankara'yla şu Keskin'in arası
Arasına kara duman durası
Çok doktorlar gezdim yokmuş çaresi
Söyleyin anneme annem ağlasın
Babamın oğlu var beni neylesin

Trene bindim de tren salladı
Zalım doktor da ciğerimi elledi
İy'olursun diye köye yolladı
Söyleyin anneme annem ağlasın
Babamın oğlu var beni neylesin

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR No : 423
İNCELEME TARİHİ : 13. 04. 1997

DERLEYEN
ÖMER ŞAN

YÖRE
SİVAS/Zara
KAYNAK KİŞİ
Âşık Hasan TURAN

AŞŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ

DERLEME TARİHİ
15. 06. 1965
NOTALAYAN
ÖMER ŞAN

SÜRE :

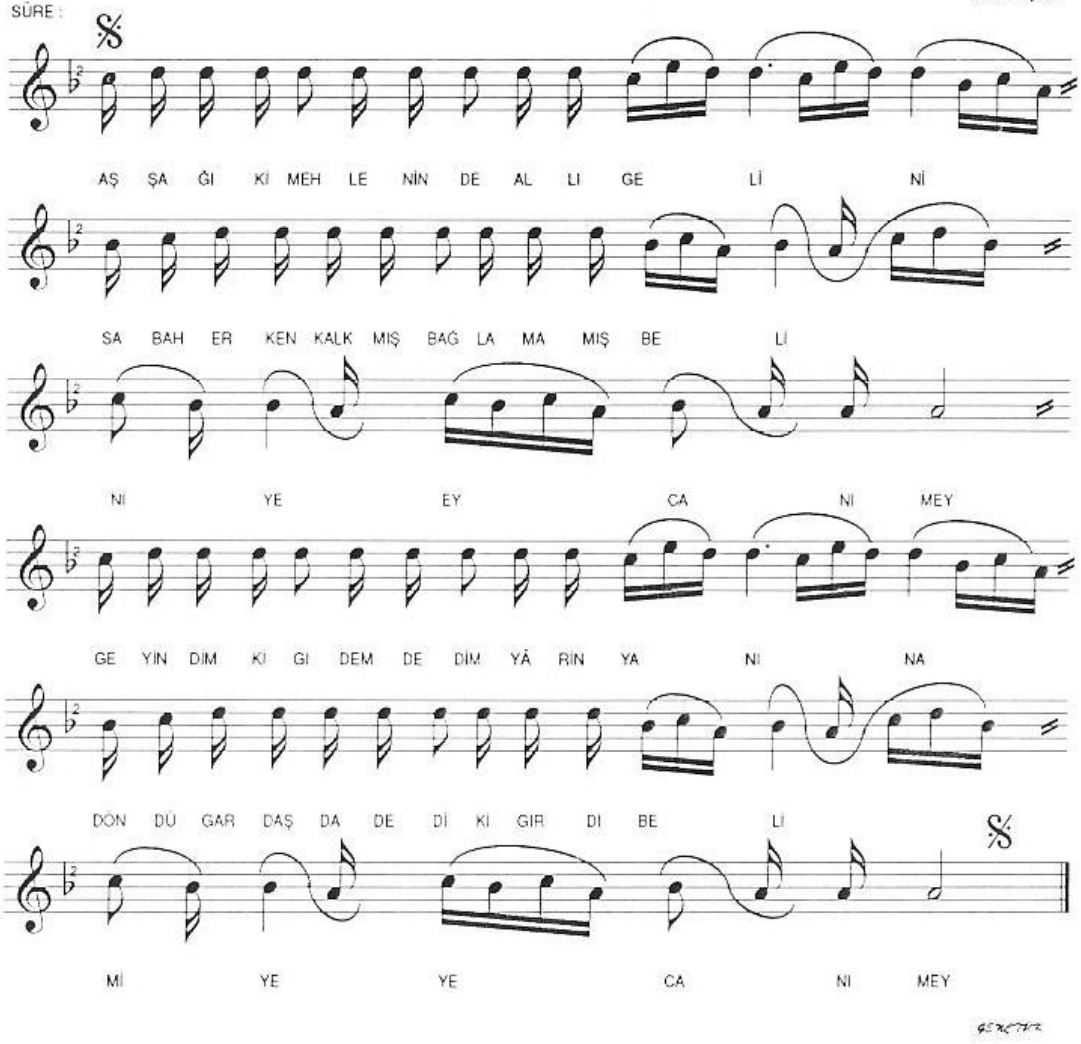

AŞŞAĞIKİ MEHLENİN DE ALLI GELİNİ
SABAH ERKEN KALKMIŞ BAĞLAMIŞ BELİNİ YE EY CANI MEY
GEYİNDİM Kİ GİDEM DEDİM YÂRİN YANINA
DÖNDÜ GARDAŞ DA DEDİ Kİ GİRDİ BELİMİ YE EY CANI MEY

YİYEMEDİM BAHÇANIZDAN KİRAZDAN
BEN GORHARİM İFTİRADAN GARADAN EY CANI MEY
EĞER BENİM YÂRİM HAKİKATLIYSA
ARAR BULUR BENİ ŞİMDİ BİRAZDAN EY CANI MEY

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No : .....
İNCELEME TARİHİ : ..... / ..... / 199...

423

DERLEYEN Ömer ŞAN

YÖRESİ SİVAS-ZARA — AŞŞAĞIKI MEHLENİNDE ALLI GELİNİ

DERLEME TARİHİ 15-6-1965

KİMDEN ALINDIĞI AŞIK HASAN TURAN

NOTAYA ALAN Ömer ŞAN

SÜRESİ
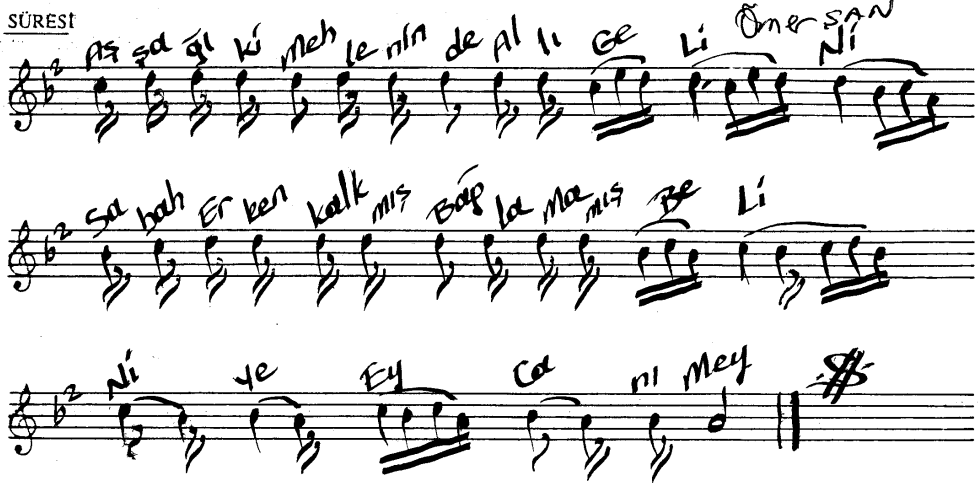
GEYİNDİMKİ GİDEM YARİN YANINA
DÖNDÜ GARDAŞ DEDİ GIRDI BELİMİ YE EY CANI MEY

2= YİYEMEDİM BAHÇANIZDAN KİRAZDAN
BENİ GORHARIM İFTİRADAN GARAZDAN EY
EĞER BENİM YARİM HAKİKATLIYSA CANI MEY
ARAR BULUR BENİ ŞİMDİ BİRAZDAN EY
CANI MEY

27.10.95

VARYL

Yöresi: Sivas-Zara
Kaynak: Aşık Veysel

Derleyen: Ömer Şan
Notalayan: Ömer Şan

AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ
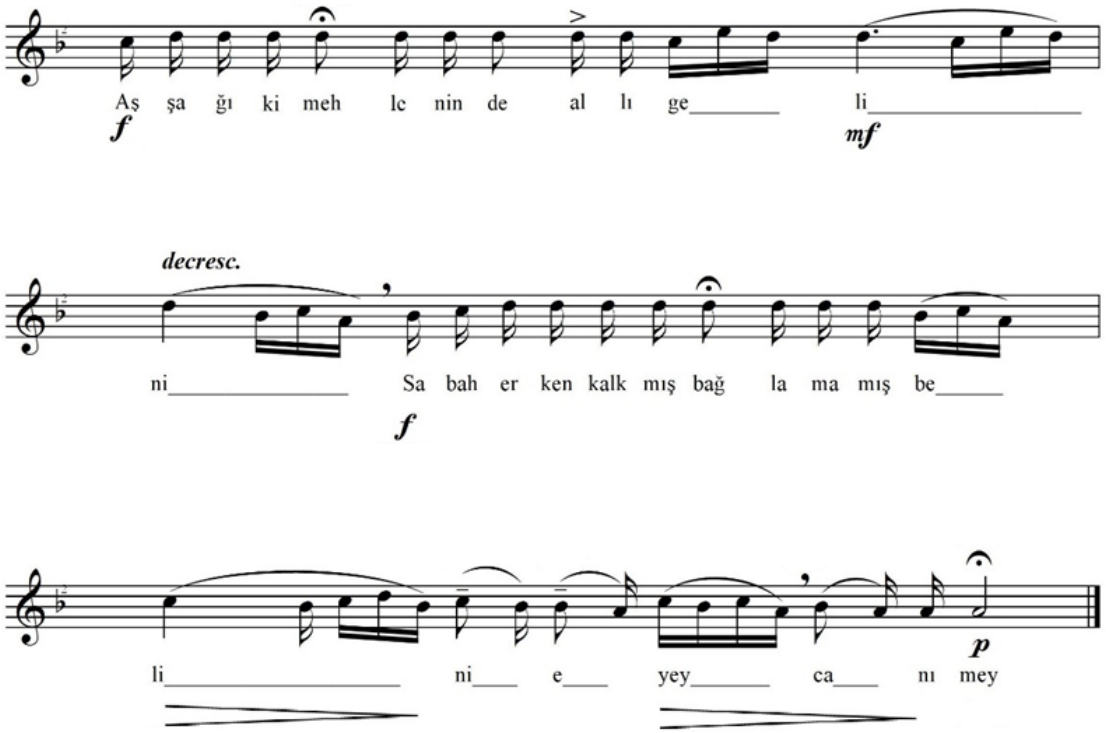
Aşağıdaki Mahallenin Allı Gelini
Sabah Erken Kalkmış bağlamamış gelini oy oy canım oy
Giyindim ki gidem yarin yanına
Döndü bana gardaş dedi kırdı belimi oy oy canım oy

Yiyemedim bahçanızda kirazdan
Ben korkarım iftiradan garazdan oy oy canım oy
Eğer benim yarim hakikatlıysa
Arar bulur gelir beni birazdan oy oy canım oy

Ara verde karlı dağlar ara ver
All bu mektubu da götür yare ver oy oy canım oy
Yar hasreti yüreğimi yakıyor
Uçan kuşlar bu haberi yara ver oy oy canım oy

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 80
İNCELEME TARİHİ : 25. 05. 1977

DERLEYEN
TRT ANKARA RADYOSU THM ŞUBESİ

YÖRE
SİVAS/Acıyurt-Mehralibey Köyü

DERLEME TARİHİ

KAYNAK KİŞİ
KEMAL KESKİN

MEHRALİ BEY

NOTALAYAN
ÖMER ŞAN

SÜRE :
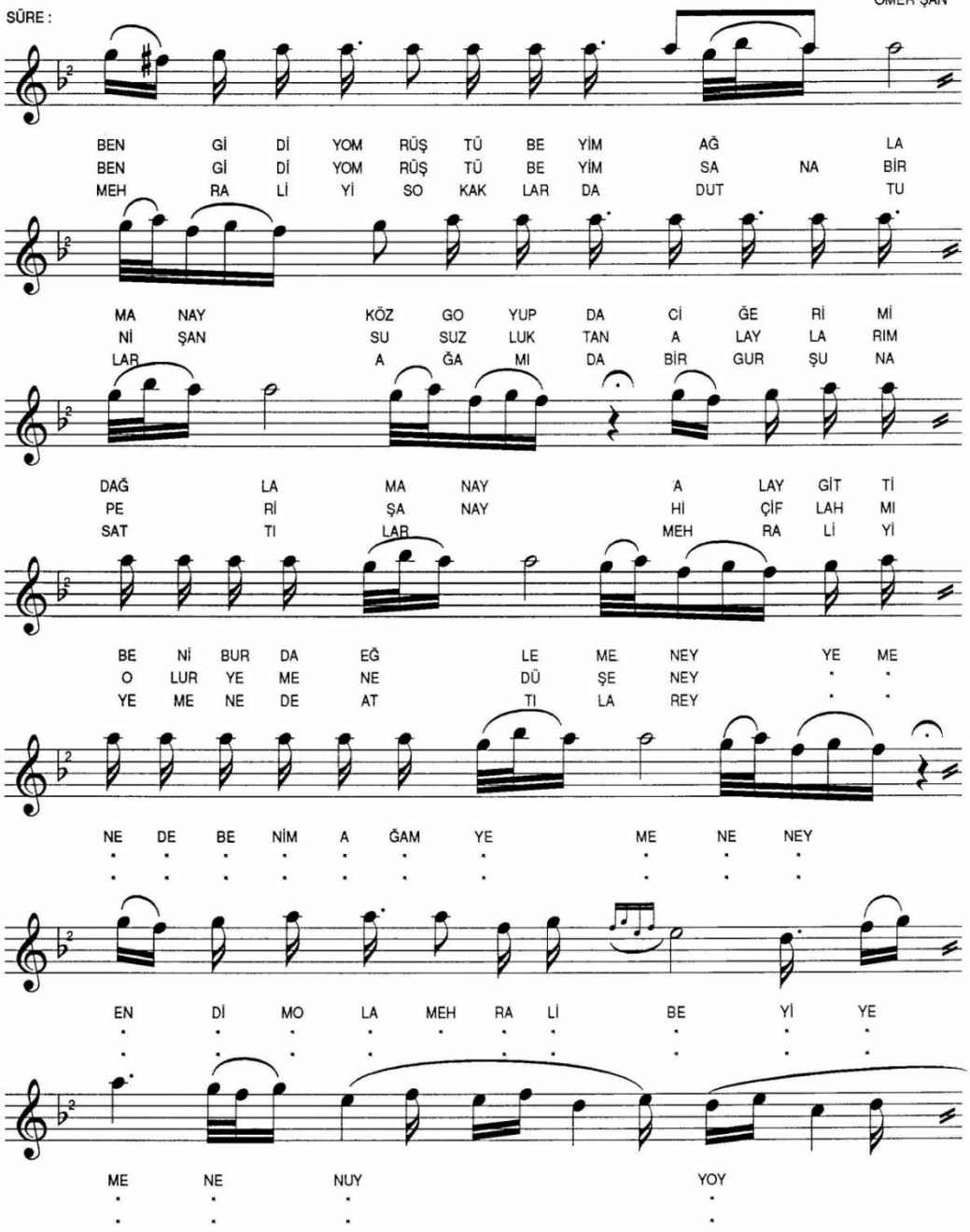
MEHRALİ BEY
- 2 -
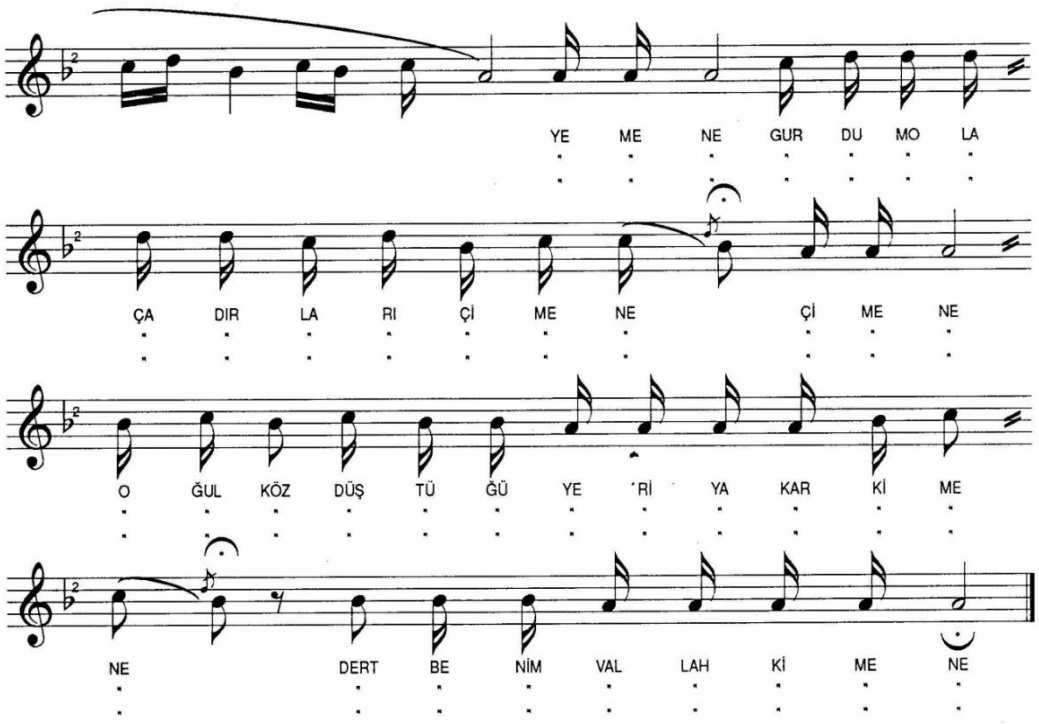
BEN GİDİYOM RÜŞTÜ BEYİM AĞLAMA
KÖZ GOYUP DA CİĞERİMİ DAĞLAMA
ALAY GİTTİ BENİ BURDA EYLEME

YEMEN'E DE BENİM AĞAM YEMEN'E
ENDİ M'OLA MEHRALİ BEY YEMEN'E
GURDU M'OLA ÇADIRLARI ÇİMENE
OĞUL KÖZ DÜŞTÜĞÜ YERİ YAKAR KİME NE
DERT BENİM VALLAH KİME NE

BEN GİDİYOM RÜŞTÜ BEYİM SANA BİR NİŞAN
SUSUZLUKTAN ALAYLARIM PERİŞAN
HİÇ İFLAH MI OLUR YEMEN'E DÜŞEN

BAĞLANTI

MEHRALİ'Yİ SOKAKLARDA DUTTULAR
AĞAMI DA BİR GURŞUNA SATTILAR
MEHRALİ'Yİ YEMEN'E DE ATTILAR

BAĞLANTI

YÖRESİ :SİVAS
KAYNAK :KEMAL KESKİN

DERLEYEN :ÖMER ŞAN
NOTALAYAN :ÖMER ŞAN

BEN GİDİYOM RÜŞTÜ BEĞİM AĞLAMA
(MEHRALİ BEY AĞITI)

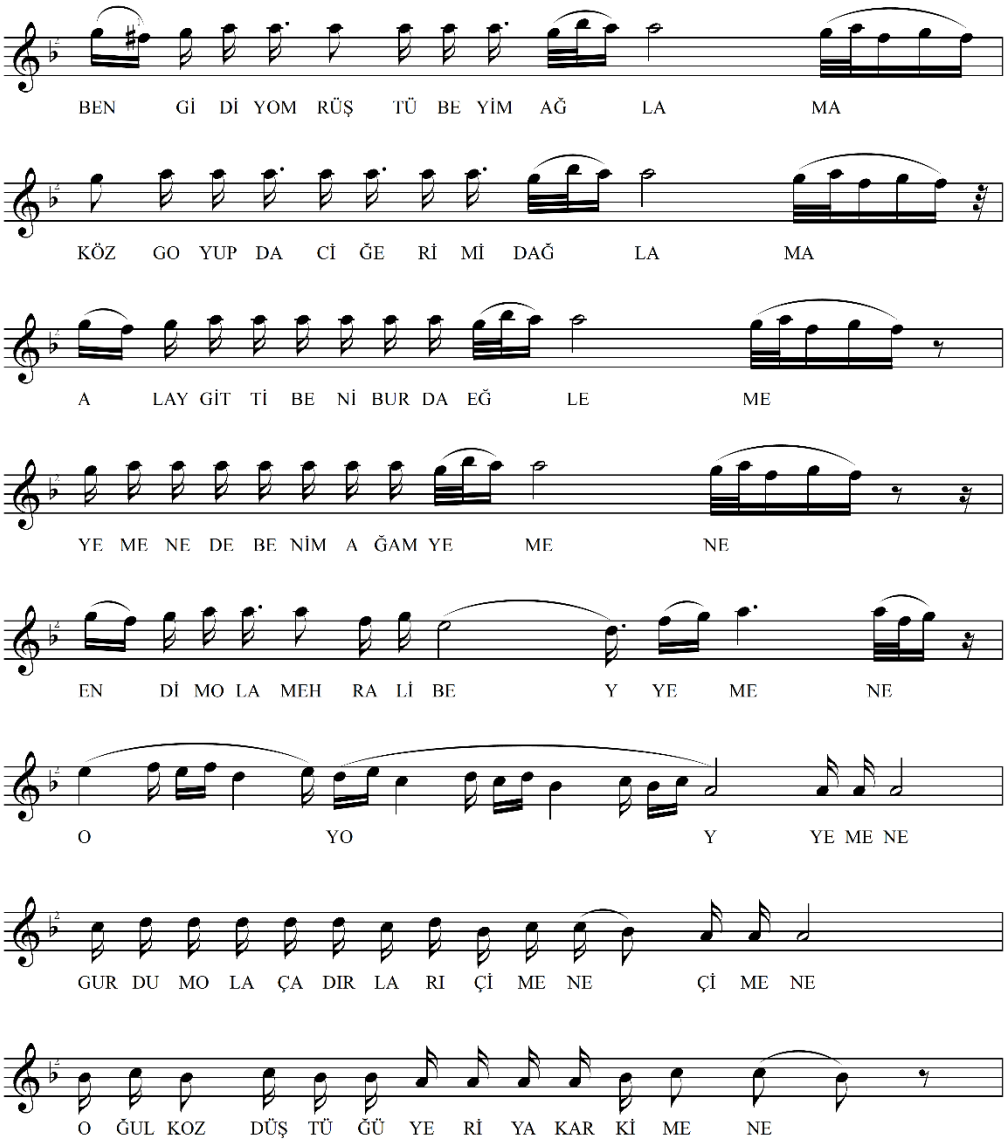

2
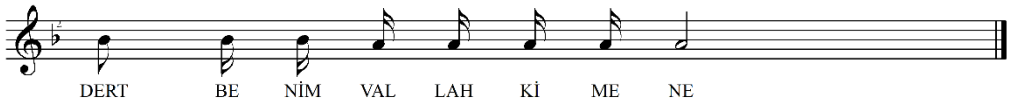
BEN GİDİYOM RÜŞTÜ BE'YİM AĞLAMA
KÖZ KOYUP DA CİĞERİMİ DAĞLAMA
ALAY GİTTİ BENİ BURDA EĞLEME
YEMEN'E DE BENİM AĞAM YEMEN'E
İNDİ M'OLA MEHRALİ BEY YEMEN'E OY OY YEMEN'E
KURDU M'OLA ÇADIRLARI ÇİMENE ÇİMENE
OĞUL... KÖZ DÜŞTÜĞÜ YERİ YAKAR KİME NE
DERT BENİM VALLAH KİME NE

BEN GİDİYOM RÜŞTÜ BEY'İM SANA BİR NİŞAN
SUSUZLUKTAN ALAYLARIM PERİŞAN
HİÇ İFLA M'OLUR DA YEMEN'E DÜŞEN
YEMEN'E DE BENİM AĞAM YEMEN'E
İNDİ M'OLA MEHRALİ BEY YEMEN'E OY OY YEMEN'E
KURDU M'OLA ÇADIRLARI ÇİMENE ÇİMENE
OĞUL... KÖZ DÜŞTÜĞÜ YERİ YAKAR KİME NE
DERT BENİM VALLAH KİME NE

YÖRESİ :ŞANLIURFA
KAYNAK :HAMZA ŞENSES

DERLEYEN :NİDA TÜFEKÇİ
NOTALAYAN :AHMET TURAN ŞAN

KIŞLALAR DOLDU BU GÜN

(BEŞİRİ)
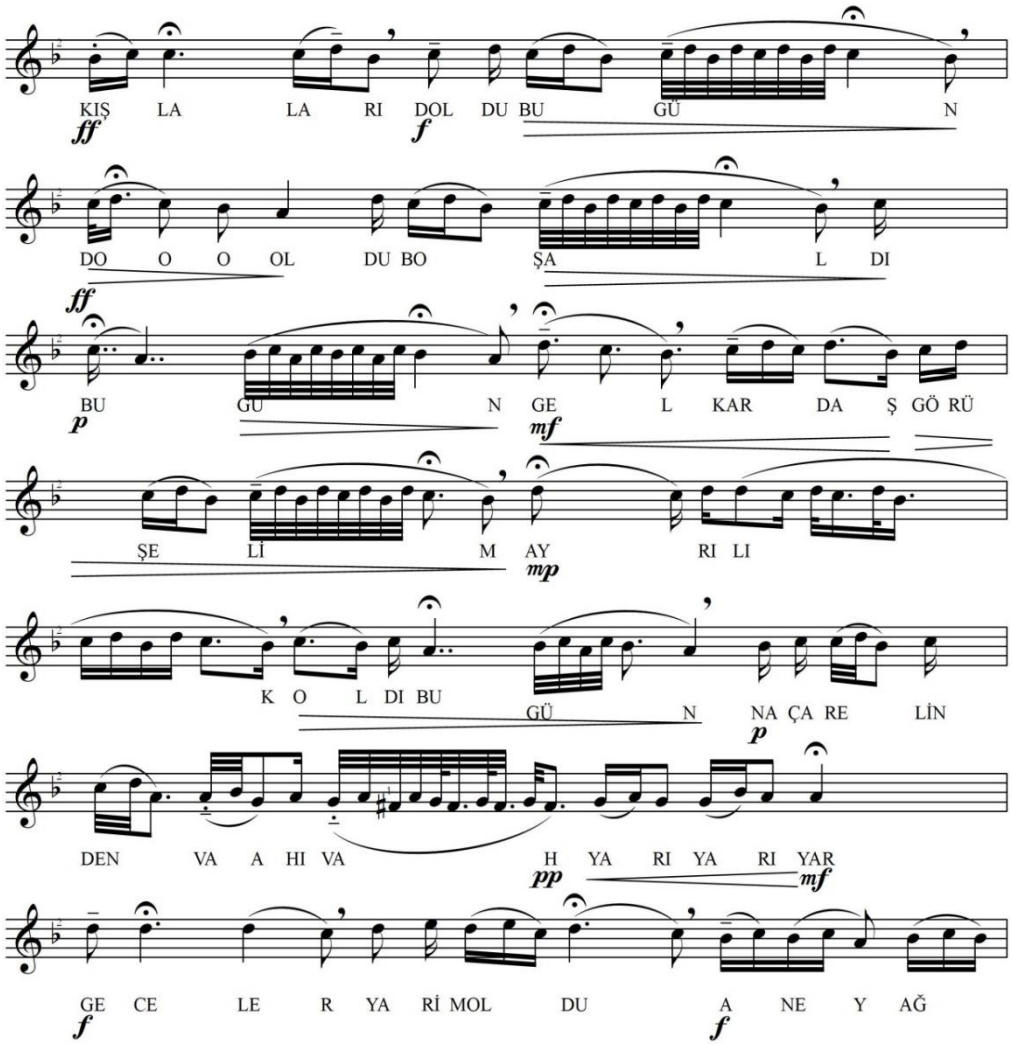
2

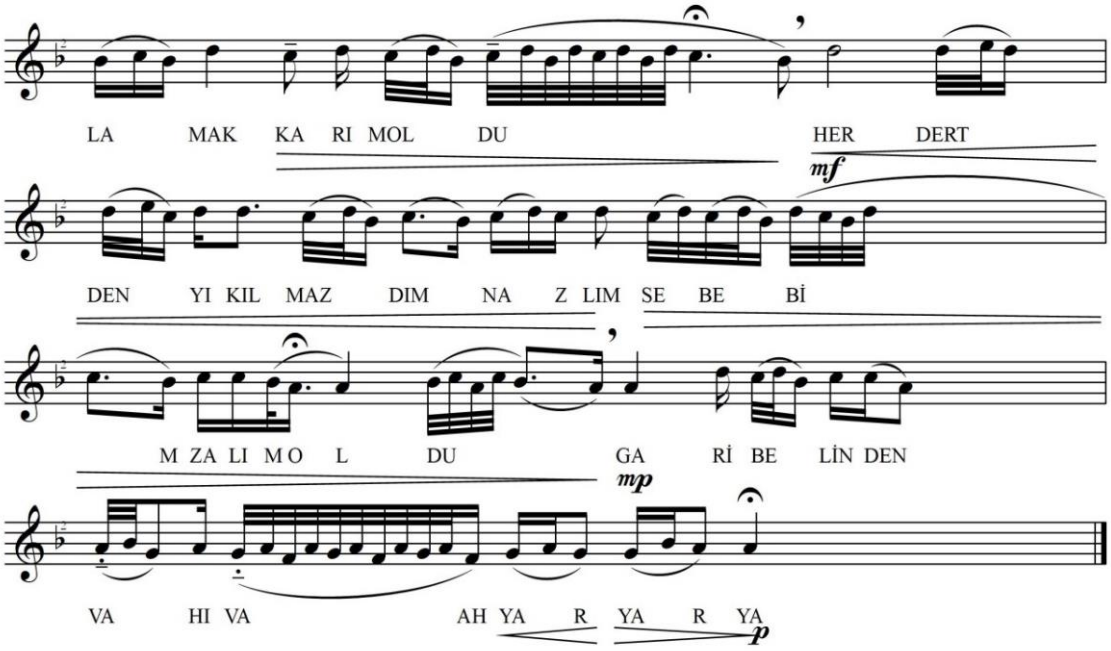

KIŞLALAR DOLDU BU GÜN
DOLDU BOŞALDI BU GÜN
GEL KARDAŞ GÖRÜŞELİM
AYRILIK OLDU BU GÜN
ANEY.. NAÇAR ELİNDEN VAH VAH YAR YAR YAR

NAZLIM.. GECELER YARIM OLDU
AĞLAMAK KARIM OLDU
HER DERTTEN YIKILMAZDIM
SEBEBİM ZALIM OLDU
ANEY... GARİB ELİNDEN VAH VAH,YAR YAR YAR

YARALANDIM YATMADIM
YARAM AZDI BAHMADIM
KALDI HASRETİMİZ KIYAMETE
GÜZELLER BOYNUNA EL ATMADIM
HAYIN ELİNDEN VAH VAH YAR YAR YAR

Yöresi: Amasya-Taşova
Kaynak: Altan Demirok

Derleyen: Şenel Önaldı
Notalayan: Şenel Önaldı

KIŞLANIN ÜSTÜNDE KURDUM İSKELE
(ASKER AĞIDI)
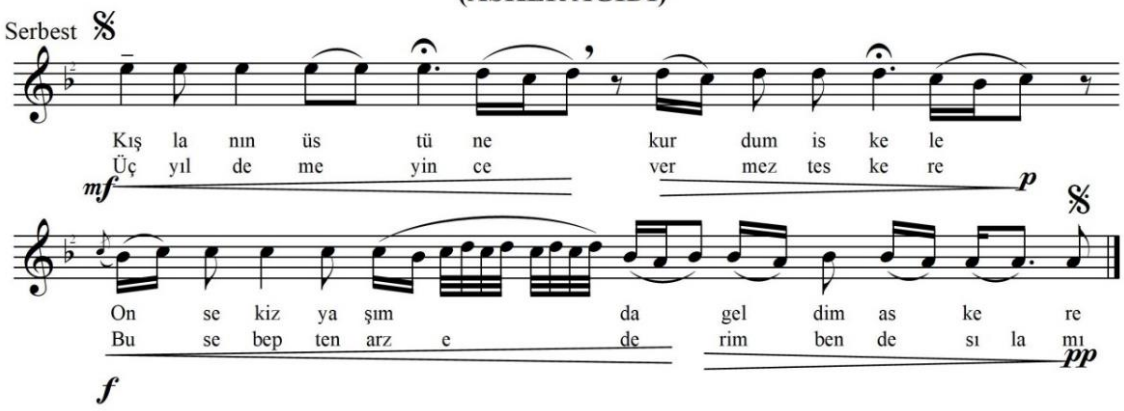
Kışlanın üstüne kurdum iskele
Onsekiz yaşımda geldim askere
Üç yıl demeyince vermez teskere
Bu sebepten arz ederim ben de sılamı
Anam ağlama ciğer dağlama
Attın beni gurbete mekan bağlama

Kışlanın önünde bir pınar akar
Oturmuş askerler çamaşır yıkar
Sılada sevdiğim yollara bakar
Bu sebepten arz ederim ben de sılamı
Anam ağlama ciğer dağlama
Attın beni gurbete mekan bağlama

YÖRESİ :TRABZON
KAYNAK :İBRAHİM CAN

DERLEYEN :İBRAHİM CAN
NOTALAYAN :MEHMET ÖZBEK

NE İŞLERİN VAR İDİ SİS DAĞI BAŞLARINDA
(YAYLA HAVASI)
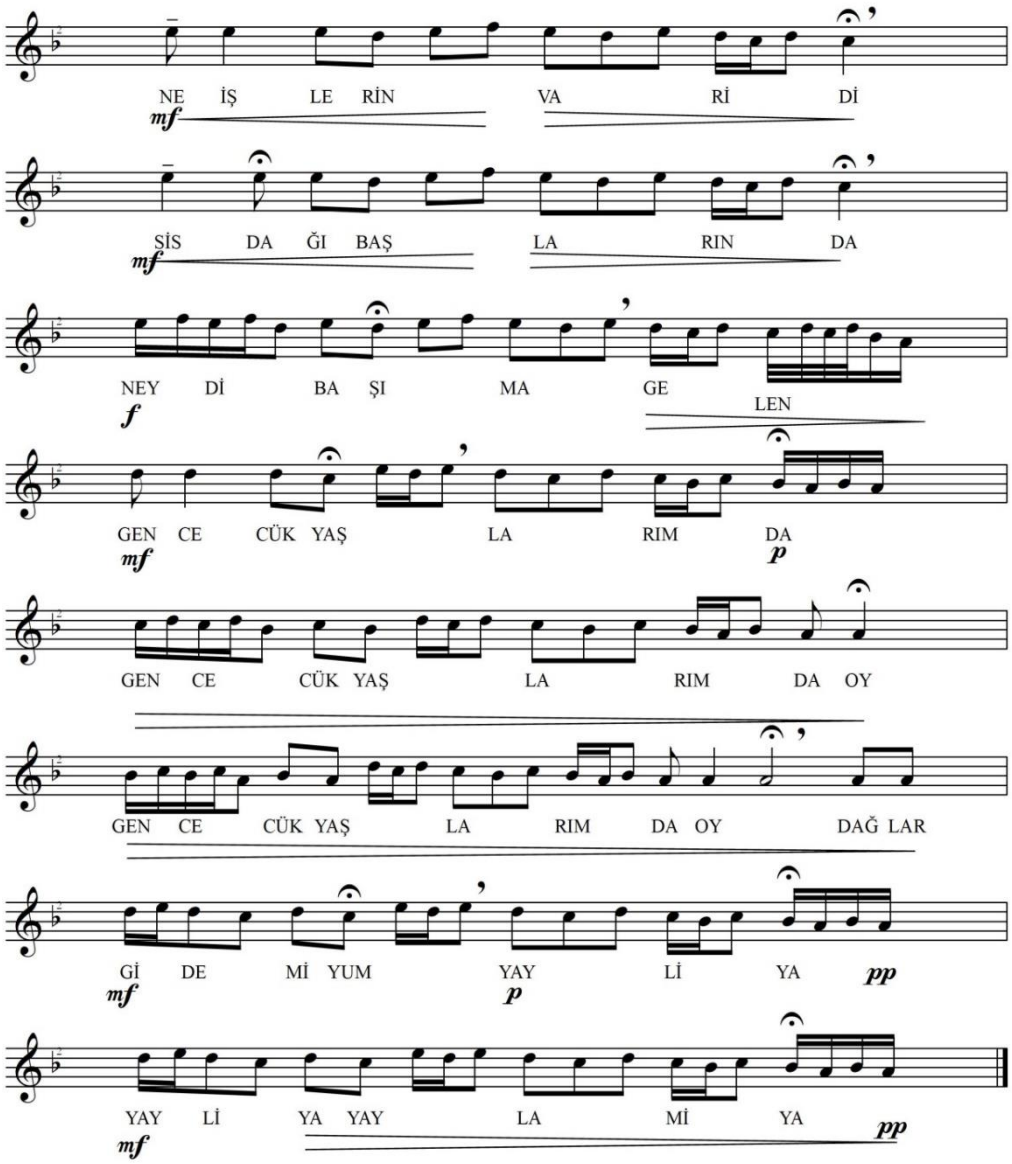
Yöresi: Kırıkkale-Keskin
Kaynak: Şükrü Değer

Derleyen: Ayhan Değer
Notalayan: Şenel Önaldı

SABAH GÜNEŞİ DOĞDU ÇIKTI YÜCEDEN
(BOZLAK-AĞIT)

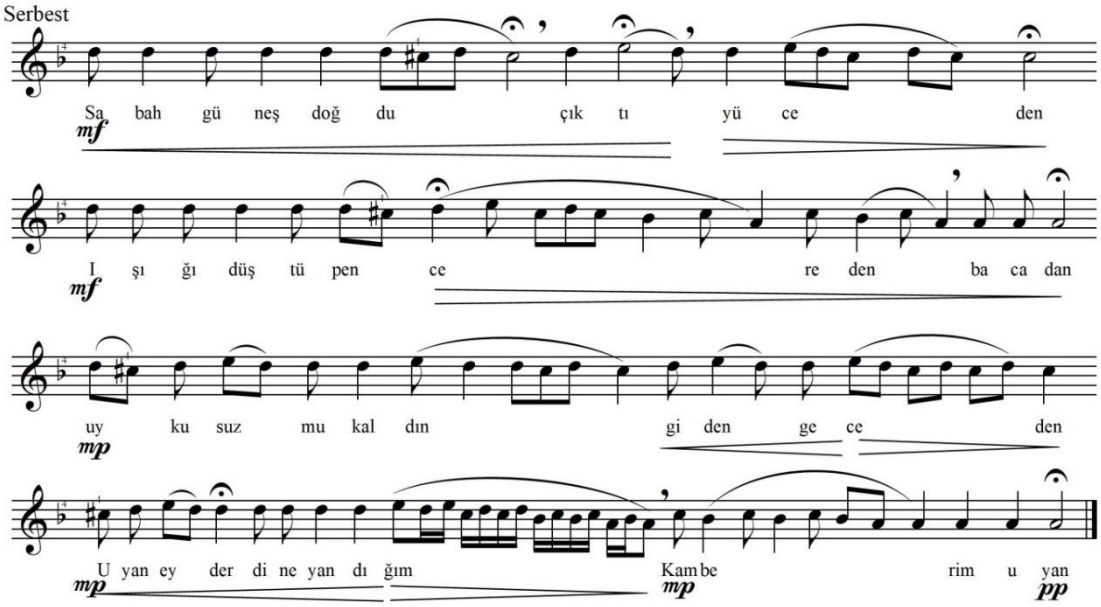

Sabah güneş doğdu çıktı yüceden
Işığı düştü pencereden pezeden
Uykusuz mu kaldın giden geceden
Uyan ey derdine yandığım Kamber'im uyan

Sabah oldu tan yerleri atıyor
Cemi kuşlar top top olmuş ötüyor
Herkes sevdiğini almış yatıyor
Uyan ey derdine yandığım Kamber'im uyan

Yöresi: Adana
Kaynak: Aziz Şenses

Derleyen: Ahmet Yamacı
Notalayan: Ahmet Yamacı

SABAHTAN UĞRADIM BEN BİR GÜZELE
(AĞ GELİN)

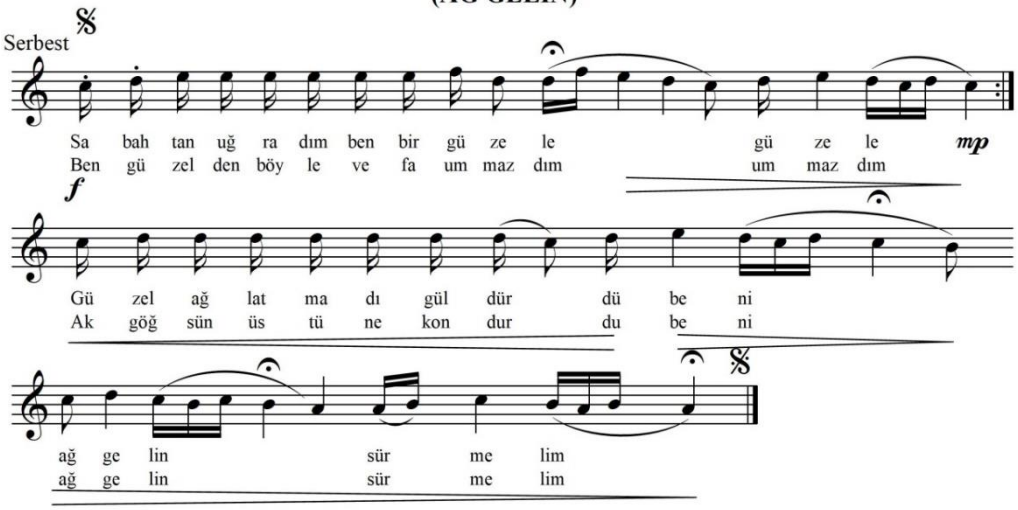

Sabahtan uğradım ben bir güzele güzele
Güzel ağlatmadı güldürdü beni ağ gelin sürmelim
Ben güzelden böyle vefa ummazdım ummazdım
Ak göğsün üstüne kondurdu beni ağ gelin sürmelim

Şahin gibi yükseğinden uçarken uçarken
Keklik gibi engininden geçerken ağ gelin sürmelim
Ab-ı kevser ırmağından içerken içerken
Susuz pınarlardan kandırdı beni ağ gelin sürmelim

YÖRESİ :ERZURUM-KARS

DERLEYEN :KURBANİ KILIÇ
NOTALAYAN :ŞENEL ÖNALDI

SIRA SIRA GELEN MEKTEP UŞAĞI

(DERBEDER)
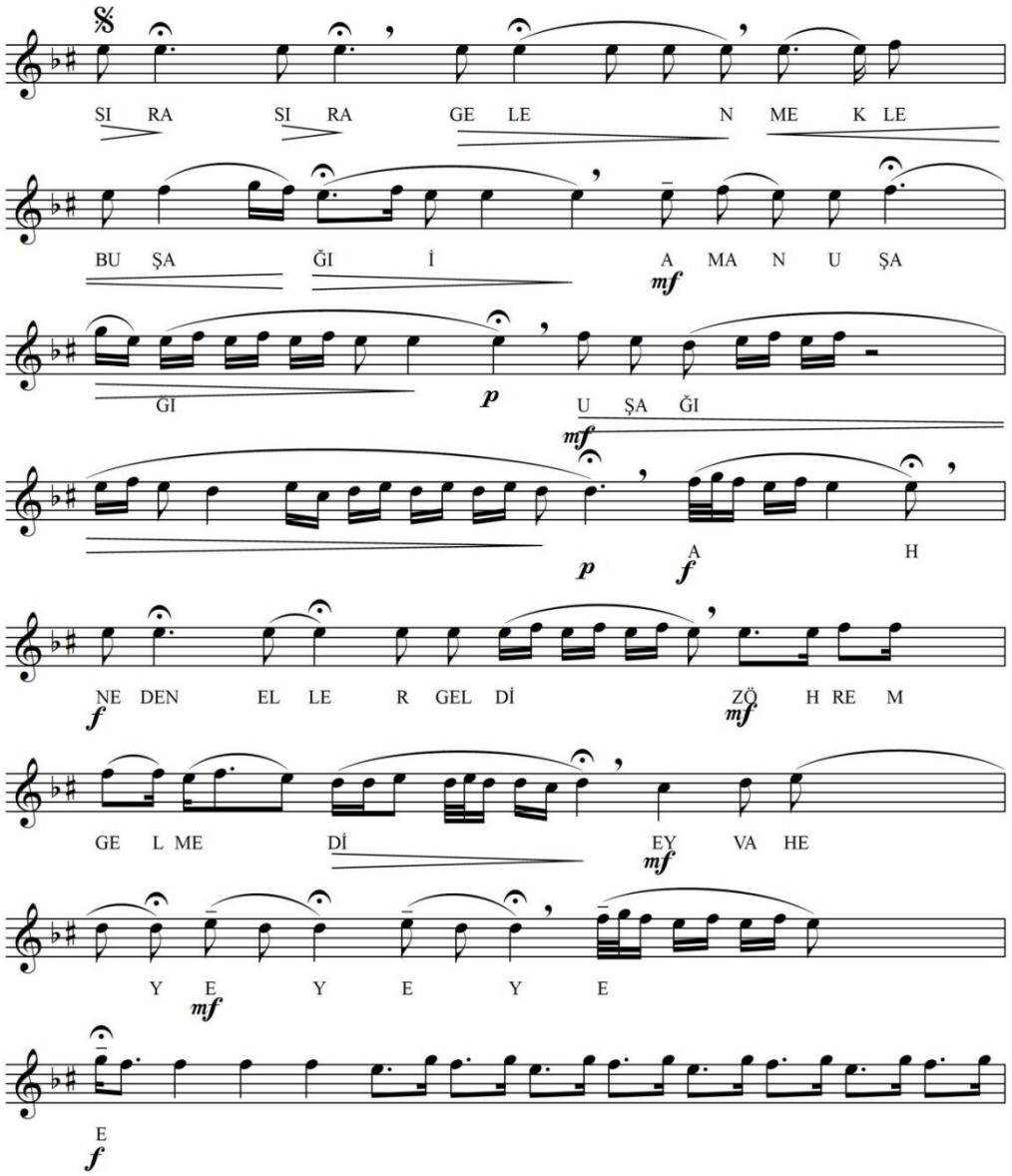
2
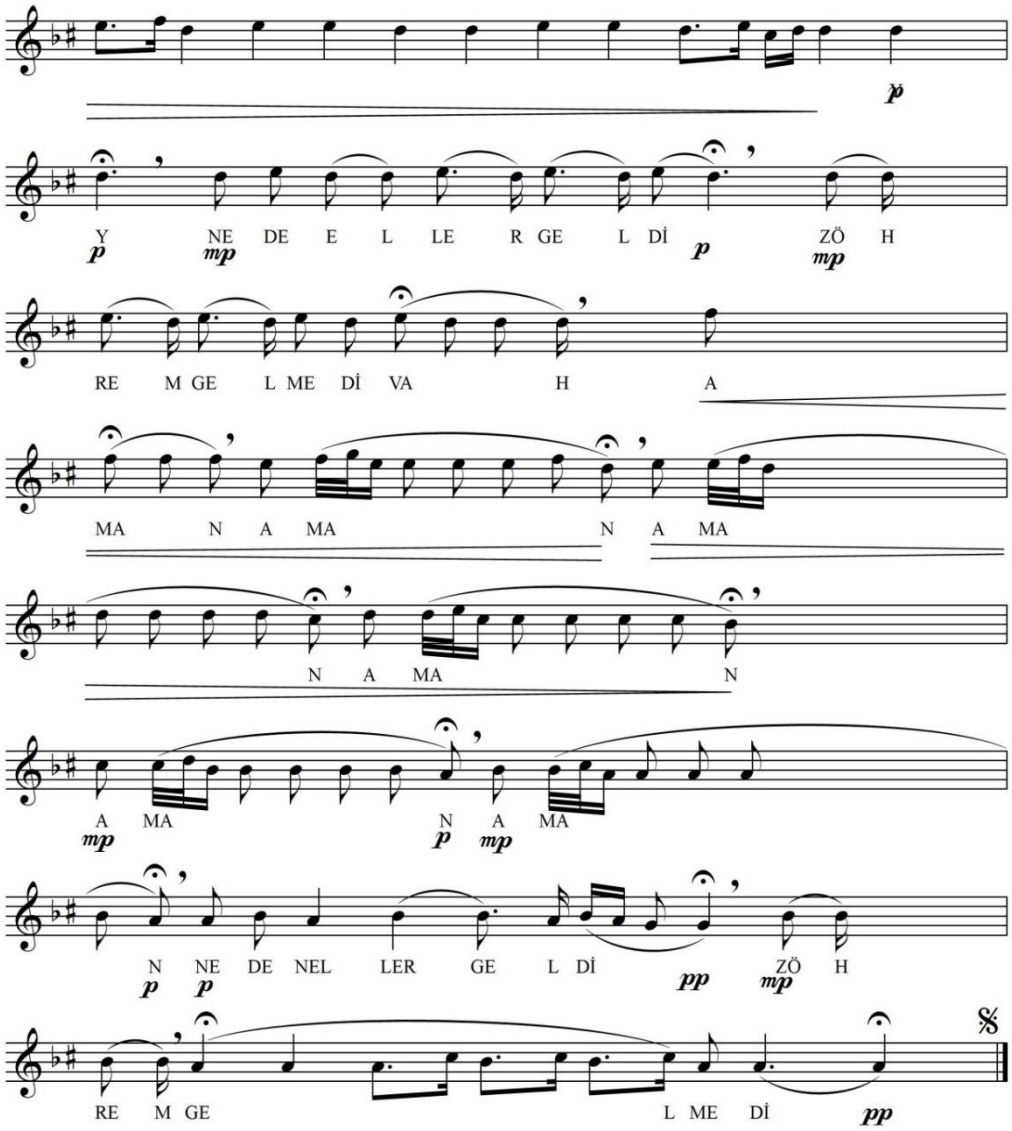
Y NE DE E L LE R GE L Dİ ZÖ H
RE M GE L ME Dİ VA H A
MA N A MA N A MA
N A MA N
A MA N A MA
N NE DE NEL LER GE L Dİ ZÖ H
RE M GE L ME Dİ

Yöresi:Sivas-Divriği
Kaynak: Mahmut Erdal

Derleyen: Turan Engin
Notalayan: Şenel Önaldı

BAŞI PARE PARE DUMANLI DAĞLAR

(ÇAMŞIH AĞZI)

Serbest
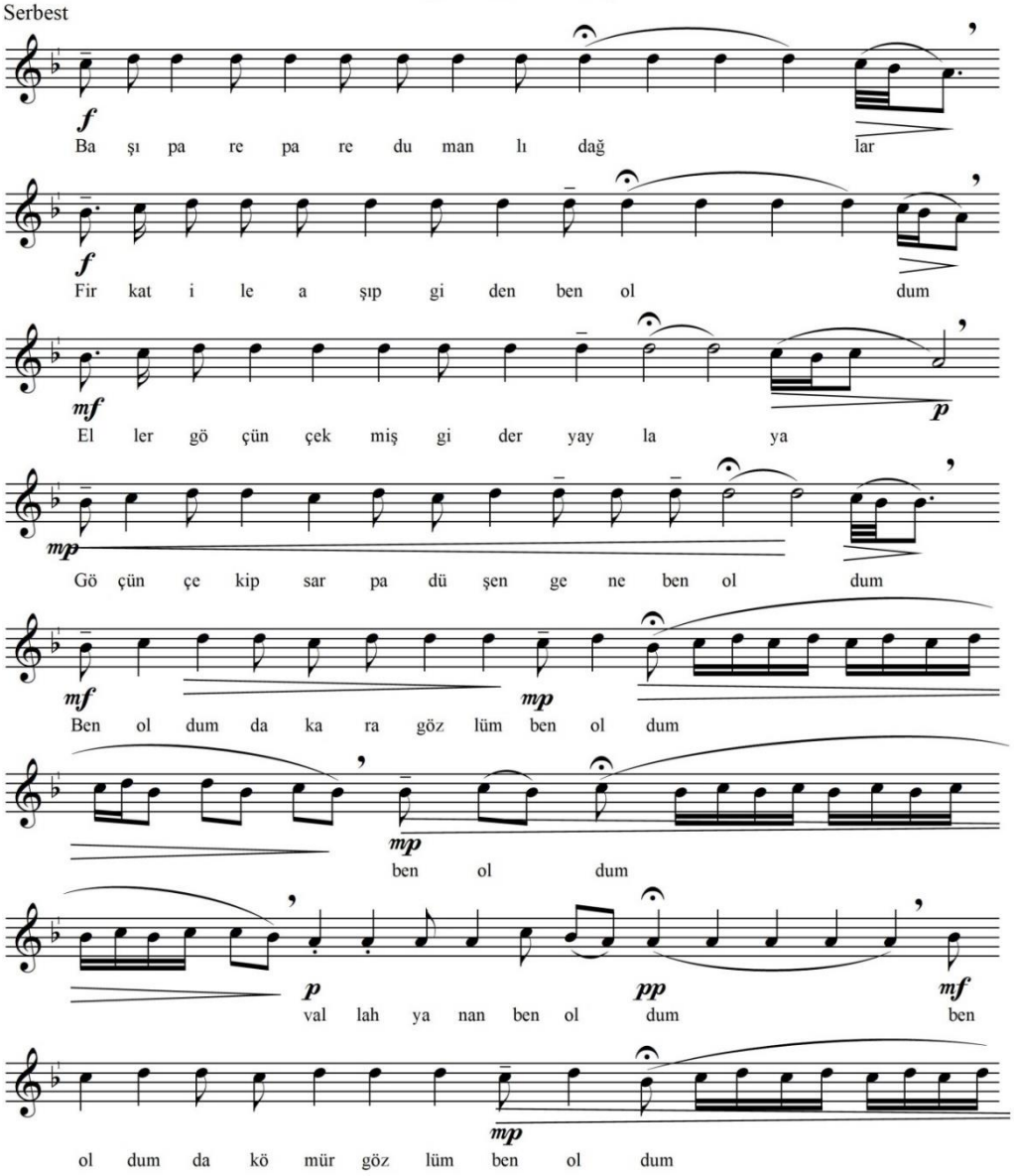
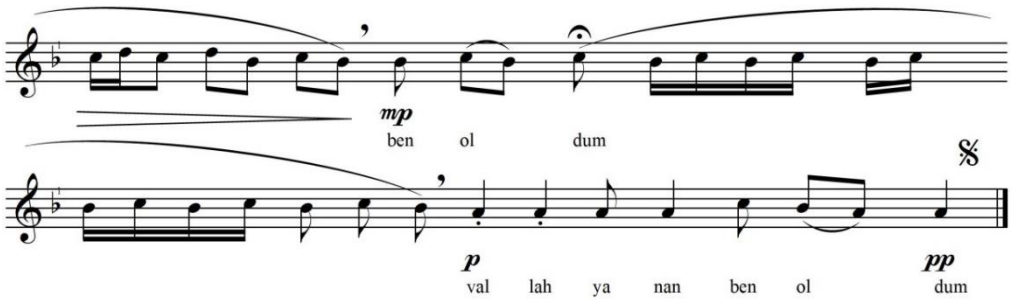

Başı pare pare dumanlı dağlar
Firakt ile aşıp giden ben oldum
eller göçün çekip gider yaylaya
Göçün çekip sarpa düşen gene ben oldum
Ben oldum da kara gözlüm (ben oldum)2
Vallah yanan ben oldum

Ecel kalasına gidenler gelir
Eminr Haktan vade yetenler ölür
Nidem sevdiceğim elden ne gelir
Ayrıllık defterini yazan gene ben oldum
Ben oldum da kara gözlüm (ben oldum)2
Vallah yanan ben oldum

Ek.18: Deneysel Çalışma Ön Test-Son Test Kayıtlarının QR Kodları

Kırık Hava Kayıtlarından Örnekler	
Kırık Hava TOPLU İCRA **ÖN TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK	Kırık Hava TOPLU İCRA **SON TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

Kırık Hava KATILIMCI-1 **ÖN TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK	Kırık Hava KATILIMCI-1 **SON TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

Kırık Hava KATILIMCI-2 **ÖN TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK	Kırık Hava KATILIMCI-2 **SON TEST** ÇAYA İNDİM TAŞI YOK

Uzun Hava Kayıtlarından Örnekler	
Uzun Hava KATILIMCI 1 **ÖN TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ	Uzun Hava KATILIMCI 1 **SON TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ

Uzun Hava KATILIMCI 2 **ÖN TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ	Uzun Hava KATILIMCI 2 **SON TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ

Uzun Hava KATILIMCI 3 **ÖN TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ	Uzun Hava KATILIMCI 3 **SON TEST** AŞAĞIKİ MEHLENİN ALLI GELİNİ

Oyun Havası Kayıtlarından Örnekler	
Oyun Havası TOPLU İCRA **ÖN TEST** HALAY (ERZİNCAN)	Oyun Havası TOPLU İCRA **SON TEST** HALAY (ERZİNCAN)

Oyun Havası KATILIMCI 1 (MEY) **ÖN TEST** HALAY (ERZİNCAN)	Oyun Havası KATILIMCI 1 (MEY) **SON TEST** HALAY (ERZİNCAN)

Oyun Havası KATILIMCI 2 (CURA) **ÖN TEST** HALAY (ERZİNCAN)	Oyun Havası KATILIMCI 2 (CURA) **SON TEST** HALAY (ERZİNCAN)